Ma 36 oldal.

Állandó helyi és külföldi képszolgálat

ELSZÁMOLVA

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR

XV. ÉVFOLYAM, 115. SZÁM. Debrecen, 1938 május 22 vasárnap ARA 24 FILLÉR.

Májusi eső

Mint a májusi eső a tikkadt, kiszáradt földre, úgy hullott megtermékenyítőleg Imrédy Béla, az új miniszterelnök programja a magyar közéletre, mely a reménytelenség, a zűrzavar sivár állapotát tüntette fel és nyomása alatt volt egy bódulatnak.

Hónapokon át mesterségesen idézték elő a felforgatásra törekvő elemek ezt a bódulatot, hogy aztán rejtett céljaikat megvalósíthassák, mely a jelek szerint nem volt más, mint az alkotmányos élet, a jelenlegi törvényes rend megdöntése. Ezt a légkört megsinylette a gazdasági élet, megsinylette a termelés, és tényleg legfőbb ideje volt, hogy ezt a tikkadt, feszült légkört megenyhítse, feloldja, megszüntesse **Imrédy Béla nyilt, őszinte, kétszinüségektől ment programvállalása.**

Ma, egy hete mutatkozott be a képviselőház előtt, és a rádió hullámain keresztül a magyar nemzetnek. Drámai erővel hirdette ma egy hete, hogy **térjen magához a magyar társadalom annak a maszlagnak a bódulatából, mely csak vészt és romlást hozhat az országra.** Mint jó keresztény és hívő katolikus a magasságos egek Urához fordult beköszöntő szavaiban, hogy adjon minden magyar embernek világosságot, hogy fel tudja ismerni és szolgálni tudja a magyar igazságot, adjon mindnyájunknak törheteten akaratot és szent elszántságot, hazaszeretettől fűtött lendületet, hogy megtaláljuk a helyes útat a kavargó eszmeáradatban.

Nem mondta ki, de úgy tetszik, **megfogadta Imrédy, az új miniszterelnök, gróf Bethlen István államférfiúi tapasztalatok és bölcsesség által sugallt** tanácsát, melyet még az előző kormány figyelmébe ajánlott, nevezetessen, hogy **határvonalat a saját jobboldalisága, keresztény politikája és a felforgató szélsőséges jobboldal közzé.**

Ezt a vonalat látjuk kiépülni rövid egy hét alatt is. Ma egy hete tűzte ki sürgös cél gyanánt, hogy a kormány kérlelhetetlen szigorral elfolyt minden szélsőséges izgatást és felforgatásra törő szervezkedést. **Szavát be is váltotta.** A felforgató eszméknek, a társadalom szétbomlasztására vezető és titkos propaganda megszüntetésére a kormány két törvényjavaslatot nyujtott be s általános helyesléstől kisérve **már le is tárgyaltatta a képviselőházzal.**

Azt is megállapitotta ma egy hete Imrédy, hogy állami tisztviselők nem szegődhetnek olyan irányzatok **szolgálatába, melyeknek eredménye csak az alkotmányos rend felforgatása lehet.** Hozzáfüzte, hogy a végrehajtó hatalom közegei nem állhatnak pártérdekek, vagy egyébb részleges érdekek szolgálatában, nem tehetnek titkos esküt és fogadalmat, mert ebben az országban egy emberre lehet esküdni és egy embernek lehet hűséget fogadni és ez Magyaország kormányzója.

Imrédynél a szavakat tett is követte. Tegnap már megjelent a rendelet, mely szigorúan keresztül viszi ezt az alkotmányos felfogást. Bár a derék, és hivatása magaslatán álló köztisztviselői karban csak **elenyésző kis számmal** akadtak olyanok, kiket ennek a rendeletnek következményei érintenek, ha nem térnek helyes útra, mégis atekintetben **nagyfontosságú ez a rendelkezés, hogy a köztisztviselői kart nem hagyja kétségbe a kormányzat alkotmányos felfogását il letőleg és útját állja sok megtévesztésnek, melyeket a szélsőséges izgatás szivesen felhasznált a köztisztviselőkkel szemben.**

Imrédy miniszterelnök **egy hét alatt mindazt beváltotta, melyet sürgös rendcsináló intézkedésekül megjelölt.** Lépten, nyomon láthatjuk, tapasztalhatjuk azt az üdvös **hatást,** melyet őszinte, féremagyarázást kizáró kormányzati vonalvezetése már is létrehozott. **Megindult a politikai életben is a tisztulási folyamat,** mely az alkotmányos és törvényes rend körül kijegecesíti a nemzet tulnyomó nagy többségének szilárd véleményét és elhatározását. **Dermettségéből mozgásba jött a gazdasági élet, lassanként feléled a munkát adó vállalkozási kedv,** megindul újra nagyobb arányokban a termelés.

Első teendő tényleg a rendcsinálás volt. Etekintetben a döntő lépéseket már is megtette Imrédy kormánya. **Most már csak az a fontos, hogy a törvényes és alkotmányos rend sikját rendületlenül tartsa is.**

Ha pedig már a törvényes és alkotmányos rend májusi esője megtermékenyítette a magyar ugart, akkor jöjjenek **a bejelentett egészséges szociális és gazdasági reformok, melyek a széles néprétegek felemelését, az igazi népi politika megvalósitását jelentik abban a tiszta erkölcs jegyében, melyet Imrédy programbeszédében oly találóan jelölt meg.**

Ha kissé elkésetten is, jöjjön a nagy magyar vetés, melynek bizonyára dús aratása lesz!

—o—

Csehország két korosztályt behivott

Rendkivül kritikus a helyzet. -- Megismétlődtek a németellenes tüntetések. -- Két németet Égerben agyonlőttek. -- Óriási izgalom.

Egyelőre cáfolják a német ultimátum és a lengyel csapatösszevonások hirét

Ribbentrop: Németország beleavatkozik, ha német vér folyna

Prága, május 21. Cseh TI jelenti: **Hivatalosan közlik, hogy a nemzetvédelmi miniszter a nemzetvédelmi törvény megfelelő rendelkezéseinek értelmében a kormány hozzájárulásával gyakorlatra hivott be egy tartalékos és egy pótalékos korosztályt, kiegészitve a különleges fegyverekhez beosztott tartalékosokkal. Ezt az intézkedést az tette szükségessé, hogy a tartalékosoknak alkalmat adjanak az ujonnan bevezetett fegyverek használatának begyakorlására éppugy, amint ezt más államokban tették. Egyidejüleg figyelemmel voltak arra a követelményre, hogy jelenleg nem elegendő számu hadseregléts zámot felemeljék és a mai mozgalmas időkben az állam nyugalmát, rendjét és biztonságát szava-**

Pünkösdre

A tavaszi és nyári divat összes ujdonságait

Gond nélkül szerezheti meg

A „Takarékosság" rt.

vásárlási igazolványával!!!

Szerezze meg az igazolványt! - Dijtalanul bocsátja rendelkezésére a „TAKARÉKOSSAG" R.T. Debrecen, Deák Ferenc ucca 6 szám.

tolják, valamint, hogy megakadályozzanak minden további incidenst, mely a köztársaság bizonyos részein lejátszódott.

A Cseh TI illetékes helyen a hivatalos közleménnyel kapcsolatban a következő felvilágositást kapta:

Amint az a hivatalos jelentés szövegéből is kitűnik, a nemzetvédelmi minisztérium olyan intézkedéséről van szó amelyet a jelentésben felsorolt okok tettek szükségessé és igy nincs szó semmiféle mozgósitásról, amelyhez magától értedődően a nemzetvédelmi minisztérium intézkedése nem elegendő. Ehhez az illetékes alkotmányos tényezők határozata volna szükségessé. A nemzetvédelmi miniszter ezt az intézkedést a nemzetvédelmi törvény 22. §-ában foglalt rendelkezések alapján hozta meg.

Páris, május 21. Prágából jelenti a Havas iroda:

Hivatalosan közlik: a nemzetvédelmi miniszter a kormánynal egyetértően a nemzet védelméről szóló törvény intézkedéseinek megfelelően ma kivételes időszakra behivta az első és második tartalékos korosztályt, kiegészítve a műszaki csapatok és különleges egységekkel. Ezt az intézkedést az tette szükségessé, hogy a hadsereg létszáma jelenleg nem elegendő az állam nyugalmának, rendjének s biztonságának megőrzésére. Szükségessé tették ezt az intézkedést azok az incidensek is, amelyek a köztársaság különböző részein lefolytak.

Kritikus helyzet a szudéta vidéken

Karlsbad, május 21. Német TI. A csehországi német lapok szombati számában sok cikk helyet csak fehér folt jelzi, ami arra vall, hogy a cenzura még a rendesnél is szigorubban müködik. A lapok az összetüzésekről csak a hivatalos cseh jelentéseket közölhetik. Sok ujságot elkoboztak. A szudétanémet vidéken a hangulat rendkivül feszült. Mndenhonnan csapatmozdulatokról érkezik hir. Katonaság érkezett egész kis községekbe is, amelyeknek eddig nem volt helyőrségük. Szombaton sok tartalékot behivtak.

Cseh forrásból származó hir szerint a „belpolitikai" helyzet miatt szükségessé vált egy korosztály mozgósitása. A helyzet különösen Eger vidékén feszült. Egész sor üzemben beszüntették a munkát. Az uccákon feltüzött szuronyos járőrök cirkálnak. Senkinek sem szabad megállnia, az Egertől északra levő Aschból a cseh lakta vidékekre utaznak a cseh tisztviselők családjai. A határ ellenőrzését megszigoritották és az eddigi csekély közlekedést is részben beszüntették a határon. Sok szudétanémet munkást, többek között a selmi Rosenthal porcellángyár sok munkását nem engedik német birodalmi területen levő munkahelyükre.

Véres összecsapások

A szudétanémet helyzetről mind riasztóbb hirek érkeznek. *Pattanásig feszült a helyzet a szudétanémet és cseh Csehország között.* Hivatalos csehszlovák jelentésekből kitűnik, hogy a pénteki nap folyamán *nem csupán Brünnben és Komotauban, hanem jóformán egész nyugati Csehországban egymást értek az összecsapások csehek és szudétanémetek között.*

Mährisch-Ostrauban a tömeg a késő éjszakai órákig ostrom alatt tartotta a német házat és minduntalan kőzáport zúditott az ablakokra.

Teschenben a német szociáldemokrata párt választói gyülése után a gyülésről távozó szociáldemokrata csoportok és a szudétanémet párt tagjai között verekedések támadtak, amelyeknek során két szociáldemokrata súlyosan megsebesítette a szudétanémet párt egyik tagját.

Brüxben véres verekedés volt németek és csehek között, két sebesülttel. A Zwickau közelében fekvő Brünnersteig községben csatározásra került sor a vörös védőrség, a német szociáldemokraták párthadserege és a szudétanémet párt egy csoportja között. *Az ellenfelek nehéz söröskancsókkal és hatalmas kődarabokkal támadtak egymásra. A hivatalos jelentés szerint két súlyos sebesülés történt.*

Prága, május 21. A cseh kormány minden vasárnapra tervezett **felvonulást és tüntetést betiltott.**

Cipők, szandálok nagyválasztékban legolcsóbb árban

GÁLL-nál Kálvintér 3.

Nemzeti Áruhitel közvetitő iroda tagjainak is.

KERÉKPÁR legkisebb részlet legnagyobb választék leghosszabb kihitelezés legjobb minőség

SOLTÉSZ Kálvin-tér 2

Két német rendőrosztagost agyonlőttek

Berlin, május 21. Prágából jelentik a Német Távirati Irodának: Az égeri vadászlaktanya közelében, ahol már régebb idő óta fegyveres államrendőrség tart szolgálatot, *szombaton reggel félnégy óra tájban rálőttek Böhm Miklós és Hoffmann György rendosztagosokra, akik motorkerékpáron robogtak el a kaszárnya előtt. Hoffmann azonnal meghalt, Böhm pedig nemsokára kórházba szállitása után halt meg.* A környékbeli házak lakosai Böhm segélykiáltásaira figyelmessé váltak és segitséget akartak nyujtani, de nem engedték őket a motorkerékpárhoz. Böhmöt csak két órával később szállították be az égeri kórházba. Halála előtt még el tudta mondani, hogyan történt a merénylet. Böhm hangsúlyozta, hogy mitsem sejtve haladtak el a kaszárnya előtt, amikor rájuk lőttek.

Eger lakosságát a merénylet hire nagy izgalomba hozta. A város uccáin a rendőrség, a csendőrség és a csehszlovák nemzeti gárda fegyvereses őrjáratai cirkálnak.

Róna Sándor ékszerész üzletét és mühelyét

Sándor Ármin volt üzlethelységébe

Ferenc József 28. alá helyezte

Cáfolják a német ultimátomu és a lengyel csapatösszevonás hirét

Prága, május 21. (Havas.) Hivatalos helyen megcáfolják azt a hiresztelést, hogy Németország ultimátumot intézett a prágai kormányhoz.

London, május 21. A londoni lengyel követ cáfolja azokat a péntek délutá nelterjedt hireket, amelyek szerint a cseh határ közelében lengyel csapatokat vontak össze. Ugyancsak cáfolja, hogy Rydz-Smigly tábornagy a határ közelében tartózkodik. A követ kijelentette, hogy felhatalmazták annak közlésére, melyszerint ezek a hirek tévesek és teljesen alaptalanok.

Bukarest, május 21. Az Orientrádió **megcáfolja azt a hirt,** amely szerint románrészről a cseh határon csapatösszevonás történt volna.

Németország beavatkozik, ha német vér folyna . . .

Páris, május 21. Bonnet külügyminiszter szombaton megbeszélést folytatott az angol, a cseh, majd a szovjet nagykövetekkel.

Henderson berlini angol nagykövet, mint a Havas-iroda jelenti, ma Ribbentropp külügyminiszternl járt. A Havas-iroda közleménye szerint a német külügyminiszter kijeletette, hogy Németország kénytelen lenne beavatkozni, ha Csehországban német vér folyna.

Franciaországban éppen ezért nagy izgalmat keltett az a hir, hogy tegnap éjszaka két szudétanémetet megöltek és az izgalmat csak fokozta az ujságok hiradása, hogy Csehországban két korosztályt behivtak. Mindazonáltal azt hiszik itteni körökben, hogy tárgyalások révén sikerül majd megegyezésre jutni.

Benes: Az állam ma nagyon kritikus pillanatokat él át

Prága, május 21. Benes köztársasági elnök Taborban tett látogatása alkalmával az üdvözlésekre válaszolva többek között ezeket mondotta:

— Az állam ma nagyon kritikus pillanatokat él át, a legkomolyabbakat a háboru befejezése óta. Ezért ugy kell viselkednünk, hogy minden korábbi hibát és tévedést elkerüljünk. Ez azt jelenti, hogy meg kell óvnunk nyugalmunkat s erős idegeinket s világos célunk legyen, hogy elkerüljük a meghasonlást amennyire lehetséges, kiépitsük az állami és nemzeti egységet és ne féljünk.

Vígszinház

Izgalmas, háborús szerelmi történet:

Asszony a sivatagban

KAY FRANCIS— ERROL FLYNN

a főszer. Magyar világhiradó!

Előadások: ma 3, 5, 7, 9 órakor holnap utoljára 5, 7, 9 órakor

Heinlein Berchtesgadenben találkozik Hitlerrel

Prága, május 21. A Prager Mittag c. lap szerint Henlein Berchtesgadenben találkozik Hitler

kancellárral. A cseh lapok egyrésze reméli, hogy a jövő hét első napjaiban sor kerülhet Hodzsa miniszterelnök és Henlein találkozására. Ezt követően a szlovenszkói magyarság követői fogják kifejteni a cseh miniszterelnök előtt a nemzetiségi statutumra vonatkozó észrevételeiket.

A szovjet nem készülődik fegyveres közbelépésre

Páris, május 21. A Libertée moszkvai tudósitása rámutat arra, hogy Moskva a válságban igen kétértelmü magatartást tanusit Csehországgal szemben s **szó sincs arról, hogy a szovjet fegyveres közbelépésre készülődnék.** A Komzomolszkája-Pravda c. szovjet lap élénken tiltakozik a szovjet hadikészülődéséről szóló külföldi hirek ellen s **határozottan megcáfolja egyes külföldi kommunista lapoknak azt az értesülését, amely szerint 3 ezer szovjet repülőgép áll készenarra, hogy cseh ellenes német támadás esetén Berlin ellen vonuljon.**

Jutalmazzák a siberek feljelentőit

Budapest, május 21. MTI. A Budapesti Közlöny vasárnapi száma a kormány rendeletét közli a külfölddel való fizetési forgalommal kapcsolatban elkövetett büncselekmények feljelentőinek és tettenérőinek jutalomban részesitéséről. A rendelet értelmében a befolyt pénzbüntetésnek, az elkobzott értékek és vagyoni elégtételnek 10 százalékát a feljelentő és tettenérő jutalmazására kell forditani. A jutalmat minden más eljárás kizárásával az igazságügyminiszter állapitja meg az eljárt bíróság és ügyészség meghallgatása után. Nem zárja ki a jutalomban részesitést az, hogy a pénzbüntetés, vagy vagyoni elégtétel összege megkegyelmezés folytán csökken, vagy teljesen elengedtetett, vagy behajthatatlanság miatt nem volt beszedhető. A rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

Sztranyavszky és Rátz miniszterek a kormányzónál

Sztranyavszky Sándor földmüvelésügyi miniszter tegnap délelőtt kihallgatáson jelent meg Horthy kormányzónál és tárcája körébe eső kérdésekről tett jelentést. A kormányzó elfogadta Sztranyavszky miniszter előterjesztését: *gróf Teleki Mihálynak a földmüvelésügyi miniszterium politikai államtitkárává kinevezéséről.*

Tizenegy órakor *Rátz Jenő* honvédelmi minisztert fogadta a kormányzó, aki szintén tárcája körébe eső ügyekről tett jelentést.

Hivatalosan jelentik: A kormányzó a földmüvelésügyi miniszter előterjesztésére gróf *Teleki Mihály* képviselőt államtitkárrá nevezte ki.

Hotel Auguszt Abbázia MAGYAR SZÁLLODA. - Központi fekvés Elsőrangu magyar konyha. - Olcsó árak.
Felvilágositást nyujt magyarul fenti szálloda.

Gróf Pálffy-Daun József kilépett a Nepből és egyik nyilaspártba lépett

Gróf Pálffy-Daun József sürgönyt intézett Tasnádi Nagy Andráshoz, a NEP elnökéhez, amelyben *bejelentette a kormánypártból való kilépését.* Gróf Pálffy-Daun értesülésünk szerint az egyik nyilatpártba lépett be. Az ismert szélsőjobboldali NEP képviselő újabb lépése élénk feltünést keltett politikai körökben. Nemrégen hosszas nyilatkozatot tett, amelyben bejelentette, hogy a zsidókérdésben revideálja álláspontját, nem antiszemita és a nyilasok felforgató törekvését elitéli. Ugy látszik, Pálffy-Daun, a képviselő ismét revideálta álláspontját és alkalmasnak találta az időt arra, hogy újabb meggyőződését a kormánypártból való kilépéssel hozza nyilvánosságra.

A főváros szigoruan eljár a politizáló tisztviselők ellen

A kormányrendeletet, mely eltiltja a tisztviselőknek, hogy politikai pártoknak tagjai legyenek, *a fővárosnál és üzemeinél a legteljesebb szigorral hajtják végre.* A fővárosnál már három fegyelmi indult hasonló okok miatt s továbbra is kérlelhetetlenszigorral betartják a miniszteri rendelkezést.

Doktorráavatás az egyetemen

Kiss Gézát, az »Ormánység« cimü néprajzi mü országos nevü iróját theológiai doktorrá avatták

Szombaton délelőtt nagy és díszes közönség jelenlétében doktorráavatás volt a központi egyetemen. Ez alkalommal több doktort avattak, köztük *Kiss Gézát,* az »Ormánység« cinü néprajzi mü országos nevü iróját. Érdekes, hogy Kiss Gézának ez már második doktori címe, mert már régen filozófiai doktor.

A doktorráavatottak nevei a következők: Kiss Géza theológiai doktor lett, Korompay Károly orvos, Eresey Géza, Éles László, Gombos László, Villy Endre és Grünstein Imre jogi doktorok lettek.

A felavatottakhoz dr *Csikesz Sándor* rektor szólott emelkedett szellemü beszédben.

— Egyetemünknek világszerte elismert sajátságot ésbájt ad a mult és jelen egybeszövődő ellentéte. A négyszázados Kollégium és a negyedszázados egyetem egyfelől; a Nagyerdő mohos faóriásai és a lombjaik árnyékából elővillanó modern épületek egész sora másfelől.

— Ha végignézünk az Alma Mater legifjabb doktorai csapatán: itt is együtt látjuk a multat és jelent. Szemünk bizakodó boldogsággal simogatja végig rajtatok, ifjú doktorok, a tudomány most felvett vértezetét és teljes fegyverzetét. Szivünk áldást kiván ezek hordozására és dicsőséges forgatására.

— Ifjú doktorok! Kivánunk nektek olyan munkás évtizedet, Isten és haza iránt olyan égő szeretetet, tudomány és igazság iránt olyan önzetlenséget és bátorságot, mint aminő a ti idősebb doktortársatok pályafutása. Néked pedig, kedves doktortársunk, életed delelőjén kivánunk olyan ifjú lelkesedést és erőt, mint aminő az ifjú társaid szeméből elő ragyog. S együttesen mindnyájatoknak kivánjuk Isten megsegitő kegyelmét!

Kellemes meglepetés
éri, ha rendszeresen használja a híres **nagyenyedi**
KOVÁCS KRÉM-et
Eltünteti az arcbőr szépséghibáit, csodálni fogja Ön is bámulatos hatását.
Az arc megszépül, feltünően tiszta, üde lesz!
Éjjeli használatra kék csomagolás (zsíros). Nappali használatra sárga csomagolás (száraz)
Figyeljen a védjegyre!

Férfi nyári tropikál és len ölfönyök megérkeztek
Benyáts-áruház

Átalakitott Székesfehérvár várja a kormányzót és a vitézavatásokat

Székesfehérvárott május 22-én avatja vitézzé *Horthy Miklós* kormányzó a restaurált Szent István bazilika romkertjében a sorra kerülő vitézi várományosokat.

Erre az alkalomra Székesfehérnak csaknem minden épületét renoválták. Ha a város rendezése szempontjából rossz elhelyezésü épületet talált a város, azt egyszerüen megvásárolta és lebontatta. Többmilliós költséggel újjászületett Székesfehérvár várja a mai nagy napot.

Hajduszoboszlói gyógyfürdő ma már európai hirü.
Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatórium, strandfürdő. — Páratlanul eredményes fürdő — ivó — belégző kúrák. — A fürdőt Hajdúszoboszló 73 és 78°-os sós, — jódos, — brómos — hidrokarbonátos hévvizei táplálják. 3.000 liter forróvíz percenként. — Magyar és németnyelvü ismertetővel készséggel szolgál a fürdő Igazgatósága.

Fölmentették dr. Görgey Mártont osztályelleni izgatás a magyar állam megbecsülése elleni büncselekmény vádja alól

Történelmi könyvtár a bíróság asztalán

Szombaton délben kezdték meg a főtárgyalást a debreceni törvényszéken dr *Görgey Márton* nyug. főorvos bűnügyében, aki ellen osztály elleni izgatás és a magyar állam megbecsülése elleni vétség miatt emelt vádat az ügyészség. A bűnper azért indult, mert Görgey Márton a »Tiszántúl« tavaly szeptemberi számában »Élet vagy halál« címen hosszabb cikket írt, amelyben foglalkozott a földkérdéssel, hangsúlyozta, hogy a földművelő magyar milliók sorsát sürgősen javítani kell, mert egy második mohácsi vész előtt állunk. Adatokat sorakoztatott fel annak bizonyítására, hogy égetően sürgős szociális problémák várnak megoldásra. Megírta azt is, hogy az egyik kimutatás szerint fejenként csak 300 pengő jut mint egész évi kereset egy-egy magyar földművelő családra.

Az ügyészség szerint az agrárproletár szembeállítása a nagyobb jövedelmű osztályokkal, különösen a nagy földbirtokos osztállyal, kimeríti az osztály elleni izgatást. Azzal a ténykedésével pedig, hogy azt írta, hogy az országban milliókat nyomnak el és kizsákmányolnak és hogy itt ennek következtében nagy a nyomorúság, a magyar állam hitelét rontotta s a magyar nemzet becsületét sértette.

A bíróság előtt Görgey kijelentette:

— Bűnös nem vagyok, tagadom, hogy bűncselekményt követtem el. Amit írtam, azt megírták elismert tudósok, történészek s én a forrásmunkák után írtam a cikkemet és az ügyészség által vád tárgyává tett kijelentések megtalálhatók a könyvekben, melyek közkézen forognak.

Szavainak bizonyítására egy szolga által behordott egész kis könyvtárt helyeztek a bíróság asztalára és hosszú ideig diktálta, melyik műből milyen fejezettel bizonyítja állításait. Egymásután sorakozott a bíróság előtt Szegfü Gyula, a Hóman—Szegfü 1936-ban megjelent nagy történelmi mű, Acsádi kötetei, majd Málnássy Ödön nemrég megjelent, nagy port felvert műve, folyóiratok, ujságok, füzetek, a hivatalos statisztikai évkönyv és több más mű, melyekkel a vádlott bizonyította, hogy nemcsak forrásmunkának használta a történetírók könyveit és a statisztikusok kimutatásait, hanem

szó szerint vett át hosszabb részeket, sőt némely könyv kifejezéseit enyhébb formában írta meg cikkében.

Kérte a bíróságot, hogy a becsatolt könyveket, a megjelölt szakaszokat tanulmányozza át annak bizonyságára, hogy való tényeket írt meg cikkében.

Dr *Paksy István* ügyész ellenezte, hogy a műveket figyelembe vegyék, mert — mint mondotta — csupán dr Görgey Márton cikkéről van szó és az abban célzatosan csoportosított anyagról.

A bíróság nem vette át a történelmi kis könyvtárt, amelyet így elszállítottak a bíróság elől.

Dr *Grgey Márton* védekezése során elmondotta, hogy a törvényszék vádtanácsa állást foglalt már ebben az ügyben és megszüntette az eljárást, mert bizonyítottnak vették, hogy cikkének állításai történelmi tények és hogy elismert hiteles forrásmunkák alapján írta meg cikkét.

— A német birodalom most már a szomszédunk — mondotta a vádlott — és egymásután oldja meg a nagy szociális kérdéseket, melyeket itt elkenni igyekeznek. A szociális problémákat nekünk sürgősen meg kell oldani, mert baj lenne, ha azt más oldaná meg. Egy hadsereg megsemmisülhet, de a földjén élő s a földhöz kötött nép az megmarad. Ezért szükséges a földreform, hogy minél több magyar lába alatt legyen egy talpalatnyi föld, melyet a magáénak ismer. Az utódállamok 7 millió holdnál többet vettek el a magyaroktól. Könnyen kisajátíthatták a nagybirtokokat s mindez nem történt volna meg, ha sok kisbirtokos kezén lett volna a föld.

Az ügyész vádbeszédében rámutatott arra, hogy a kormány törekszik megoldani a szociális kérdéseket és nem szolgálja az állam érdekét a cikk, mikor olyan élesen szembeállítja egymással az osztályokat. Nem tartják szerencsésnek a cikk »hangszerelését«. Alkalmasnak tartja a gyűlöletkeltésre és a magyar állam hitelének rontására. Kérte a vádlott szigorú megbüntetését.

A bíróság előtt *Görgey Márton* hangsúlyozta, hogy ő cikkével nem izgatott; hanem

veszélyre hívta fel a figyelmet, amely veszély mindig bekövetkezik egy nemzet életében, ha tömegek részesülnek elnyomatásban.

Erre hivatkozott cikkében, amikor példaképpen említette Mátyás király uralkodását, aki a főurak zsarnokságával szemben a magyar népet védte meg.

A bíróság felmentette a vádak alól dr Görgey Mártont. Tényként megállapítva, hogy

komoly adatok alapján írta meg cikkét hazafias célból, hazafias érzésből vezéreltetve, nem pedig azzal a szándékkal, hogy izgasson.

A felmentést bűncselekmény hiányában mondották ki. Az ítélet nem jogerős.

Halálos szerencsétlenség a balmazujvárosi uton

Pincés Imre 40 éves balmazújvárosi földműves kétlovas szekerével haladt az országúton. Lovai eddig még meg nem állapítható okok miatt megvadultak és elragadták a szekeret. Pincés hiába igyekezett megfékezni a vágtató lovakat, nem sikerült. A szilaj állatok a gyeplőnél fogva le is rántották az ülésről Pincés Imrét, aki a szekér alá esett. A kerekek áthaladtak a szerencsétlen emberen, aki *vérében fetrengve maradt az út porában. A lovak később felborították a szekeret és két kilométernyi távolságban a szerencsétlenség színhelyétől megálltak.*

Pincés Imrét a földjeikre igyekező gazdálkodók találták meg és lakására szállították. Pincés Imre olyan sérüléseket szenvedett, hogy lakásán meghalt. A debreceni ügyészség, ahová jelentést tettek az esetről, a temetési engedélyt megadta.

A Tiszántulon erélyes nyomozás folyik a kuruzslószerek terjesztői ellen

Három boncolás adatai igazolták már, hogy a kuruzslók müködése életveszélyt jelent.

A debreceni ügyészségre a közelmultban jelentések futottak be arról, hogy az ügyészség területéhez tartozó községekben kuruzslószereket árusítanak és a tanulatlan hiszékeny embereket értéktelen kotyvalékokkal csapják be. Csodaszereket kínálnak, balzsamokat, melyekről a vegyvizgálatok során kiderül

semmiféle gyógyitóanyagot nem tartalmaznak, csupán arra jók, hogy a jámbor emberektől kicsalják a pézt biztos gyógyulást ígérve.

Ezeket az ártalmatlan szereket árusító kuruzslók, csak anyagi veszteséget okoznak csalásaikkal, de vannak olyanok is, akik veszélyes szereket hoznak forgalomba és

nemcsak a pénzét veszik el az embereknek a csodaszer fejében, hanem még az életét is veszélyeztetik.

Ismeretes, hogy a Kunci-féle balzsamok milyen veszélyes hatásuak és készítője ellen sorozatos eljárásokat is indítottak már. Ez a balzsam nem egyéb, mint sósavas keverék, melyet úgy kell alkalmazni a kuruzsló utasítása szerint, hogy felkarcolják a bőrt és bekenik a folyadékkal. Az utasításban az is le van irva, hogyha

maró fájdalmat érez, akkor biztos a gyógyulás, mert a csodaszer marja a betegséget.

Természetes, hogy az egyszerű tudatlan emberek nem tudják, hogy milyen anyagot tartalmaz a balzsam, nem tudják, hogy abban sósav van és ha egészséges embert kennek be vele, hát azt is marja. Ez a kezelési módszer forradásos sebeket okoz, melyek fertőződnek és halálos betegségeket idéznek így elő.

A debreceni vizsgálóbíróság vezetője dr. *Zsögöd Jenő* már három esetben rendelt el exhumálást, mert a beérkezett jelentések szerint kurzlások okozták a halált. Mind a három esetben megállapították, hogy sósavas balzsamkezelés nyomai megvannak.

Legutóbb *Mester Livia* komádi 9 éves leány holttestét boncoltatta fel a vizsgálóbíró, mert a csendőri jelentés azt állította, hogy a fiatal gyerek halálát kuruzslás okozta. A boncolás igazolta a feljelentést annyiban, hogy kuruzslás tényleg történt. A 9 éves kisleány halálát tüdővész okozta és a kuruzslás a betegség kifejlődését elősegítette. A nyomozás ebben az ügyben is folyik tovább, hogy megállapítsák ki adta el a kuruzslószert és ki tanácsolta annak használatát.

A csendőrök fokozottabb figyelemmel fogják kisérni a falvakat járó idegeneket s a hetivásárokon, országos vásáron megjelenő ügynököket, akik kurzslószereket forgalomba hozzák.

Az megállapítható, hogy a Kunci-féle kuruzslószerek vannak a legjobban elterjedve s ennek oka pedig az, hogy

a jámbor nép hisz a csodaszerben,

mert annak müködését érzi azonnal a sósavas marás következtében és azt hiszi, hogy a jelentkező fájdalom a gyógyulás kezdetét jelzi.

Hungária filmszinház

Ma, vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor
és hétfőn: 5, 7, 9 órakor utoljára
LIL DAGOVER,
VILLY FRITSCH,
és TASNÁDY MÁRIA
gyönyörű filmje:

Anyák és fiuk

és a
A MODERN LÉGI HADERŐK
szenzációs kisérő film.

Az Apollóban

Vasárnap: ½3, ½5, ½7, ½9-kor
hétfőn utoljára: ½5, ½7, ½9-kor
GAAL FRANCISKA
bájos filmje: a

Kalózkisasszony

Partnere: FREDERIC MARCH
Híradó!

Mátra pensió Parádfürdő

magaslati üdülő és gyógyhely, hideg-meleg folyóvízzel, villanyvilágitással; diétás étkezés kivánatra. Prospektust küldünk

UJ TYPUSU **KERÉKPÁROK**
legelőnyösebb beszerzési forrása:
FÖLDES SÁNDOR Püspöki palota
Wolfner gumik gyári árban.

NYARALJUNK **Csehszlovákiában**
a világhírű gyógyfürdők és magaslati gyógyhelyek hazájában
olcsó árak, 50 % vasuti kedvezmény
olcsó csekkátutalások, zavartalan valutakiutalás. Mindennemű felvilágosítással szolgál: szállodák, penziók, vizum, valutaigénylés, utazási kedvezmények tárgyában a hivatalos megbízott:
„CIFI" Csehszlovák Idegen és Fürdőforgalmi információs Iroda kft., Budapest, V., József nádor-tér 8. Tel.: 18-20-62

„A presbiterium őseitől örökölt kötelességét teljesiti, amikor őrködik az egyház szabadsága és tekintélyének védelme felett"

A presbiterium egyhangulag kérte, hogy mindenkit jelöljenek az Árpád téri lelkipásztori állásra.

A debreceni református egyház presbiteriuma szombaton délután népes rendkívüli ülést tartott dr *Soós Béla* lelkipásztor, egyetemi magántanár és *Márk Endre* udvari tanácsos elnöklése mellett. Dr *Soós Béla* rövid, buzgó imája után

Cipőt!!!
fele annyit használ el, ha közismert márkás
Benyáts-cipőt
visel

dr *Juhász Nagy Sándor* egyházi főjegyző felolvasta azt a beadványt, amelyben *nagy csoport presbiter kérte a rendkívüli gyűlés összehívását.*

A presbiterek kérték a gyűlés haladéktalan összehívását és az ülés tárgyát így jelölték meg: »*A debreceni református egyházmegye jelölő bizottságának az Árpád téri lelkészi állásra történt jelölése tárgyában való presbiteriumi állásfoglalás*«.

Dr *Juhász Nagy Sándor* ezután előterjesztette az előkészítő bizottság javaslatát, amelyben megállapították, hogy a beadványt benyujtók indítványt nem terjesztettek elő. Megállapítja a bizottság azt is, hogy a beadványban megjelölt ügy intézésében *a presbiteriumnak az egyházi törvények értelmében nincs hatásköre, mivel az első fokon eljárt jelölő bizottság határozata ellen a presbiterek és az egyházmegyei ügyésznek egyénileg van joga a fellebbezéshez.* Az egyházmegyei jelölő bizottság határozatát a presbiterium minden tagjával irásban közölték és *a tagok figyelmét a törvény szerinti fellebbezési jog gyakorlásának lehetőségére felhivták.*

A presbiterium kifejezést ad annak a véleményének, hogy az egyház érdekében azt tartja helyesnek és kívánatosnak, hogy a lelkipásztori állásra pályázók közül az első fokon már jelölt három pályázón kivül mindazok jelöltessenek, akik ellen törvényes kizárási ok nem forog fenn. (Helyeslés.)

Soós Ferenc: Azt kívánom, hogy a jelölő bizottság álláspontját fogadják el.

Dr *Soós Béla* elnöklő lelkipásztor: Meg kell állapitanom, hogy a presbiteriumnak az utóbbi időben több olyan nehéz kérdése volt, amelyek azt a színezetet mutatták, mintha a presbiterium nem állott volna hivatása magaslatán abból a szempontból, hogy

tökéletesen függetlenül meri a maga véleményét nyilvánitani. Itt most véleménynyilvánitásról van szó. Véleményünket nyilvánitjuk minden külső hatással szemben akkor, amikor belső ügyekről van szó. Ugy érezzük, hogy a presbiterium őseitől örökölt kötelességét teljesiti, amikor buzgón őrködik, hogy a debreceni egyház hivei a debreceni református egyház belső ügyeiben maguk mondják ki a döntő szót. (Helyeslés.) Ez az egyház szabadságának és a debreceni református egyház tekintélyének védelmében arra indit, hogy az előterjesztett javaslatot elfogadjuk

és kérem, hogy méltóztassék a presbiterium jóhirneve érdekében minden további vita nélkül, tekintéllyel és súllyal ezt a javaslatot elfogadni. (Éljenzés.)

A presbiterium tényleg hozzászólás nélkül, egyhangúlag elfogadta dr *Juhász Nagy Sándor* főjegyző által előterjesztett javaslatot.

Ezzel a presbiterium gyűlése véget ért.

•

Egyébként, mint cikkben is érintjük, az egyházmegyei jelölő bizottság határozatát nagyon sokan megfellebbezték. Érdekes, hogy maga *Márk Endre* is fellebbezést adott be a debreceni jelöltek mellőzése miatt.

A fellebbezés ügyében nyolcnapos határidőn belül az egyházkerületi jelölő bizottság dönt, Remélhetőleg megváltoztatják az elsőfokú határozatot és végre nyugvópontra jut ennek a sokat szereplő választásnak az ügye is.

Az egyházkerületi jelölő bizottság elnöke *Makláry Károly* püspök, rendes tagjai: *Kolozsváry Kiss László* és dr *Sz. Kun Béla*. Tekintettel arra, hogy a püspök elutazik Debrecenből s a fellebbezés tárgyalása idejére nem jön haza, a bizottság egyik rendes tagja: dr Sz. Kun Béla hivatalos elfoglaltsága miatt szintén nem vehet részt a jelölő bizottsági ülésen, igy behivják a bizottság két póttagját: Uray Sándor egyházkerületi főjegyzőt és Ujvárossy Lajos böszörményi kir. közjegyzőt. Ezek szerint a jelölő bizottság, mely a fellebbezést elbirálja, Uray Sándorból, Kolozsváry Kiss Lászlóból és Ujvárossy Lajosból fog állani.

Kirakat rendezéshez
DEKORÁCIÓS PAPÍROK
nagyválasztékban és olcsón beszerezhetők a „MÉLIUSZ" könyv- és papirkereskedésben TELEFON: 32-70

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap: 3—5—7—9 órakor.
JEAN HARLOW világfilmje: »AMERIKA LÁNYA«
Híradó—Dalommal köszöntlek.

Az egyetemi aula iparos munkái

A debreceni egyetem aulájának iparos munkáira tartott szükebbkörü versenytárgyalást a polgármester. Ajánlatot adtak be:

Lakatosmunkára: Posta István 3340, Király Imre 3674, Bors Kálmán 2264, P. (Két ajánlat elkésve érkezett).

Mázolómunkára: Szombati József 2046, Csmill Mihály 2014.90, ifj. Zelinger Ede 1023.50, Boldogh Kálmán 653, Szekeres István 1820, ifj. Zelinger Ede 1956.

Szobafestőmunkára: id. Zelinger Ede 1404, Boldogh Kálmán 1450, ifj. Zelingerger Ede 3798.50, Csmill Mihály 3742, Szekeres István 3498, Szombati József 3517 P.

Vízvezetéki munkára: Reitschel és Henneberg (Budapest) 4827.34, Németh Lajos 3562..35, Kovács Gyula 3644.10 P-vel.

HAJFESTÉS? DAUER? KOZMETIKA? Bizalommal keresse fel Debrecen legrégibb szaküzletét. KOMÁROMINÉ, Bika-bérház. — telefon: 19-56.

Minden igényt kielégitünk árban, minőségben, választékban.
Férfi tropikál és vászon nyári ruhák
Női nyári ruhák és nyári kosztümök
a legolcsóbb szabott áron.
MAGYAR RUHAIPAR
Debrecen Bika Szálló épület.
Takarékosság bevásárlási helye.

A legujabb és különleges női fürdődresszek nagy választékban a Klein Divatházban!

Református központi elemi iskola

A református központi elemi iskola szeptember elsején megnyílik a Baltazár Dezső (Fűvészkert) utcai iskola épületében. A nyár folyamán az épületben megfelelő átalakításokat fognak végezni. — Az épület falai 1.50 magasságban olajfestékkel festetnek át. 17 méteres tornaterem képeztetik ki. Az országos testnevelési szakfelügyelőség a napokban fog a tornaterem berendezéséről az egyház vezetőségével tárgyalni. A papir, agyag, fa, általában a slöjd munkák végzésére külön terem fog szolgálni. A játékos testnevelésről az intenzívebb zene oktatásról is gondoskodás fog történni. A német nyelv elemeit is tanítani fogják az iskolában megfelelő óraszám mellett.

Ez iskolában a város bármely területéről be lehet iratkozni. — Egész évre 25 P-t kell fizetni felszerelési hozzájárulás címén. A hozzájárulási díjat havi 2 P 50 filléres részletekben is lehet fizetni.

Az egytől a negyedik osztályok fognak az épületben elhelyezést nyerni.

Jelentkezni már is lehet az iskola igazgatójánál.

A rendes beírások június 11, 13 tartatnak meg.

Hősök napjának nagyarányu megünneplése az ifjuság impozáns részvételével

Az 1924. évi XIV. t.-c minden év május havának utolsó vasárnapját »Hősök emlékünnepe« néven nemzeti ünneppé avatta és elrendelte, hogy ezt a napot az ország egész területén méltó módon kell megünepelni.

F. évben a Hősök *emlékünnepe május 29-én lesz.*

Az előző években ez az ünnepély a Hősök temetőjében volt megtartva, ahol azonban egy nagyobb szabású ünnepély megtartására megfelelő hely nem lévén — az ifjuság nem tudott olyan mértékben bekapcsolódni az ünnepélybe, miut azt ennek a napnak nemzetvédelmi jelentősége megkövetelte volna.

Ezt a körülményt érezte át Debrecen sz. kir. város polgármestere, amikor a közművelődési ügyosztály rendezésében olyan ünnepély keretében rendelte el ennek a napnak megünneplését, amely méltó lesz Debreceu város hazafias társadalmához, de különösképen Debrecen város ifjúságához.

A debreceni leány és fiú középiskolák és az ezzel egyenrangú szakiskolák a legnagyobb megértéssel fogadták az ünnepély tervét. Örömmel kapcsolódott be az ünnepélyen való részvételbe a Vitézi Székkapitányság, a Honsz, a debreceni Frontharcos Főcsoport, a Városi Testnevelési Felügyelőség és IX. Cserkészkerület is. Részt vesz az ünepélyen a Turul Szövetség Debreceni Kerülete is.

Méltóképen — *díszszázad kirendelésével* — veszi ki a részét az ünnepélyből a *debreceni helyőrség is. Részt vesz az ünnepélyen az egész tisztikar.* De képviseltetni fogják magukat a hatóságok, a társadalmi és ifjúsági egyesületeki s. Szerepelni fognak az ünnepélyen az egyesített debreceni dalárdák is, akiket Forray István fog vezényelni. De részt fog venni az ünnepélyen Debrecen város egész társadalma, hogy ezzel is kifejezésre jutassa egyrészt az elesett hősök iránti kegyeletét, másrészt azt is, hogy tudatában van a hősi kultusz nemzetnevelési és nemzetvédelmi fontosságának.

Az ünnepi beszédet Dr. Vitéz Bessenyei Lajos tankerületi főigazgató fogja mondani.

Az ünnepély színhelye a Stadionban lesz. Méltóbb helyet nem is lehetne találni egy ilyen nagyszabású ünnepély rendezéséhez.

A Hősök temetője úgy fog bekapcsolódni az ünnepély rendjébe, hogy Kegyeleti Staféta futók fogják az ifjúság koszorúit a Stadionból a Hősök temetőjébe vinni. A Stafétafutók beérkezése után a Hősök temetőjében a Stadionban tartandó ünnepélytől különállóan egy kis méretű ünnepély fog lezajlani, amelynek rendezésére a közművelődési ügyosztály a Frontharcos Főcsoportot kérte fel. Ennek keretében helyezik el a Hősi emlékművön az állomásparancsnokság, a város koszorúját, azután az ifjúság staféta futói által hozott koszorúkat és a többi társadalmi egyesület koszorúit.

A »Hősök Emlékünnepé«-nek a programja a következő

I. Ünnepi Istentiszteletek.

Reggel 8 órakor valamennyi helybeli vallásfelekezet templomában ünnepélyes Istentisztelet tartatik.

II. Stadioni ünnepély.

Színhelye: a nagyerdei Stadion. *Kezdete délelőtt 10 óra.*

Az ünnepély rendje:

a) Debrecen vezénylő tábornoka megszemléli a katonai díszszázadot és a polgári dísztagokat.

b) Nemzeti Hiszekegy. Előadja a helybeli dalegyletek összkara. Vezényli Forray István karnagy.

c) Ünnepi beszéd. Tartja dr. vitéz Bessenyei Lajos tankerületi főigazgató.

d) Kegyeleti Staféta a Stadionból a Hősök temetőjébe. Rendezi vitéz Hadházy Dezső testnevelési tanár.

e) Szózat. Előadja a helybeli dalegyletek összkara. Vezényli Forray István karnagy.

f) Díszmenet Debrecen vezénylő tábornoka és a tribünön helyet foglaló előkelőségek és a nagyközönség előtt.

III. Ünnepély a Hősök temetőjében.

Kezdete délelőtt 10 óra 30 perckor. Az ünnepély rendjét a debreceni frontharcos főcsoport állapítja meg.

IV. Ünnepély a Magoss György téren, a 6. honvéd vegyes dandárparancsnokság épülete előtt.

Kezdete 8 óra 30 perckor. Az ünnepélyen a honvédség, a város, a vitézi rend, a frontharcos főcsoport és az egyes bajtársi egyesületek megkoszorúzzák a volt 3 honvéd laktanya falán elhelyezett emléktáblát, valamint a hősök fasorában felállított emléktáblákat.

Az ünnepély rendjét Hajdúvármegye Vitézi Székkapitánysága állapítja meg.

Dr Gärtner István tisztifőorvos évi jelentése hajdumegye egészségügyi viszonyairól

Minden 2000 lakosra jut egy orvos. — Nagy a gümőkóros halálozási arány.

Debrecenben és Hajdumegyében dr. Gaertner István tisztifőorvos rendkívül széleskörű küzdelmet folytat a népbetegségek leküzdése, sőt megelőzése érdekében. Munkásságáról, valamint a mellé beosztott tisztiorvosok és városi orvosok tevékenységéről ad képet az az évi jelentés, amelyben dr. Gaertner István főorvos beszámol Hajdúmegye közegészségügyi helyzetéről.

A jelentésből vesszük a következő érdekesebb adatokat:

Hajdúvármegyében a gyógyító orvosok létszáma 90, minden 2000 lakosra jut egy orvos. Működik 120 szülésznő és 32 gyógyszertár. Az összlakosság létszáma 178.523. 16 ovoda, 28 óvónő és menházvezetőnő tevékenykedik a Stefánia, Zöldkereszt és 12 gyermekmenedékházban. A Zöldkereszt 26 orvost és 24 védőnőt foglalkoztat. A Stefániának Böszörményben 10 ágyas szülőotthona van, a Stefánia szolgálatot három megyei városban és 14 községben szerveztek már meg. Az ovodák a jövőben gyermekvédelmi feladatokat is teljesítenek.

A népességi statisztikából olvassuk, hogy Hajdúmegyében egy négyzetkilométerre 74.8 lélek esik az 1930-as népszámlálás szerint. 1937-ben kimutatták azonban, hogy két év alatt 2760 lélekkel szaporodott a megyei lakosság.

A mult évben a megyében 1699 házasság történt. az előző évben csak 1543. Élve született 5301 gyermek, a halálozások száma csökkent, csak 2834 volt (1936-ban 3117), nagy változás a csecsemőhalandóság terén, mert míg 1936-ban 812, addig 1937-ben csak 760 kisded halt meg. Böszörményben 30 ezrelék, Nánáson 28.2, Szoboszlón 20.1, Kabán 21.8 a születési arányszám.

A halálozási arányszám valamivel rosszabb az országos átlagnál 15.9 ezrelék, Nánáson 17, Szoboszlón 11.7.

A természetes szaporodást tekintve Hajdúmegye az országban az első helyen áll, mert 2467 lélekkel szaporodott a lakosság, az 6.8 ezrelék, holott az országos átlag 5.7. Legnagyobb a szaporodás Böszörményben: 14.5, legalacsonyabb Szoboszlón: 8.4, Téglásson: 26.5, Kabán: 6.1, Mikepércsen: 9.7 ezrelék.

Még mindig — az önfeláldozó, óriási munka ellenére — óriási a csecsemő halálozás 26.8 százaléka az összes halálozásoknak. Az 1—15 évesek halálozásoknak. Az 1—15 évesek halálozási statisztikája javult, a 15 éven felülieké romlott. A gümőkór 9.2 százalékot, a szív és érbetegségek 9.5 százalékot jelentenek. Rák 7.6 százalék. Agyvérzés 7.7 százalék.

Eredményes a diftéria elleni harc. A mult évben 6195 2—6 éves gyermeket láttak el védőoltással. Hastifusz ellen 118.000 embert oltottak be, a lakosság 66.1 százalékát.

A tisztifőorvos jelentéséből megelégedéssel állapíthatjuk meg, hogy a közegészségügyi viszonyok Hajdúmegyében fokozatosan javulnak.

Adományok a Horthy Miklósné Főméltóságu Asszony által megindított „egytál-étel“ akcióra

Az eucharisztikus kongresszus és a Szent István jubileumi év alkalmával a szegények fokozottabb mértékben való támogatására az ugynevezett egytálétel akcióra már a folyó évi május hó 15-én nyugtázott 71 pengő adományon kívül május 21-én déli 12 óráig a következők adakoztak:

100 pengőt: Dr. Lindenberger János.

20—20 pengőt: Makláry Károly, Sesztina-Nagybákay Jenő.

10—10 pengőt: Zöld József h. polgármester, Hartstein István (Hatvan u. 32.), dr. Nyiri Ernő, Nagybákay Antal (Piac u. 28.), Csomor Gyula, Králl János miniszteri tanácsos, Füzesi Sándor (Széchenyi u. 63.), Kárpáti Elemér és neje.

7.30 pengőt: A városi adóhivatal személyzete.

5—5 pengőt: Székely Adorján, Pataky József (Erzsébet u. 32. sz.), dr. Weisz Pál főrabbi, Bartha István (Ispotály u. 3-b), dr. Csóka László (Barna u. 2.), Schön Sándor (Piac u. 14.), Sajó István építészmérnök.

4—4 pengőt: Gál Samu (Arany János u. 14.), Müller H. Fiai cég.

3.40 pengőt: kir. tanfelügyelőség.

3—3 pengőt: Bada Dezső (Arany János u. 33.) Böszörményi István (Petőfi tér 12.), Farkas Lehel (Verbőczy 12.), Léderer Miksáné (Hatvan u. 6.), Mező Ármin (Irinyi u. 6.), Kókay Lajos (Szegfű u. 24.), Dömsödy Imre városi tanácsnok.

2—2 pengőt: Csont Tamás (Pereces u. 2.), dr. Korpássy D. Lászlóné (Teleki u. 14.), Husz Erzsébet és Rózsika (Eötvös u. 11.), Bujdosó András (Szappanos u. 8.), Felszeghy Gáborné (Egymalom u. 3.), N. N., Ory Mihály (Bethlen u. 66.), »G G«, dr. Budaházy Bruckner Ernő, Csapos János (Csapó u. 71.), id. Koszorus Ferenc (Hatvan u. 4-b.), dr. Darkó Jenő, özv. Brüll Henrikné (Piac u. 75.), dr. Nagy Jánfos (Batthyány u. 13.), dr. Horvay Róbert (Rothermere u. 61.), Kovács Elemér (Batthyány 12.), Pogány Mihály (Pacsirta u. 23.), v. Lépes Győző (Vilmos császár körút 38.), Monoky Nándor, dr. Hegedűs Jenő (József kir. herg. u. 2.).

1.50 pengőt: Jancsó Gerő (Dobozi bérház).

1—1 pengőt: Dr. Brunner Lajos, Nagy Sámuel, dr. Balogh Sándor, dr. Vida Szücs Imre műszaki tanácsos, Csenky Istvánné (Varga u. 38.), dr. Dévay Zsigmond (Szent Anna u. 20.), Horváth Ernőné (Péterfia u.).

Összesen befolyt 414.20 pengő.

Dr. Kölcsey Sándor s. k.
polgármester.

A pénzügyi palota tetejéről lezuhant és szörnyethalt egy 14 éves fiu

Estében elkapta a kötelet, de az ujra kicsuszott kezéből és halálrazuzta magát

Szombaton a koradélelőtti órákban egy kis munkás tragédiája tartotta izgalomban a Kossuth utca járókelőit.

A pénzügyi palota tetejéről 22 méter magasból munkaközben a földre zuhant Elek János 14 éves napszámosgyerek s a klinikán pár perccel a beszállítás után meghalt.

A kis Elek János édesapjával, Elek József 42 éves napszámos, Bellegelő 277. szám alatti lakossal és 17 éves bátyjával, mint a Bulyovszky Dániel tetőfedőmester napszámosa kezdett tegnap reggel munkához a pénzügyi palota tetején, ahol facementezést csináltak.

A fiatal gyerek még nem lett volna alkalmas erre a veszélyes munkára, de mellette nyolc gyerek volt otthon és szükség volt segitségére a háboruban megrokkant, beteges édesapának...

Reggel nyolc órakor fütyörészve fogott munkához a kis kenyérkereső. Egymásután szedte fel a vedreket s a munka lázában elfelejtette megtenni a szükséges óvintézkedéseket is... Nem csatolta fel magára a védő hevedert, amit pedig ilyenkor feltétlen meg kell csinálni az ötemeletes magasságban, tetőszélén dolgozó munkásnak.

Ez a körülmény, ez a kis vigyázatlanság okozta a tragédiát. Az apa, Elek József és a nagyobbik fiú feladtak vederben egy lapátot a tetőre. Elek János kötélcsigán húzta azt felfelé s mikor már fent volt a tető szélén,

utána nyult, hogy magához emelje. Abban a pillanatban megtörtént a szerencsétlenség. A 14 éves fiu lába megcsúszott és fejjel lefele zuhanni kezdett a lapos tetőről... Alig esett pár métert, a levegőben ösztönszerü mozdulattal elkapta félkézzel a csiga vastag kötelét és egészen a harmadik emeletig a kötelet kezében görcsösen szorítva zuhant lefele... Akkorra a kötél átégette kezét. Tenyeréről cafatokban leszedte a húst, úgy hogy a kötelen vérnyomok maradtak. A kis Elek János, aki ekkorra az esés következtében meg is szédülhetett, elengedte a csigát és most már feltartóztathatatlanul zuhant három emelet magasságából a kővel fedett udvarra.

Hangos puffanással, borzalmas sikoltással ért földet az udvaron levő kátrányüst mellett s mozdulatlanul elterülve maradt a kövezeten.

Édesapja és bátyja azonnal hozzárohantak.

Az apa zokogva vetette magát a gyermekre s testvére is sirva igyekezett felemelni. A kisfiu azonban, akin csodálatos módon semmi külsérelmi nyom nem látszott vére sem folyt, összecsuklott...

A szerencsétlen apa félőrülten a fájdalomtól kiáltozott segítségért s a Kossuth utca járókelői hatalmas tömegben csődültek össze az épület előtt. Telefonáltak a mentőknek és a rendőrségre. A mentők pár perc alatt megérkeztek a helyszinre s injekcióval magához térítették a gyereket, aki

bágyadt szemekkel nézett fel apjára. Mikor megismerte egy keserves moslyba torzult arca s megsimogatva apja kezét felnyökött:
— Nagyon fáj...

A mentők beemelték a kocsiba s kiszállították a sebészeti klinikára, ahol dr. **Csige** Sándor rendőrkapitány kihallgatta az éppen röntgenbe vitt gyermeket. Csak pár szót tudott már mondani:

— Nem okolok senkit... én nem kötöttem fel a védőkötelet...

Megcsusztam...

A következő percben lehanyatlott a feje és a kihallgatást végző rendőrtiszt mellett meghalt a kis Elek János. A vizsgálat már előzőleg megállapította, hogy menthetetlen. Koponyaalapi törést és rendkívül súlyos belsősérüléseket szenvedett. **Mája és veséje teljesen leszakadt a gyermeknek** a 22 méteres magasságból való esés következtében.

Ezután a helyszinen is lefolytatta a vizsgálatot dr. **Csige** Sándor kapitány **Miltényi** Dezső és **Szücs** Jenő detektívek kíséretében. Nagy László detektív kimászott a tetőre és fényképfelvételeket készített a szerencsétlenség színhelyéről. A rendőrség kihallgatta a fájdalomtól megtört édesapát, akinek nyolc gyermekről kell gondoskodnia s legkedvesebb gyermekét veszitette el. Kihallgatták Bulyovszky Dániel tetőfedő mestert is s megindult a vizsgálat annak megállapítására, hogy terhel-e valakit felelősség azért, hogy 14 éves gyermeket a veszélyes munkában minden felügyelet nélkül engedtek résztvenni, vagy pedig kizárólag saját vigyázatlansága okozta a szerencsétlenséget, mely egy kis munkáscsalád életének kezdetét változtatta át tragédiává.

A kis Elek János elesett a munka csataterén, ahol 20 filléres napszámbérért, egy falat kenyérért indulnak harcba azok az Elek Jánosok, akiknek még nyolc testvérük kér otthon kenyeret s arra sincsen idejük, hogy egy kicsit gyerekek legyenek. Korán tanulják meg a nélkülözést, a munkát... korán kezdik a kenyérkeresetet és sokszor tragikusan korán halnak meg.

MEGNYILT a NAGYERDEI VIGADÓ

Debrecen legszebb és fővárosi nivóju nyári vendéglője.

Minden este tánc. Közkedvelt FEJES SZALONZENEKAR. Vasárnaponként délután uzsonna, tánc. Nagyvárosi hangulat!

Országos „Csokonai" Dalosünnep Debrecenben

A debreceni Iparos Dalegylet f. év szeptember hó 4-én rendezi meg az országos Csokonai dalosünnepét, mely idő a Tiszántúli Ipari Kiállítás és Áruminta Vásár első vasárnapja. Az ünnepélyre a Magyar Dalos Egyesületek Országos Szövetségének összes tagegyesületeit dalostestvéri szeretettel hívott meg a rendező egyesület. Tekintetbe véve a kiállítással kapcsolatos utazási kedvezményeket, már igen sok fővárosi és vidéki dalárda jelentette be a részvételét. Minden jelentkező dalosegyesület külön fejezetben emlékezik meg az 1929. évi nagyszerü és mintaszerüen rendezett országos dalosversenyről, amelynek lelkesítő tudatában újra örömmel jönnek a testvérdalegyletek Debrecenbe.

Legyen ez a Csokonai dalosünnep itt az országunk keleti végén összefogó és lelkesítő ünnepélye a magyar dalnak, mert a költő szerint is:

A dal a nemzet lelke, szívverése,
Nép, mely dalol, nem veszhet el soha.
Dalában ott a vére lüktetése,
Itéletének sujtó ostora.

A rendező bizottság élén Győry Lajos dalegyleti elnökkel, mindent elkövet a Csokonai dalosünnep érdekében, hogy jól érezzék magukat városunkban a testvérdalárdák és az ünnepély után kedves emlékekkel gazdagabban térjenek haza.

Alig kell pénz egy divatos nyári ruháért

mert szebbnél szebb nyári ujdonságokat

olcsón vásárolhat

Klein Divatházban!

Néhány tájékoztató ár:

Fahánc s imprimés, nagy választékban	2·80	HERNYÓSELYEM imprimée	6·50
Compléanyag, minden divatszinben	3·30	Világhirü „Goldberger" strandkarton	0·98
Cloqué, különleges divatmintákban	3·95	Jó mosó csikos divatvászon	0·98
Crepe de chine imprimés	1·85	Csikos divatvászon, piyamára és kabátra	1·65
Divat imprimée	2·88	Ruha és complévászon, minden divatszinben	1·90
Divatchantung szinekben	2·20	Fehérnemü toile, minden szinben	1·48

Különleges divatkelmék

A nyári divat összes újdonságai, eredeti francia hernyóselyem imp rimék, tiszta selyem chantung kelmék, csipkeszövetek igen nagy választékban már raktáron vannak. Ujdonságaimat — vételkényszer nélkül — készséggel bemutatom.

IRÓGÉPEK kölcsönzése **HURAY,** Iparkamara T: 17-93

A legujabb és különleges női fürdődresszek nagy választékban a Klein Divatházban!

Református központi elemi iskola

A református központi elemi iskola szeptember elsején megnyílik a Baltazár Dezső (Füvészkert) utcai iskola épületében. A nyár folyamán az épületben megfelelő átalakításokat fognak végezni. — Az épület falai 1.50 magasságban olajfestékkel festetnek át. 17 méteres tornaterem képeztetik ki. Az országos testnevelési szakfelügyelőség a napokban fog a tornaterem berendezéséről az egyház vezetőségével tárgyalni. A papir, agyag, fa, általában a slöjd munkák végzésére külön terem fog szolgálni. A játékos testnevelésről az intenzívebb zene oktatásról is gondoskodás fog történni. A német nyelv elemeit is tanítani fogják az iskolában megfelelő óraszám mellett.

Ez iskolában a város bármely területéről be lehet iratkozni. — Egész évre 25 P-t kell fizetni felszerelési hozzájárulás címén. A hozzájárulási díjat havi 2 P 50 filléres részletekben is lehet fizetni.

Az egytől a negyedik osztályok fognak az épületben elhelyezést nyerni.

Jelentkezni már is lehet az iskola igazgatójánál.

A rendes beírások június 11, 13 tartatnak meg.

Hősök napjának nagyarányu megünneplése az ifjuság impozáns részvételével

Az 1924. évi XIV. t.-c minden év május havának utolsó vasárnapját »Hősök emlékünnepe« néven nemzeti ünneppé avatta és elrendelte, hogy ezt a napot az ország egész területén méltó módon kell megünnepelni.

F. évben a Hősök *emlékünnepe május 29-én lesz.*

Az előző években ez az ünnepély a Hősök temetőjében volt megtartva, ahol azonban egy nagyobb szabású ünnepély megtartására megfelelő hely nem lévén — az ifjuság nem tudott olyan mértékben bekapcsolódni az ünnepélybe, mint azt ennek a napnak nemzetvédelmi jelentősége megkövetelte volna.

Ezt a körülményt érezte át Debrecen sz. kir. város polgármestere, amikor a közművelődési ügyosztály rendezésében olyan ünnepély keretében rendelte el ennek a napnak megünneplését, amely méltó lesz Debrecen város hazafias társadalmához, de különösképen Debrecen város ifjúságához.

A debreceni leány és fiú középiskolák és az ezzel egyenrangú szakiskolák a legnagyobb megértéssel fogadták az ünnepély tervét. Örömmel kapcsolódott be az ünnepélyen való részvételbe a Vitézi Székkapitányság, a Honsz, a debreceni Frontharcos Főcsoport, a Városi Testnevelési Felügyelőség és IX. Cserkészkerület is. Részt vesz az ünepélyen a Turul Szövetség Debreceni Kerülete is.

Méltóképen — *díszszázad kirendelésével* — veszi ki a részét az ünnepélyből a *debreceni helyőrség is. Részt vesz az ünnepélyen az egész tisztikat.* De képviseltetni fogják magukat a hatóságok, a társadalmi és ifjúsági egyesületeki s. Szerepelni fognak az ünnepélyen az egyesített debreceni dalárdák is, akiket Forray István fog vezényelni. De részt fog venni az ünnepélyen Debrecen város egész társadalma, hogy ezzel is kifejezésre jutassa egyrészt az elesett hősök iránti kegyeletét, másrészt azt is, hogy tudatában van a hősi kultusz nemzetnevelési és nemzetvédelmi fontosságának.

Az ünnepi beszédet Dr. Vitéz Bessenyei Lajos tankerületi főigazgató fogja mondani.

Az ünnepély színhelye a Stadionban lesz. Méltóbb helyet nem is lehetne találni egy ilyen nagyszabású ünnepély rendezéséhez.

A Hősök temetője úgy fog bekapcsolódni az ünnepély rendjébe, hogy Kegyeleti Staféta futók fogják az ifjúság koszorúit a Stadionból a Hősök temetőjébe vinni. A Stafétafutók beérkezése után a Hősök temetőjében a Stadionban tartandó ünnepélytől különállóan egy kis méretü ünnepélyt fog lezajlani, amelynek rendezésére a közművelődési ügyosztály a Frontharcos Főcsoportot kérte fel. Ennek keretében helyezik el a Hősi emlékművön az állomásparancsnokság, a város koszorúját, azután az ifjúság staféta futói által hozott koszorúkat és a többi társadalmi egyesület koszorúit.

A »Hősök Emlékünnepé«-nek a programja a következő

I. Ünnepi Istentiszteletek.

Reggel 8 órakor valamennyi helybeli vallásfelekezet templomában ünnepélyes Istentisztelet tartatik.

II. Stadioni ünnepély.

Színhelye: a nagyerdei Stadion. *Kezdete délelőtt 10 óra.*

Az ünnepély rendje:

a) Debrecen vezénylő tábornoka megszemléli a katonai díszszázadot és a polgári dísztagokat.

b) Nemzeti Hiszekegy. Előadja a helybeli dalegyletek összkara. Vezényli Forray István karnagy.

c) Ünnepi beszéd. Tartja dr. vitéz Bessenyei Lajos tankerületi főigazgató.

d) Kegyeleti Staféta a Stadionból a Hősök temetőjébe. Rendezi vitéz Hadházy Dezső testnevelési tanár.

e) Szózat. Előadja a helybeli dalegyletek összkara. Vezényli Forray István karnagy.

f) Díszmenet Debrecen vezénylő tábornoka és a tribünön helyet foglaló előkelőségek és a nagyközönség előtt.

III. Ünnepély a Hősök temetőjében.

Kezdete délelőtt 10 óra 30 perckor. Az ünnepély rendjét a debreceni frontharcos főcsoport állapítja meg.

IV. Ünnepély a Magoss György téren, a 6. honvéd vegyes dandárparancsnokság épülete előtt.

Kezdete 8 óra 30 perckor. Az ünnepélyen a honvédség, a város, a vitézi rend, a frontharcos főcsoport és az egyes bajtársi egyesületek megkoszorúzzák a volt 3 honvéd laktanya falán elhelyezett emléktáblát, valamint a hősök fasorában felállított emléktáblákat.

Az ünnepély rendjét Hajdúvármegye Vitézi Székkapitánysága állapítja meg.

Dr Gärtner István tisztifőorvos évi jelentése hajdumegye egészségügyi viszonyairól

Minden 2000 lakosra jut egy orvos. — Nagy a gümőkóros halálozási arány.

Debrecenben és Hajdumegyében dr. Gaertner István tisztifőorvos rendkívül széleskörű küzdelmet folytat a népbetegségek leküzdése, sőt megelőzése érdekében. Munkásságáról, valamint a mellé beosztott tisztiorvosok és városi orvosok tevékenységéről ad képet az az évi jelentés, amelyben dr. Gaertner István főorvos beszámol Hajdúmegye közegészségügyi helyzetéről.

A jelentésből vesszük a következő érdekesebb adatokat:

Hajdúvármegyében a gyógyító orvosok létszáma 90, minden 2000 lakosra jut egy orvos. Működik 120 szülésznő és 32 gyógyszertár. Az összlakosság létszáma 178.523. 16 ovoda, 28 óvónő és menházvezetőnő tevékenykedik a Stefánia, Zöldkereszt és 12 gyermekmenedékházban. A Zöldkereszt 26 orvost és 24 védőnőt foglalkoztat. A Stefániának Böszörményben 10 ágyas szülőotthona van, a Stefánia szolgálatot három megyei városban és 14 községben szervezték már meg. Az ovodák a jövőben gyermekvédelmi feladatokat is teljesítenek.

A népességi statisztikából olvassuk, hogy Hajdúmegyében egy négyzetkilométerre 74.8 lélek esik az 1930-as népszámlálás szerint. 1937-ben kimutatták azonban, hogy két év alatt 2760 lélekkel szaporodott a megyei lakosság.

A mult évben a megyében 1699 házasság történt, az előző évben csak 1543. Élve született 5301 gyermek, a halálozások száma csökkent, csak 2834 volt (1936-ban 3117), nagy változás a csecsemőhalandóság terén, mert míg 1936-ban 812, addig 1937-ben csak 760 kisded halt meg. Böszörményben 30 ezrelék, Nánáson 28.2, Szoboszlón 20.1, Kabán 21.8 a születési arányszám.

A halálozási arányszám valamivel rosszabb az országos átlagnál 15.9 ezrelék, Nánáson 17, Szoboszlón 11.7.

A természetes szaporodást tekintve Hajdúmegye az országban az első helyen áll, mert 2467 lélekkel szaporodott a lakosság, az 6.8 ezrelék, holott az országos átlag 5.7. Legnagyobb a szaporodás Böszörményben: 14.5, legalacsonyabb Szoboszlón: 8.4, Téglásun: 26.5, Kabán: 6.1, Mikepércsen: 9.7 ezrelék.

Még mindig — az önfeláldozó, óriási munka ellenére — óriási a csecsemő halálozás 26.8 százaléka az összes halálozásoknak. Az 1—15 évesek halálozásoknak. Az 1—15 évesek halálozási statisztikája javult, a 15 éven felülieké romlott. A gümőkór 9.2 százalékot, a szív és érbetegségek 9.5 százalékot jelentenek. Rák 7.6 százalék. Agyvérzés 7.7 százalék.

Eredményes a diftéria elleni harc. A mult évben 6195 2—6 éves gyermeket láttak el védőoltással. Hastifusz ellen 118.000 embert oltottak be, a lakosság 66.1 százalékát.

A tisztifőorvos jelentéséből megelégedéssel állapíthatjuk meg, hogy a közegészségügyi viszonyok Hajdúmegyében fokozatosan javulnak.

Adományok a Horthy Miklósné Főméltóságu Asszony által megindított „egytál-ételi“ akcióra

Az eucharisztikus kongresszus és a Szent István jubileumi év alkalmával a szegények fokozottabb mértékben való támogatására az ugynevezett egytálétel akcióra már a folyó évi május hó 15-én nyugtázott 71 pengő adományon kívül május 21-én déli 12 óráig a következők adakoztak:

100 pengőt: Dr. Lindenberger János.

20—20 pengőt: Makláry Károly, Sesztina-Nagybákay Jenő.

10—10 pengőt: Zöld József h. polgármester, Hartstein István (Hatvan u. 32.), dr. Nyiri Ernő, Nagybákay Antal (Piac u. 28.), Csomor Gyula, Králl János miniszteri tanácsos, Füzesi Sándor (Széchenyi u. 63.), Kárpáti Elemér és neje.

7.30 pengőt: A városi adóhivatal személyzete.

5—5 pengőt: Székely Adorján, Pataky József (Erzsébet u. 32. sz.), dr. Weisz Pál főrabbi, Bartha István (Ispotály u. 3-b), dr. Csóka László (Barna u. 2.), Schön Sándor (Piac u. 14.), Sajó István építészmérnök.

4—4 pengőt: Gál Samu (Arany János u. 14.), Müller H. Fiai cég.

3.40 pengőt: Kir. tanfelügyelőség.

3—3 pengőt: Bada Dezső (Arany János u. 33.) Böszörményi István (Petőfi tér 12.), Farkas Lehel (Verbőczy 12.), Léderer Miksáné (Hatvan u. 6.), Mező Ármin (Irinyi u. 6.), Kókay Lajos (Szegfű u. 24.), Dömsödy Imre városi tanácsnok.

2—2 pengőt: Csont Tamás (Pereces u. 2.), dr. Korpássy D. Lászlóné (Teleki u. 14.), Husz Erzsébet és Rózsika (Eötvös u. 11.), Bujdosó András (Szappanos u. 8.), Felszeghy Gáborné (Egymalom u. 3.), N. N., Őry Mihály (Bethlen u. 66.), »G G«, dr. Budaházy Bruckner Ernő, Csapos János (Csapó u. 71.), id. Koszorus Ferenc (Hatvan u. 4-b.), dr. Darkó Jenő, özv. Brüll Henrikné (Piac u. 75.), dr. Nagy Jánfos (Batthyány u. 13.), dr. Horvay Róbert (Rothermere u. 61.), Kovács Elemér (Batthyány 12.), Pogány Mihály (Pacsirta u. 23.), v. Lépes Győző (Vilmos császár körút 38.), Monoky Nándor, dr. Hegedűs Jenő (József kir. hg. u. 2.).

1.50 pengőt: Jancsó Gerő (Dobozi bérház).

1—1 pengőt: Dr. Brunner Lajos, Nagy Sámuel, dr. Balogh Sándor, dr. Vida Szücs Imre műszaki tanácsos, Csenky Istvánné (Varga u. 38.), dr. Dévay Zsigmond (Szent Anna u. 20.), Horváth Ernőné (Péterfia u.).

Összesen befolyt 414.20 pengő.

Dr. Kölcsey Sándor s. k.
polgármester.

A pénzügyi palota tetejéről lezuhant és szörnyethalt egy 14 éves fiu

Estében elkapta a kötelet, de az ujra kicsuszott kezéből és halálrazuzta magát

Szombaton a koradélelőtti órákban egy kis munkás tragédiája tartotta izgalomban a Kossuth utca járókelőit.

A pénzügyi palota tetejéről 22 méter magasból munkaközben a földre zuhant Elek János 14 éves napszámosgyerek s a klinikán pár perccel a beszállítás után meghalt.

A kis Elek János édesapjával, Elek József 42 éves napszámos, Bellegelő 277. szám alatti lakossal és 17 éves bátyjával, mint a Bulyovszky Dániel tetőfedőmester napszámosa kezdett tegnap reggel munkához a pénzügyi palota tetején, ahol facementezést csináltak.

A fiatal gyerek még nem lett volna alkalmas erre a veszélyes munkára, de mellette nyolc gyerek volt otthon és szükség volt segitségére a háboruban megrokkant, beteges édesapának...

Reggel nyolc órakor fütyörészve fogott munkához a kis kenyérkereső. Egymásután szedte fel a vedreket s a munka lázában elfelejtette megtenni a szükséges óvintézkedéseket is... Nem csatolta fel magára a védő hevedert, amit pedig ilyenkor feltétlen meg kell csinálni az ötemeletes magasságban, tetőszélén dolgozó munkásnak.

Ez a körülmény, ez a kis vigyázatlanság okozta a tragédiát. Az apa, Elek József és a nagyobbik fiú feladtak vederben egy lapátot a tetőre. Elek János kötélcsigán húzta azt felfelé s mikor már fent volt a tető szélén,

utána nyult, hogy magához emelje. Abban a pillanatban megtörtént a szerencsétlenség. A 14 éves fiu lába megcsúszott és fejjel lefele zuhanni kezdett a lapos tetőről... Alig esett pár métert, a levegőben ösztönszerü mozdulattal elkapta félkézzel a csiga vastag kötelét és egészen a harmadik emeletig a kötelet kezében görcsösen szoritva zuhant lefele... Akkorra a kötél átégette kezét. Tenyeréről cafatokban leszedte a húst, úgy hogy a kötelen vérnyomok maradtak. A kis Elek János, aki ekkorra az esés következtében meg is szédülhetett, elengedte a csigát és most már feltartóztathatatlanul zuhant három emelet magasságából a kővel fedett udvarra.

Hangos puffanással, borzalmas sikoltással ért földet az udvaron levő kátrányüst mellett s mozdulatlanul elterülve maradt a kövezeten.

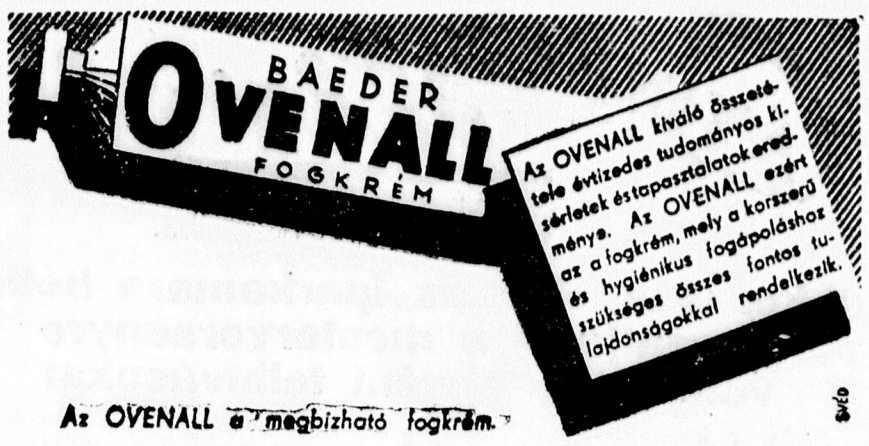
Édesapja és bátyja azonnal hozzárohantak.

Az apa zokogva vetette magát a gyermekre s testvére is sirva igyekezett felemelni. A kisfiu azonban, akin csodálatos módon semmi külsérelmi nyom nem látszott vére sem folyt, összecsuklott...

A szerencsétlen apa félőrülten a fájdalomtól kiáltozott segitségért s a Kossuth utca járókelői hatalmas tömegben csődültek össze az épület előtt. Telefonáltak a mentőknek és a rendőrségre. A mentők pár perc alatt megérkeztek a helyszinre s injekcióval magához térítették a gyereket, aki

bágyadt szemekkel nézett fel apjára. Mikor megismerte egy keserves moslyba torzult arca s megsimogatva apja kezét felnyökött:

— Nagyon fáj...

A mentők beemelték a kocsiba s kiszállitották a sebészeti klinikára, ahol dr. **Csige** Sándor rendőrkapitány kihallgatta az éppen röntgenbe vitt gyermeket. Csak pár szót tudott már mondani:

— Nem okolok senkit... én nem kötöttem fel a védőkötelet...

Megcsusztam...

A következő percben lehanyatlott a feje és a kihallgatást végző rendőrtiszt mellett meghalt a kis Elek János. A vizsgálat már előzőleg megállapította, hogy menthetetlen. Koponyaalapi törést és rendkivül súlyos belsősérüléseket szenvedett. **Mája és veséje teljesen leszakadt a gyermeknek** a 22 méteres magasságból való esés következtében.

Ezután a helyszinen is lefolytatta a vizsgálatot dr. **Csige** Sándor kapitány **Miltényi** Dezső és **Szücs** Jenő detektívek kíséretében. Nagy László detektív kimászott a tetőre és fényképfelvételeket készitett a szerencsétlenség színhelyéről. A rendőrség kihallgatta a fájdalomtól megtört édesapát, akinek nyolc gyermekről kell gondoskodnia s legkedvesebb gyermekét vesztette el. Kihallgatták Bulyovszky Dániel tetőfedő mestert is s megindult a vizsgálat annak megállapitására, hogy terhel-e valakit felelősség azért, hogy 14 éves gyermeket a veszélyes munkában minden felügyelet nélkül engedtek résztvenni, vagy pedig kizárólag saját vigyázatlansága okozta a szerencsétlenséget, mely egy kis munkáséletet kezdetét változtatta át tragédiává.

A kis Elek János elesett a munka csataterén, ahol 20 filléres napszámbérért, egy falat kenyérért indulnak harcba azok az Elek Jánosok, akiknek még nyolc testvérük kér otthon kenyeret s arra sincsen idejük, hogy egy kicsit gyerekek legyenek. Korán tanulják meg a nélkülözést, a munkát... korán kezdik a kenyérkeresetet és sokszor tragikusan korán halnak meg.

MEGNYILT a
NAGYERDEI VIGADÓ
Debrecen legszebb és fővárosi nivóju nyári vendéglője.
Minden este tánc. Közkedvelt FEJES SZALONZENEKAR. Vasárnaponként délután uzsonna, tánc. Nagyvárosi hangulat!

Országos „Csokonai" Dalosünnep Debrecenben

A debreceni Iparos Dalegylet f. év szeptember hó 4-én rendezi meg az országos Csokonai dalosünnepét, mely idő a Tiszántúli Ipari Kiállítás és Áruminta Vásár első vasárnapja. Az ünnepélyre a Magyar Dalos Egyesületek Országos Szövetségének összes tagegyesületeit dalostestvéri szeretettel hívott meg a rendező egyesület. Tekintetbe véve a kiállítással kapcsolatos utazási kedvezményeket, már igen sok fővárosi és vidéki dalárda jelentette be a részvételét. Minden jelentkező dalosegyesület külön fejezetben emlékezik meg az 1929. évi nagyszerű és mintaszerüen rendezett országos dalosversenyről, amelynek lelkesítő tudatában újra örömmel jönnek a testvérdalegyletek Debrecenbe.

Legyen ez a Csokonai dalosünnep itt az országunk keleti végén összefogó és lelkesítő ünnepélye a magyar dalnak, mert a költő szerint is:

A dal a nemzet lelke, szívverése,
Nép, mely dalol, nem veszhet el soha.
Dalában ott a vére lüktetése,
Itéletének sujtó ostora.

A rendező bizottság élén Győry Lajos dalegyleti elnökkel, mindent elkövet a Csokonai dalosünnep érdekében, hogy jól érezzék magukat városunkban a testvérdalárdák és az ünnepély után kedves emlékekkel gazdagazdagabban térjenek haza.

Alig kell pénz
egy divatos nyári ruháért
mert szebbnél szebb nyári ujdonságokat
olcsón vásárolhat
Klein Divatházban!
Néhány tájékoztató ár:

Fahánc s imprimés, nagy választékban	2·80	HERNYÓSELYEM imprimée	6·50
Compléanyag, minden divatszinben	3·30	Világhirü „Goldberger" strandkarton	0·98
Cloqué, különleges divatmintákban	3·95	Jó mosó csikos divatvászon	0·98
Crepe de chine imprimés	1·85	Csikos divatvászon, piyamára és kabátra	1·65
Divat imprimée	2·88	Ruha és complévászon, minden divatszinben	1·90
Divatchantung szinekben	2·20	Fehérnemü toile, minden szinben	1·48

Különleges divatkelmék
A nyári divat összes újdonságai, eredeti francia hernyóselyem imprimék, tiszta selyem chantung kelmék, csipkeszövetek igen nagy választékban már raktáron vannak. Ujdonságaimat — vételkényszer nélkül — készséggel bemutatom.

IRÓGÉPEK kölcsönzése HURAY, Iparkamara T: 17-93

TIKÁV Hírei

IRODA: A DEBRECENI KERÜLETI KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARÁBAN VERBŐCZY U. 2. TELEFON 10-19, 10-20.

A kereskedelmi és iparkamara hétfőn bocsátja ki a mesterversenyre vonatkozó egyéni felhivásokat

Többször megemlékeztünk már arról, hogy a f. évi TIKÁV (szept. 3—11.) alatt a kamara kerületében működő **kézművesiparosság termékeinek propagandája,** a kézművesipari tudás fejlesztése érdekében **iparos- és mesterversenyt rendez.**

A mesterversenyt az erre vonatkozó szabályzat szerint kell lebonyolítani. A szabályzatot a kamara elkészítette és jóváhagyás végett felterjesztette. A szabályzat részletesen gondoskodik arról, hogy a mestermunkák elbírálása hogyan történik, szabályozza az ú. n. szakmai bíráló bizottságok és az ú. n. döntő bíráló bizottság szervezetét és eljárását.

A mesterversenyre jelenkező iparos vagy egyéni kiállítási fülkében mutatja be termékeit, amennyiben **pedig anyagi ereje ehhez nincsen, ipartestületi ú. n. együttes kiállítás keretében.** — Aki az ipartestületi együttes kiállítás keretében állít ki, ½ négyzetméterig terjedő területért 5 P, 1 négyzetméterig terjedő területére 10 pengő nevezési díjat tartozik fizetni. A mesterverseny keretében résztvevő ipartestületek együttes kiállítási fülkéi **a csarnokban lesznek.** A kiállítási fülkék építéséről és egységes keresztülvitelérői a TIKÁV gondoskodik a résztvevő ipartestületekkel együtt.

A törvény értelmében az elnyerhető kitüntetéseket az iparosok üzletileg hirdethetik is.

A kitüntetések kétfélék:

1. *Az az ipartestület,* amelynek együttes kiállítása keretében aránylag a legtöbb kisiparos nyer kitüntetést, a kereskedelmi és iparkamara vándordíját, *a mesterserleget nyeri el,* amelyet a győztes ipartestületnek ünnepélyesen adnak át. A kamara tárgydíjat kérni fog az iparügyi miniszter úrtól, az IPOK-tól, a GyOSz-tól és a kamara kerületi városoktól is.

2. *Egyéni kitüntetések,* amelyeket a díjnyertes iparosok kapnak. A kitüntetések a következők:

a) kiállítási aranyérem, b) kiállítási díszoklevél, c) kiállítási ezüstérem, d) kiállítási bronzérem, e) kiállítási elismerő oklevél. Az egyéni kitüntetések számát a résztvevők számához viszonyítva állapítja meg később a kamara.

Legkésőbb keddig a kamara többszáz debreceni iparoshoz egyéni levéllel fordul, amelyben felhivja az illetőt a versenyben való résztvételre. A levélhez mellékelve lesz egy válasz lev. lap, amelyben az, aki érdeklődik a verseny iránt, azt kéri, hogy őt a további szervezési munkába vonják be. A versenyen való résztvétel nem kötelező. Azok a kézművesiparosok, akik nem kívánnak a TIKÁV alatt rendezett mesterversenyen résztvenni, jelentkezésük alkalmával közlik, hogy versenyen kívül kívánnak a TIKÁV-on résztvenni.

A kamara a rendkívül nagy munkát és körültekintést igénylő iparos- és mesterversenyt *a kézműipari termelés szolgálatában rendezi meg.* Most a debreceni kézművesiparosokon a sor, hogy *megmutassák azt, hogy mennyi szépet és jót tudnak előállítani!* Az a befektetés, ami a mestermunka elvégzésével jár, busásan meghozza a maga kamatját, mert a kisiparos az elérhető erkölcsi sikeren kívül *nagyszerű propagandához is jut s bizonyos, hogy elkészített mestermunkáját értékesíteni is tudja.* Ezért fontos, hogy mestermunkának nem exotikus dolgokat készítsenek, hanem a mindennapi fogyasztás tárgyait, azonban öntsék azt olyan formába és *dolgozzák ki úgy, hogy rajta legyen a kézművesmunka minden értéke és szépsége.*

Jótékonycélu gyermekelőadás

Nagysikerű gyermekelőadás színhelye volt a piarista gimnázium díszterme, ahol 140 szegény utcai iskolás gyermek segítésének javára kitűno, magasszínvonalú műsoros délutánt rendeztek. Hatalmas sikere volt Lászlófy Judit és Kompasz József mókás jelenetének. Pompásan lejtették a sétapalotást a következő párok: Szabó Terike-Micskey János, Kőszaga Mária—Grünfeld Gyurka, Barsay Mária—Füzesséry Barna, Szilágyi Sári—Fenyár László, Riskó Edit—Papp István, Takács Erzsébet—Kállay Emil, Kruppa Magda—Nagyházi Sándor, Piatsek Adrien—Szász Csaba, Horváth Gabriella—Vadnay Miklós, Hamar Erzsébet—Turner Ferenc, Mogyoróssy Klára—Dudás Gyula, Tóth Mária—Kormos József I—II. o. t.

A suszterinas c. színdarabban Juhász Róbert, Dien Mária, Fuszek Magda, Mogyoróssy Klára, Kürthy Klára és Kerekes Zoltán arattak sok tapsot. Kurtás Gabriella és Strébeli Mária páros jelenete s Gáspár Margit és Tóth Ottó magyar kettőse nagyon tetszett. A „Misi, Marcsa, Julcsa" c. színdarabban hatalmas sikert aratott a kis Csurgy István, aki harmas szerepében **sokoldalú pompás tehetséget árult el** és minden jelenete után őszinte elragadtatással tapsolt neki a megjelent publikum. Rendkívüli ügyességet tanusított Elek Irénnel lejtett táncával is ez a más előadásokról is jólismert, kitűnően játszó, pompás hangu gyermekszereplő. De nagy sikert arattak a többi szerepekben Horváth Éva, Konkoly Erzsébet, Csuhai Rózsi, Ambrus Ilona, Turner Ferenc, Gombácsi Edit, Groskó Adél, Kiss Évike, Szabó Irénke, Held Márika, Turek Emmike, Molnár Kató, Vincze Éva, Krahm Évi, Baranyai Mária, Szacsuri Ilona és Porffy Irma, míg a „Láncszemek" gyermekdarabban Rák Irénke, Róth Ilonka, Glócz Mária, Kelemen Mária, Karsay Mária, Osváth Aliz, Boross Kató, Barsay Mária és Papp Kató I. o. t. arattak őszinte sikert. A magyar társalgót páratlan graciőzitással kitűnően lejtették Gáspár Margit—Gundenfingen György, Hrubják Edith—Dudás Gyula, Tóth Mária—Percel Dénes, Tóth Irén—Berényi Dénes, Balogh Ilona—Tornay László, Kürthy Klára—Dakó Lóránt, Elek Irén—Csurgay István, Piatsek Adrien—Tóth Ottó, Mogyoróssy Klára—Vadnay Miklós, Fuszek Magda—Blattner Gyula. A konferansz szerepét Fodor Piroska és Tyll Magda látták el szellemesen.

A jövő vasárnapi katonai sportünnepély rendkivül érdekes lesz

A m. kir. debreceni honvéd helyőrség és a magyar atletikai szövetség Keleti kerülete f. évi május hó 29-én délután 4 órai kezdettel a nagyerdei stadionban katonai sportünnepélyt rendez.

Az ünnepély műsora:

1. Kürtívójel.
2. Hymnusz. Játsza a 11. hajdúezred zenekara.
3. Póstagalambok indítása. Indítja a 6. híradószázad.
4. A Dóczy leánynevelő intézet tömegszabadgyakorlatai.
5. A MASz Keleti kerület versenyének 100 méteres síkfutás döntő futama.
6. Talajtorna és gulák. Bemutatja a debreceni levente egyesület csapata.
7. A MASz Keleti kerület versenyének 110 méteres gátfutás döntő futama.
8. Ritmikus gyakorlatok. Bemutatja a DEAC hölgycsapata.
9. Jelenő láncverseny. Repülő, gépkocsi, jelentő motorkerékpárosok, jelentő lovasok, jelentő futók és jelentő kúszók stafétaversenye. Ez a szám azt szemlélteti, hogy a parancs hogyan jut el a parancsnokságtól a tüzvonalba.
10. Járőrugratás. Bemutatják a 6. csendőrlovasalosztály és a 6. vonatosztály lovas járőrei.
11. A MASz Keleti kerület versenyének staféta döntő futama.
12. Kocsihajtás. Bemutatja a debreceni méntelep parancsnoksága.
13. Légvédelmi bemutató. Bemutatja a 6. légvédelmi parancsnokság. Bemutatásra kerül a légvédelmi riasztás, Repülők támadása egy telep ellen. A repülő támadás elhárítása géppuskákkal és egyéb tűzgépekkel s a légitámadás után helyreállító munkálatok: tűzoltás, gázfertőtlenítés és első segélynyujtás.

Jegyek elővételben: Méliusz könyvkereskedésben és a városháza épület dohánytőzsdéjében kaphatók.

Helyárak. Páholy: 10 pengő. Páholyülés: 2 pengő. Tribün és korzóülés 1.20 P. Elsőrendű ülőhely: 80 fillér. Másodrendű ülőhely: 50 fillér. Állóhely: 20 fillér.

A zene Liliputiai

— Kis zenekedvelők hangversenye.

Egy csinos kis füzetet tartok a kezemben. A Városi Zeneiskola adta ki. Vasárnap délelőtt a zeneiskola érdekes és tanulságos jelenetnek lesz alkalomadója: a hangversenyterem első öt sorát gyermekek foglalják el, oda felnőttnek ülni nem szabad. Az első öt sorban ülnek majd a zene Liliputijai. A Guliverek csak a hátrábbi sorokba ülhetnek.

A gondolat szinte evangéliumi. Ott fog lebegni a pódiumon testetlen Zene, mint egy Angyal. A zene a lélek kvintesszenciája. A Zene maga az: Isten, maga: Jézus.

S így szól majd a zenében feloldott Lélek a pódiumról:

»Engedjétek hozzám jönni a kisgyermekeket... Ilyeneké a mennyeknek országa...«

Igen, ilyeneké a mennyeknek országa, amely nem lehet más, mint: Zene...

*

De a lélek nemcsak úgy fog ott lebegni, mint valami alaktalan köd, hanem pontos hangjegyek képében is. A Liliputok kezében egy kis füzet lesz s minden Liliput figyelemmel kérdezhetl majd, amit a Guliverek a pódiumról előttük eljátszottak.

Ez is tanulságos lesz.

Guliver — Galántffy Lajos megjelenik a dobogón s az óriási zongora csontbillentyüi alatt felhangzik a furcsa tót dal, a kedves tótocskák dala, a Felvidék dala, *Bartók* lejegyzésében:

Egy boszorka van
Három fia van,
Iskolába jár egy,
Másik bocskort varrni megy.
A harmadik itt a padon
A dudáját fujja nagyon.
De szép hangja van,
Dana-dana-dan...

De ez csak az első akkord. Schubert, Bach, Mozart... S mindet ott helyben lehet majd nyomon követni, kótában és szövegben.

A vége különösen meglepetés lesz. *Közös kánon éneklést* vezényel majd *Elefánthy Mária,* a gyermekek nagyszerű zenenevelője.

Este van már, nyolc óra.
Ég a világ a bótba.
Sallárom, sallárom,
Ég a világ a bótba...

Na, csak ki ne döljön a kis hangversenyterem fala ennyi erőfeszítéstől! Mert van-e nagyobb hatalom, mint mikor a kicsinyek szövetkeznek a nagyokkal? Gyermekek és felnőttek, Liliputok és Guliverek?

Ez a csoda ritkán esik meg a világon. Debrecen kivétel s ez a kivétel is a Zenének köszönhető.

HIBÁS varrógépjét teljesen rendbehozza Keszler, Széchenyi u. 1.

Elismerés a debreceni turistáknak

A Turistaegyesület hétfőn választmányi ülést tartott a jövő vasárnapi rendes közgyülés előkészítésére. Ez a közgyülés a hagyományhoz hiven most is a Guton lesz. Az elnökség beszámolt a Magyar Turistaegyesületnek Budapesten tartott 50-edik évi jubiláris közgyüléséről. Ez különösen ünnepi keretben folyt le az összes vidéki osztályok és az összes testnevelési és turistaalakulatok részvételével. A debreceni osztályt nyolc tag képviselte. Az osztály emlékplakettet kapott, dr. Horvay Róbert elnök és Szeremley Ily pénztáros pedig az ügy érdekében kifejtett munkásságuk elismeréséül szépen kiállított oklevelet. Az ünnepi gyülés után délután a debreceniek a budai hegyekbe tettek kirándulást. A Szent István turistavándorlásban a debreceni osztály több taggal még két izben vesz részt: e hó 29-én és a pünkösti befejező szakaszon. Igy többen kapnak majd tíz napi részvétel jogán ezüstérmet és öt napi részvétel után bronzérmet. Ugy a választmányi ülés mint a hétfői baráti összejövetel igen látogatott volt. Most is több új tagot vettek fel. A közgyülésre vasárnap e hó 22-én reggel fél kilenckor indul a guti faraktárból a vonat. Menetdíj egy pengő. Étkezés hátizsákból. A guti vendéglő már nyitva van. Külön turistaegyleti kocsi.

A júniusi kirándulásokat úgy állítja össze a vezetőség, hogy első sorban a megnyerni óhajtott iskolai ifjúság igényeinek megfelelők legyenek.

— : —

Négy évvel ezelőtt megkezdett turakönyvbe minden azóta megtett kirándulást egy-egy taggal beírat az elnökség. Ezek között a leírások közt van több igen érdekes és értékes. Van többhöz kép is. Kellemes emlék fűződik mindegyikhez és évek multán becses ereklyéje lesz ez a könyv az egyesületnek és talán a Déri-múzeumnak is. Az első kötet ebben az évben megtelik.

A Piarista Gimnázium nagyszabásu sportünnepélye

Intézeti tornászbajnok: Klencs János VI. a), a legjobb atléta: Mailinger István VIII. a), a legjobb úszó: Puskás Pál V. b)

Verőfényes tavaszi napfény borította be a Nagyerdei zöldelő fáit. A nagy meleg és forróság ellenére is hatalmas közönség verődött össze a stadion nézőterén, hogy egy kellemes és szép délutánt szerezzen magának. Mert valóban az volt. A piarista gimnázium sportünnepélyei mindig külön élményszámba mentek, de az idei az valóban külön élmény volt. A nívós és gazdag műsor teljesen lekötötte a közönség érdeklődését. A közönség soraiban ott voltak: dr *Lindenberger János* apostoli kormányzó, dr *Bessenyei Lajos* tankerületi főigazgató, *Zöld József* h. polgármester, dr *Kupinszky Sándor* tanácsnok, dr *Török Tibor* kollégiumi igazgató, dr *Bátori József* és dr *Báthy Miklós* házfőnök.

Pontban fél 4 órakor megkezdődött a műsor. A felvonulás és elhelyezkedés után felhangzott a Himnusz. Az évszázados fákon dübörögve szállt a fohász... Az utolsó akkordok elhangzása után zenés szabadgyakorlat volt, melyet a II—VII. a) és b) osztályok mutattak be pompás összhangban. Nagyon szép képet nyujtott a fehér ingben és feketecsikos nadrágban felvonuló 600 fiú. A következő szám a 100 méteres síkfutás 1938. évi bajnoki döntője volt: 1. Mailinger VIII. a) 11.7, 2. Ferencfalvi 11.8, 3. Nagy L. 12.0.

Utána korlátakadémia következett, melyet az intézet válogatott tornászcsapata mutatott be (*Klencs, Böszörményi, Csukás, Milvius, Lakatos, Schütz, Kinn, Réti, Varga és Papp*). Ezek a fiúk valóban mutatványos akadémiai gyakorlatokkal szórakoztatták az egybegyűlt közönséget. Klencs, Böszörményi, Csukás és az alsósok közül Kinn gyakorlatai voltak precizek és mutatósak. Az I. a) és b), a II. a) és b) osztályok stafétaversenyét a II. b) osztály csapata nyerte. Második az I. b) o. csapata volt. A talajtornagyakorlatok szintén nagyon megkapók voltak. Meg kell említeni az ügyesen mozgó Tiszavölgyi I. a) és Kovács III. b) o. t., kik nagy tapsot váltottak ki a közönségből. *Az 1938. évi 200 méteres síkfutást Mailinger István VIII. a) o. t. nyerte*, 2. Ferencfalvi VI. a), 3. Nagy L. VII. b).

Ezt egy iskolajáték követte, melyet az intézet alsós osztályai mutattak be a mindennapi iskolai torna keretéből. Igen ügyes és sportszerű nevelés ez, melyet egy ilyen tornaórán végeznek. Ilyen nevelésből lesznek aztán a hazának ügyes kardforgató fiai. A III. a)—b) és IV. a)—b) osztályok stafétáját a IV. b) osztály nyerte abszolút fölénnyel.

Az 1938. évi 400 méteres síkfutást Mailinger István VIII. a) o. t. nyerte, 2. Ferencfalvi, 3. Gál Gyula VII. a).

Az intézet asztalugró csapata akrobatikaszámba menő mutatványokkal szórakoztatta és nevetésre bírta az egybegyűlt közel ezerfőnyi közönséget. Az V. a)—b) és VI. a)—b) osztályok stafétaversenyét a VI. b) osztály csapata nyerte, itt is biztos és tiszta fölénnyel. Ezt a leginkább várt rész követte, az intézet a) és b) osztályok válogatott mérkőzése. Ez a mérkőzés azért is izgalmas volt, mert az a) osztályosoknál az intézet válogatott hátvédjei, míg a b) osztályosoknál az intézet válogatott csatársora játszott. Ez meg is látszott a mérkőzésen, mert a meccset a b) osztály nyerte 1:0 arányban. A védhetetlen gólt Garancsi VII. b) tanuló lőtte. A mérkőzést kitűnően vezette dr Kupinszky Sándor.

A mérkőzés végén a díjkiosztás következett. Dr *Bátori József* igazgató szivből jövő lelkes beszédben buzdította a fiúkat.

Intézeti összetett tornászbajnok: *Klencs János* VI a) o. t., 2. *Pauer Jenő* VII. b), 3. *Csukás János* VII. b), 4. *Böszörményi György* VII. a), 5. *Schütz René* VII. b).

Az intézet legtöbb dicsőséget szerzett atlétája: Mailinger István VIII. a). Az intézet legjobb úszója: Puskás Pál V. b). o. t.

A többiek részletes eredményéről majd később számolunk be.

Az egész ünnepség sikere *Auer Kálmán* és *Schmidt Gyula* tanároké, kik lelkes törekvéssel, lankadatlan erővel készítették elő ezeket a fiúkat erre a gyönyörű ünnepélyre. »Ez jó mulatság, férfi munka volt.« *(pák.)*

Thalia Kamaraszinház

A szent láng

W. Sommerset Maugham **A szent láng** című háromfelvonásos szindarabját adták elő a vendégszinház művészei. Mindjárt megállapítjuk, hogy pompás, pergő rendezésben, nagyszerű előadásban. Tabbrottné fájdalmasan szép anyai alakjában Donáth Kató nyujtott szép alakítást, egyszerű, halk színekkel megerajzolt szerepében. A béna ember szomorú lelkét pompásan tudta érzékletetni Somkuthy D. Stella asszony szerepe több módot nyujtott volna ab alakításra, de Magyarich Flóre olyan jó úton van, hogy a jelenlegi erős szerepnek is színes lelket tud adni. Deésy Ilona is kissé lehangolt színnel adta vissza a darab egyik mozgató hősét, a szerelmében mindenre elszánt ápolónő alakjában. Miskey József kiforrott művészete az őrnagy figurájában villogtatta tudását művészetét, Deák Ferenc komoly, s őszinte, férfias orvosa egyik erőssége volt az előadásnak.

A közönség minden felvonás végén őszintén melegen ünnepelte a kitünő együttest és ezzel az ünnepi bemutatkozással egészen bizonyos, hogy néhány napos kellemes estét szereznek a debreceni közönségnek.

sz. r. l.

A Carlé-cirkusz nagysikerü előadása

Az utolsó helyig megtelt nézőtér előtt kezdte meg előadását Debrecenben a »Carlée Cirkusz« a népszerű Donnert Bonifác igazgató vezetése mellett. A változatos, gazdag műsornak már eleve sikert biztosított a cirkusz hatalmas állatsereglete is, amelynek csodálatosan idomított, hatalmas medvék, egy meglepően ügyes dromedár és egy sereg művész ló és kutya a főerősségei. Tomboló siker mellett produkálták magukat a négylábú sztárok és valóságos kacagóorkán támadt a nézőtéren a kitűnő Fernand bohóc kellemes irányítása mellett. Nagy feladat volt a cirkusz pompás férfi és női artistái számára, hogy túlszárnyalják az idomított állatok, remek bohócok sikerét, de mégis eleget tettek ennek. Az artistaszámok között a kötéltáncos, légtornászszámok magaslottak ki és közülük is legnagyobb sikere volt »Henriette, az élő golyó« csodálatos mutatványának. Rendkívül izgalmas jelenet volt még, amikor a cirkusz egyik erőművésze lélekzetelállító küzdelemben birkózott meg egy jól megtermett erdei medvével.

NYÁRI CIKKEINKET

bámulatos olcsón hozzuk forgalomba.

Köpenyre	divat vistra anyag, szép színekben 1·98 1·68	1·48	**Női fürdőtrikó**	divatos fasonokban és színekben 3·60	3·30
Imprimé	vászon, schantung szövés, uj mintákban 2·20	1·58	**Gyapju dressz**	női, egész prima minőség, modern szabás 8·50	6·50
Divat piké	beszövött színes csikkal, garantált szintartó	1·90	**Férfi fürdőtrikó**	prima makkó fonalból, minden színben 3·50	2·60
Lenvászon	ruhára és kosztümre, divat kockás és sima színekben 2·80	2·10	**Gyapju dressz**	férfi, egész prima minőség, több fasonban 7·50	6·90
Fahéncs imprimé	csodaszép uj mintákban, 90 cm. széles 3·40	2·58	**Fürdőnadrág**	tiszta gyapju vagy makkó fonalból 4·95	1·98
Selyempiké	szines divatcsikos vagy egyszinű müselyem fonalból 3·30 2·98	2·80	**Gyermek napozó**	piros és kék színben 0·98	0·65
Lenvászon	140 cm. széles kosztümre és férfiruhára	3·60	**Gyermek dressz**	prima makkó fonalból, szép színekben 2·10	1·90
Mosó cloque	Goldberger gyártmány imprimé mintákban 1·38	1·28	**Fürdőcipő**	idei friss gumiból sarokkal 3·90	1·68
Flokon	vagy gyürhetetlen vistra, válogatott szép mintákban 1·65 1·45	1·18	**Gumisapka**	friss gumiból, többféle fasonban 0·65 0·38	0·25
Schottis taft	a legujabb mintákban és színekben 1·98	1·25	**Fürdő-öv**	gumi vagy vászon minden színben 0·66 0·48	0·28
Strand kreton	megbizható minőség uj mintákban 1·25	0·98	**Strand táska**	szép csikos lenvászonból 1·20	0·98
Dirndl	virágos és schottis kockás, garantált sziniartó 1·28 0·98	0·88	**Fürdőköpeny**	prima szines frottirból, kitünő szabás 12·80	12·50

Selyem, mosó és különböző

MARADÉKOK

hihetetlen olcsó árakon

Fürdőkészlet

1 drb. NOR-COC makkó dressz
1 pár gumi cipő
1 drb. gumi sapka
1 drb. fürdőöv
1 drb. vászon strandtáska

összesen **7·20**

CSILLAG TESTVÉREK

Piac- és Simonffy-utca sarok

A Légoltalmi Liga hirei

Három helyen tart vasárnap propaganda előadást a Légoltalmi Liga.

Az a nagy érdeklődés, mellyel a Légoltalmi Liga vasárnapi Nyilastelepi és Homokkerti előadását kisérte arra indította a Liga elnökségét, hogy ezeket az előadásokat, a lakosság felvilágosítását rendszeresítse.

Vasárnap három helyen lesz propaganda előadás, melyek mindenkére meghivja a város egész lakosságát a Liga vezetősége, nemcsak a környékbelieket. Belépődíj egyik helyen sem lesz.

Délelőtt 11 órakor **a Polgári és Gazdakör,** Hatvan ucca 1. szám alatti helyiségében, **Balogh István,** a kör elnöke fogja megnyitni az előadást.

Délután négy órakor az **első számú gazdasági iskola,** Mikepércsi úti termében, **Juhász József** igazgató-tanító és dr **Nagy József** ny. rendőrfőtanácsos, délután hat órakor pedig a **Kerekes-telep,** Leiningen uccai olvasókörében **Erdey Mihály** ref. lelkész és **Nagy József** rendőrfőtanácsos fogják az előadást megnyitni. A három előadás további előadói a következők:

1. **Wizer Fáy Aladár** biztosítási tisztviselő, **körzetirányító:** A légoltalomról és légiveszélyről általában.

2. **Prohászka Jenő ny.** pénzügyi felügyelő, **körzetirányító:** A légoltalom és a Légoltalmi Liga feladata.

3. **Dr Sziklay Lászlóné** MÁV tanácsos neje: A Légoltalmi Liga nőtáborának feladata.

4. **Brilla Ernő ny.** MÁV ellenőr: Saját légoltalmi versét szavalja.

P 26.

Fodrászatomat áthelyeztem
Simonffy-u. 1. alá (jobb oldal)
Csillag cég után. **BATA FODRASZ**

17.790—1938. I.

Árverési hirdetmény.

A város tulajdonát képező Kincseshegy **utca 5. számú** 970 négyszögöl területű **házasingatlan** a rajta lévő **összes** felülépítményekkel, tartozékokkal **és alkatrészekkel együtt folyó évi május hó** 24-en délelőtt 10 **órakor a városháza** tanácstermében **szóbeli nyilvános** árverésen eladásra **kerül.**

A kikiáltási **ár** 4.500.— pengő. Az árverési **feltételek a** jog- és pénzügyi osztálynál (Városháza I. emelet 38. sz.) **a** délelőtti hivatalos órák alatt **megtekinthetők.** Az ingatlan **gazdálkodónak igen** alkalmas.

Debrecen, 1938 **május 5.**

Polgármester.

Májusi álmodozás a Déri-téren

A Déri tér Debrecen legszebb része.

Azoknak is, akik bennt laktak, de még inkább azoknak, akik bejárnak Debrecenbe.

A Déri ucca bejáratánál ott áll a négy évszázadot lyceum fa — vaskosárban ugyan — aminek a lombja árnyékolta be annak idején Szilágyi Sámuel Mária Terézia korabeli református püspökünk ablakát, de még mindig áll és hajt.

Ennek az öreg lyceumfának érdekes legendája van.

A kálvinista Róma és a katholikus Róma erős küzdelménél bájos dolog történt.

Vitatkozott az akkori debreceni református és katholikus lelkész azon, hogy melyik hit hát az igazi vallás?

A vita végén a katholikus pap a kezében lévő lyceumgalyat benyomta a földbe, mert akkor Debrecenben járda nem volt — de még Bécsbe se —, kijelentette: Akkor lesz a református vallásból valami, hogyha ebből a kis nyeszlett venyigéből fa lesz.

A nyeszlett kis venyigéből fa lett és most is kegyelettel őrzik a reformátusok, mert bár a 400 év alatt nagyon megvénült, de mégis igazat adott a reformátusságnak, mert még mindig és mutatja a református igazságot.

Mikor a Déri-múzeum környékén járok ott látom Debrecen egész multját.

Ne felejtsük el, hogy őseink is voltak.

Ott látom Méliusz vagy horhi Juhász Péter és váradi és micskei Baranyi András sírkövét, Diószegi és Fazekas lehetetlenül omladozó és nem konzervált síremlékét és csodálatosan jól érzem magam közöttük, szinte azt érzem, hogy legalább is a Csokonai-féle időkbe vagyok.

Ha pedig bemegyek a Déri-múzeumba, még jobban áldom Déri Frigyest és tüneményesen szép feleségének emlékét, akik olyan műkincseket gyüjtöttek össze, hogy az egyenesen világraszóló. Ezt megbámulhatja bármelyik angol lord és lady is.

Ezt különben nem fejtegetem, ellenben rámutatok olyan debreceni emberekre, akik a Déri-múzeumot még nem látták, bár ahhoz közel laknak, így nem is tudják értékelni.

Pedig a Déri-múzeum olyan érték, hogy az sokkal több mintha valaki nagyon magas hivatali pozicióba kerül.

A Déri-múzeumot csak olyan szép és ideális gondolkozású emberpár állíthatta elő, ami a leghívebb hálát váltja ki a falusi magyarból Dériék iránt. És csodálatos, hogy a Déri-múzeumot az átlag debreceni emberek ismerik legkevésbbé.

Igaz bár, hogy Debrecenbe csak az érvényesülhet, aminek a Basahalmon belül vágták el a köldökét, de viszont Déri Frigyes és szépséges neje olyan emléket állítottak ezzel földi életüknek Debrecenbe, ami eddig még egyetlen alapitóval sem történt meg.

A falusi ember Debrecenbe a Nagytemplom mellett elmegy a Déri térre, a múzeumba és gyönyörködik.

A múzeum nagyon jó helyen van, bár a Postaigazgatóság palotája a hátával nézi a Déri teret, de ez az ugynevezett finom hivatali bürokrácia, pedig a Postapalotának a homlokzatát kellett volna a Déri térre kiépíteni és nem a hátulját.

De viszont a Déri tér ki fog fejlődni a Déri-múzeummal együtt, minden jó vidéki magyar gyönyörüségére, ami olyan fogalommá lesz, hogy az idevonza nemcsak a Hortobágyot felosztó burkus vadlibavadászokat, hanem a világ minden kulturemberét, éppen úgy mint a debreceni szép asszonyok és leányok, akiknél szebb, formásabb és tökéletesebb női tipus az egész földkerekségen nincs.

Székely, Győri és Morvai tropikál és vászon

ruhái hatalmas választékban raktárra érkeztek! Debrecen, Ferenc József-út 67. Elsőrendü uriszabóság. Szigorúan szabott árak! Takarékossági tag!

Ezért akarnak minket magyar nemzetet elhervasztani ellenségeink, akik nem tudják, hogy minden debreceni magyar nő egy-egy Dobó Katica, aki úgy visszaverte Eger alól a kontyos törököt, hogy ijedtében Istanbulig szaladt.

Dr. Borsy Imre.

A telepek és kertségek lakóinak panasza

A kerékpárosok védemében.

A központoktól messzefekvő területek lakóinak nagyon szükséges a kerékpár, mert csak így tudnak ebédre hazatérni. A távolság miatt gyalogosan az utat megtenni nem tudnák.

A kerékpár a legolcsóbb közlekedési eszköz és a szegény emberek ezreinek, akik nem lakhatnak a belvárosban, nélkülözhetetlen.

A telepek és kertségek lakói így ezrével járnak kerékpáron és éppen ezeket a kerékpárosokat fenyegeti állandó veszély.

Az történik, hogy a rendőrség portyázó járőrei meglapulnak kerítések, fatörzsek mellett és az utakon haladó kerékpárosokat hirtelen leállítják és felírják.

Jön az idézés, a büntetés azokra a szegény emberekre, akik a napi kenyeret is nehezen keresik.

Az rendben van, hogy azokat a kerékpárosokat, akik a gyalogosok közlekedését veszélyeztetik, akik mások részére veszélyt jelentenek, megbüntetik. Erre azonban éppen olyan szükség van a belvárosban is, ahol az utak keresztezésénél a száguldó kerékpárosok, bizony nem egy balesetnek lettek már előidézői.

A telepeken és kertségeken méltányosabb elbánást érdemelnek a kerékpárosok, — már azok, akik rendesen közlekednek és nem száguldoznak — mert itt nem helyes szerintünk csak azért felírni a kerékpárost, mert a gyalogút szélén halad. A város belterületén, ahol van járható kocsiút, érthető, hogy tilos a gyalogúton való kerékpározás, de

a kertek és telepek utain, ahol kétlovas kocsi is nehezen halad a kocsiútnak nevezett homok, vagy sártengerben, képtelenség kerékpárral haladni. Ahol tehát kerékpárközlekedésre való út nem áll rendelkezésre, ott méltányosabban kell eljárni a debreceni polgárokkal szemben, mert utóvégre nem ők az okai annak, hogy az utak nincsenek kikövezve és valahogyan furcsán hat, hogy amiért az utakat nem készitették el és ezért kénytelen a kerékpáros a gyalogút szélén haladni — őket büntetik meg.

A város főkapitánya *Lám* Dezső, aki szociális érzékéről ismert, megtalálja a módját annak, hogy az ellenőrzések során a perifériákon

csak azokat állítsák meg, akik olyan módon kerékpároznak, hogy veszélyeztetik a gyalogosokat, vagy leszorítják őket az útról. Az ilyen kerékpárosokat példásan büntessék meg, mert miattuk szenved a többi.

A szegény emberek ezrei kérik, hogy méltányos elbánást kapjanak és ne büntessék őket, ne igazoltassák, ha a gyalogutak szélén, másokra veszélyt nem jelentve haladnak, mivelhogy más út nem áll rendelkezésükre.

Egy eset, melynek szemtanuja voltam, megvilágítja ezt a tarthatatlan helyzetet, mely az utak hiánya miatt következett be.

Egy kertségi főúton, melynek keskeny köves gyalogútja van, szépen, nem sebes hajtásban haladt egy főtéri üzlet tanulója. — Igyekezett haza, hogy megebédeljel. Az út elején a rendőr megállította, igazoltatta és felírta. — A szegény gyerek majdnem elsírta magát. A kerékpár a teljesen néptelen úton haladt, senkit sem veszélyeztetett és nem a keskeny köves gyalogúton, hanem a mellette húzódó, a fasorig terjedő két méter széles letaposott földúton haladt. A kocsiút járhatatlan homok, üres szekér előtt is megizzad ott a ló, tehát kerékpárral ott haladni ne mlehet. A kis tanuló maga előtt tólva a kerékpárt, visszafelé indult.

— Maga mehet azért haza — mondta a rendőr, — csak kerékpáron nem mehet ezen az úton.

— Biztos úr kérem, én messze lakom, gyalog nem mehetek, nem futja az ebédidőből. Én ma már nem ebédelhetek!

Indult visszafelé az üzletbe ebéd nélkül, mert tudja jól, hogy elkésni nem tanácsos a mai világban.

Ez az eset mutatja, hogy nem lehet szerencsétlenné tenni az emberek ezreit akik anyagi körülményeik miatt arra kényszerültek, hogy telepeken, kertekben lakjanak.

Azért vették a kerékpárt részletekre, hogy a távolságot lecsökkentsék.

Nem szabad őket örökös rettegésben tartani, hogy mikor írja fel a kerítésnél várakozó rendőr.

Ez nem lehet cél. Nem az élet gátlása a cél, hanem ennek a megkönnyítése, tehát az utak elkészítése, mert az munkát és kenyeret is jelent.

Azzal az aggodalommal szemben pedig, hogy a gyalogutak szélén haladó kerékpárosok veszélyt jelentenek, csak egyet említek meg.

A rendőrség kerékpáros járőrei mindég a gyalogúton haladnak a perifériákon, mert más úton nem mehetnek és még senkit sem gázoltak, pedig még a lámpájuk sincs kivilágítva, mivelhogy a rendőrkerékpáron nincs lámpa.

Tehát azt a kerékpárost, aki óvatosan halad a rendelkezésére álló úton, nem szabad, megbüntetni, mert az óvatosan haladás, mint a lámpa nélkül közlekedő rendőrkerékpárosok bizonyítják — nem jelent veszélyt. *(by)*

Az orvosok serege helyezkedhet az Önállósitás Alap támogatásával

Az értelmességi munkanélküliség ügyének kormánybiztosa most tette közzé azoknak a községeknek a névsorát, ahol orvosoknak a letelepedése közegészségügyi szempontból is kívánatos. A községek nevei a következők:

Abauj Torna vm.: Borjád, Babarc, Püspökszenterzsébet, Nagynyárádl Alsószentmárton. Bihar vm.: Hencida, Körösszegapáti, Méhkerék. Borsod-Gömös Kishont vm.: Bóta, Disznóshorvát, Mezőnagymihály, Borsodivánka. Csanád-Arad-Torontál vm.: Nagylak, Pusztaottlaka, Nagymajlát, Református Kovácsháza, Királyhegyes. Csongrád vm.: Szentes (Kajáni határ), Pusztaszer, Kiskundorozsma (Árpádhegy). Fejér vm.: Nagylók, Előszállás. Győr-Moson-Pozsony vm.: Pázmándfalu, Rábacsécsény, Darnózseli, Mecsér. Heves vm.: Felsőtárkány, Kerecsend, Visonta, Visznek, Átány, Sirok, Tarnalelesz, Boconád, Nagyiván, Egerszalók. Jász-Nagykun-Szolnok vm.: Jásztelek, AAlattán. Komárom-Esztergom vm.: Tárkány. Nógrád és Hont vm.: Ludány. Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.: Ladánybene, Ikland, Szada, Érsnekcsanád, Paszérada, Kiskunhalas (Piritópuszta), Tápiószele (Halesz), Kiskunmajsa (Kigyóspuszta), Gátér, Cegléd (Kámáni erdőközpont), Cegléd (Zöldhalom), Alsónémedi (Gyálpuszta), Örkény (Pálóczi Horváth-telep), Lajosmizse (Alsómizse-puszta), Kecskemét (Monostorfalva), Kecskemét (Helvécia), Kecskemét (Koháry—Szentlőrinc. Somogy vm.: Kisbárapáti, Miháld, Surd, Nikla, Gálosfa. Sopron vm.: Hidegség, Farád, Csapod, Himód. Szabolcs és Ung vm.: Nyiregyháza (Király telep), Nyiregyháza (Kiscserkesz, illetve Sima-puszta). Szatmár-Ugocsa-Bereg vm.: Ópályi, Tiszaszalka, Füled. Tolna vm.: Izmény, Cikó, Mucsi, Dunakömlőd, Értény, Ujdombóvár (Ódalmand-puszta). Vas vm.: Alsőszölnök, Kőszegszerdahely, Felsőpaty, Egyházashetye, Gérce, Sotony. Veszprém vm.: Padrag, Nagyalásony, Noszlop, Kerta, Marcaltő, Vaszar, Bakonyjákó, Csót, Réde, Lókut, Királyszentistván, Osi, Tótvázsony. Zala vm.: Nova, Lenti, Nyirád, Csopak, Becsehely, Zalaszentistván, Lesencetomaj. Zemplén vm.: Mezőzombor, Bodroghalom.

A felsorolt helyeken letelepedni szándékozó arra érdemes orvosok a Nemzeti Önállósítási Alapból kölcsönben és a rendelkezésre álló fedezethez mérten korlátolt számban segélyben is részesülhetnek.

AA Nemzeti Önállósítási Tanács elnökéhez címzendő és kellőleg felszerelt kérelmeket a kölcsön, valamint a segélyek helyes és méltányos felosztása érdekében a felhívás megjelenésétől számított 30 napon belül az Értelmiségi Munkanélküliség Ügyeinek Kormánybiztosánál, Budapest, V., Klotild ucca 10-c. alá benyujtani.

Ujra megnyilt
Lusztbaum Béla
épületfa telepe, famegmunkáló üzeme és bérmérlegelése
Kishegyesi ut 5. szám alatt, saját telepen.

Megnyilt a Nagyerdei Vigadó

Tegnap este megnyílt a Nagyerdei Vigadó. *A belső kerthelyiségben világvárosi hangulat fogadta a közönséget.* Pazar látványt nyujt az ízlésesen berendezett belső udvarkert, melyet már az első napon csaknem teljesen megtöltött a közönség. A Fejes szalon- és jazz-zenekar szolgáltat esténként pompás zenét. A fiatalság az alsó világítással ellátott köröndön mindjárt táncra is perdült.

Az Arany Bika Rt. ismét bebizonyította, hogy nagyszerű szórakozási alkalmat nyujt a közönségnek. A pompás, ózondús levegőben rendkívül kellemesen töltheti el estéjét a közönség a Nagyerdei Vigadóban. Pompás ételek és italok polgári árakon kerülnek kiszolgálásra. Bizonyos, hogy a nyári Debrecen legkedveltebb találkozóhelye lesz a Nagyerdei Vigadó, amiről vitéz *Fehér* igazgató úri előzékenysége és figyelmes irányitása a garancia.

Elfogták a debreceni kerékpártolvaj királyt

Aki nem akarta felismerni a saját arcképét a bűnügyi nyilvántartottak albumában — Szökni akarták, de elfogták

A debreceni rendőrség a napokban kézrekerítette László Lajos 23 éves állásnélküli kertészsegédet, az utóbbi időben elkövetett kerékpárlopások jelentékeny részének tettesét.

László Lajos, akit a debreceni alvilágban a »kerékpártolvaj-király« címmel tüntettek ki, a rendőrség gyanúja szerint többszáz kerékpárt lopott. Üzelmeit oly módon folytatta, hogy a Debrecenben ellopott kerékpárokat Miskolcon, Nyíregyházán, Egerben, Szikszón és Tiszapolgáron értékesítette, ugyanakkor ott is lopott biciklit, úgyhogy nem ritka esetben több kerékpárral tért vissza, mint amennyivel elment. Közben Miskolcon és Tiszapolgáron sikerült többszáz kerékpárigazolvány-blankettát lopnia, ehhez megszerezte egyik község bélyegzőjét s tömegesen állította ki a kerékpárigazolványokat, melyeknek segítségével könnyűszerrel s aránylag magas áron túladott a lopott gépeken.

A debreceni rendőrség erélyes nyomozása során *Szilassy Imre* előállította a rendőrségre László Lajost, aki Fekete Józsefnek mondotta magát s mikor *Császár Péter* csoportvezető a bűnügyi nyilvántartottak fényképalbumában eléje tárta a többszörösen büntetett tettesnek többrendbeli sikerült fotografiáját, László Lajos angol hidegvérrel végigmérte képmását s általános megrökönyödésre, páratlan merészséggel kijelentette:

— *Ez nem én vagyok...*

A tagadás természetesen nem használt s akkor László Lajos kétségbeesett lépéshez folyamodott. Kiragadva magát a kihallgatásról őt elvezető rendőr kezéből, szökni próbált. *Már ki is futott a rendőrség kapuján, azonban a rendőrök nyomában voltak s kiáltásaikkal felhívták a járókelők figyelmét a menekülőre.* Egy katonatiszt, ki kerékpáron haladt arra, bravurosan kerékpárját a menekülő elé dobva elfogta László Lajost, akit a kihallgatások befejezése után átadnak az ügyészségnek.

Debrece ni vivók sikere

Budapest, május 21. A Magyar Vívó Szövetség kétnapos versenyén rendezik a vidéki vívóbajnoki versenyeket a műegyetemen. Szombaton került volna sor a férfi tőr egyéni, tőrcsapat, párbajtőr egyéni éspárbajtőrcsapat versenyekre. A párbajtőr és a tőrcsapat bajnoki versenyeket nem tarthatták meg, mert a tőrcsapatbajnokságra csak két csapat, a Szombathelyi VC és a Békessy Béla VC jelentkezett, a párbajtőrcsapat versenyre pedig egyetlen csapat sem. A párbajtőr egyéni verseny során nyolc versenyző indult, a bajnokságot Hennyey Imre hadnagy (Szombathelyi VC) nyerte 6 győzelemmel, 2. Ungár (Békessy Béla VC) 4 győzelemmel, 20 kapott tussal,3. Gottenhuber (Békessy Béla VC), 6. Gazdi (BBVC), 8. Kocsis (BBVC).

A tőr egyéni bajnokságot Gottenhuber (Békessy VC) nyerte 8 győzelemmel, 2. Barcza (BBVC) 7 győzelemmel, 8. Gazdi, 10. Ungár, 11. Kocsis.

Hivatalos nyilatkozat Stewart Jakabról

Stewart A. Jakab skót evangélistáról az utóbbi időben valótlan hírek keltek szárnyra városunkban. Mivel ő Istennek igen áldott eszköze, a sátán is minden eszközt felhasznál arra, hogy neki ártson. A valóság az, hogy akadálytalanul folytatja vidéki útját. Makó után most Szegeden tartja előadásait a református templomban sok áldással. Sajnos, hazánkat hamarosan elhagyja, mert külföldről rendkívül sürgetik.

Összel Amerikába megy dr theol. Naighbour Róbert lelkész munkatársával együtt. Isten áldása kísérje utjukban. (+)

Aranylakadalom

Megkapó és bensőséges családi ünnepség zajlott le szombaton este a Domahidy u. 1. szám alatt. **Moldoványi** János nyugalmazott Máv. müszaki segédtiszt és neje, született Balogh Karola ülték családi körbe nötvenéves házasságuk évfordulóját. Boldog házasságukat három gyermekkel áldotta meg az ég. Az aranylakodalmi ünnepségen azonban már öt unoka és három dédunoka tették teljessé a családi kört. A családtagok hét autóval mentek a Szent Anna uccai templomba, ahol **Láng** Pál pápai kamarás intézett a jubiláns párhoz megkapóan szép beszédet. A köztiszteletben és közszeretetben álló házaspár ezután fiuknak Moldoványi Jenő Máv. szertárnöknek, két lányuknak s családtagjaiknak kíséretében visszatértek lakásukra, ahol közel félszáz jóismerős, barát és rokon jelenlétében kitünő hangulatban maradtak együtt a reggeli órákig. Vacsora közben számos felköszöntő hangzott el és a vendégek őszinte szivvel ünnepelték Moldoványi Jánost és feleségét.

DOJÁRÁS

Hazánkban a nyugati megyék kivételével meleg volt az idő. A hőmérséklet a Tiszától keletre s az északi részeken 27—28 fok, sőt Debrecenben 32 fokig emelkedett, a nyugati megyékben, ahol már az északnyugati hideg levegő éreztette hatását, csak 17—19 okig emelkedett. A Dunántúl keleti felében és a Duna-Tisza közének déli feén 23—25 fokot észleltek.

Prognózis: **Élénkebb szél, sok helyen eső, zivatar. A hőmérséklet nyugat felől süllyed.**

— **Ha elrontotta gyomrát,** igyék azonnal egy pohár természetes **Ferenc József** keserűvizet, mert ez az emésztőcsatorna tartalmát gyorsan feloldja és biztosan levezeti, a bélműködést elrendezi, az anyagcserét fokozza és friss közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát.

Saját készitményü ernyőket legolcsóbban az
Ernyő szalonban
vehet. Javitás, áthuzás
Piac-utca 77. Linoleummal szemben

Pünkösdre
megjöttek ujdonságaink:

Oázis ölt. mellény nélk. tartós vászonból 14·80 le 5% p. eng. P **14·06**

Palm Beach ölt. mellény nélkül nagyon szèp divatvászonból 28·80 le 5% p. eng. P **27·36**

Sahara ölt. mellèny nèlkül gyürhetetlen poróz anyag 36·80 le 5% p. eng. P **34·96**

Windsor ölt. mellény nélkül közismert l. a. tropical min. 39·80 le 5% p. eng. P **37·80**

Tennisnadrág erős vászonból 6·98 le 5% p. eng. P **6·63**

Grünfeld
uriszabóság
Kistemplom mellett

Az iparositás problémája

Egy program a közelmultból, amely ma is megálja helyét

A debreceni és a tiszántúli iparosítás kérdéséhez érdekes és értékes hozzászólást kaptunk egy olyan férfiutól, aki szintén évek óta országos vonatkozásban is kiterjedő szociálpolitikával foglalkozik.

Arra hívta fel a figyelmünket, hogy Debrecen város közgyülése előtt nyolc évvel ezelőtt már szó esett Debrecen iparosításának szükségességéről. Utána néztünk az adatoknak és a következő érdekes előterjesztést hozhatjuk most — immár másodszor — nyilvánosságra az 1930 február hó 13-án tartott törvényhatósági bizottsági közgyülésből.

Lássuk, mint mond a „Mult" és az akkori kívánságokból megvalósult-e valami vagy mi maradt a „Jövő" számára mint ma is érvényes program. Látni fogjuk, hogy dr. Vásáry István akkori polgármester milyen tisztán látta a helyzetet, a tennivalókat s milyen világosan jelölte meg a követendő út irányát is. Akkori előterjesztései alapján akár ma is lehetne újabb feliratot intézni és ugyanazoknak a kívánságoknak teljesitését kérni.

Az 54/1930. bkgy. számú közgyülési határozat többek között ezeket tartalmazza:

Az elmult évek során a kormány többszázmilliós beruházási programot hajtott végre részint a népszövetségi kölcsön, részint az állam költségvetésében mutatkozó feleslegeknek a terhére.

A beruházási program végrehajtásánál azt kellett tapasztalni, hogy a felhasználásra kerülő összegek túlnyomó része a székesfőváros iparának és kereskedelmének foglalkoztatására lett felhasználva.

Aránytalanul kevés rész volt az, amely az ország más részein végrehajtott munkák költségeinek fedezésére szolgált.

Az elmult évtizedek során a mindenkori kormányok az állami beruházásokat s állami intézmények létesítését csaknem kivétel nélkül az ország fővárosában és a határszéli magyar városokban foganatosították,

aminek abban az időben bizonyos mértékig magyarázatát lehet találni abban, hogy a Monarchia hivatalos fővárosával, Bécscsel szemben szükséges volt Budapestnek minden eszköz felhasználásával való fejlesztése, a határszéli városokban pedig a magyarságnak kulturális és gazdasági téren való erősítése a nemzetiségekkel szemben szükséges volt. Eme politika mellett természetszerüleg maradt el fejlődésben az országnak éppen az a része, amelyik a trianoni szerződés után megmaradt.

Ez az országrész, különösen az Alföld teljesen a saját erejére volt utalva.

Nemcsak saját intézményeinek létesítésénél nem számithatott az állam támogatására, de az állami intézmények is, amelyek az alföldi városokban elhelyeztettek, az egyes városoknak igen lényeges anyagi áldozatát kivánták akkor, amikor a fővárosban és az ország határszéli városaiban az ilyen hozzájárulásoktól teljes mentességet élveztek.

A viszonyok megváltozásával természetszerünek kell tartani azt a törekvést, amely arra irányul, hogy a mult évtized során a fejlődésben visszamaradt országrészek fejlődése mozdittassék elő és az állami beruházások úgy foganatosittassanak, hogy abból aránylag nagyobb rész fordittassék a vidékre, minthogy a székesfővárosnak a mult arányaihoz igazodo mesterséges fejlesztése, sem gazdasági, sem politikai szempontból egészségesnek most már nem tekinthető.

A továbbiakban dr. Vásáry István polgármester javasolta, intézzenek feliratot a kormányhoz és kérjék, hogy a beruházási program összeállitásánál különösen az alföldi városokra nagyobb figyelmet fordítsanak.

Dr. Vásáry István polgármester javaslatát a törvényhatósági bizottság egyhangulag elfogadta és a feliratban, amelyet a kormányhoz intéztek többek között következő érdekes — és még ma is aktuális — részeket olvashatjuk:

Tisztelettel kérjük, hogy tekintettel az ipar és kereskedelem jelenlegi helyzetére és a nagy munkanélküliségre, a beruházási munkálatok megindítása iránt a legsürgősebben intézkedni méltóztassék.

Ezután felsorolja a felirat a létesíteni kért középitkezéseket. Például a MÁV üzletigazgatósági palotát, amely még ma is csak terv.

Érdekes, hogy a Hortobágy hasznositásának kérdésével is foglalkozik a felirat és ezeket mondja:

Tisztelettel rámutatunk arra, hogy mindinkább sürgetővé válik a Hortobágy hasznositásának a megoldása is, amely azonban csak nagy összegü beruházás foganatosításával lehet eredményes. Minthogy ennek a kérdésnek a megoldxsa nem pusztán Debrecennek, hanem az ország gazdasági életének is érdeke: ezen beruházásokhoz tisztelettel kérjük a kormány megfelelő támogatását.

Uj ipartelepeket kértünk

Tisztelettel utalunk még arra is, hogy a munkanélküliség problémájának egyetlen racionális útja az állandó munkalehetőségek biztosítása, aminek elérése legkönnyebben uj ipartelep létesítésével lehetséges. Ezzel kapcsolatban tisztelettel megemlitjük, hogy miként az köztudomású is, Debrecen város azelőtt virágzó ipara, kereskedelme a világháborut megelőző állapotokhoz képest nagyarányú visszaesést mutat a természetszerü fejlődés helyett. Az ország megcsonkitása folytán a város jó felvevő képességü szilágysági, általában erdélyi és más, ma elérhetetlen piacaitól elesett és a valamikor az ország szivében nagy kereskedelmi forgalmi vonalak gócpontjában fekvő Debrecen az országos forgalom végpontjává csaknem határvárossá vált, amelyből az átmenő forgalom teljesen kikapcsolódott. Ehhez már csak a fogyasztó közönség vásárló erejének, vevőképességének bekövetkezett nagymérvü csökkenése kellett, hogy a gyár-, kézmü- és általában kisipara, valamit kereskedelme teljes elsorvadása útjára jusson.

Elég egy áttekintő pillantást vetni csak például Debrecen gyáriparának a háború óta történt fokozatos hanyatlására, az azóta megszünt jelentékenyebb gyárak és ipartelepek adattaira és egyszerre kibontakozik a visszafejlődés szomorú képe.

Teljesen megszüntek a világháború óta a Mezőgazdasági Gépgyár, a Debreceni Mübútor- és Faárugyár, a Kuczik Gábor Utóda Szalámi- és Husipargyár RT., a butorgyártással is nagyban foglalkozott Debreceni Faipar RT-nak butorgyára, az Első Debreceni Irótoll és Fémlemez Árugyár, Magyar Kakaó és Csokoládégyár, az Apolló Cukorka és Csokoládégyár, a Török-féle pezsgőgyár, a makaróni és tésztaárugyár, a Király István-féle konzervgyár, az „Adria" Halkonzervgyár, az Első Debreceni Csipkegyár, az Első Debreceni Parkettgyár, a Vas- és Fémárugyár, a Csavargyár, egyik legnagyobb téglagyár, több nagy doboz gyár redukálta üzemét, úgy hogy jelenleg már alig egy-két munkással dolgozik, a valamikor nagyüzemü Debreceni Szabadalmazott Lópatkógyár RT. beszüntette üzemét és a Falk-féle kefegyárral egyesült a Stern József és Testvére Kefegyár RT., amelynek munkáslétszáma százakat tett ki. Szünetel a Veréb-féle börgyár, amely talp, zsíros és szerszámbőrök nagybani gyártását végezte. Megszüntek a Debreceni Ujság nyomdája, a Fésügyár, a nem gyári ipar körében a timárságok jelentékeny része, az egykor nagy forgalmu hizlaldák közül számos, visszafejlődött a vegytisztitó ipar fehérnemü tisztitásra vonatkozó része, válsággal küzd a debreceni hires malomipar, melynek körében üzemszünetelés, végleges megszünés és csöd fordultak elő, a téglagyártás, a lábbeli készitő ipar, kovács, kerékgyártó, kötélgyártó, kötélverő, mézeskalácsos stb. iparok is a hanyatlás útjára jutottak, a nagy és kiskereskedelem körében a csöd, kényszeregyezség, felszámolás, üzletbeszüntetés a napirenden vannak.

Tagadhatatlan, hogy a kisipar hanyatlásában része van a mechanizálódásnak, a gyári ipar térhódításának is, de ha azt is figyelembe vesszük, hogy a visszaesés a gyáripart is éppen úgy érintette, — a bajok előidéző okát emcsak itt kell keresni.

Az általános ipari és kereskedelmi hanyatlás Debrecenben különösen szembetünő tüneteinek megállitására az egyedüli mód a hathatós állami támogatás lehet.

Az 1907. évi III. t.-c. meg is adja a lehetőséget az iparüzemek állami támogatására és erre a gépsegélyre, ipari kölcsönre a debreceni gyáriparnak a kézmüipanak és általában a kisiparnak és a kereskedelemnek is soha nem volt olyan nagy szükséke, mint a jelenlegi válságos időkben. Mert a felsorolt gyári és más iparüzemek megszüntetése, vagy szüneteltetése és a minden vonalon többé-kevésbé végbez vitt üzemredukció, továbbá az egykor termelőképes kisipar visszaesése munkáskezek ezreinek kenyértelenségét jelenti és mindazt a nemzeti és országos szempontból nem kívánatos hátrányt, ami ennek nyomán fenyeget.

A debreceni lábbeli készitő iparosok a világháborut megelőzőleg a város tehetős polgárai között számláltattak és ma alig tengődnek, egyrészük az elsorvadt vásárokon, vagy ócska javitott lábbelik zsibvásártéren árusitásával küzd a megléhetéssel.

A kiviteli lehetőségek keresése, a fogyasztó közönség anyagi megerősítése volna a további feladat.

A Debrecenben megnyilvánuló idegenforgalommal kapcsolatban támogatást igényelnének a jellegzetes debreceni vonatkozású cikkeket (kulacs, karikás, bőrdiszmunkák, mézeskalács, perec, hentesáru stb.) előállító iparok, hogy az idegen nem más helyen készitett termékeket vigyenek magukkal el.

De hogy az iparok igazán erőre kapjanak, ehhez az ipari kölcsön mellett még olyan irányú államilag támogatott kiállitásokra is szükség volna.

A mechanizálódás folytán talajt vesztett iparok számára (amilyen a kocsigyártó, kerékgyártó, kötélgyártó, stb.) szitén méltányos kamatú kölcsönnyujtása utján való támogatással módot kellene nyujtani arra, hogy át tudjanak térni korszerübb ipari foglalkozásokra (autókarosszériagyártás, stb.). A debreceni iparosság támogatásának egyik hathatós módjául kínálkoznék az iparos székház létesítésénél tekintélyesebb állami hozzájárulás nyujtása.

Debrecen város ebben a tekintetben is háttérbe szorult más városokkal szemben, mert a léiek és iparok szánia tekintetében jóval utána álló Nyíregyháza város ugyanerre a célra — tudomásom szerint — 30.000 P állami segélyt kapott, míg Debrecen semmit.

Oda kellene hatni a kir. kormánynak, hogy a már meglevő nagy állami üzemek és beruházások alkalmával még létesitendő hasonló intézmények a fővárosból decentralizáltassanak, hogy Debrecen is részesévé tétetnék az ezzel együtt járó előnyöknek. Hiszen a multban Nagymagyarország idején is a fővároson kívül a határvárosok gyár- és ipartelepekkel való benépesítése volt az okszerü gazdasági politika és Debrecen azóta — sajnos — ilyen határvárossá lett. A kivitel fokozhatása s ezzel külkereskedelmi mérlegünk megjavitása pedig azt követelné, hogy korszerü, versenyképes és a mai viszonyok között külföldön is piacot találó iparcikkek termelésére alkalmas uj ipartelepek Debrecenben való letelepedése is állami közbenjárással és hozzájárulással elősegittetnék és pedig az adókedvezmények fokozásával jelentékeny állami segélyek és más kedvezmények nyujtásával és az autonom vámtarifában biztosított vámvédelemmel;

ezek mellett anyagi körülményeihez képest Debrecen város is igyekeznék az uj ipartelepek létesitésénél, vagy már megszünt régi ipartelepei felélesztésénél segiteni.

Számtalan olyan közszükségleti cikket fogyaszt a magyar társadalom, amelyet külföldön termelnek s amelynek termelése Magyarországon is lehető volna. Méltóztassék azért odahatni, hogy a külföldről származó iparcikkek helyett hazai termelést foganatosító ipartelepek létesittessenek és ezek az ipartelepek elsősorban a vidéki városokban helyeztessenek el és ezeket a vidéki városokban létesülő ipartelepeket, helyeztessenek el és ezeket a vidéki városokban létesülő ipartelepeket, amit az egyes városok minden bizonnyal bizonyos kedvezményben részesiteni hajlandók, a kormány is megfelelő kedvezményben részesitse.

Végül tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat, hogy a közmunkák és közszállitások odaitélésénél a vidéki ipart és kereskedelmet különösen a ruházati ipart, amely már eddig is megelégedésre teljesitett közmunkákat, megfelelő támogatásban részesiteni méltóztassék.

Most már csak az a kérdés, hogy a város jelenlegi vezetősége milyen mértékben fogja támogatni és előmozditani a debreceni iparosítási törekvéseket.

Országos vásárok

Május 23, hétfő: Csákvár, Dédes, Gyöngyös, Hajduszoboszló, Igal, Katymár, Kiskunlacháza, Kisvárda, Kunmadaras, Lepsény, Miskolc, Nagykörü, Somogysárd, Szeghalom, Szekszárd, Szihalom, Vásárosbér.

Május 24, kedd: Mezőkomárom, Sümeg.

Május 26, csütörtök: Csepreg, Gyoma, Gyula, Köveskál.

A
„DEBRECZEN"
vasárnaponkint
egész nap
kapható
a Nagyállomás
Ibusz pavillonjában

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, május 22—29-ig: **„Aranyangyal"** Piac ucca 50., telfoen: 24-53. — **„Reménység",** Csapó ucca 22., telefon: 34-21. — **„Bocskay"** Celéd ucca 22. telefon: 29-14. — **„Hunkária"** Vargakert, Szoboszlói út 4. f., telefon: 28-25. szám.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

„Dolgoztass, hogy dolgozhass"!

A számadó gazda . . .

Sürü cseppekben hulldogál
A pusztán az eső.
A juhnyáj is mind szétfutott,
Szét verte az idő.
A bojtárok mind ott hagyták
A számadó gazdát,
A számadó eső elől
A korcsmába beállt.

Korcsmárosné barna lánya
Az asztalnál várta,
Az asztalnál állt egy cigány
Igen füstös fajta.
Lesi, várja száraz fája,
Hegedűje húrja,
Hogy a legszebb magyar nótát
Rajta mikor huzza.

Jólismeri már a cigány
A számadó gazdát,
A számadó issza a bort,
A legjobbik fajtát.
A szeméből hull a könnye,
Huzzad, — szép a nóta:
Korcsmárosné barna lányát
Szeretem régóta.

Uszkayné Kálmán Kiss Margit.

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a református templomokban:** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Soós Béla, délután 5 órakor Csutoros Sándor. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor dr Illyés Endre, 11 órakor Naky Dezső, délután 5 órakor dr Lenc Sándor. — Ispotály templomban délelőtt 10 órakor Kolozsvári Kiss László, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor Csánki Gábor. — Árpád téri templomban délelőtt 10 órakor Szenes László, délután 3 órakor Nagy Sándor. — Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 3 órakor Örsy János. — Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor Tömöry Lajos, délután 3 órakor Varga Zsigmond. — Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Erdei Mihály, délután 5 órakor Örsy János. Nyulasi állami iskolában délelőtt 10 órakor dr Lencz Sándor. — Tégláskerti iskolában délelőtt 10 órakor Birinyi János. — Olajütői imaházban délután 5 órakor Mezey Béla. — Tanyai istentiszteletek: Pallagon délelőtt 10 órakor Nagy Sándor. — Kádárdülő konfirmáció délelőtt 10 órtkor dr Kállay Kálmán, Síposs Imre, vitéz Szabó Endre.

— **Vasárnapi miserend a Szent Anna uccai plébánia templomban és kápolnákban.** Rendes vasárnapi miserend, misék kezdete **reggel 6 7 8 9 órakor.** Féltíz órakor nagymise, melyet tart dr Lindenberger **János apostoli kormányzó. Szentbeszédet mond Mellau Márton pápai prelátus. A további** szentmisék kezdete: 11 háromnegyed 12 és félegy órakor. **Este hat órakor** májusi ájtatosság keretében **szentbeszédet** mond Láng Pál pápai **kamarás** helyettes plébános. — A kertségekben és kápolnákban a múlt heti miserend az irányadó.

— **Istentiszteletek a görög katolikus templomban:** Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet. — Délelőtt **8 órakor** diákmise. — Kilenc órakor katonamise. — 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja. — Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. — Délután félnégy órakor rózsafüzérájtatosság. Délután négy órakor vecsernye, s utána májusi ájtatosság szentbeszéddel. — Hétköznapokon mindennap délután hat órakor kezdődik a májusi ájtatosság, kedde és csütörtökön szt.-beszéddel. — Folyó hó 25-én szerdán reggel 4 órakor csendes szentmise, onnan zászló alatt indulunk a Nagyállomásra, ahonnan 5.51 órakor indul a kongresszusi vonat Budapestre. — Folyó hó 26-án áldozócsütörtökön vasárnapi miserend.

— **Az evangelikus templomban** vasárnap délelőtt 9 órakor középiskolai tanulók egyházi énekórája, utána pedig exhortátiót tart Labossa Lajos. — Délelőtt 10 órakor és este 5 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál: Böjtös Sándor. Délután négy órakor középiskolai leánytanulók bibliórája a tanácsteremben.

— **Csütörtökön sétahangverseny a Déri kertben.** Nagyszámu érdeklődő közönség gyült egybe az elmult csütörtökön este, hogy meghallgassa a katonazenekar hangversenyét, amely azonban sajnálatos félreértés folytán nem volt megtartható a világitás hiánya miatt. Mint értesültünk, kellő világitás biztositása után a „Szent László" vegyeskar, Kollwentz Rezső karnagy-tanár közreműködésével a m. kir. „Bocskay István" 11. hajduezred zenekara Várhalmi Oszkár vdd. karmester vezénylete alatt **áldozócsütörtökön, f. hó 26-án este fél 9 órai kezdettel** tartja meg sétahangversenyét, amelyet őszinte örömmel üdvözöl városunk zene kedvelő publikuma. Az érdeklődéssel várt müsor a következő: 1. Várhalmi: „Zrinyi Miklós" induló. 2. Offenbach: „Két Savoyard" nyitány. 3. Popy—Várhalmi: „Sphinx" keringő. 4. Nádasdi: „A huszár" c. dal, énekli a „Szent László" énekkar. 5. Farkas: „Debrecenbe kéne menni" operett egyveleg. 6. Révfy: „Ahogy én szeretlek" dalegyveleg, énekli a „Szent László" énekkar. 7. Carosió—Várhalmi: „Edera" szerenád. 8. Huber: „Magyar hősök" induló.

— **Komádi községben** elemi iskolai internátust, gazdasági épületet, iskolát, igazgatói lakást és portáslakást építenek. A versenytárgyalás május hó 28-án délelőtt 10 órakor lesz a beretytyóujfalui államépitészeti hivatalban. Ott kapható teljes kiirási művelet, ivenként 60 fillérért.

„Congress"
az új nyári kalap
könnyü, elegáns, olcsó
P 8-80
LORD uridivatnál

— **Fényes kettős esküvő Debrecenben.** Debrecenben szombaton déli 12 órakor kettős esküvőt tartottak. Néhai dr Piróth András ujfehértói tisztiorvos két leánya esküdött örök hüséget. Raskó Ernő földbirtokos tartotta esküvőjét Piróth Rózsával, tanuk voltak: dr Szekeres Lóránt budapesti főorvos és Zahár Sándor vezérkari százados. Piróth Zitát Horváth Endre gazdasági intéző vezette oltárhoz. Tanuk voltak: dr Horváth Árpád szekszárdi szolgabiró és dr Piróth Endre szekszárdi főorvos. Az esketési szertartást Mellau Márton pápai prelátus végezte. Az esküvőkön kiterjedt rokonság jelent meg s részvettek a lakodalmi ebéden, mely után a fiatal párok nászutra indultak.

»ZIZI« kalap-salon **Benedek Ilona néven megy, tulajdonos nem változott.**

x **Poloskát, svábot öl „Szektin"** rovarirtó, doboz 1.20. Jósa és Jóna utóda Somogyi drogéria, Kossuth ucca 6.

— **A Déri Muzeum** ma, vasárnap 9—1-ig nyitva. **Belépődij nincs. A Füvészkert u. 2. sz. alatti** iskolaépületben elhelyezett Thaly-szoba **kivánatra** az igazgatóság engedélyével megtekinthető. Belépődij 20 fillér. A muzeumi **Közmüvelődési Könyvtár egész nap zárva.**

— **A Debreceni Stefánia Fiókszövetség balatoni gyermeküdültetése.** A Debreceni Stefánia Fiókszövetség a szokott gyermeküdültetési akcióját ezidei nyáron is megrendezi éppugy, mint az előző évek folyamán, — két 30—30 napos turnusban, junius végétől julius végéig és julius végétől aug, végéig. A családias gondozás mindenre kiterjedő, az ellátás közismerten kitünő, napi ötszöri étkezés. A gyermekeket állandóan velük lakó orvos kiséri. Részletes felvilágositást ad és előjegyzéseket elfogad, de különösen az első csoportra, már csak mérsékelt számban a Fiókszövetség titkári hivatala (Bocskay tér, Népház, földszint 5. ajtó).

x **Nem vagyunk elég gazdagok ahhoz,** hogy silány és olcsó szövetekből viseljünk **ruhákat.** Többszöri **csináltatási** költséget takarítunk meg, ha tiszta, színgyapjú szöveteket veszünk közvetlenül a Trunkhahn posztógyártól. Ez a hírneves posztógyárunk évek óta szállítója a magyar úricsaládoknak, **angolosan gyártott,** garantáltan **szintiszta gyapjúból** készített úriruha, **angol női kosztüm,** sportruha **és iskolás** ruhaszövetekben. Még ma kérje a **szövetmintakollekció** költség és kötelezett **ségmentes elküldését a gyártól. Budapest XI. Lenke út 117. Jól járá vele.**

Debreceniek!
Ha Pestre megyünk, ropogós magyar nótákat húz a fülünkbe a
Spolarich kávéház - ban
Sáray Elemér és cigányzenekara. **Orbán Sándor** a legszebb magyar nótákat énekli. —
A **SPOLARICH GRILL-ben** tánc délutántól reggelig.
Spolarich kávéház
Budapest, József-körút 37—39.

— **Felkérjük a t. vevőközönséget,** hogy faanyag szükségleteiket szombaton déli 1 óáig beszerezni sziveskedjenek, **mert a hétvégi** szünet miatt **szombat 1 órától hétfő** reggelig a fatelepek **zárva** vannak. Elnökség.

— **Értesités.** A Debreceni Földbérlő Egyesület **értesiti tagjait,** valamint a Tiszántul **földbérlőit, hogy az eucharisztikus kongresszusra való tekintettel elrendelt gyüléstilalom miatt: a tiszántuli** földbérlőszövetkezeti nagygyülés elhalasztatott és **a nagygyülés** folyó évi junius hó 19-én **lesz** megtartva. **Elnökség.** (o)

x **Hasznos tudnivalók az eucharisztikus Kongresszusra utazóknak.** Olvasóink érdekeit óhajtjuk szolgálni, midőn felhivjuk figyelmüket, hogy budapesti tartózkodásuk alatt keressék fel a világhirű Semler céget (Deák Ferenc u. 12.) amelynek szövetei közismerten kiváló minőségüek és árban igen jutányosak.

— **Rejtvényfejtők figyelmébe!** E héten a következők kaptak 1—1 kötet könyvet: Báthory Zoltán, Kertész u. 1. Czabán Egon, Csillag u. 112. Kiss József, Kandia u. 5. Mátray Matild, Kölcsey u. 1. Nagy Mihály, Vendég u. 24. Zala János, Hatvan u. 33. — A könyvjutalmak hétfő délután 3 órától csütörtök este 6 óráig bármikor átvehetők kiadóhivatalunkban!

! Ujdonság !
Nálunk kapható a legujabb
„POROSA"
csoda GUMIFÜZŐ. Világszabadalom!
Vitárius és Szénássy
Kossuth utca 2. szám.

— **Hazafias ünnep és reviziósgyülés Derecskén.** A Derecskei Iparos Dalegylet május 29-én (Hősök napján) Derecskén, az Országos Revíziós Liga közreműködésével revíziósgyűlést tart. A Revíziós Liga részéről szónok lesz Udvardy Miklós. Részt vesz még gyülésen Miskolczy István képviselő is. Program a következő. Szombaton este a piactérről **kiindulva fáklyás** felvonulás. Vasárnap **reggel zenés** ébresztő. Ünnepi **istentiszteleteken való** részvétel. Istentiszteletek **után Hősök** napja keretében **cserkész fogadalomtétel** és revíziós **nagygyülés** tartása a Hősök kertjében.

— **A DEBRECZEN Karcag és Hajdú szoboszló állomásokon az IBUSz pavillonban naponként már kora reggeltől kezdve kapható.** Az utazó közönség köréből felmerült kivánságokat teljesitjük, amikor lapunkat ezeken az állomásokon **is árusittatjuk.**

Iparok forgalma

Uj iparok.

Braun Móric vászon és mindennemű textilárú, kész férfi és női fehérnemü továbbárusitók és fogyasztók részére történő kereskedést, Braun Móric férfi és női fehérnemű készítés, özv. Dörgő Gáborné kifőzés, Domán Andorné gyermekkocsi és játékkocsi készítés, Hartl Gyula fűszerkereskedés, Juhász István ószeres, özv. Kiss Sándorné gyümölcs, dióbél, lekvár, tojás, baromfi, zöldség, tengeri stb kereskedés, Szajtler Gusztáv ártézi és műkútfurró, Terner Béla lisztnek továbbárusitók részére történő bizományi kereskedés, Ujfalusi Lászlóné szatócs, Veres Józsefné kifőzés, Tardy Elek szatócs, ifj. Nyári Mihály szálastakarmány, szemes, gyökeres és gumósterménykereskedés, Menzel Miklós kézmű, divat, rövid, norinbergi árú stb. kereskedés, Losoncz János szatócs, Kusza Béla kötött, szövött, rövid, bazárárú, férfi és női fehérneműkereskedés, Jenei Sándor hentes és mészáros.

—o—

Megszünt iparok.

Hajdu Lajos szatócs, Dankó Gáborné kávémérés és kifőzés, Gömöri János szatócs, Schwartz Ernő nyersbőr, toll, szőr, gyapjú és csontkereskedés, Balogh Vince cipész.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Kozma József gazdálkodó, Bellegelő 133, leány Irén. Tóth Imre fm., Bruckner u. 5., fiú István.

Házasságkötések: Kelemen Ignác kisbirtokos, Szatmárököritó — Nagy Magdolna Bekecs u. 8. Mészáros Sándor kőműves s., György u. 32.—Béres Sára Kisfaludi u. 49. Czirják Imre nyomdász s., Rákóczy u. 28.—Balogh Anna Timár u. 14. Iván Mihály gyári munkás, Vendég u. 30.—Nagy Piroska Szepesi u. 37. Budai József gazdasági alkalmazott—Halmi Katalin Nagycsere 47. Komáromi Béla m. kir. p. ü. fővigyázó, Nagycenk—Rekita Ida Cegléd u. 16. Schnell Lajos kereskedő s., Kuruc u. 2.—Berkesz Katalin Jókai u. 29. Sütő Sándor kőműves s., Szabolcs u. 21.—Szuchanics Róza Toroczkó u. 8. zilágyi József máv. munkás, Balaton u. 59.—Daru Margit Balaton u. 60. Nagy János műszerész, Lónyai u. 15.—Csizmadia Mária Lónyai u. 17. Kónya László kovács s., Bezerédi u. 29.—Balogh Róza Déli sor 19. Raskó Ernő földbérlő, Siómaros—Piróth Róza Teleki u. 96. Horváth Endre okl. gazda, Harta—Piróth Zita Teleki u. 98. Szőnyi Sándor gépész s.—Víg Mária Nádudvar. Dr. Éles László forgalmiadóellenőr, Sátoraljaujhely—Lescsinszky Mária Temető u. 16. Papp István máv. fékező, Lorántffy u. 5.—Patai Juliánna Lugosi u. 23. Kovács Imre férfiszabómester, Széchenyi u. 25.—Ócsai Erzsébet Széchenyi u. 6. Sinay Tibor kereskedő, Rákóczi u. 41.—Éles Ilona Óvoda u. 3. Juhász Lajos Széchenyi u. 68.—Kovács Piroska Szent Anna u. 45.

Halálozások: Özv. Váradi Gézáné r. kath., 67 éves, Széchenyi u. 100. Özv. Gulyás Józsefné ref., 57 éves, Dézsi A. u. 3. Huszti Lászlóné ref., 45 éves, Szilvásujfalui u. 8. Szalkai Sándor cipész s., ref., 54 éves. Eötvös u. 61. Botár Gyula számtiszt, r. kath., 44 éves. Farkasjuk. Nagy Sándor r. kath., 4 hónapos, K. Tóth u. 34. Tóth Alfréd ref., 1 hónapos, Pesti u. 4. Varga Péterné ref., 60 éves, Karcag. Kelemen Elek milnár, ref., 36 éves, Hosszúpályi. Györkey Sára ref., 1 napos Püspökladány. Baranyi Sándor ref., 15 éves, Bököny.

PUCH motorkerékpárok körzetképviselete BORY-nál Telefon 20-51

GYÁSZ ROVAT

Varga Ferenc mérnökkari őrnagy temetése. Fényes katonatemetés volt szombaton délután a Köztemetőben, nagy katonai pomval temették el sokszázfőnyi gyászoló közönség részvételével Varga Ferenc mérnökkari őrnagyot, m. kir. müszaki aligazgatót. Az I. osztályu ravatalozótermet zsufolásig megtöltötte az elökelő gyászközönség. Megjelentek a temetésen a helyőrség egész tisztikara éberswaldi Siegler Géza vegyesdandárparancsnok és Vinoze András tábornok vezetésével, valamint igen nagyszámu polgári előkelőség. A ravatal felett Vikár katonai alesperes mondott imát, bucsuztatta a jó férjet, apát, gyermeket, rokont ésiváló katonát. Az ima után 4 lovas gyászkocsira helyezték a koporsót, majd megindult a gyászmenet a sirhoz, a gyászmenet élén a katonazenekar haladt, gyászindulókat játszva. A sirnál vitéz Huszár Endre katonai alesperes mondott gondolatokban gazdag, magas szárnyalásu imát. A lelkész imája után Des Combes Henrik müszaki tanácsos lépett a koporsóhoz és a nyitott sirnál az Országos Mérnökegyesület nevében mondott utolsó Isten hozzádot Varga Ferencnek. A bucsubeszéd elhangzása után a Himnusz hangjai mellett a sirbabocsátották a nehéz tölgyfakoporsót. A temetést a Gebauer temetkezési vállalat rendezte kegyeletes gyászpompával.

id. Varga Péterné Kiss Juliánna életének 60. évében Debrecenben elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz Karcagon az ottani református templomban tartandó egyházi szertartás után. A szállitást és temetést Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Exhumálás. Hétfőn délelőtt exhumálják a Hatvan uccai temetőben eltemetve levő Istenben boldogult Kertész Imréné született Bányai Zsuzsánna porrészeit és átszállitják a Köztemetőbe. A gyászszertartás hétfőn délelőtt 11 órakor lesz megtartva az uj nyugvóhelyen, a sirnál. Az exhumálást Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Szalkai Sándor cipészmester temetése ma délután 4 órakor lesz a Köztemető ravatalozóteréből. Lakás: Pereces ucca 23. Temetését Bartha vállalata végzi.

Gellér Imréné Kiss Margit 57. évében elhunyt. Temetése ma délután 5 órakor lesz a Köztemető II/a ravatalozóteréből. Lakás: Sámsoni ut 17. Temetését Bartha vállalata végzi.

Özvegy Kiss Jánosné Köteles Mária 78 éves. Temetése ma délután 2 órakor lesz a Köztemető ravatalozóteréből. Lakás: Nagycsere 15. Temetését Bartha vállalata végzi.

Fésüs János 31. évében elhunyt. Temetését hétfőn délután 5 órakor a Köztemetőben Bartha vállalata végzi.

Biró Jánosné Szabó Róza 61 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután félhat órakor lesz a köztemetői II/a sz. ravatalozóteremből református szertartással. Lakás: Kut u. 110. **Pusztai** temetkezési intézet.

Id. Zsufos Sándor 81 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután négy órakor lesz a köztemetői ravatalozóteremből református szertartással. Lakás: Halasi u. 11. **Pusztai** temetkezési intézet.

Takács Péter kőmivesmester 53 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután négy órakor lesz a köztemetői ravatalozóteremből református szertartással. Lakás: Rákóczi u. 5. **Pusztai** temetkezési intézet.

Köszönetnyilvánitás. Mindazoknak, akik felejthetetlen drága jó férjem és édes apánk temetésén megjelentek, akik vigasztaló szavaikkal enyhitették a mi nagy és mélységes fájdalmunkat: az egyház, a Templomegyesület vezetőségének, a pénzügyigazgatóság tisztviselőkarának, a ref. Tanitók Vegyeskarának, kik szép énekükkel vigasztalták bánatos szivünket s mindazoknak, akik sirjára koszorut vagy virágot helyeztek ezúton mondunk hálás köszönetet.

Özv. Kovács Gáborné és gyermekei.

Köszönetnyilvánitás. Leányom végtisztességén, kik személyes megjelenésükkel, virágadományukkal bánatom és fájdalmamban velem éreztek és azt megosztották, különösen a Szociális Misszió vezetőségének és a Leányklubnak, ez úton mondok hálás köszönetet. Köszönetet mondok Gebauer temetkezési cégnek a végtisztesség kifogástalan megrendezéséért.

Özv. Bailer Antalné és gyermekei.

Mindazon kedves rokonainknak, barátainknak, a Vegyesdandár parancsnokságának, a bajtársaknak és mindazoknak, kik elhunyt férjem és apánk temetésén megjelentek, Ravatalára koszorút vagy virágot küldeni méltóztattak, fogadják leghálásabb köszönetünket. — **Özv. Szathmári Istvánné és gyermekei,** Sámsoni út 48.

Köszönetnyilvánitás. Ezuton is fájó szivvel mondunk igaz köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen jó férjem, édesapánk, testvérünk elhunyta alkalmából mérhetetlen fájdalmunkat vigasztaló szavaikkal enyhiteni igyekeztek, ravatalára koszorut, vagy csokrot helyeztek.

özv. Némethy Gyuláné és a gyászoló család.

Köszönetnyilvánitás. Minden ismerősnek, rokonnak és jó barátnak, valamint a város elöljáróságának és birói karának, kik felejthetetlen Férjem, szeretett Édesapám végtisztességtételén oly nagyszámban megjelentek, ravatalára koszorut, csokrot helyeztek, fogadják érte hálás köszönetünket.

özv. Szév Lászlóné és Fia.

Köszönetnyilvánitás. Mindazon rokonoknak, ismerősöknek, jóbarátoknak, akik felejthetetlen férjem, szeretett édesapán végtisztességtételén megjelentek, ravatalára koszorut, vagy csokrot helyeztek, hálás köszönetünket fejezzük ki.

Özv. Kiss Zsigmondné és gyermekei.

Köszönetnyilvánitás. Mindazoknak, akik Istenben boldogult szeretett testvérünk, özv. Szabó Imréné Nagy Eszter végtisztességtételén megjelentek, ravatalára koszorut, csokrot helyeztek, jóleső érzéssel mondunk hálás köszönetet.

Mariska és Ferenc.

Köszönetnyilvánitás. Mindazon rokonoknak, ismerősöknek, jóbarátoknak, akik szeretett férjem temetésén megjelentek, ravatalára koszorut, csokrot helyeztek, ezuton mondunk hálás köszönetet.

özv. Nagy Sándorné és családja.

Köszönetnyilvánitás. Mindazoknak, kik felejthetetlen férjem elhunytával nagy bánatunkban részvéttel voltak, ravatalára koszorut, virágot helyeztek, temetésén megjelentek, ezuton mondunk köszönetet.

özvegy Both Jánosné családjával.

Köszönetnyilvánitás. Mindazoknak, akik drága jó férjem és édesapánk néhai dr Batáry István gyógyszerész elhunyta alkalmából mély bánatunkban részvéttel osztoztak, temetésén megjelentek, ravatalára koszorut helyeztek, ezután mondunk hálás köszönetet.

A gyászoló család.

Köszönetnyilvánitás. Felejthetetlen jó feleségem és édesanyánk elhunyta alkalmából nyilvánitott jóleső részvétekért, koszorukért, csokrokért ezuton mondunk fájó szivvel hálás köszönetet.

Bardócz Ignác és gyermekei.

Köztemetői sirok gondozásához szükséges csekklapok dijmentesen kaphatók kiállitva is Pusztai temetkezési intézetében Kálvin tér 5.

—=—

x **Dankó temetkezési vállalat** üzlethelyiségét ismét a régi helyére, Sas ucca 3. szám alá helyezte át. **Ekli József.**

— **Ausztriában 900 millió értékben schillingbankjegyet cserélnek.** Bécsi jelentés szerint a Német Birodalmi Bank bécsi fiókjai megkezdték az osztrák schilling bankjegyek becserélését. Összesen 900 millió értékü bankjegyet kell bevonni. A bankjegyeket nem égetik el, mint régen, hanem más papirneművé dolgozzák fel. Érdekes, hogy a bankjegy bevonás hirére nagy tömegben kerültek elő olyan bankjegyek is, amelyeket már régebben kivontak a forgalomból.

Uj temetkezési intézet
Cégtulajdonos
PUSZTAI JÓZSEF
Kálvin-tér 5.
Telefon 33-90
Megbizható és pontos kiszolgálás, szolid árak.
Exhumál, szállít, temet.

Dankó temetkezési vállalat üzlethelyiségét ismét a régi helyére SAS u. 3 sz. alá helyezte át EKLI JOZSEF.

Keressünk gyógyulást, üdülést
és szórakozást a korszerűen átépített kiváló jóhatású
Parád-fürdőben
Idény május hó 14— szeptember 30-ig. Főidény julius 1— augusztus 31-ig. Arzén-, vasas-timsós és szénsavas fürdők. Modern vízgyógyintézet. Ivókurák. Hegyi strand. Modern berendezésü 300 szoba: 126 hold park Diétás ellátás. Elsőrendü konyha. Kérjen prospektust.

Családi értesitések:

Rittersporn Irén,
Hajdudorog és
Dr. Lichtschein László,
Sajókazinc—Budapest házasságot kötöttek.
Minden külön értesítés helyett.

— **Kerékpárbejelentők figyelmébe.** A rendőrség felhivja a kerékpárbejelentőket, hogy torlódások elkerülése végett minden szerdén délelőtt 9 órától 1 óráig jelentkezzenek bejelentéseikkel.

— **Mindazoknak,** akik 21-én ötvenéves házasságunk évfordulója alkalmával szerencse kivánatukkal elhalmoztak ezúton mondunk őszinte hálás köszönetet. Moldoványi János.

x **Molyirtószerek, Globel, naphtalin stb legolcsóbb árusitása a Központi drogérlában, városház épület.**

— **28 embert lőtt agyon egy japán ámokfutó őrjöngési rohamában.** Mikor el akarták fogni, a gyilkos önmaga ellen forditotta fegyverét és egy golyóval kioltotta életét.

— **23 év umlva itéltek el francia katonaszökevényt,** aki 1915-ben, a világháboruban megszökött ezredétől. 23 éven át csak egy barátja pincéjében rejtőzködött. Most 51 éves az elitélt, aki két évi börtönbüntetést kapott.

BÉLYEGGYÜJTŐK! Csak **Gobát-albumban** gyüjtsünk, mert az tökéletes. Kiadó: **Bátori bélyegház, Budapest IV. Vámház ucca 14.**

— **Nyiregyházán tornacsarnokot épittet a kereskedelmi iskola.** Az építkezés 25.000 pengőbe kerül, ebből 10.000 pengő államsegély.

— **Magyar Hadviseltek Országos Munkapártja** új helyiségét Szent Anna ucca 5. szám alá helyezte. A helyiség egész nap a tagok rendelkezésére áll.

x **Uj irodai tanfolyam Naményi Gyorsiróiskolában. Államvizsga. Állásbahelyezés. Rákóczi ucca 17.**

— **Adományok.** A nehéz helyzetben levő Vida Lajosné, Doberdó ucca 14. szám alatti lakos részére N. N. két pengőt és ugyancsak N. N. kenyeret és élelmiszert küldött. A nemeslelkü adományt eljuttattuk rendeltetési helyére.

— **Adományok a Domokos-család részére.** A nyomorgó Domokos-család részére újabb adományt küldött a vasútas MANSz ifjúsági csoportja 12. pengő 10 fillért és N. N. 1 pengőt. Az adományok átvehetők szerkesztőségünkben.

STEYR AUTÓK Körzetképviselete BORY-nál Tel.: 20-51

Emberek, akik elveszitenek valamit

Debrecenben havonta átlag 200 ember keres becsületes megtalálót.

Ma valahogy olyan korban élünk, amikor mindenki elveszit valamit.

Van, aki a kedvét veszíti el. Aztán olyan is, aki a becsületét... A legtöbben az állásukat és sokan, nagyon sokan az életüket...

Bolondos, furcsa kor ez...

De kicsiben is meg lehet találni a mai embernek ezt a jellemző sajátságát. Elhagy valamit. Sokszor csak egy esőernyőt. Máskor pénztárcát, vagy karórát.

A debreceni rendőrség központi ügyeletén általában minden harmadik panaszban elvesztett tárgyat jelentenek be.

Kisírt szemű kis diáklány lép be... Könnymaszatos arcát az ajtó előtt törülte le úgy, ahogy... De még van egy kis szepegés a hangjában, ahogy mondja a nagy panaszt:

— Kérem szépen, borzasztó dolog történt velem. Azt a karperecet, amit apuka tavaly vett a születésnapomra, elhagytam... A Kossuth utcától a Vár utcáig. Ha valaki megtalálná, szivesen adnék neki két pengőt is. Persze nem egyszerre, hanem naponta tiz fillérjével az uzsonnapénzemből...

Néha különös véletlenek is történnek. Egy uriasszony lélekszakadva fut panaszra, hogy a piacon elvesztette a pénztárcáját. Alig veszi fel a panaszt a detektív, nyilik az ajtó és belép egy öreg, munkáskülsejű férfi...

— Nagyságos detektív úr — mondja — ezt a tárcát találtam a Rákóczi utcán...

Az asszony odapillant és boldogan sikolt fel...

— Az én tárcám... az én tárcám...

Boldogan kapna utána, de a detektív előbb kézbe veszi. Igazolni kell, hogy vajjon tényleg az ő tulajdona-e?

— Mi volt benne? — érdeklődik a detektív.

A nő egy pillanatra elgondolkozik. Aztán folyékonyan mondja:

— Egy tizpengős bankjegy... egy ötpengős, két darab egypengős és valamennyi aprópénz. Aztán egy bejelentőlap és egy gyászszegélyü zsebkendő B. L. monogrammal.

A detektív egymásután veszi ki a bemondott tárgyakat a tárcából. Egyezik mindenben s átnyujtja a talált tárgyat boldog tulajdonosának, aki örömében a két darab egypengőst és az összes aprópénzt odaadja a becsületes megtalálónak...

Megérdemli, mert becsületes megtalálók egyre kevesebben vannak. Amennyire növekszik az elvesztett tárgyak bejelentése az utóbbi időben, éppoly mértékben csökken a talált tárgyak beszolgáltatása. Még ha csak egyszerüen iratokról van szó, akkor a jutalom reményében többnyire számitani lehet rá, hogy az visszakerül. De ha már pénzről, vagy valamely értéktárgyról van szó, akkor nagyon kevés esetben látja azt viszont gazdája.

Vannak nagyon szórakozott emberek, akik hetenként kétszer is megfordulnak a rendőrségen, hogy bejelentsenek valami eltűnést... Vannak aztán ravasz emberek, akik csak azért jelentik be, hogy elvesztettek valamit, mert nem tudnak azzal elszámolni. Ezeknek az eseteknek mulatságosabb formája, amikor a mulatós férj nem tud elszámolni feleségének a keresettel s ráfogja, hogy elveszett a pénz. Vagy az adós nem akar megfizetni hitelezőjének és bejelenti a rendőrségen, hogy elvesztette a pénzét. Vannak olyan emberek, akiknek a hónap első napjaiban rendszeresen elvész a pénzük...

Talán ez is hozzájárul, hogy Debrecenben havonta átlag 200 ember keres becsületes megtalálót. Tény azonban, hogy egy feledékeny kor megzavart, gondoktól tépett embereivel, akik életük jórészét is ottfelejtették valahol, valami nagyon rossz és idegen helyen, előfordul könnyen, hogy értékeiket is elvesztik és azután keresik a — becsületes megtalálót.

(?)

Rendezzenek adómentes bornapokat!

A Darányi kormány számos olyan intézkedést tett, amely némileg enyhitette a magyar szőlőgazdatársadalom már-már elviselhetetlen helyzetét. Ezek az intézkedések azonban csak dicséretreméltó kezdeményezéseknek tekinthetők, hiszen

az állam mai helyzetében senki sem várhatja, hogy közpénzekből hozzák rendbe teljesen a magyar szőlőtermelők dolgát.

Már pedig óriási nemzetgazdasági érdekek fűződnek ahhoz, hogy a bortermelés prosperitása végre biztositassék, hiszen a magyarországi gyümölcskultúra jövedelmezőségétől közel egymillió magyar lélek napi kenyere függ.

Rendkivül fontos ugyan, hogy borexportunkat fokozni tudjuk s igy bortermésünk feleslegének egy részét a külföld vegye fel, azonban ez önmagában nem oldhatja meg a kérdést.

A belföldi piac fogyasztásának emelésével áll, vagy bukik a magyar szőlőgazdálkodás sorsa

s éppen ezért az érdekeltek nehezen várják a sokszor megigért borpropaganda megindítását. Kétségtelen, hogy egy nagyvonalú, ötletes országos reklámakció nagyon is alkalmas lehetne a belföldi borfogyasztás javítására. A propaganda első állomása az lehetne, hogy

évenként legalább kétszer 2—2 hétig engedélyezzen a kormány adómentes bornapokat,

mert bizonyos, hogy az adómentes idő alatt olyanok is vásárolnak bort, akik máskor nemigen vettek, míg a máskor keveset vásárlók többet fogyasztanának. Az adóelengedés tekintetében a hatóságok úgy a termelőkkel, mint az eladókkal kiegyezhetnének adóátalányelengedésben, ami valóban nem lenne nehéz feladat, hiszen csaknem pontosan ismerik a hatóságok minden bormérés, borüzlet forgalmát.

A propaganda során a sajtóra hárulna a feladat, hogy őszintén ismertesse azoknak a világhirű külföldi és magyar orvosprofesszoroknak a szakvéleményeit, akik sok évtizedes kutatásaik eredményeként kétségbevonhatatlanul megállapitották, hogy

a tisztánkezelt, jófajta bor mértékkel fogyasztva nemcsak hogy nem káros az egészségre, hanem ellenkezőleg, javitja az emésztési funkciókat, frissen tartja a szellemet és előnyösen hat a jókedély, az optimizmus megteremtésére.

Ezzel szemben a hideg úton szeszből készitett pálinka- és likőrfélék nagyon is sok tekintetben ártalmasak, épp úgy, mint ahogy rengeteg hátránya van a sörnek a borral szemben. A finom magyar bor elsősorban sokkal olcsóbb, mint a sörkartel által toronymagasra emelt sörfélék ára, hiszen

még a leggyengébb sörből is annyiba kerül egy liter, amennyiért két liter igen jó magyar bor vásárolható.

Miután pedig a magyar ember a bort legtöbbször szódavizzel issza, könnyü kiszámitani, hogy egy pohár sör árából egy egész liter szódás borra telik. Fel kellene tárni az orvosi véleményeket is, melyek szerint

a rendszeres sörfogyasztás alkalmas a test elhájasitására, gyomorzavarok előidézésére s általában a szív fokozott igény be vételére.

Mindenképpen meg kellene hát értetni a küözönséggel, hogy nemcsak zsebének, de egészségének is érdeke a borfogyasztás pártolása.

A debreceni Tisza István Tudományegyetem főiskolai teniszversenyének eredményei: Az egyetem 1937/38. tanév férfiegyes bajnoka: ifj. Demény Géza jh. 2. Laszkó Béla jh. 3. Sóvágó Gábor jh. és Csutoros. — Női egyes bajnoka: Demeter Erzsébet bh. 2. Csajkos Éva. — Férfipáros bajnoka: ifj. Demény—br. Vay Frigyes. 2. Laczkó—Tóth E. 3. Radó—Orosz és Csutoros—Sóvágó. — Vegyespáros bajnoka: ifj. Demény—Csajkos Éva. 2. Laczkó—Demeter Erzsébet.

— **Akiknek foglalkozása minden erejük megfeszitését követeli,** igyanak hetenként legalább egyszer, reggel felkeléskor egy pohár természetes **Ferenc József** keserüvizet, mert ez igen alaposan kitisztitja a bélcsatornát s előmozditja a gyomoremésztést, fokozza az anyagcserét, élénkiti a vérkeringést az egész szervezetben és ezáltal új életerőt teremt. Kérdezze meg orvosát.

x **Tükrök, előszoba, fürdőszoba,** s varrószalonokba, üvegesiszolás, üvegezés, Sipkovitsnál, Nagyvárad ucca 15. (telefon: 22-96 szám).

Neumann Cipő Svetits-palota
e heti ajánlata:

Aldozáshoz
fehér vászoncipő
27/30 4·80 31/34 5·40
fehér nubukcipő
27/30 8·50 31/36 10·50

Szandálok, szandalettek, piroscipők, fehér nubukcipők, férfi „Rigi" védjegyü barnacipők minden színárnyalatban, Wekendcipők, hatalmas nagyválaszték.

Olcsó árak. Takarékossági tag.

SPORT

A KISOK vidéki döntő

Debreceni ref. főgimnázium—Miskolci Kereskedelmi 4 : 1.

Szombaton délután a vasútas pályán folyt le a miskolci felsőkereskedelmi és debreceni ref. főgimnázium labdarugócsapata között a KISOK elődöntő. A két csapat felállítása: **Debrecen:** Szombathy, Kovács, Szendi, Nagy I. Kiss, Adorján, Barla, Csete, Sallai, Nagy II. Derecskei. — **Miskolc:** Buzássy, Kertész, Kubinyi, Török, Szigeti Kiss, Szikla, Szederkényi, Hamar, Sarkadi, Kokovai.

A debrecceniek megérdemelten nyertek, ügyesen játszottak a „W" formációt, a jóformában levő s elöl álló Sallai-ra játszottak mig a két összekötő hátul segitett. Az első gólt sete lötte a negyedik percben, utána a miskolci diákok is sokat támadnak, de jól véd Szombathy. A második félidőben a 6. percben Sallai, 11. percben újra Sallai lő gólt, védelmi hiba után, majd a 25. percben Csete az újabb gólszerző. A végén szépit Sarkadi.

Jók a debreceni ref. gimnáziumnál Szombathy, Nagy Béla, Sallay, a miskolciaknál Kertész, Kubinyi, Szikla, Szederkényi.

A debreceni ref. főgimnázium kitünő csapata már a vidéki döntőben van, ellenfele Szeged, Nagykőrös—Kaposvár győztes iskoláinak mérkőzése után alakul ki, valószínűleg a szegedi felsőipariskola. Az országos döntőért még a pesti győztessel, a Szent István gimnáziummal kell majd játszani a vidéki győztesnek.

—=—

Sporthiradó

A DEBRECZEN sporthirszolgálata jelenti:

A vasárnapi debreceni sportműsor a következő: a DEAC pályán 5 órakor Textil—DEAC, vezeti: Farkas Iván. Jó küzdelem várható. a Textil a kiesés elkerülése végett ad bele mindent a DEAC fel akar kerülni a középcsapatok első sorába. Döntetlen íze van a mérkőzésnek. Ősszel a DEAC nyert 3 : 1-re. Előtte három órakor cégcsapatok mérkőznek.

A vasútas pályán három órakor a DVSC ifj—Szolnoki MÁV ifj. országos vasútas bajnoki. A DVSC ifj. jó erőkből áll, megnyerte Kelet ifjúsági bajnokságát s vezet a vasútas bajnokságban is, most is győzelme várható és akkor a vidéki vasútas bajnok már. Vezeti: Piller.

5 órakor a DMTE—DVSC II. vezeti Váradi. A DVSC az esélyesebb, de a jó munkáscsapat is megszerezheti a pontokat.

Vidéken, Nyíregyházán két pikáns mérkőzés lesz, a DVSC az NyVSC-vel küzd és vigyáznia kell, nehogy a karcagi eset megismétlődjön, annál is inkább, mert az NyVSC is jó csapat. A bajnokjelölt NyKISE meg helyi riválisával, a NyTVE-vel kerül össze és minden eredmény lehetsékes. DVSC—NyVSC ősszel 3 : 1, NyTVE—NyKISE 0 : 0 volt az eredmény.

Nyírbátorban a Báthori SE—MVTE küzd és a helyi csapat győzelme valószínűbb, ahol ujra játszik Pünkösdy dr. Ősszel a MVTE nyert 1 : 0-ra. — Karcagon KMOVE—BUSE, a karcagi csapat nyerhet. Ősszel 2 : 2 döntetlen. Mátészalkán MTK—Villanygyár. Ősszel a DVSE győzött 1 : 0-ra, most valószínűleg sikerül a reváns.

A II. osztályban Balmazujvároson a BSC—Derecskei MOVE, Berettyóujfaluban B Turul—DEAC II. Polgáron PIAC—Báthori SE II.

A Bocskai Budapesten, illetve Kispesten játszik Kispest ellen, vezeti Vass. Kispest erősen bele fog feküdni mert negyedik helyért küzd, ami a középeurópai kupában való részvételt jelenti: a Bocskai-nak bele kell feküdni, hogy elkerülje a kiesést. De nagyon jól, nagyon lelkesen kell küzdenie és némi szerencsére is szükség volna, hogy a Hungária elleni bravur bekövetkezzen. Egy döntetlen is igen értékes lnene, de erre sincs sok remény. Ősszel Kispest 5 : 1-re nyert Debrecenben. A többi mérkőzés: Pesten: Ferencváros—Budafok (ősszel 4 : 0). Hungária—Budai 11. (ősszel 2 : 0). Ujpest—Elektromos (ősszel 5:0) Phöbus—Győri ETO (ősszel 4 : 0). — Nemzeti—Szürketaxi (ősszel 3 : 2) és végül a Bocskai szempontjából legfontosabb Szeged—Törekvés. Ősszel a Törekvés nyert 5 : 1-re, most csak azt kivánjuk legalább egy góllal nyerjen Szeged.

Debrecenben a DEAC pályán délelőtt 10 órakor a DEAC atletikai bajnokságának második napja, szenior, ifjúsáki és hölgyszámokkal.

Budapesten a vidéki kardvivó egyéni bajnokság debreceni vivók részvételével.

Budapesten a főiskolai birkozóbajnokság a DEAC birkozógárdája kilenc birkozót indit és jó szereplés várható a debreceni birkozóktól.

A Tisztviselő-bajnokság során nagy érdeklődés mellett folyt le az utolsó tavaszi forduló. Eredmények: Husosok—Igazságügy 6 : 2 (3 : 0). Az Igazságügy váratlanul formán alul szerepelt s védelme volt bizonytalan. Bankosok—Játékvezetők 2 : 0 (1 : 0). Sima győzelem. Góllövő: Fehér, dr Farkas Nemes egy tizenegyest nem értékesített. Klinika—Postások 2 : 1 (2 : 0). Góllövők: Bence, Vince, illetve Somlay.

Hangya—Dohánygyár 5 : 1 (0 : 0).

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE.

Búza tiszavidéki 77 kg 12.40—23.80 78 kg 23.70—24.10, 79 kg 23.95—24.30 80 kilós 24.10—24.40. Felsőtiszai, fejérmegyei, dunántúli 77 kg 23.40—23.75, 78 kg 23.70—24.05, 79 kg 23.95—24.05, 80 kg 24.10—24.35, rozs pestvidéki 18.90—19.10, rozs más származású 19.10—19.30, takarmányárpa elsőrendű 17.10—17.40, középminőségű 16.65—16.90, zab elsőrendű 16.40—16.80, középminőségű 16.20—16.40, tengeri 14.85—14.95, korpa 15.40—15.50, 8-as liszt 17.60—18.10 P.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK:

Búza 23.30—23.50, rozs 18 P mázsája, árpa 16.60—16.70, tengeri 13.90—14.10, lucerna ó 10.00—12.00, új 5.00 8.00 P, széna 5.50 P, szalma 1.60 P.

HIRDETMÉNY

Értesitem a város közönségét, hogy Debrecen sz. kir. város összesitett gyámpéztárának 1937. évi zárószámadása és mérlege elkészült. Az iratok a városi számvevőség 10. sz. szobájában 15 napi közszemlére kitétettek és azok f. évi május hó 23-tól a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthetők.

Debrecen, 1938 május 20.

Polgármester.

GYÜJTÉS A HŐSI SIROK KARBANTARTÁSÁRA

Az e hó 29-iki hősök napján kormányintézkedés következtében a hősi sirok díszesebb karbantartására szolgáló alap javára országszerte, igy Debrecenben is, uccai urna- és perselygyüjtés fog folyni.

A hősi halottak iránti kegyeletes érzés ezeknek a gyüjtéseknek a mult években is szép sikert biztositott; a rendezőség reméli, hogy az ezidei eredmény sem marad alatta a multbaniaknak.

A Debrecenben begyült összeg az itteni hősi sirok karbantartására fog felhasználtatni.

Hirdetmény. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága értesiti a város érdekelt lakosságát, hogy a város polgármestere 14.551—1938. VI. sz. határozatával a város területén lévő tifusszal fertőzött gócok kötelező tifusz elleni védőoltását elrendelte, a fertőző gócok a következők: Bellegelő 450 sz. alatti Tóth és Sebestyén-féle téglagyár; Pallag puszta beleértve a Gazdasági Akadémia belső majorját is; Pac-Veker 20. sz. alatti gazdasági és vákácsos telep; Nagyszepes 3 sz. alatti tanya; Nagyhegyes 2. sz. alatti tanya; Kösélyszeg 35. sz. Virágos tanya; a város II-ik épitési övezetének a Kassa úttól a Monostorpályi útig terjedő része. Az oltások a közeli napokban a helyszinen kezdetüket veszi. Felhivja a hatóság a város lakosságát, hogy az oltáson — különbeni jogkövetelmények terhe mellet — feltétlenül jelenjék meg. Figyelmezteti a hatóság az érdekelteket, hogy az oltás kötelező, s azt a hatóság — ellenszegülés, illetve szükség esetén — karhatalom alkalmazásával is végrehajtja. Mindazok, akik a fenti tifusz gócokon kivül laknak, az oltásnak magukat önként alávetni kivánják — beoltásuk véget — bármelyik hétköznap reggel 9 órakor a Központi rendelő intézet, Degenfeld-tér 2. sz. alatti helyiségében jelentkezzenek. Tájékoztatásul közli a hatóság, hogy az oltások teljesen veszélytelenek és munkaképesség csökkenéssel csak a legritkább esetben, s legfeljebb 24 óráig járnak. Debrecen, 1938 május hó 20-án. Debrecen sz. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

983—2—1938. gh. szám.

Árverési hirdetmény

A klinikai telepen, a Horthy Miklós kórházban és a Diákasztalnál Magoss György tér 18. c) sz. naponként összegyülő és körülbelül 140—150, illetve 50—60 és a Diákasztalnál kb. 25 litert kitevő moslék (kenyérhaj, burgonyahéj, csont) 1938. július hónap 1-től 1939. évi június 15-ig terjedő időre f. hónap 27-én, pénteken 10 órakor az egyetemi gazdasági hivatalban (klinikai telep, felvételi épület) nyilvános szóbeli árverécen külön-külön el fog adatni.

Bánatpénz címén a klinikai moslékért 35.— P-t, a kórházi moslékért 15.— P-t, a diákasztali moslékért 5.— P-t kell az árverés megnyitásakor a bizottság előtt letenni.

Utóajánlat nem fogadtatik el.

Részletes feltételek a gazdasági hivatalban tudhatók meg.

Debrecen, 1938. május 20.

Egyetemi Gazdasági Hivatal.

Legolcsóbban, kifogástalanul

fest és tisztit

mindennemü férfi-, női- és gyerme kruhà

Weisz Arany János-u. 29

Férfiruha tisztitás, vasalás 3 P

Apróhirdetések folytatása a 34, 35, és 36 oldalon

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér. Vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetése díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér.

Levelezés

Két középmagas, barna, csinos 25 éves varrólány, séta- és strandpartnert keresnek „Érdeknélküli" jeligére. 1659

Házasság

Feleséget keres! 26 éves józanéletü keresztyén füszerkereskedő, központban jómenetelü csemege és füszerüzletével. Cim a kiadóban. 1461

Alkalmazást nyer férfi

Kifutófiút, azonnalra felveszek. — Wesselényi ucca 15. sz. füszerüzlet. 1487

Kerestetik komenciós tehenész, ki jól tud fejni, azonnali belépésre. Nap utca 1. 1549

Lakást adok gyermektelen házaspárnak házi munkáért. — Bornemissza 19. 1545

Cipőszakmában jártas kiszolgáló fiut vagy leányt felveszek. Széchenyi u. 44. Jelentkezés 12—1 között. 1504

Kifutó fiu megbizható, ügyes, erős felvételtik. Böszörményi füszeres. Petőfi tér 12. 1448

Kocsis komenciós gazdaságban kiértőt keresek. Márton Kálmán utca 52. Nyilastelep. 1529

Kimérő kerestetik Tokaj-Hegyaljai termelői bor kimérés vezetésére. Anyagi viszonyok megjelölésével irásbeli ajánlat kéretik. Cim a kiadóban. 1471

Kifutófiut nagyobbat, biciklizni tudót füszerüzletbe felveszek. Árpád tér 26. szám. 1575

Kifutófiut felvesz Simon laboratórium, Miklós 27. 1578

Június elsejére gazdasági konvenciós kocsist keresek több évi szolgálati bizonyitvánnyal. Rákóczi ucca 15. 1619

Gépészt cséplésre keresek, Magoss György tér 30. 1684

Egy vizsgázott fűtőt felveszek, Dembinszky ucca 26. Nagy Imre géptulajdonos. 1700

Házmester felvétetik. Jelentkezni lehet Kossuth ucca 50. első ajtó. 1697

Kocsis hosszú jó bizonyitványnyal, szikvizüzembe felvétetik, Szappanos ucca 18. szám. 1683

Kifutófiú, vagy tanulófiú felvétetik, Benyáts Ernőnél, (Tisza-palota), Dégenfeld tér 11. 1693

KÉPES VASÁRNAPJA

Mussolini a Palazzo Venetian abesszíniai előkelőségeket fogad.

A londoni opera gyermek balettkara nevében üdvözlik az angol királynét.

Jegyzőkönyv

arról, hogy

rendet

teremtett a kormányzat az ipari munka terén azzal, hogy csak a megszabott időig lehet dolgoztatni a munkásokat. Helyes, csak örülni tudunk ennek a rendelkezésnek. — A jelek szerint éppen a munkásság igyekszik megfelelő ellenőrzéssel érvényt szerezni ennek a rendelkezésnek. Hiszen gyakori eset, hogy a túldolgoztatott munkás és munkaadó hatóság elé kerül, hogy megfelelő módon eljárjanak velük szemben...

De miért nem lehet ugyanezt megcsinálni szellemi téren is.

Hogy lehetséges az, hogy nyolc órával jóval többet dolgoztatják éppen olyan hatóságok s közületek, melyeknek elsődleges feladata volna ügyelni a rendre ezen a téren is. Akárhányszor előfordult, hogy az ipari téren kihágást büntető tisztviselő többet dolgozik, túlórázik hét, hónap, esztendő számra, büntetéseket ró ki azért, amiben ő akarata ellenére szintén benne van. Nemcsak az ipari és általában a fizikai munkást kell védelemben részesíteni, hanem a szellemit is. Az meg külön megírásra kívánkozó adottság, hogy a rendes munkaidőben dolgozó szellemi munkás helyére is így újabb és újabb munkaerőket lehet majd felvenni, tehát ezzel is segítünk a szellemi munkanélküliségen. Minden közület, minden közhivatal tulterhelt elsősorban a városnál, tehát ott is meg kell teremteni ezen a téren az emberi állapotot, hogy nyolc órás munka mellett több ember juthasson kenyérhez...

arról, hogy

ötvenezer eke

vár elajándékozásra Románia területén, természetesen első sorban román parasztok között. Sőt, kizárólagosan román parasztok számára hozza meg a nagyszerű ajándékot a román állam, tehát az a hatalmasság, mely a megállapítható statisztikai adatok alapján csak hatvan százalékát teszi az ország lakosságának. Az uralkodó faj tehát ezen a téren is újabb és újabb előnyöket biztosit magának a többi nemzetiségek, népek és fajok kárára, terhére. Románia a nemzetiségek hazája, de csak a románok édes tápláló földje. Miért harsognak tehát csaknem mindig és állandóan arról, hogy mi van Csehszlovákiában, mikor Románia területén még elviselhetetlenebb panaszok és gyötrelmek kergetik őrületbe a lakosságot, mely ezer esztendő óta vallotta és vallja egyedül és kizárólag Erdélyt hazájának...

arról, hogy

az eladó birtok

annak idején is regény téma volt, sajnos, az a regény téma, mely a magyar középosztályt úgy mutatta meg, amilyen valóságban volt. Eladósodott, mulató, könnyelműen kedves és bohém módra vendégeskedő, mert ha már minden szakadt, ha elúszott a birtok, akkor még mindig várta bátyám uram, néném asszony jóvoltából a levizsgázott és tönkrement birtokost valamilyen közállás, ahol aztán holta napjáig eltartotta a köz.

Ez a rendszer bizony a jó béke esztendeiben napirenden volt, ugyanakkor azonban a nemzetiségi népek minden erejüket összeszedték és egyre-másra vásárolták a birtokot és adták szöszért, borért népi rétegeiknek. A magyar paraszt vándorbotot vágott a hazai rögön, aztán tovább állott, hogy valahol Kanada, Brazilia ős rengetegjeiben verjen szállást és keresse két keze munkája után a kenyeret...

Holott elsődleges, sőt elsőszülötti jussa lehetett volna neki is a fenti módon eladósodott birtokra, a magyar földre, de senki se vette kézbe a dolgát, senki se törődött vele. Már akkor fájdalmas látvány volt a föld idegen kézre való ösztatása, annál jobban fáj, ha ma hallunk ilyent. Valaki beszélte, hogy a megszállott területen magyar paraszt földhöz nem juthat, mert minden eladó birtokot a román állam vásárolja meg, aztán ezeket a földeket a nép között osztja ki tíz holdas parcellákban. Ilyen esetben halálosan kellene ragaszkodni mindenkinek odaát a földhöz, olyan halálosan, hogy valóban csak a halál választhat el attól, mely magyar volt. És legutóbb is eladta valaki a román államnak közel kétszáz holdas birtokát és ott, ahol eddig magyar ember keresett kenyeret, ezen a nyáron már új telepes román mócok aratnak, míg a magyar paraszt ismét türülheti a szemét. Hiányzik belőlünk valami, talán éppen az, ami a nemzetiségeket olyan vakmerően számitóvá és kitartóan földhöz ragaszkodókká tette...

arról, hogy

a fagyos szentek

ezen a tavaszon se viselkedtek kifogástalanul, mert azt, amit a havas április még véletlenül meghagyott, bizony, nagy igyekezettel learatták. Valaki azt mondta, hogy ideje volna ezeket a különben kedves szenteket a naptárban május első feléből január, vagy február derekára tenni, hátha tekintettel lenne az idő egyszer, más szor arra is, hogy tavasz derekán igazán nem illik a havazás és dermesztő fagy, annál kevésbé az, hogy május hó első felében rendületlenül fűtsünk!...

arról, hogy

a lakás

a szegény embernek is vára, ha valóban várja is ez a lakás legalább éjszakára. A mult hetekben napokon keresztül olvastuk, hogy bizony a szegény embernek nem vára a lakás, mert nincs is, annyira nincs lakása, hogy csak a legnagyobb utánajárás tudja hellyel, hellyel éjszakai fedélhez juttatni. Különben az kétségbeejtő, hogy a családos szegény emberek lakása válik kérdésessé minden évnegyedben, mert a legtöbb kiadó lakásnál szóba sem állanak azokkal az emberekkel, akik be merik vallani, hogy gyerek is van a családban. Annyi, de annyi sürgősnek látszó törvényt hajszolnak keresztül a parlamenti életben, olyan, de olyan igazán várható kérdéseket tesznek szóvá a honatyák, de ki foglalkozik azokkal a családokkal, akiknek külön kinszenvedése és kálváriája az, hogy gyermekük van. Hát van ennél égetőbb kérdése a társadalomnak, van ennél szörnyűbb kórképe a mai életnek?...

arról, hogy

400.000 halott

szerepel 21 hónap mérlegén a spanyol háborúban. 400.000 halott. — Olyan valakik, akik egy évvel, másfél esztendővel ezelőtt még mosolyogtak, éltek, reménykedtek, vágyakoztak és emberek voltak. Ma halottak, porrá hamvadó halottak, akik életük és kedvük teljében értek el a végzetes hazai földön hazai kéztől a halált. Valami rettenetes ellentét, valami szörnyű és kiegyenlithetetlen ellenszenv fészkelhette be magát a szivekbe, ahol négyszázezer ember halhat meg huszonegy hónap alatt. És hányan, óh, hányan vannak azok, akik nyomorékon egy szenvedéssel tele életen keresztül fogják átkozni azt a huszonegy hónapot, mely 400.000 ember életét elvett az ő testi épségükkel, vagy életüket fenntartó kenyérkeresőjükkel együtt... Volt olyan korszaka az emberiségnek, hogy az egész korszak alatt nem halt meg négyszázezer ember...

arról, hogy

hét

esztendő még lakodalmazásra is sok, hátha börtönnel kell eltölteni annak rendje és módja szerint. — Nincs azonban nap, hogy a megszállás alatt lévő Erdélyből ne hallanánk híreket, hogy ezt, vagy azt a köztisztviselőt, tanárt, hivatalnokot azért, mert harmincezer leit, tehát ezer pengőt sikkasztott, négy, öt évi börtönre ítélték. És most a napokban bizonyos Dianu Gram hivatalnokot azért, mert 33.000 leit sikkasztott, hét évi szigorú börtönnel sujtották. Ez a hét szörnyű esztendő nemcsak Gram hivatalnoknak szóló figyelmeztetés, de nekünk is, mert ahol ilyen drákói szigorral ütnek a kis bünösökre, ott a nagyok is ügyelni fognak és kevesebb reményük marad felszabaduló Erdélyünkért...

arról, hogy

tiz pengő

nem nagy összeg máma, de ha helyén adják, akkor emberfelettien nagy összeg. És sokat elmond erről a tíz pengőről az a körülmény is, hogy ki adja, kinek. Ezt a tíz pengőt egy diák adta a magyar

nyomorgó munkásnak olyan pillanatban, amikor egy százhúszezer lakosú város nem tudta fedél alá juttatni a szerencsétlen magyar munkást családjával együtt és a fagyos éjszakában ég alatt, temető árkában kellett meghúznia magát. Idők szava, idők jele, hogy a diák lapos erszénye nyílott meg elsőnek, a jövő Magyarországa figyelt fel a pusztuló Magyarországra. Egy pillanatra tisztelgő állással feleljen mindenki a jövendő Magyarországnak megértő tette előtt!...

jegyzi: sz. r. f.

Krisztus diadalutja Budapesten

XXXIV. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus

Irta: Nánássy László

Ez a hét felekezeti különbség nélkül ünnepi nagyhete az egész magyarságnak: e héten kezdődik Budapesten a XXXIV-ik Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus.

Az egész világ katolikusainak figyelme lesz édes hazánkon s annak tündérszép fővárosán: — szinte az egész világról megindul a katolikus tömegek lelki- vagy tényleges zarándokútja, hogy a magyarok fővárosában hódoljon az ostya színében lényegileg és állagilag valóságban jelenlévő Krisztus Király előtt.

Úgy kell tekintenünk az Eucharisztikus Kongresszus nemzetközi, de különösen magyar jelentőségét, hogy

Jézus Krisztus, az emberiség üdvözítője és Megváltója Budapesten tart seregszemlét a világ égő sebei s bajai felett.

A sok nemzet, faj közül valahogy éppen minket, magyarokat tüntetett ki azzal az isteni kegyelemmel, hogy ebben az évben a mi országunkban akarja megmutatni az emberiségnek azt az utat, amely mindannyiunkat kivezethet e történelmileg válságos korszak nehéz s kilátástalannak látszó útvesztőiből.

A közöttünk megjelenő Krisztus látni, tapasztalni fogja, hogy minden anyagi, szellemi erőnket megfeszítve igyekeztünk Őt a legteljesebb pompával, fénnyel, külső megnyilatkozások nagyszerűségeivel fogadni. Fővárosunkban összehordtunk, felhalmoztunk mindent, amit az egyes művészetek alkotni tudnak, csakhogy az Eucharisztikus Kongresszus fénye, pompája, külső megrendezettsége minél káprázatosabb, nagyszerűbb s lenyűgözően s felejthetetlenül fenséges legyen.

Ének, zene, művészet, költészet egymással kelt versenyre, hogy magyar hazánk méltó kerete legyen az Eucharisztia magyar diadalútjának.

Budapest ma olyan, mint egy remekbekészült ékszerdobozban csillogó ritka kékgyémánt: a Duna királynője, Középeurópa fényvárosa, a magyarok szíve, büszkesége, ragyogó fővárosa. Minden szépsége, minden fénye, minden ragyogása ezekben a napokban nem a mienk, nem az idesereglő idegeneké, hanem egyesegyedül az eucharisztikus Krisztusé!

Ebbe a ragyogóan felékesített magyar fővárosba fog eljönni e héten a názáreti Jézus, a fehérruhás, mezítlábas, az egyszerű, az alázatos Istenember, az egész emberiség Üdvözítője és Megváltója.

Itt lesz közöttünk az Ég-Föld Ura — Jézus Krisztus, aki azt tanította, hogy mindnyájan tanuljunk Tőle, mert Ő szelíd és alázatos szívű. Eljön közénk Jézus Krisztus s mi emberek körül fogjuk Őt venni a legkáprázatosabb pompával, a biborosok, érsekek, püspökök, papok csillogó ornátusaival, diplomaták, államférfiak, katonai előkelőségek rendjelektől tündöklő egyenruháikban állnak majd díszőrséget az egyszerű, a szelíd, az alázatos názáreti Jézus bevonulásánál. A külföldről hozzánk sereglett idegenek tízezrei az országunk legtávolabbi zugából a fővárosba zarándokolt magyarok tömegei alázattal hajtják meg térdeiket a magyar fővárosban diadalmenetét tartó Krisztus Király előtt.

A telefon, a távíró, a rádió a világ minden tájéka felé fogja röpíteni a világraszóló diadalünnepségek egyes részleteit: Az egész világon a rotációsgépek tömegei ontják magukból az Eucharisztikus Kongresszus híranyagát. A magyar, de különösen a budapesti templomok harangjai ünnepi kongással zugják be a magyar köztudatba, hogy Krisztus Király Budapesten árasztja ki szívéből a kegyelmek özönét a vergődő emberiség felé.

Vajjon sokan lesznek-e az Eucharisztikus Kongresszusra Budapestre zarándokolt embertömegek egyedei között, — akik kinyitják majd megtisztított szívüket, lelkiket, hogy oda is bevonulhasson az Eucharisztikus Jézus — a Szeretet Istene?

Mit használ ha az egész világot is megnyerjük, de lelkünknek kárát valljuk? — erre tanított minket Jézus. Mit használ nekünk minden fény- és pompa, káprázatató külsőség, ha sok embernek kongó, tartalmatlan üresség marad a szíve-lelke? Mit használ nekünk minden külső megnyilatkozásunk, ha elfelejtjük, hogy Krisztus a Szeretet Istene?

Ha pedig a legparányibb gyűlölet is él bennünk, akkor minden külső megnyilatkozás nagyszerűségek dacára korbáccsal kergetjük ki szívünk belső hajlékából a Szeretet Istenét — az Eucharisztikus Jézust!

Az Eucharisztikus Kongresszus előtti napokban szinte tetőfokát érte el a gyűlölet, a pártviszály, a megnemértés, a faji-, felekezeti késhegyig menő harc a magyar közéletben. Sajnos nemcsak náunk, de úgyszólván az egész világon diadalát üli a Gyűlölet s teljesen kihaltnak látszik a Szeretet az emberi szívekből.

Krisztus arra tanított mindnyájunkat, hogy ha ketten vagy hárman összejövünk az Ő nevében, akkor Ő közöttünk lesz.

Az Eucharisztikus Kongresszus lélekemelő ünnepnapjain százezrek jönnek össze Krisztus nevében édes hazánk fővárosában: egyesült erővel, az imádságos lelkület felfokozott magasabbrendűségével kérjük az Eucharisztikus Jézust — a Szeretet Istenét, hogy ragyogjon ránk a Szeretet napja!

Ne kérjünk, hanem zörgessünk Krisztus szívének ajtaján, hogy adja meg számunkra a nagy kegyelmet, hogy végre értsük meg egymást s döbbenjünk arra az igazságra, hogy csakis úgy lehetünk Krisztus követői, ha szeretjük egymást. Azokat pedig, akik még nem ismerik Krisztust, akik még nem keresztények, — a mi példánk hatóerejével s nem a gyűlölet ökölcsapásaival kell meggyőznünk, hogy a kereszténység útja a krisztusi kultúra kiteljesedése — a szeretet megvalósulása.

Amikor megkondulnak hazánk fővárosában az Eucharisztikus Kongresszus ünnepi harangjai, amikor a rádió szétsugározza a lélekbemarkolóan szép eucharisztikus himnusz hangjait, — érezzük meg, éljük át a fenséges valóságot, hogy közöttünk van Jézus Krisztus, a Szeretet Istene és minden magyarhoz, de a világ minden nemzetének fiaihoz intézi fenséges tanítását a magyarok fővárosából, — hogy a legnagyobb emberi tökéletesség, a legigazibb krisztusi életprogram megvalósítás — a Szeretet, amely mozgat napot, holdat és minden csillagot.

Ha minden ember legalább csak megközelítőleg ki tudja fejleszteni magában a Szeretet megvalósulását, akkor ez a XXXIV-ik Eucharisztikus Kongresszus lesz a legnagyobb világtörténelmi esemény!

„A csehek ezelőtt husz évvel többet értek el, mint amennyit remélni mertek volna"

A Cuventul című román lap fejtegetései Csehszlovákiáról. — Keleti Svájc megteremtésén fáradozott Massaryk. — A németeket már husz évvel előtt se akarták elfogadni a csehek. — Idegenkedtek a tótoktól is.

Nincs ma Európának égetőbb kérdése, mint a csehszlovákiai kérdés, mely nap, nap után egyre súlyosabb tehertételként nehezedik Európa lelkiismeretére. Mindennap újabb és újabb fordulatokról beszélnek és lépten, nyomon ebbe a kérdésbe botlik bele a világ-diplomácia. Akaratlanul is kell foglalkozni a kérdéssel s így természetesen nekünk, magyaroknak meg éppen életkérdést jelent ennek az ügynek felgöngyölítése.

Mert az nem vitás ma már, hogy fel fogják ezt a kérdést göngyölíteni, csak aztán mi legyünk résen, ébren, nehogy kimaradjunk ebből a nagyszerű alkalomból.

Ugyanúgy résen és ébren kell lennünk, mint husz esztendővel ezelőtt ébredtek a csehek, akik előkészítették a Monarchia felbomlását árulásaikkal, fondorlataikkal...

Érdemes beletekinteni a husz évvel ezelőtti állapotokba, melyek akkor a kulisszák mögött peregtek le a nagyhatalmak és a zsoldjukban álló kis bérencek között. Az közismert, hogy milyen nemtelen és áruló eszközökkel szabotálták végig a háborút éppen a csehek, akik már 1914 nyara óta egyetlen egy álmot dédelgettek, a régi csehországi területek függetlenségének megteremtését...

Érdekes meghallgatni ennek az állomnak fejtegetésében a Cuventul című erősen soviniszta és elfogultan mindig ellenünk gondolkozó fejtegetéseit, mely fejtegetések azonban akaratlanul is mellettünk tesznek a napnál fényesebb bizonyságot. A bukaresti Cuvntul a közelmultban foglalkozott Csehszlovákia mai helyzetével, melyet Ausztria váratlan csatlakozása Németországhoz állított elő.

Természetes, hogy a vezető román lap nem nézheti közömbösen a kisántánt ilyeténmódon való bomlásának jeleit, éppen ezért figyeljük fokozott érdeklődéssel mi is, hogy mit tud elmondani a csehekről a román vezető sajtó egyik lapja.

A Cuventul nagy hangon arról ír, hogy az 1914 és 1918 között erősen nacionálista érzelmű csehek, milyen mesterien eveztek át a teljes és tökéletes demokráciára, mikor megkapták a hatalmas, 140.000 négyzetkilométernyi területet. A cseh köztársaság demokrata lelke az a Massaryk tanár volt, aki tulajdonképpen megteremtője is ennek az államnak.

Ez a demokrata érzelmű és világszemléletű tanár úgy képzelte el annak idején, kereken husz évvel ezelőtt a mai Csehszlovákiát, hogy teljes jogu nemzetiségeiből szövetséges állam létesüljön, melyben a kiemelkedő nemzetiségek teljes autonómiát kaptak volna. Valóságos új Svájcot akart Kelet-Európában.

A tul hangos és erősen nacionálista cseh pártok ezt a tervet meghiusították, így sikerült fából vaskarikát teremteni úgy, hogy kifelé hirdették a teljes demokrácián alapuló köztársaságot, holott a valóságban a nacionálista csehek kaparintottak kezükbe minden hatalmat. Persze, ezt nem ilyen nyiltan, nem ilyen őszintén, de a sorok közötti értelem szerint mondje el a Cuventul. Aztán ismerteti a cseh alkotmányt, mely közismert keltős kamarájával, majd rátér a versaillesi eseményekre,

ahol a cseh békedelegátusok csak és kizárólag a történelmi Csehországot, Morvaországot és Sziléziát kérték. Ezt a reményt és történelmi valóságot különben megerősíti Borovicka cseh tudós is egyik jeles könyvében, melyben leírja ezeknek az időknek a történetét.

És most idézzük a Cuventul szavait arra vonatkozólag, hogy milyen kellemesen csalódtak a csehek Versaillesben:

„A cseh diplomácia azonban a körülmények s aztán a nagyhatalmak nagylelkűsége folytán sokkal többet ért el, mint amennyit remélni mert volna. Igy kapta meg többi között a magyar tótföldet, illetve a magyar Felvidéket, melyhez Borovicka cseh tudós felfogása szerint se volt semmi joguk és közük se, hiszen a történelem folyamán soha se volt se közigazgatási, se politkai alakulat úgy nevezett Szlovákia, mert mindig Magyarországhoz tartozott.

Nagy veszedelmet jelentett ez a felfogás, — véli a Cuventul, — mert ugyanekkor Szilézia és Morvaország területén közel négy millió német is csatlakozásra várt, kereken, — a Cuventul szerint — 3.231.688 német, akik már ekkor azt kérték a békedelegációtól, hogy a szomszédos Ausztriához csatlakozhassanak, a nagyhatalmak azonban ekkor ezt a kérést kereken elutasították.

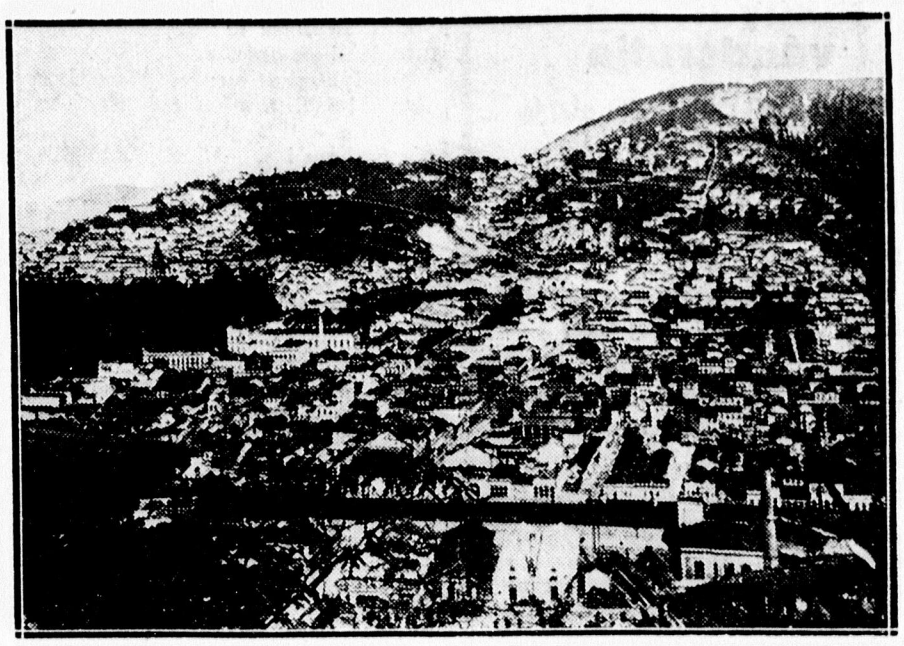
Megemlékezik még a Cuventul a lengyelekről is, akik a leggazdagabb szénterületeken élnek és annak idején, husz évvel ezelőtt lengyel csapatok meg is szállották ezeket a bányákat, de a nagyhatalmak kiparancsolták a lengyel sereget erről a területről, aminek következése a mai lengyel—cseh rossz viszony.

„A Versaillesben megállapított csehszlovák határok már husz évvel ezelőtt, tehát kezdettől fogva nagy tiltakozásokat váltottak ki és elégedetlenséget okoztak, ez a kérdés ma is aktuális — fejezi be a Cuventul diplomatikusan fejtegetéseit, holott ez az aktuálitás már igen veszedelmes mérfeket keltett és öltött egész Európában...

Rólunk magyarokról nem vesz tudomást egyelőre a Cuventul, csak annyiban, hogy az 1930-as év cseh-

Az amreikai Gainsville város üzleti negyedét teljesen elhamvasztotta a tűz.

Brazilia fővárosa, Rio de Janeiro, hol puccsot szerveztek Vargas elnök ellen, de a puccsot leverték.

szlovákiai népszámlálási adatok között kegyesen engedélyez 691.923 magyart is a többi nemzetiségek között...

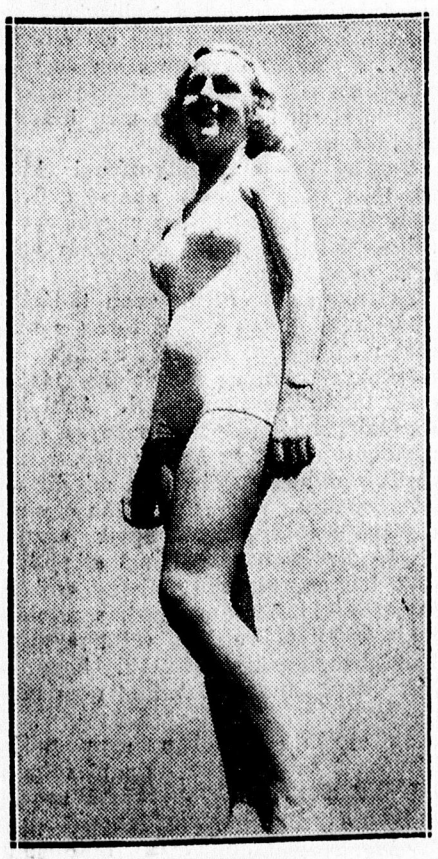
Nem vitás, hogy milyen ez a statisztika, mennyiben felel meg az igazságnak és menyire tér el attól. A lényeg most az, hogy a négymillió német és két és félmillió tót, több mint félmillió rutén mellett az egymillió magyar is tele van reménykedéssel odaát, hogy fordul a sorsuk és amit véletlen és önkény vett el tőlünk, azt az igazság és az idő kérlelhetetlenül vissza fogja juttatni.

Mert husz évig lehetett ezt a kérdést huzni, halasztani, esűrni, csavarni, de ma már a kérlelhetetlen végzet jelentkezik Európa közepén és jóvá akarja tenni azt, amit gyűlölet és rossz indulat teremtett meg elvakult és diplomáciailag vak akkori vezetők rossz indulatából.

Az idő nekünk érlelt, nekünk vetett, csak legyen készen minden magyar a nagy aratásra, mely nem késhet immár sokáig....

Őrizők a strázsákon ébren legyetek, mert mi elveszett, Isten és Idő jóvoltából megkerül...

sz. r. i.

Esther Ann Walker kaliforniai leány, ki több szépségversenyen megnyerte az első díjat.

Tiz éve járt Debrecenben Esmond Harmsworth

Tíz évet fordult az idő homokórája Esmond Harmsworth magyarországi, közelebbről debreceni látogatása óta. Pont ma 10 éve, itt Debrecenben példátlan lelkesedéssel üdvözölte és ünnepelte a tiszántúli nép a nemes lord fiát. Nemzeti mámor öntötte el az országot az ifjú lord ittlétekor és a revízió, melyről addig csak suttogni mertek, mely addig csak panasz volt és vágyódás volt — testet öltött. Ha nem is reális, kézzelfogható formában, de eszmeileg kikristályosodottt; hatalmas, lángoló erővé lett. Alig elviselhető szent vágyódás lett az igaz magyarok számára a feltámadás. Hogyne epekedett volna az egyszerű nép, mikor a büszke angol nemzet meleg sztvű fiai nyilt meggyőződéssel követelték a békemódosítást

Ma 10 éve Debrecenben a nemzet szíve dobbant forrón Esmond Harmsworth és édesapja felé, Debrecen tárta ki keblét legőszintébben a magyar városok közül. A visszatartott lelkesedés, a lefolytott indulat elemi erejével tört ki és érzelem viharrá duzzadt e napon. Nemzeti szempontból megbecsülhetetlen jelentősége volt a debreceni ünneplésnek; le is vonhatjuk belőle a lebemberibb tanulságot: erőt, egységes bizodalmat a néptől, lelkiismeretének minden lehetőségig megadott szabadsága által várhatunk.

Mily fölséges, szép látvány volt a szenvedélyre gyult nép; virágerdővel borította az ifjú lord kocsiját, **égő trianoni keresztet vetett kocsija elé** és fájdalomtól ittasan kiáltozta a szavakat, melyek igévé váltak az ajkán: **„Igazságot Magyarországnak."** Harmincezer ember hullámzott a főtéren, honnan Kossuth Lajos szólt egykor a néphez. Testvérként közeledtek egymáshoz az emberek... egymásmellett volt az úr a parasztal, a munkásfiu a diáklánnyal, nem voltak társadalmi es értelmi különbségek, egyek voltak mind: magyarok. Megmutatta az 1928 május 22: Van még magyar vér az erekben, van még magyar szív a testben; Utat kell engedni a vérnek és hagyni kell a szívet hadd dobogjon. Esmond Harmsworth mikor kilépett a balkonra, eget verő éljenzésbe tört ki a tömeg. Kossuth Lajost ünnepelte ily mély érzésből a debreceni nép. A sorba következő szónokok tiltakoztak az embertelen békepontok ellen és lángszavakkal harsogták: „Igazságot Magyarországnak!" Az ifjú lord könynyes meghatódással hallgatta a szívből fakadó megnyiltkozásokat, majd elragadtatott hangon kiáltotta: **„Magyarország nem volt, hanem lesz! Éljen Magyarország!"** A magyar nemzet szeretetéről szól a hatalmas brit nemzet fiának ihletettsége. Kell ennél jólesőbb elégedettség?... És később pedig mikor őszinte rajongással Kossuth hallhatatlan szavait idézte: Leborulok a nemzet nagysága előtt! — szentül hittük: magyar vér fakadt ereiben, Esmond Harmsworth e napon hitvallásában is magyarrá lett.

Hatalmas dokumentumot állitott e napon Debrecen a világ elé: Az élő igazságáért küzdő Magyarország testét. Örült a nép, ragyogtak a szemek, a reménykedők pirja ömlött el az arcokon... Hátha végre hasad már a hajnal. Ez a feledhetetlen kedves nap annyira átsugározta lelkünket. Hittük: megkezdődött Magyarország feltámadásának első napja. Méltán nevezhetjük e napot a feltámadás hajnalának, mert a lethargikus nemzet teste e napon kapottt új erőre, e napon gyökeresedett meg lelkében a feltámadás hite.

Rothermere lord és Esmond Harmsworth eddigi munkája beszédesen bizonyítja a revizió előrehaladását. Fegyverünk a toll, munkaterületünk a közvélemény.

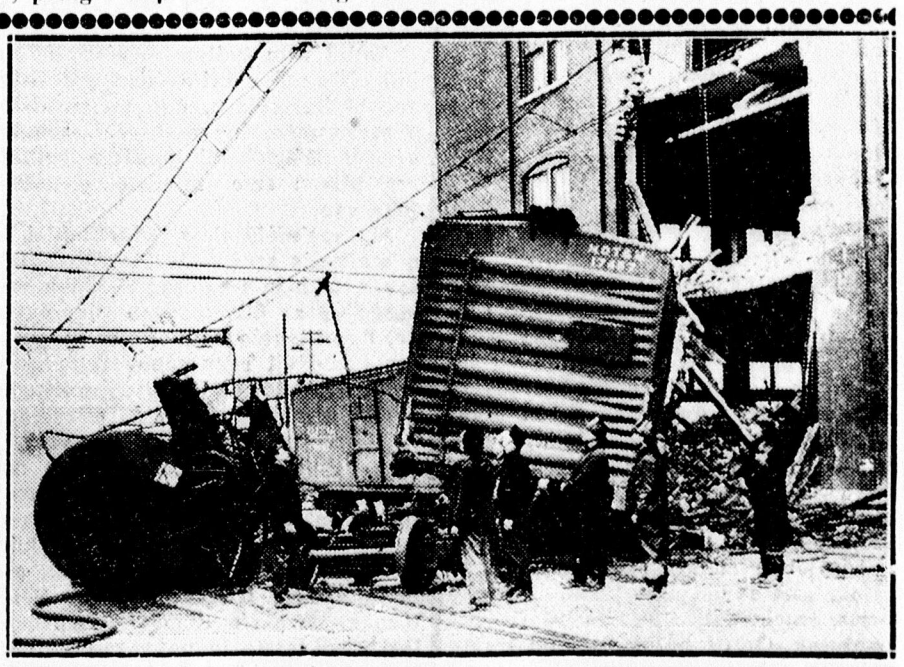
Rothermeréék barátsága drága és szent a magyar nép számára, ez a barátság megpecsételődött többször és újra megakarjuk pecsételni. Rothermere harsogta először a megkövült világ lelkiismeretébe: „Magyarországnak helye van a nap alatt." **„Rútul megcsonkitotta a világ ezt a lovagias népet, pedig e nép mentette meg önön testével a fehér kulturát."** „Adják vissza a lényegileg magyar lakta területeket, a többi területrészeken meg rendeljenek el népszavazást." Ezeket hirdeti Rothermere az ólombetűs hadserege élén és nem hiába, mert állásfoglalása után megmozdult a hatalmak lelkiismerete. Ujra fel kell rázni az országot, ebben a kálvinista Rómának kell előljárni; erre rendeli történelmi multja és jövő hivatása. Bontsuk ki a feltámadás lobogóját most, rögtön. Erre int a bekövetkezett Idő jele. Felhivjuk Debrecen nemes városát mutassa meg újra a világnak a magyar nemzet lelkét. Millió szív, millió lélek egy akarat: a feltámadás. A nemzeti lelkesedés nem forradalom, hanem becsület. Ne féljünk, hanem lépjünk nyiltan a világ elé, csak bátor és tettekre kész népnek van becsülete a világ előtt.

Debrecen állitson példát az ország elé: rendezzen **június 4-én a társadalom részvételével egy demonstrativ tüntető revíziós gyűlést.** Az alkalomra hívja meg nagy barátainkat: Rohtermere lordot és fiát. A nemes lord és fia nagyon régen nem járt hazánkban hisszük, a szívélyes hívásra eljönnek a kálvinista Rómába és hírdetni fogják a világ előtt az eltiport magyar nép igazságát.

Biró István.

Egységes mozihelyárak

A merikában igen sok olyan mozi van, ahol egységes helyárak **van. Mindenki** oda ül, ahonnan a legjobban lát. Természetesen, aki korábban érkezik, jobb helyet kap.

Az amerikai St. Louisban összeütközött egy tankautó két teherkocsival. A teherkocsik összezuzták egy kétemeletes ház falát.

A magyar szellem vándorutja

Móricz regénykölteszete: utazás a lélekben.

Ady nemzedéke a Nyugatban tömörül, s nyugati igénnyel méri viszonyainkat. Kezdettől ott zeng ebben az együttesben Móricz Zsigmond vezérszólama, a falu és kisváros hangja. Épúgy a lélek érdekli, mint Adyt. Kiválaszt egy főhőst, s nyomon kíséri néhány napját vagy óráját. Ezalatt folyton ott utaztat hőse lelkében: látjuk, hogyan forralják indulatát döntésig látszólag parányi véletlenek. A lélek egész bonyolult szövevényét föltárja. A természetből csak annyit vesz észre, amennyi előbbre viszi hőseit. Külső leírása alig van. Egyéni szintézisben, lírával átfűtve ábrázolja a világot. Cselekvénysűrítő, formateremtő ereje rendkívüli. Még hozzá a teljes természetesség, laza alakítatlanság látszatát tudja kelteni. Ezért hirdetik róla, hogy naturalista.

Pedig már első nagy regénye, a Sárarany romantikus fölnagyítás, zsúfolt expresszionista nyelven. Jókai meseérdekességét s eposzi méreteit Kemény lélekföltáró módszerével egyesíti. Hőse, Turi Dani mitoszi arányú parlagi lángelme. Bukása: a nagybirtoktól fojtogatott falu tragédiája. Ugy is bírálják, mintha pontos helyzetkép akarna lenni. Pedig az igazi író nem fényképesz, nincs tudományos hitele, annál meggyőzőbb a művészi. lírai igazsága.

Regényei nagyrészében a céltalan vidéki értelmiséget festi, mégpedig többnyire derűs hangon, csaknem együttérzően. De a Fáklya kálvinista papjában a felelős magyar ifjúságot is megrajzolja. Ezt a papot halálba űzik a falusiak, mégsincs más út, mint mellejük állani. Már legjobb diákregényünk, a Légy Jó Mindhalálig apró főhőse is rájön, a debreceni kollégiumban, hogy az emberiség tanítójává kell lennie. Móriczban csakugyan egyre fokozódik az aktivista szándék: műveivel irányítani akar.

Bemutatja az ország minden táját, rétegét. Legkedvesebb talaja társadalmi műveiben az Alföld, főművében, nagy történelmi trilógiájában pedig Erdély. Az Erdély a magyarság regénye, mint ahogy a Bánk Bán a magyarság drámája. Minden erő fölvonul itt, hazai és külföldi alakok kimeríthetetlen sora. Móricz pár szóval képes egyéni jellemet formálni. Két főalakja, a tüzesfejű Báthory Gábor s a nyugodt építő Bethlen Gábor fajtánk két örök típusa. Báthory tele lángeszű tervekkel, de mindent megemészt maga körül, mint a láng. Bethlen ezt a rom kis Erdélyt teszi aztán európai tényezővé, nagyhatalmak mozgatójává.

Móricz fölülmulhatatlan lélekábrázoló, nagy embereket, megrázó sorsokat teremt. De hiányzik belőle a következetes önkifejlesztés ösztöne, amely Adyt szellemi életünk csúcsára emeli. Mind jobban érzi magát a hétköznapi alakok közt. Tömegsikerét ennek köszönheti, még a színpadon is. Sári Bírója végleg szakít a népszínmű operett-hígságával. Sok remekműve van, a regény terén átalakító a hatása. Élő íróink közt Móricz a legnagyobb: a magyarság ősi lényegét az ő népi mélységű alkotásai tárják föl.

Babits, a nyugtalanság költője.

Ady és Móricz tiszántúli, kálvinista, Babits Mihály dunántúli, katolikus, mégis mintha ő örökölné Arany erényeit: tudatosságát, hagyománytiszteletét, reális hajlamát. Valamennyi műfajban kiválik. Kora legműveltebb szelleme.

Lírájában eleinte idegen tárgyak, tájak, sorsok mögé rejtőzik. Hangja lázas, emelkedett, de rajzai élesek, pontosak. Óriási barok mondatai gáttalanul, sok értelemátvitellel: enjambement-nal zuhognak sorokon és strófákon át. Formája romantikusan bonyolult. Ritmusa harsány, sűrű rímei, alliterációi pompázók.

Elefántcsont-tornyát összezúzza a háború. leszáll a művészet tiszta magasából, s a tömegfájdalom, a békevágy énekese lesz. Eldobja tökéletes formáit, szabadverseket ír. Később visszatér ugyan a kötött ritmushoz, de leegyszerűsítve. Lírája egyre közvetlenebb önvallomás. Akár Ady, ő is túljut a kollektív szintézisen, Istenhez. Örök nyugtalanság űzi; hangban, formában folyton változik. Bonyolult gondolatlíráját nagy érzésfeszültsége sem mindig menti a kiszikkadó elvontságtól. A nagy európai líra összes lehetőségeit föihasználja. De mindent jellegzetesen babitsivá tudd tenni.

Elsőrangú műfordító. Isteni Színjátéka modern irodalmunk egyik főteljestménye. Babits a skolasztikus fejtegetést is zengő lírával fejezi ki. Dantét ő teszi közkinccsé, s a középkori keresztyén líra remekeit is. A szimbolizmus ősét, Baudelaire-t Tóth Árpáddal s Szabó Lőrinccel együtt ülteti át. Rendre megszólaltatja a világirodalom nagy lírikusait, főleg az angolokat. Shakespeare Viharát és Goethe Iphigéniáját szintén lefordítja.

Regényei époly változatosak, mint lírája. Módszere, hangulata mindig más és más. A gólyakalifával még tudatosan Móriczhoz kapcsolódik, de már a magas kultúra világába emeli egy merészen elmélyített tudathasadási eset ábrázolását. A Kártyavár egy kisváros összeomlása, sűrű „leleplező" regény. Timár Virgil Fia, a rendház csöndjében, tanár és tanítvány reménytelen barátságát festi. A Halálfiai Kemény óta legkeményibb regényünk: a kiegyezés három nemzedékének kritikája. Elza Pilóta: Európa összeomlásának víziója. Két színművet is ír, a Laodameiát, görög karokkal, s az archaizáló Literátort, egy finom egyfelvonásost: Kazinczyról.

Irodalmi és bölcseleti tanulmányai kultúránk örök értékeit vizsgálják. Összefoglaló műve az Európai Irodalom Története, az emberi szellem egységének fejlődésrajza. Ha nincs is akkora teremtő ereje, mint Móricznak, életműve a magyar szellem legmagasabb teljesítményei közé tartozik.

Juhász Géza.

És mégis mozog a föld...

Irta: **Körner Gézáné.**

Harsányi Zsolt Galilei életét magába foglaló könyve, kivételes keveseknek lesz szellemi eledele. De akik rátudnak jönni az ízére, azok számára olyan utólérhetetlen inyencség lesz, melyet nem felejtenek el soha.

Hiszen nemcsak az íráshoz, az olvasáshoz is művészet kell. Hogy az olvasó feltudjon emelkedni odáig, ahol az eolhárfa legfinomabb csengettyűszavától a legélesebben kipoéntirozott hanghullámig mindent megtudjon fogni, mélységet, magasságot eltudjon érni. A színek, fények tobzódásain át eltudjon jutni az ibolyántuli sugarakig, hogy a szépségek sokféleségétől lenyügözötten a megsemmisüléshez legyen közel.

Harsányi Zsolt evvel a könyvével feljutott arra a magaslatra, melyet megközelíteni is dicsőség. Akadémiai kitüntetést érdemel.

Azonban nem hallgathatom el, — amit nemcsak Neki, de minden írónak szeretnék megsugni, akik mondanivalóikat három kötetre terjesztik ki, — mint az olvasó közönség zömének óhaját, hogy bármilyen lebilincselő is a kérdéses mű, két kötetre korlátozva értékesebben tűnnek elő a benne lévő gyöngyök.

A „Mégis mozog a föld" első kötete p. u. felényire lecsökkentve nagyobb hatást érhetne el, hiszen Galilei szürke gyermekkorát kevesebb szóbőséggel is elég lenne ismertetni, az anyja folytonos házsártos veszekedéseit s az apja neki adresszált „kenyérpusztító" kifejezéseit.

Amint nem tudtam megjegyzés nélkül elsiklani a brilliánsan alig észrevehető karcolásón, úgy megpróbálom a magam szerény műbecslő szemüvegén át fölértékelni magát a brilliánsot, hiszen erre minden olvasónak joga van.

A lángelméjű olasz tudós Galilei, aki a mathézis segítségével olyan biztosan nyul bele a valóság világába, mint mondjuk az államfők az államügyekbe. Egymásután halássza ki onnan a ragyogóbbnál ragyogóbb felfedezéseket, az a tudós az élet utain naiv gyermekként megy végig. Aki a csillagok útját kilométerkővel látja el, nem ismerte önön lelkititkait, melyek szerinte bonyolultabbak és csodálatosabbak, mint a csillagokéi. Nem ismerte az embereket. Nem tudta, nem akarta elhinni, hogy ellenségei vannak, akik találmányára, felfedezésére, sőt életére törnek. És aki a világot felmérhetetlen becsű találmányokkal gazdagította, azt egy évig börtönben sanyargatták, sőt jószerencse, hogy máglyahalálra nem küldték.

Azzal a felfedezésével, hogy a föld forog a nap körül, egy csapásra halomra dönti Arisztotelesz peripatétikus filozófiáját, mely szerint a tudás a dolgok változatlan lényegére irányul. És ezzel magára zudítja a katolikus papság elkeseredett haragját, kik szerint, ha eme tételnek helyt adnának, ennek a nyomán elharapózna a hitetlenség, hogy az okoskodás lépjen előtérbe.

Vannak tudósok — írja Harsányi — akiknek nem kell a szemmel látható valóság, ha felállított tételeikkel ellenkezik."

Viszont Galilei azt mondja: „Légy hálás annak, aki megszabadított tévedéseidtől és ne haragudj, mint aki kellemes álomból ébresztettek fel."

Feledhetetlen, felemelő párbeszédet örökítek alább meg, — mint a könyv lényegét — magam és azok részére, akiknek nincs módjukban ezt a remek művet elolvasni. A párbeszéd Cremonini peripatétikus biboros és Galilei között folyik le, amidőn Gelilei felfedezéséről, felfedezésének helyességéről megakarja győzni az agg főpapot és kéri, hogy nézzen az általa feltalált távcsövön át a csillagos égre.

Cremonini: Nézd Galilei. A világ tudománya Arisztotelesz pillérein épült fel. Az emberiség kétezer éve abban a tudatban él és hal meg, hogy a föld a világegyetem közepe, a föld ura pedig az ember. Tehát Isten után mi következünk, az ő képére formált teremtmények. Arisztotelesz után eljött a földre Krisztus Urunk és megváltott bennünket, ideadván csodálatos ajándékul a keresztyénséget. Ez a keresztyénség kiegészítette Arisztoteleszt, átszellemítette, keresztyén tudássá tette, amit ma tudunk logikától orvostudományig, növénytantól csillagászatig, az mind Arisztoteleszi és keresztyéni. Gyönyörű épülete az emberi elmének, minden téglája pontosan illik a szomszéd téglához, két évezred legnagyobb szellemei dolgoztak rajta, míg ilyen lángelméjűen rendszeressé és dicsővé tették. Az én életem ennek a szent épületnek csodálatában és szolgálatában telt el. A tanulás és tanítás nekem egyaránt nyugodalmas és boldogító békét okozott. Most már öreg ember vagyok, az én életemből nem sok van hátra. Mondd miért vagy olyan kegyetlen, hogy felakarod dönteni bennem azt, amit hiszek és szeretek és hátralevő éveimet kétséggel és vivódással akarod elkeseríteni? Hagyj meg lelkem békességét és ne bánts engem. Én abba a csőbe nem nézek bele.

Galilei: Csodálatos. Én pedig mindenáron odavetem a nyugalmamat és a boldogságomat, csakhogy az igazat megtudjam és vallhassam. Tulajdonképen az egész világ kettőnkből áll. Csupa Cremoniniből és csupa Galileiből. Ti fenntartjátok a világot, mi elörevisszük. Értelek. Félsz odanézni a mennyboltra, mert hátha olyat látsz ott, ami egész életed munkáját felrugja. Sajnos rettenetes sokan vagytok, mi pedig nagyon kevesen. A dolgunk nagyon nehéz. De csak mi győzhetünk.

Cremonini: S ha győzöl? Ha bebizonyítod, hogy ez a föld csak olyan vacak kis csillag, mint ezer már? Hogy az emberiség csak véletlen ázalagok serege az ezer golyó közül az egyiken? Ezt akarod? Ide akarod süllyeszteni Isten kedvencét, az embert? Diadalmas világuralmi büszkeségből ezredrangú kukaccá nyomorítod? Ezt akarjátok Kopernikusz, Keppler és te? Ez a csillagászat célja?

Galilei nem felelt jó ideig.

— Erre nem gondoltam sohasem. Én csak az igazságot kerestem. mert matematikus vagyok. És azt hiszem. hogy aki az igazságot ismeri, az közelebb áll Istenhez, mint aki a maga emberi méltóságát oktalan tévedésekre alapítja. De most megyek. Isten veled.

— Isten veled. Én maradok, ahol eddig voltam.

Nézte egymást a két világnézet, habozva és megindultan álltak ott, aztán ugyanabban a pillanatban kitárták karjuk és szeretettel megölelték egymást.

Majd máshelyen Galileinek Belármin biborossal folytatott beszélgetése:

Belármin: Hát fontos az, hogy mi igaz? A tudósnak fontos lehet, hogy vitatkozhassék. Nekem millió és millió kis emberke hite a fontos. De tovább megyek. Ha kegyelmed tanítása helyesnek bizonyulna, azt az én hitem kibirná. Az én hitem van olyan erős. Én a megváltás szent rejtelmét olyan földön is eltudom képzelni, amely a nap körül forog. De a millió kicsiny gyarló lelket nem mérhetem az én hitem mértékével.

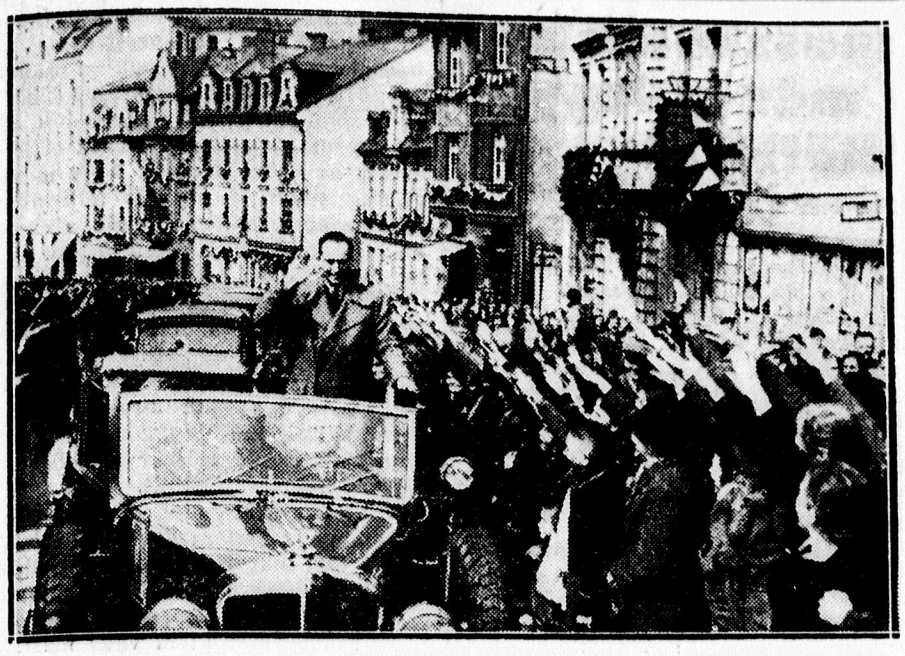
Galilei: Én is így vagyok vele. Hiszem a magam csillagászati világrendjét és hívő tudok maradni. És a tömegből kiemelt embertől én nem is kívánom, hogy elhigyje az ellenkezőjét annak amit lát: elhigyje nekem, hogy a nap reggel nem kel fel, hanem mozdulatlan. Én ezt a tudósoktól kívánom, kiknek vallási hite ezt elbírja stb.... Majd egyszer eljön az idő, mikor százezrek hite is elbirja a kopernikuszi gondolatot és még később millióké is.

Barátai ilyedt csodálkozással kérdik tőle, hogy egyedül akar-é győzni egész Róma ellen? „Nem vagyok egyedül, — feleli — mert az igazság erősebb, mint Róma."

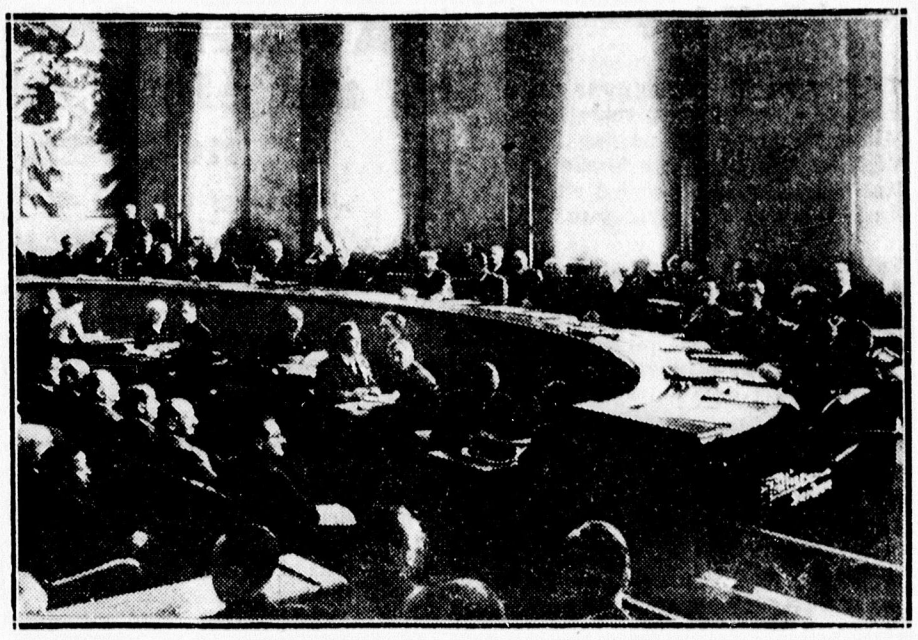
Az inkvizició eltiltja azon tanának hírdetésétől, hogy a föld forog a nap körül: „Felnézett balfelé azokra az ablakokra, ahol az inkvizició teológusai tanácskoztak valahol. Ahol kikimondták ítéletöket. A sugaras égen ragyogott a nap. Az óriás golyó, amely körül e pillanatban is mint mindig az idők örökében rohant pályáján egy kis kőgolyó a föld. Annak egyik száraz részén egy szabad szemmel alig látható helyen, összeült néhány ember, porszemek milliomodrészei, s mialatt a kis kőgolyó rohant velük a mindenségben, ők kimondották, hogy a golyó nem rohanhat. A föld nem mozog."

Aki ebben a leírásban nem tudja felfedezni azt a hátborzongató szépet, azt a módot, amely márkássá avatja az írót, azt csak sajnálni lehet.

Vagy például annak a résznek a drámaisága, milyen megrendítően csodás, hogyan borzolja az ember idegeit, amidőn az inkvizició előtt az élet-

Henlein szudéta német vezért ünneplik hívei negyvenedik születése napja alkalmából Asch csehszlovákiai városban.

A Népszövetség legutóbbi üléséről, mikor a kínai-japán viszályt tárgyalták.

sóvár agg máglyahalál vagy tanainak esküvel pecsételt tagadása között kell választani és ő megtagadja a napnál is világosabb igazságot. „De a nagy gondolat — írja Harsányi — melyet ő elárult erősebb volt nála. Élt tovább és most már megölni nem lehetett."

Vagy gyönyörködjünk abban a mélységes igazságban, amit Milton angol lirikusnak Galilei az agg vak haldokló mond: „Az igazi hit tulajdonképen nem tesz különbséget az emberek között. A különbséget maguk az emberek csinálják. Azt mondják: dogma. S azt mondják: eretnek. Egymást nézik, ahelyett, hogy Istent néznék."

Az agg tudós így töpreng halálos ágyán: „én akkor születtem, mikor Michel-Angeló, vajjon mikor én meghalok, ki fog születni?"

A művet, ezt az örökbecsűt, így fejezi be Harsányi, a kivételes tehetségű író: „A beteg meglebbent, lefoszlott róla a szoba és ő az égitestek száguldásánál sokkal gyorsabban a mindenségbe szakadt. Mindent látott és tudott. Tudta, hogy ebben a pillanatban a maga végtelenségének egy része leszállott messze angol földön egy tanyai házra. Ott ebben a pillanatban szült fiu gyermeket egy özvegy. Az apa nemrég halt meg. Newton volt a neve. De ez a látomás csak egy szempillanatig tartott és már nem is volt fontos. Kitárult a végtelenség. Annak egy csöppnyi pontján az alig látható nap a körülötte keringő szemcsék gyémántporával tovasuhant, mint semmiség. És ő egy lett Istennel."

Tudom, hogy Harsányi Zsolt műveihez nem kell kommentár, nem is szerénytelenségből tolom fel magamat az ő művének bírálására, melyhez illetéktelen vagyok. Csupán embertársi szeretetből. Föl akarom hívni rea azoknak a figyelmét, akik a szépnek rajongói. E mű elolvasása után valami olyan érzés lett urrá fölöttem, mint a gyermeken midőn karácsonyi bábuját féltőn magához szorítja és szeretné az egész világnak megmutatni.

Tévedés

Azt hittük végre megtaláltuk,
Mit egész éltünkben kerestünk;
S míg az alkonyt remegve vártuk,
Azt hittük igazán szerettünk.

Azt hittük, csak gyönyör az élet,
Hogy nekünk nyilik a virág;
S midőn az álom semmivé lett,
Kacagott rajtunk a világ!

Mi akkor is hittünk reméltünk,
Bár fájó volt az ébredés...
Akkor sem láttuk, hogy az éltünk,
Egy óriási tévedés...

CSER KATALIN ÉVA.

Ébresztő óra

Irta: **Brilla Ernő.**

A Pestről jövő éjjeli vonattal hárman utaztak egy fülkében. Egy 25 év körüli fiatalember, sapkájáról és lábszárvédőjéről ítélve leventeoktató. Egy kövér, cigányképű, 40 év körüli férfi, — biztosan lókupec — és egy magas, szikár, 60 évesnek látszó, papos kabátjáról és papi mellényéről ítélve, vidéki református pap. A levente oktató az ablak mellett, a rövid padon foglalt helyet. Igen álmos lehetett, mert alig, hogy leült és hátravetette magát a sarokba, pár perc mulva már mélyen aludt. A lókupec az egyik hosszú padon nyujtózkodott végig. Kalapját a szemére huzta, de még sokáig ébren maradt. Kalapja alól leste, figyelte utitársának minden mozdulatát.

Az öreg pap nem sietett a lefekvéssel Lassú, kényelmes mozdulatokkal sokáig készülődött. Felöltőjét végig fektette a padon, böröndjéből egy gummipárnát vett elő és azt gondosan felfujta. Egy plédet takarónak széjjel teregetett. Ferenc József kabátját felakasztotta és mikor mindezekkel elkészült, a böröndje melől egy papircsomagot vett le, azt kicsomagolta s a benne levő dobozt felnyitotta, abból egy sötétpirosra zománcozott ébresztőórát vett elő. Óvatosan megtörülgette, felhúzta, zsebórájához hozzáigazította és ezután visszatette a dobozba, a dobozt a papirba és a csomagot feje felé, a polcra helyezte. Nem vette észre sem a lókupec, sem a fülkén kétszer is keresztülmenő, egy vöröshajú suhanc sóvárgó, kapzsi pillantását.

Hajnalban a vonat Debrecenbe érkezett. A leszállott utasok között a vöröshaju sietve iparkodott a kijárat felé. A kupec csak a vonat megállásakor ébredt fel. Álmosan egy pillantást vetett a szemközti padra. Tiszteletes úr még az igazak álmát aludta. Azután a polcra nézett. Meghökkenve látta, hogy ott az óra helye üres. A csomag eltünt. — A vörös — cikázott keresztül az elméjén. Hirtelen felugrott és gyors léptekkel a perronon álló rendőrhöz rohant.

— Biztos úr — mutatott reá a kifelé nyomuló vöröshajura — fogják meg! Ott viszik a wekkerórámat!

A rendőr pár lépéssel utólérte a vöröst és az egyik hivatalos helyiségbe vezette be, ahova a kupec is követte.

— Na hát, hadd hallom, micsoda óráról van itt szó? — teszi fel a kérdést a rendőr.

— Kérem, biztos úr, egy szép, piros színű ébresztőórát, amit tegnap vettem 8 pengő 50 fillérért Pesten, a Párizsi Áruházban, ez a fiatalember elvitte a polcról. A rendőr felnyitja a csomagot, látja, hogy a doboz cégjele és az óra a leírásnak pontosan megfelel.

— Na és maga mit szól erre a váđra? — kérdi a vöröst.

— Nem igaz, biztos úr, kérem, az órát én vettem a Párisi Áruházban és ha az övé, akkor mondja meg ez az úr, hogy a hatos szám római vagy arabs számmal van-e ráírva?

A kupec kissé meghökken, majd kivágja:

— Római számmal.

— Na, lám, hogy nem az övé, mutatja fel diadallal a vörös az órát. — Tessék nézni biztos úr, nincs is rajta hatos szám, mert a percmutató van a hatos helyén.

A rendőr rosszaló pillantást vet a kupec felé. Ez érzi, hogy csúszik lába alól a talaj, de a másik pillanatban odaveti a kérdést:

— Na, ha az övé, akkor mutassa meg a számlát!

A rendőr kap a kérdésen, szigoruan rászól a vörösre:

— Igen mutassa fel a számlát!

— A vörös egyet ránt a vállán és egykedvüen válaszolja:

— Már nincs meg. Minek tartogattam volna, de ha ez az úr azt meri állítani, hogy az övé, mutassa meg ő a számlát.

— A kupec lassan a mellénye zsebébe nyul és kiveszi a pap által elveszített, cégjeles jegyzéket.

— Tessék, itt van.

A rendőr tanácstalanul áll. Érzi, hogy valami nincs rendben. Nem tudja, kinek adjon igazat... Ebben a pillanatban betoppan a tiszteletes úr.

— Biztos úr kérem, ellopták az ébresztőórámat!

A rendőr nem akar hinni a füleinek.

— Mit mond, hgoy az úrnak is ellopták az ébresztőóráját?

— Igen, egy sötétvörösre zománcozott ébresztőórát, mig aludtam, fejem felől valaki ellopta.

A rendőr felmutatja a dobozban lévő órát.

— Ilyen formán nézett ki?

— Ez az! Na hála Istennek csakhogy meg van!

A kupec és a vörös összeintenek. Pártoljuk egymást, mondják a szemek és már együttesen harsogják:

— Tudtuk, hogy ezt fogja mondani. Na még ilyet ki hallott. Még azt mondja, hogy az övé. Megjött a gusztusa az órára, — méltatlankodott a kupec és a vörös.

— Hol vette? — kérdi a rendőr.

— A Párizsi Áruházban.

— Mikor?

— Tegnap.

— Mennyiért?

— Nyolc pengő ötven fillérért.

— Richtig! — kihallgatta a beszédünket — szólt közbe a vörös.

— Mutassa a számlát — mondja a kupec.

— Nem tudom, hova tettem — feleli zavartan a pap.

— Na nem rossz, akkor, hogy van szive ráfogni, hogy ez az óra, amit a barátommal együtt vettünk, a magáé. Kérdezze meg csak a biztos úr, hogy hol tartotta az úr az úton az órát.

— Fejem felett.

— Na lám, hogy nem az övé! — csattan fel a kupec. — Az ember az ilyesmit szembe teszi, hogy rajta tarthassa a szemét.

— De hiszen, ahogy maga mondja, mégis elvitték — szólt közbe a rendőr.

— Na igen! De nem lopták el, mint ahogy ez az úr állítja. A barátom csak segített vinni.

— Hát akkor miért nem együtt szálltak ki és miért rohant olyan nagyon?

— Szaladt, instállom, taxit fogadni.

— Hát akkor meg minek jelentette fel? — vágta ki a tromfot a rendőr.

— Nem tudtam akkor még a becsületes szándékát. És ha ennek az úrnak volt is esetleg egy ilyen órája — hisz nem egy tarka kutya van a világon — ki tudja, ki és hol lopták el. Nekem itt a számlám, itt van a barátom, ezek igazolják, hogy az én jószágom.

A tiszteletes úr látván a vesztett ügyet, egy fájdalmas, búcsú pillantást vetett az órára és távozni készült, amikor egy mentő ötlete támadt.

— Nézze biztos úr! Én lefekvés előtt az ébresztő órámat pontosan a zsebórámhoz igazítottam és hogy el ne aludjak, az ébresztőt öt órára beállítottam. Most három perc hijján öt óra. Hogy az óra az én tulajdonom, beigazolódik azzal, hogy mindjárt csengetni fog.

Alig fejezte be a tiszteletes úr a szavait, az óra mintegy feleletül, — zörögni kezdett.

Ugy fáj ha valaki távozik..

Ugy fáj, ha valaki távozik,
Ha kart látok, mely búcsút int.
Szeretnék sírni hangos jajjal
itt maradni. S a távozóval
menni boldogan, vig kacajjal;
Ugy fáj, ha valaki távozik.

Ha búcsúzóra szól a harang:
Giling-galang, bim-bam, galang.
Ha föld borul a szemfedőre,
Ha új sir van a temetőbe,
S rá fájó könnyek ömlenek:
Ugy fáj, ha valaki távozik.

K. Nagy Kálmán.

Késő

Találkozom én még egyszer veled
Életünk alkonya össze vezet,
Mikor tűnő napunk halvány fénye
Végbúcsút hint majd a kopár rétre,
Hol száradt a fű hervadt a virág
Emléknél egyebet egyik sem ád!

Valami fájó érthetetlen vágy
Belopja akkor szívedbe magát.
Az alkony halvány muló sugára
Emlékeztet a hajnal pirjára;
... Életed árán is vissza hoznád
A letaposott rét nyiló virágát.

De mind hiába, késő van, késő!
Ami elmult vissza soha nem jő
Szívemből már kihaltak a lángok!
... Lásd én neked mégis megbocsátok:
Lelkemmel csókolom fájó könnyeid!
Együtt siratjuk a mult emlékeit.

TÖRÖNÉ KORPÁSSY MÁRIA.

Hangrezgéseket érzékelő siket-vak

Yves Guégan, a francia siket-vakok egyesületének titkára írja az egyesület folyóiratában:

Lassanként annyira meg tudtam különböztetni az egymástól eltérő rezgéseket, hogy a körülöttem történtekről szinte pontosan tájékozódom, mintha nem is volnék siket. Nem is tudom megnevezni ez a begyakorlott érzékelésemet, amellyel igen sok — általában csak hallással érzékelni szokott — rezgésről tudomást szerzek.

Széken ülve, a padlót érintő lábaim hírül adják a közelben nyiló és záródó ajtók, közeledő, távolodó lépések rezgéseit. Hozzátartozóimat, ismerőseimet lépéseikről is felismerem. Az ismeretlenek lépéseiből is gyakran megmondom, hogy férfi vagy nő, gyermek, vagy felnőtt jár-e közelemben. — Még a kutya és macska járásáról is tudomást szerzek. Egyidőben galambokat tartottam, azt is »meghallottam«, ha az ablakon berepült, a padlón futkosott az egyikük. A hangos lépések még álmomból is fölébresztenek. Fölébreszt álmomból viharos éjszakákon a széltől rázott kéményajtó zaja is. Megérzem a mennydörgést is.

Az emeleten van a dolgozószobám s ha édesanyám, vagy a feleségem szólítani akarnak, nem jönnek fel, hanem egy rúddal ütik meg a mennyezetet egyszer, kétszer, vagy háromszor, aszerint, hogy mit kívánnak tőlem. Semmi sem esik le a padlóra anélkül hogy észre ne venném. Ha a pontozóm vagy egy papirlap a földre esik, azt is érzékelem. De az emberi és állati hangok, a húros és fúvós hangszerek, a villamoscsengő és óraketyegés és sok más hang rezgését csak tapintással tudom érzékelni. A zongora vagy hegedű érintésével anyira meg tudom különböztetni a zenei hangrezgéseket is, hogy egyszerűbb dalok rezgését fölismerem.

A ház mellett elhaladó járművek közül is megkülönböztetem az az antót, teherkocsit, villamost, de fölismerem az elhaladó katonazenét is, sőt a közeli kikötő mellett gyakorlatozó hadihajók tűzérségének lövéseit is megszámláltam 12 kilométer távolságból. De ezeket a rezgéseket csak emeleti fapadló tudja nekem közvetíteni. Kőburkolatú szobában ezek iránt teljesen érzéketlen vagyok. Az utcán is csak a nehéz kocsik dübörgését veszem észre. Madárdal, lombsuttogás s természet ezer hangszépsége csak gyermekkorból megrögzött emlékeim.

A véletlenre panaszkodik az, aki élete felét már a fegyházban töltötte el

„Biztam egy nőben és 25 évig ültem már a fegyházban miatta."

A törvényszéken, ahol emberek sorsát intézik el és ítélettel bélyegzik meg a törvény ellen vétkezőket, a tragédiáknak olyan bőséges serege pereg le, hogy nincs az a fantázia, mely kitermelni tudná a változatok ezerféleségét, melyek a bűn útjára sodorják és a bűn útján tartják az embereket.

Nemrégen állt a debreceni törvényszék előtt

egy 66 éves ember, akit két évi börtönre ítéltek el egy tyúklopás miatt.

Az ítélet azért volt olyan súlyos, mert a vádlott már igen sokszor volt büntetve és dologházból való kikerülése után követett el ismét bűncselekményt.

Az eset nem érdemel nagyobb figyelmet a tárgyalások sorában, de a szereplő személy multja már olyan érdekes, hogy kikívánkozik a napi, szürke hírek sorából.

A vádlott, aki a tárgyaláson kívül elmesélte élete történetét, a véletlenre panaszkodik és azt állítja, hogy

nem a szándék, hanem a véletlen volt mindig sorsának irányítója és a véletlennek köszönheti azt, hogy fegyházban ülte le élete felét.

Az értelmes beszédű, megtört öreg ember tragédiája a következő:

Ugy indult az élete sorja, hogy tanulmányai befejeztével pap lesz és komolyan, szorgalmasan tanult.

— A véletlen azonban, — mint mondja, — eltérített az utamtól. Nem akarom megmondani, nem tartozik senkire, hogy milyen módon sodródtam el irányomtól, de szó sem lehetett már arról, hogy pap legyen belőlem. Megtanultam a szakács mesterséget és főuri szakács lettem. Grófi családoknál szolgáltam, jó dolgom volt, nagy fizetés és kényelem. Szolgáltam a Pongrácz grófoknál és ott egyszer véletlenül megláttam nyitva azt a szekrényt, amelyben az ékszereket őrizték. Elkábított a sok kincs látása és mondottam a komornának később, hogy azok az ékszerek olyan jómódot biztosítanának nekünk, hogy életünk végéig jómódban élhetnénk és mi tarthatnánk szakácsot. Nevetve mondtam, semmi rossz szándék nem volt bennem, nem is történt volna semmi, ha a komorna, aki igen csinos, tanult fiatal leány volt, nem fűzi tovább a beszédet. Azt mondotta, hogy az ékszerek megszerzése nem nehéz, nem őrzi senki és ha valaki ellopná, külföldre vinné, soha kézre nem kerülne. Szót követett a szó és végül abban állapodtunk meg, hogy

ellopom a kincset, kiszökök Hamburgba; utánam jön a komorna és Amerikába megyünk, ott megházasodunk és mint rendes vagyonos emberek élünk a pénzünket valamilyen üzletben gyümölcsöztetve.

A tervet pontosan elkészítettük. Hamis útlevelet szereztem és egy éjszaka feltörtem a szekrényt, kiszedtem az ékszereket, pénzt is találtam eleget.

A terv szerint jártam el, biztos voltam, hogy napokig nem fedezik fel a lopást és amikor már felfedezik, a komornával, akit menyasszonyomnak tekintettem, már útban leszek Amerika felé a tengeren.

Megérkeztem baj nélkül Hamburgba és vártam a komornát, akinek két nap mulva kellett volna jönni utánam. A komorna nem jött és helyette megjelent a szobámban két detektív és a szállodából egyenesen a vonatra vittek és hazahoztak. Két évi fegyházra ítéltek el. Nem történt más csak az, hogy „véletlenül" hazatért a család egyik tagja és a komorna, hogy magát mentse, azonnal jelentette, hogy feltörtem az ékszeres szekrényt és megszöktem Hamburgba. Az ő adatai alapján fogtak el.

Ő jutalmat kapott a hűségért és én két évi fegyházat.

A büntetés letöltése után rendes munka után néztem. Nem akartam visszakerülni a fegyházba a bűnözők közé, akiktől irtóztam, mert rossz lelkű emberek. Elmentem Erdélybe, ahol nem ismertek és sikerült is mint szakácsnak állást kapni a grófi Mikeskastélyban. Jól dolgoztam megelégedtek velem és talán

még ma is a család szolgálatában állanék, ha a „véletlen" nem avatkozik bele a sorsomba.

Közel két évig szolgáltam már a családnál, amikor egyszer vadászatra sok vendéget hívtak. Remek ebédet csináltam, olyan jó volt az ebéd, hogy a vendégek, különösen a vendégek között lévő Pongrácz gróf kérésére felhívattak a konyhából, hogy megdícsérjenek. Boldogan siettem fel a vendégsereg asztalához, de nyomban elfelejtettem nevetni, ahogy megláttam Pongrácz grófot. Ő is meglepődött nagyon, ahogy meglátott. Nem mondott semmit nekem, de másnap a gazdám közölte velem, hogy nagyon sajnálja, de azonnal kénytelen elbocsájtani a szolgálatból. Pongrácz gróf elmondta, honnan ismer engem. Igy lett az én vesztem, hogy kitűnő ebédet csináltam.

Nagyon bántott, hogy kikerültem a jó állásból, igazságtalanságnak véltem és vélem ma is, hiszen ami történt azért megszenvedtem, nem volt joguk újra büntetni. Dühömben és elkeseredésemben elhatároztam, hogy elmegyek az országból. Utközben néhány kastélyban látogatást tettem és nem távoztam üres kézzel.

A bosszú vezette kezemet, hogyha már bűnösnek, rossz embernek tekintenek, hát legalább legyen igazuk.

Elkerültem Egerbe, ott a „véletlen" összehozott egy régi ismerősömmel, aki pénzhamisító társaságnak lett a tagja. Rábeszélt, hogy legyek társuk és segítsek forgalomba helyezni a hamis bankót. Elvállaltam és néhány nap mulva elfogták az egész társaságot. Igy kerültem megint a fegyházba.

A büntetés kitöltése után még inkább nem tudtam elhelyezkedni sehol. Bolyongtam az országban, majd elkerültem Nyitrára. Egy nagy fára felmásztam a püspöki kertben és a fáról a püspök lakásának erkélyére. Az ajtó nyitva volt és én kerestem a páncélszekrényt, hogy kiraboljam. Megtaláltam, de a kulcs nem volt sehol.

Cipőmet levetve jártam a csendes palotában és bementem a püspök hálószobájába.

Aludt mélyen, nem vett észre semmit. Az éjjeli szekrényen ott volt letéve a kulcs és mellette a püspök nagy, drága köves gyűrűje. Nem volt szívem ellopni az alvó püspök mellől, otthagytam, csak a kulcsot vittem el. Kinyitottam a szekrényt, magamhoz vettem az ingem alá gyűrve, nagy csomó papirpénzt. Zsebeimbe, kabátom alá kegyszereket raktam. Felhuztam a cipőmet és elindultam a szomszédos állomás felé. Ott akartam megpihenni, vonatra ülni és elutazni, oda, ahol senki sem talál meg és vége lesz a bűnözésnek. Elmehettem volna nyugodtan a megyéből, ha „véletlenül" nem hagyom nyitva a páncélszekrény ajtaját. Nem vittem vissza a kulcsot a helyére és így felfedezték már reggel a lopást.

A személyvonatot, mely az állomásról indult, már csendőrök kutatták át. A robogó vonatról ugrottam le. Nem vettek észre. Megmenekültem.

Folyón átuszva érkeztem egy faluba és szállást, kenyeret kerestem egy kis háznál. Jószívű emberek fogadtak. Átöltöztem, megpihentem és hálából a kis leánynak, aki friss tejet adott, egy aranypénzt adtam. A gyermek eldicsekedett az egész faluban, hogy milyen gazdag vendégük van és felfigyeltek rám az emberek. Megtudták a csendőrök is, érdeklődtek és én megint fegyházba kerültem.

Nem volt már megállás a számomra, így töltöttem el 25 évet a fegyházban és most legutóbb kaptam a két tyúkért kétévi börtönt, azt mondják irgalomból, mert öreg koromra tekinttettel nem akartak már a dologházba visszautalni, ahová először a debreceni törvényszék már beutalt.

Mindez a véletlennek köszönhető és annak, hogy biztam egy nőben és 25 évig ültem már miatta a fegyházban. Nem vagyok cinikus ember, de ha akkor nem árul el, hanem azt mondja, hogy Fiuméba szöktem vagy másfelé, ma kevesebb lenne egy bűnözővel a földön.

Eddig tartott az öreg bűnöző históriája, aki valószinüleg nem is kerül már ki a szabadba, ott fog meghalni a börtönben, mivelhogy ő maga is igen várja a halált, hogy pontot tegyen viharos élete után.

(bem.)

Sportaforizmák

A torna a könnyű atletikához vezet, az pedig a zuhany alá, a zuhany pedig az úszómedencébe. Minden sportnak az iránya végeredményben a tisztaság felé visz, minden sportoló a vízben fejezi be napi tevékenységét.

*

Ha már nem akarsz sportoló lenni, akkor legalább kíséreld meg azt, hogy lakásod négy fala között minden nap néhány gimnasztikai gyakorlatot végezz. Csodálkozol majd, hogy mennyire nem ismered saját testedet.

*

Az a fiatalember ott nem szalad a villamoskocsi után, hanem megvárja a következőt: pedig egy ismert futóbajnokról van szó, aki biztosan elérné a kocsit, de el akarja kerülni a szerencsétlenséget.

*

A görög történelem legendás marathoni katonája a rossz kondíció és a helytelen kiképzés áldozata volt. Amióta fölelevenítették az olimpiai játékokat, egyetlen marathoni futó sem rogyott össze holtan, miután célba ért.

NYAKKENDŐ ÉS DIPLOMÁCIA

Blondel római francia ügyvivő diplomáciai tehetsége mellet nyakkendőiről is híres. Naponta többször is váltani szokta nagyon diszkrét, egyszínű, de igen változatos árnyalatú nyakkendőit.

— A nyakkendőt — jelentette ki nemrég Blondel — nemcsak ruhához, hanem az időhöz, a helyhez s kilátásban lévő megbeszélések jellegéhez is alkalmazni kell...

HETVENNYOLCEZER RÓZSASZÁL

Az angol királyi pár Párisba érkezésének napján valóságos rózsalugassá változik az egész Avenue de l'Opéra. A sugárút díszítéséhez hetvennyolcezer rózsát használnak fel.

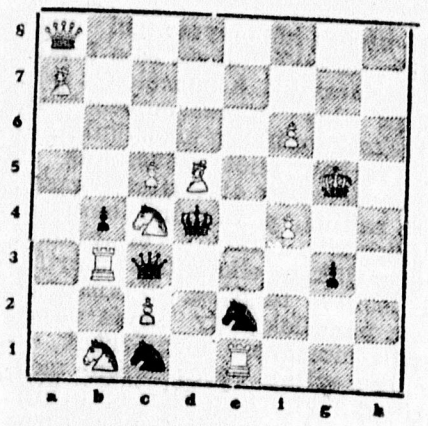
— Ez a rózsaüdvözlet — mondta a fogadtatás egyik rendezője — meggyőződésünk szerint egyedül méltó a két nagy dámához, a házigazdához és a vendéghez: Párishoz és Anglia királynéjához.

SAKK

43. SZÁMU SAKKFELADVÁNY.

Felkai Imre (Debrecen.)
(Eredeti.)

Sötét: Kd4, Vc3, Hc1, He2, gy: b4, g3 (6).

Világos: Kg5, Va8, Bb3, Be1, Fa7, Fd5, Hb1, Hc4, gy: c2, c5, f4, f6 (12).

Matt 2 lépésben.

50. SZÁMU JÁTSZMA.
Skót játék.

Világos: L. L. Sötét: Dübbel.

1. e4, e5. 2. d4, exd4. 3. Hf3, Hc6. 4. Hxd4, Fc5. 5. Fe3, d6? 6. Hxc6, bxc6. 7. Fxc5, dxc5. 8. Hc3, Bab8. 9. Fc4, Bxb2? 10. 0—0—0†, sötét feladta. Kuriózumszámba menő toronyvesztés.

SAKKHIREK:

Magyar feladványszerzők sikere Lettországban! A „Rigasche Rundschau" 1937. évi feladványversenyein, a Schiffmann-téma versenyen dr. Páros György első díjat, Feldmann T. dicséretet és elismerést, Goldschmidt E. elismerést nyert. Az általános versenyen Szöghy József és Neumann Imre (Debrecen) dicséretet, Goldner J és Szöghy J. közös műve elismerést kapott. A 12 kitüntetett közül nyolc magyar!

Aljechin nyerte a margate-i versenyt Spielmann, Petrow, Böök, Milner Barry, Golombek, Alexander, Sergeant, Miss Menchik és Thomas előtt. A verseny szenzációja a világbajnok veresége Petrow lett mestertől!

Az USA sakkbajnokságát Reshewsky nyerte 13 ponttal. 2. Fine 12 és fél, 3. Simonson 11, 4. Horovitz 10, 5. Kashdan 9 és fél, 6—7. Dake és Polland 9, 8. Kupchik 8 és fél, 9. Bernstein 7 és fél, 10—11. Santasierre és Trysman 7 ponttal, stb.

Svájc bajnoksága a következő eredménnyel végződött: 1 Grob 8 és fél, 2. Henneberger 6, 3. dr. Staehelin 5 és fél, 4—5. Gygli és Plüss 4 és fél ponttal.

A Keres—Stahlberg párosmérkőzés 4:4 arányban eldöntetlenül végződött. Érdekes, hogy sötéttel mindketten győztek!

Nyertesek: Lapunk 1938 május 8-i számában megjelent 41. számú sakkfeladvány kulcslépése: **Ve1!** volt. — E héten a következők nyertek 1—1 kötet könyvet: Feldmann Imre, Magoss György tér 11.; Haas Béla, Kígyó u. 12. Pinczés János, Csapó u. 6. sz. A könyvjutalmak hétfő délután 3 órától csütörtök este 6 óráig bármikor átvehetők lapunk kiadóhivatalában.

—=—

Tudnivalók: A megfejtés igazolására elegendő világos első lépésének, az u. n. **„kulcslépés"**-nek beküldése. A borítékra feltűnő betűkkel ráírandó: **Sakk.** Beadási határidő: **péntek este 6 óra.** Szelvényt mellékelni kötelező! **Jutalmak:** 3×1—1 kötet könyv.

41. SZ. SAKKSZELVÉNY.

Név:

Pontos cím:

Kulcslépés:

Suscipe . . .

Ádáz nemzetségek, ellenségünk népe
Nemzeti lobogónk öt darabra tépte
Háromszínű zászlónk öt véres foszlányát
Gonosz ellenségek most is vérbe mártják
Egyetlen kincsünket e szent örökséget
Hatalmas Istenünk felajánljuk Néked
Fogadd el rongyosan, fogadd el véresen
Koldús népünk adja vedd tőle szívesen
Fogadd el Ur Isten!

Trianon vergődő tépett magyarjai
Kiáltanánk, de csak sóhajunk hallani
Csak Te vagy reményünk, egyetlen Istenünk
Fogadd el szomorú, könnyes tekintetünk
Fogadd el országunk szétdarabolt földjét
Szegények sóhaját, s a nyomorgók könnyét
Szegény vérző hazánk megcsonkított földje
Legyen koronádnak egyik drága gyöngye
Fogadd el Ur Isten!

Fölajánljuk Néked két kezünk munkáját
Földmíves ekéjét, alföldünk búzáját
Kovács kalapácsa, asztalos fűrésze
Legyen kincstárodnak drága ékessége
Kettős magyar szentév, kettős magyar ünnep
Melyben szent nevedet dícsérni nem szűnnek
Legyen Tied ez is, Néked felajánljuk
Fogadd ezt el tőlünk, csupán ezt kívánjuk
Fogadd el Ur Isten!

Fogadd el az elménk minden gondolatját
Érted égő szívünk hódoló imáját
A magyar családot áldd meg jó Istenünk,
Hogy boldogabb legyen drága bús nemzetünk
Fogadd el imáink, bús nincstelenségünk
S az egyenes utat, arról le ne térjünk
Minden hibáinkkal fogadj el bennünket
Fogadd el lelkünket, szerető szívünket
Fogadd el Ur Isten!

E szent esztendőben legyen Tied minden
Mindent felajánlunk, fogadd el Ur Isten
Minden lélegzetünk, szívünk dobbanása
Legyen szent hitünknek ékes tanusága
S a nap nyugvásakor ha jő az alkonyat
Egy forró imádság hagyja el ajkamat
Rövid életemnek minden napszakát
Megváltó Krisztusunk kegyelme hassa át
S e szívem mélyéről fakadó hő imát
Fogadd el Ur Isten!

S. GABRIELLA, Budapest.

„KAJLA"

Irta: **Kövér Gyula.**

Egyszer már megírtam, hogy a régebben élt muzsikus cigányoknak mindnek volt valami mellék-. valami gúnyneve. Ezek az álnevek annyira rájuk tapadt, hogy némelyik azt sem tudta, melyik hát a valódi neve. A házi gazda, ahol lakóskodtak, nem a családi néven ismerte őket. Bejelentő hivatal, ahol az igazi nevet kell bemondani, még akkor nem létezett. Csak ha hivatalos eljárás indult egyik vagy másik ellen, derült ki a valódi név.

A Magyari bandának például ilyen hangzású tagjai voltak: Ficsu, Banucza, Vágott, Muszka, Szeplős, Kajla, meg olyan nevű, amit a nyomdafesték sem bir meg. Én, aki tüzetesen érdeklődtem minden dolgaik iránt, csak egykettőnek tudtam meg a helyes nevét.

Kajla, vagyis tisztes polgári nevén Jónás Lajos, oszlopos tagja volt a Magyari fiuk zenekarának. A gúnynév valószínűen úgy ragadt rá, hogy már fiatal korában előregörnyedten járt. Váradról került Debrecenbe. Jó muzsikusnak kellett már akkor is lennie, mert abban az időben Debrecenben a legelső zenekarban, Balázs Kálmán zenekarában talált elhelyezkedést. A Magyariak még csak akkor kezdték bontogatni szárnyaikat. Mikor aztán Balázs Kálmán Budapestre költözött, a Kajla a Magyariakhoz csatlakozott, ahol szívesen látták mint jó kottistát, megtették másodprímásnak és amikor a bandának valami műdarabot kellett betanulni, hát ő volt a karmester. Értékes muzsikális tehetségnek bizonyult a Kajla, vagyis Jónás Lajos. Fellépésében, modorában volt is valami olyan gesztus, ami megkülönböztette a többi cigányoktól. Urasan márkázott modor.

Első felesége fiatalon halt el. Megnősült másodszor is. Elvette feleségül özvegy Pulyka Samunét. Ez a „Pulyka" név sem volt igazi név. Ha az emlékezetem nem csal, a Hamza nevet helyettesítette. Szép szőke, piros arcu menyecske volt Pulyka Samuné, aki egyébképen testvéri rokonságban állott legidősebb Magyari Imrénével s így a házasság folytán a Kajla atyafiságba került a Magyariakkal. De másképen is jól beütött a Kajla nősülése, mert az özvegynek az első ura után a Cigánysoron (most Wesselényi utca) egy meglehetős jókarban lévő háza állott, ahol négy lakó után lakbért szedtek, ennélfogva a Kajla a vagyonos osztály közé emelkedett.

Hát ami azt illeti a Kajla megérdemelte az anyagi boldogulást. Feleségét megbecsülte, keresetét mindig hiány nélkül vitte haza. Jó férj volt és soha sem történt köztük semmi zavaró momentum. Néhány évi házasság után azonban az asszonynak valami belső betegsége keletkezett, ami egykettőre végzett vele, meghalt. Mivel sem gyerek, sem közelebbi rokonsága nem maradt, a ház a Kajláé lett.

A muzsikus cigány, ha magára marad, nem sokáig bírja asszony nélkül. Nem ért a legcsekélyebb háztartási dologhoz sem. Hozzá van szokva, hogy őt kiszolgálják, a foglalkozása hozza ezt magával. Igy történt aztán, hogy a Kajla harmadízben is beevezett a házassági révbe. Ez alkalommal lányt vett el. úgy, mint mikor legelőször nősült, hiszen még csak negyven éves volt. A Szeplősnek a lányát, akit egyébképen Horváth Rózsinak neveztek, vette el. Ez a Horváth Rózsi már túlhaladt a gyenge leánykoron, benne járt a harmincas években. Elég jó megjelenéssel rendelkezett még akkor. Férjhez azért nem ment addig, mert udvarolt neki egy jobb magyar iparos, aki elakarta venni, a cigányasszonyok intrikái folytán a házasság meghiusult. Muzsikus cigányfiú meg a történtek után nem kötött bele.

Persze két kézzel kapott az alkalmon, mikor a Kajla megkérte a kezét. A Kajla a Horváth Rózsi elvételével másodizben került a Magyariakkal rokonságba, amennyiben a Rózsi anyja testvére volt a legidősebb Magyari Imrének.

Egyébképen ez a házassága is sikerült. Két leányuk és egy fiuk született. A lányokat felsőbb iskolába járatták, az egyikből hivatalnoknő lett. A fiu is szépen fejlődött, már kicsi korában meglátszott minden mozdulatán, ahogy ők mondják: „jó mesterember", tűrés muzsikus lesz belőle.

Hanem az történt, hogy tizenhárom éves korában súlyos betegségbe esett, ami elseperte az erősen fejlett cigányfiut.

Fiának halála annyira megrendítette Kajlát, hogy minden életkedve odalett. Megtört egészen és erősen rákapott az italozásra, pedig az előtt mértékletesen élt. Egy kiruccanás alkalmával engemet a volt Erzsébet kávéházban talált a hajnali három óra. Oda jött a Magyari banda, muzsikálás után, hogy mielőtt hazatérnének privátim szórakozzanak ők is. Velök jött oda a Kajla is. Leült és pálinkát kért magának, jól lehetett látni rajta, hogy italos. Meglátta ezt id. Magyari Imre odament hozzá és levágta előle a pálinkás poharat s aztán dühösen ráförmedt és lehordta mindenféle gazembernek, aki szánt szándékkal teszi tönkre egészségét.

Kajla némán tűrte principálisa szidalmait. Mikor megkérdeztem tőle mi baja van, sírva mondta el, miként szép reményeket füzött elhalt fiához. Az volt a célja, hogy fiával együtt bandát alakit és ő öregsége idején meghuzódik ott, mert tudja, ha elvénül kiteszik a bandából mint hasznavehetetlent. Fia meghalt, ősem akar tovább élni, bánatában iszik.

Elgondolkoztam a Kajla cigány esetén. Ime ezek az emberek, akik egész életüket zenéléssel vígan töltik el és olyan emberek társaságában forgolódnak állandóan, akiket bohémeknek ismernek általában, mikor az élet tragédiája rájuk szakad, megtorpannak ők is és megérzik, hogy bennük is vérző emberi szív dobog. Szenvednek.

Nem találkoztam többet vele. Meghalt nem sok idő mulva, elment a fia után.

A védőügyvéd

Híres bünügyi védőügyvéd volt a régi Bécs életében az alvilágban olyan népszerű dr Spörber. Talpraesett, csípős, humoros kiszólásait amiképp szerették, annyira féltek tőlük. Népszerűsége annyira elkapatta, hogy végül is kiplakátozta irodájának falán:

Tolvajt, rablót, gyilkost, nézd meg,
Spörber doktor védi jól meg.

Nagy volt a forgalom, de egy napon észrevette, hogy a lakásából eltünedeztek különféle tárgyak. Nem is volt vitás, hogy a kliensek vitték el emlékül. No, erre Spörber is mérges lett és újabb plakát került a régi mellé:

Ez iroda, úgy vegyétek,
Én műhelyem, nem tiétek!

—o—

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Tele van

reménységgel a magyar tavasz, írja, Asszonyom és olyan jól esik hallani ezeket az új hangon írt és mondott szavakat, olyan boldogítóan öröm elmerülni az ilyen sorokban, melyekből ömlik a hit és szakad a reménység mindenkire, aki olvassa!...

Valóban úgy van, Asszonyom, ahogy írja. Azt érezzük, azt látjuk mi is lépten, nyomon. Erre figyelünk fel és ez ébreszt bennünket éjszakáink álmából a biztató holnap szebb kecsegtetésével...

Elérjük, Asszonyom.

Biztosan elérjük azt, amiért száz és százezer magyar imája olyan hívséggel epekedő lélekkel könyörög reggel, délben, este.

Hasad a hajnal és mi ott állunk az ég alatt.

Dereng a lelkünk és felharsog a szavunk!...

Megtisztultan, megbékélten és egymásratalálttan állunk az Isten szabadságot hirdető hajnala előtt!

Kivetjük közülünk azt, aki nem ide való a mi tisztes mezőnkre. — Megtagadjuk azokat, akik a testvérhacban csak a széjjelhúzást szolgálták és nem vállaljuk a közösséget azzal, akinek több volt mint a saját sorsa, saját önző élete, mint a közösség szent vágya és álma...

Kifüstöljük életünk derengő hajnalán mindazokat, akik nem tudták megtanulni a nagy Zrinyi szavait: ne bántsd a magyart. Lett légyen magyar, vagy bármi szerzete a földnek, aki bántotta a magyart, az pusztuljon erről a földről, mert nekünk csak igaz és jó emberekre, hű emberekre, áldozatos emberekre van és lehet szükségünk! Mindenki, aki érzi, hogy nem hű, nem áldozatos, nem jó, az ne találjon szállást mi közöttünk...

Nem akarunk mi jámbor mihasznák lenni, de kívánjuk, hogy jóságunk az igazság harcosaivá emeljen bennünket. Aki nem tud soha lemondani, aki nem birt a saját kényelmén kívül másnak is szolgája lenni, az menjen, szedje a sátorfáját, arra nincs szükségünk a dolgos magyar életben!...

Asszonyom, gyönyörű hivatás, felséges küldetés az, melyet nekünk szánt az Isten. Szebbé tenni a földet és kincsesebbé fakasztani az emberi lelkeket. És ezt Önök, Asszonyom, elsősorban Önök tudják csodálatosan nagy hatalmukkal és erejükkel megteremteni...

Tudják, akarják és fogják tenni, mert ez hivatásuk, feladatuk, rendeltetésük és vágyuk...

Kozmetikai tanácsadó

Gondol-e valaki arra — amikor vegigdöcög az országúton, vagy tovasiklik a betonúton, — hogy a legyek lehetetlenné tehetik az autózást. Ezek az apró állatkák képesek lennének annyira megdrágítani és hozzáférhetetlenné tenni a gumiabroncshoz szükséges nyersanyagot, — hogy ismét divatba jöhetne a lovaskocsi.

Bár ez pillanatnyilag valószínűtlenül hangzik, mégis — volt idő, — amikor Braziliában és távolkeleten, ahonnan a gumi nagyobrészt származik s ahol milliószámra rajzanak a maláriát terjesztő legyek, majdnem bekövetkezett ez az állapot.

A nagy előrelátással dolgozó világcégek, az általuk létesített gumiültetvényeken rendszeres harcot folytatnak a malária, illetve az ezt terjesztő legyek ellen. Az árak megállapításánál egy — százalékban ki sem fejezhető — csekély összeget minden gumiabroncsnál hozzácsapnak a legyek elleni küzdelemre.

Vannak helyek, ahol — mint pl. Brit-Indiában — milliószámra pusztulnak el a maláriások, mert tudatlanok és szegények ahhoz, hogy chinint vásároljanak és használjanak. A gummiültetvényesek azonban már felismerték, hogy a chinin, bár csekély összegbe kerül, az egyetlen hatható szer a malária leküzdésére. S az a csekély ártöbblet, ami egy gumiabroncsra jut, fedezi azt az állandó, rendszeres chinin-kampányt, amit a gumiültetvényeken folytatnak a malária ellen.

A Népszövetség malária-bizottságának megállapítása szerint az egész malária-idény alatt naponta 0.4 gram chinin szedendő. A betegség gyógyítására pedig 5—7 napig napi 1—1.2 gram adagolandó. Utókezelés nem szükséges, de visszaesés esetén a beteg hasonló chinin-adagolással kezelendő.

Ha arcbőre, különösen mosdások után feszül és húzódik, rajta piros vagy hámlós foltok jelentkeznek, ne a véletlenül megtett autóturát, kirándulást, a levegőt vagy a napfényt okolja, hanem vegye tudomásul, hogy arcbőre száraz természetű, amit ellensúlyozni, sőt türelemmel, kitartással elmulasztani is lehet: könnyen felszívódó, a bőrnek megfelelő zsíros kenőccsel, kevés vagy semmi vízben való mosdással, zsírosító arcvízzel és nem szárító, zsíros puderrel.

Hajnal, a szép madár

Csókos kedvű madár
Zeng ébresztőt az ablak
Alatt.
És az éjjelről lehullott a lakat,
Szabad
Az út a napsugár felé.
Elém
Borul a gazdag és szegény
Remény,
Mely élteti a szivemet:
Vezet;
Várom a szebbet, jobbat.
Holnap
Uj dalra ébred a magyar határ;
Madár,
Hajnal a szép madár
Ma már
Dalolja a szebb hajnal muzsikáját...

SZALACSY RÁCZ IMRE.

Heti étlap

Hétfő. Délben: parajleves, tarhonyás borjúhús, zöldbabsalátával, gyümölcsomlett, Meinl-fekete. Este: szalámi, körözött juhtúró, hónaposretek.

Kedd. Délben: rizsleves, töltött kalarábé, Meinl-féle nagy kockatészta lesüsve, sonkával (19) Meinl-fekete. Este: gyűrűs tojások szárdellamártással (20) gyümölcs.

Szerda. Délben: zöldbableves, serpenyős felsárszelet fejessalátával, omlett-szuflé, Meinl-fekete. — Este: risottó milanói módra (21), Meinl-féle cseresznyebefőtt.

Csütörtök. Délben becsináltleves Meinl-féle csigatésztával, sonkával töltött jérce vegyes salátával, dobostorta, Meinl-féle fehér üdmös Meinl-fekete. Este: újburgonya szárdellás vajjal, torta délről, Meinl-tea.

Péntek. Délben: citromos besamelles, meleg töltött tojás vegyes salátával, túrós gombóc, Meinl-fekete. Este: rákmeridon (22), ementáli, retek.

Szombat. Délben: Ragoutleves, paradicsomos káposzta, hirtelensült ürükrokettel, lisztfelfujt borsodóval, Meinl-fekete. Este: Meinl-féle kakaó habbal, kalács, jam, vaj.

Vasárnap. Délben sárgaborsóleves, borjúvesés tavasziasan, Meinl-féle tokaji asztali bor, rococotorta (23), Meinl-fekete. Este: sült és torta délről, Meinl-féle sárgabarackbefőtt.

(19) **Sonkáskocka.** Meinl-féle nagy kockatésztát vízben kifőzünk, lecsurgatjuk és elkeverjük darált sonkával. Kikent tűzálló tálba rakjuk és 3 dl tejfelt 3 tojás sárgájával lehabarunk, a tésztára öntjük és a forró sütőbe szép pirosra sütjük.

(20) **Gyűrűs tojások.** Egynapos zsúrkenyeret félujjnyi vastag szeletekre vágunk, puha közepét kivájjuk úgy, hogy csak jó ujjnyi széles karika maradjon. Ezeket a karikákat tojásba és morzsába mártjuk és Epocában, vagy olajban kisütjük. Tűzálló tálat szárdellás vajjal megkenünk, a karikákat egymás mellé belerakjuk, minden karika közepébe egy egész tojást ütünk, tejfellel meglocsoljuk, a tálra zsírozott fehér papirlapot borítunk, a forró sütőbe sütjük, míg a tojások fehérje megszilárdul. Zöldpetrezselyemmel díszítve tálaljuk.

(21) **Rizottó milánói módra.** Hagymás-paprikás zsíron rizst pirítunk, felereszt jük vízzel és a sütőbe addig pároljuk, míg a rizs teljesen megduzzad. Akkor belekeverünk egy negyed, vagy feles doboz Meinl-féle zöldborsót lecsugatva, néhány párolt gombaszeletet és apróra szeldelt pirított szárnyasmájat. Kiborítjuk tálra és sűrűn meghintve reszelt sajttal tálaljuk.

(22) **Rákmeridon.** A rákokat megtisztítjuk, miután jól megkefélték és belső részeitől megtisztítottuk és forró vízben köménymaggal megfőztük. Az ollók húsát és a farkokat félretesszük. A páncélokat megtöltjük kis morzsgombócokkal, melyeket csontlében kifőztünk. Néhány farkot, ollót elöveszünk és megkeverjük az elkészített rizzsel, tálra rakjuk, a rákpáncélokat körülrakjuk, a farkokat és ollókat feldíszítjük, az elkészített mártással leöntve tálaljuk. Rákmártáshoz a páncélok egy kevés vajjal együtt mozsárban megtörtünk, átdörzsöljük a szitán, kevés zsíron megpirítjuk, kis liszttel meghintjük, csontlével felereszt jük, pár csepp Meinl-féle paradicsomvelővel festjük, csipet piros paprikával ízesítjük, tejfelt adunk hozzá és a meridonra öntjük.

(23) **Rococotorta.** Meinl-féle tortalapokat rococokrémmel megtöltjük, tetejét is bevonjuk, oldalait is bekenjük vele és Meinl-féle csokoládédarával sűrűn meghintve tálaljuk.

x Szeplők, májfoltok eltüntetését, ránctalanítást garanciával végez, tanítványokat elvállal Kozmetika, Piac u. 61., félemelet.

Feltámadt a krinolin

Páris, május hó.

Párisban most kezdődik a tavaszi szezon, megindulnak a nagy társadalmi események, nemzetközi jellegű hangversenyek, ragyogó színházi és mozi premierek. Az új szezonra Páris divatdiktátorai már megtervezték új modelljeiket, amelyek meglehetősen extravagánsak. A divatszakértők mindenesetre megállapítják, hogy 1938 divatjában sok az ellenmondás.

Az új szezonban tulajdonképpen az estélyi ruhák dominálnak. Ezekben a kreációkban két egymástól eltérő irányzat jelentkezik a tervezésnél; az egyik fajta divatkreáció felsőrésze egészen szűk, szoknyarésze harangalakú, tüll, organdi és nehéz szaténselymek adják az anyagát. A másik tipushoz a szaténből, fantáziaanyagokból, laméból készült klasszikusan tervezett ruhák tartoznak, amelyeknek szoknyarésze vagy töretlen vonalban hull a földig, vagy a térdnél megtörik és harangalakba megy át.

Ujra divatos lett Párisban a bő estélyi ruha. Megjelent megint az Eugénia császárnő korából visszamaradt krinolin, mély dekoltázzsal és nagy sonkaujakkal. Ezeknek a ruháknak anyaga többnyire fekete tüll. Ilyen anyagból készültek a hatvanas évek divatjából visszatért berakott tüllruhák és a hosszú taft, tunikaszerű blúzok.

1938 tavaszi divatjában, melyet a szakértők »romantikusnak« neveznek, rendkívül jellemző és érdekes, mennyire elfogadott, »szalonképes« lett a fűző használata. Azelőtt a »fűző« használata. Azelőtt a »fűző« szó az illetlen kifejezések közé tartozott és alig merték hangosan kimondani. Az új divat azonban az estélyi ruháknál nélkülözhetetlenné teszi a fűzőt, amely az átlátszó ruhák alatt most már látható is. A fűző divatja annyira népszerű lett, hogy sok estélyi ruhamodell is részben fűzőalakú.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Nem az a magyar

aki veri a mellet és döngeti a földet a magyarkodásával, hanem az, aki elvégzi becsülettel azt a munkakört, amelyet rászabott az élet. Ezt sokkal nehezebb ellátni úgy magyar módra hogy panaszra okot ne adjunk. De aki így tölti be hivatását, az valóban méltó a magyar névre.

Mindenkinek ez lehet a célja.

Minden embert ez vezethet és más semmi!

Aki nem így fogja fel az életét, az nem tarthat számot a magyar névre már azért se, mert magyarnak lenni egyet jelent ma a lemondással, a küzdéssel, szenvedéssel és örök harccal...

Ezt látjuk, ezt hirdetjük.

Ezerszerte inkább ma, mint bármikor is.

A világ recseg, ropog minden eresztékében, résen kell lennünk.

Minden percben készen valami nagy, valami csodálatosan nagy cselekedetre, olyanra, ami előtt tisztelettel áll meg a világ.

Ne hidd, hogy ezen a téren neked nincs tennivalód!

Sokkal, de sokkal több, mint hiszed, hiszen te magad építed igazi magyar voltoddal az életed, a saját külön életed a köz munkáján keresztül. Azt az életet, melyre aggódó gonddal és nagy szeretettel nézünk mi mindannyian, mint a magyar jövendőre.

A te dolgod komolyabb, mint bárkié a földön.

Ha most is elhibázod a lépést és lemaradsz a küzdelemben, akkor soha ebben az életben utol nem éred. Mi annyiszor elmaradtunk már mások bűne és hibája miatt, most vigyázzunk, hogy saját könnyelműségünk ne legyen az oka egy újabb elmaradásnak...

Piroslik a magyar hajnal hasadása. Ha nem is keletről, de hasad drága egünk fejünk fölött, ne késlekedj a hajnal eljötte előtt a felkészüléssel. Első légy az elsők között, hogy méltó légy a sokat emlegetett, áldottan értékes magyar névre...

A nyár

Milyen jó, hogy itt a nyár,
De jó is a napsugár.
Kint lenni a levegőn
Játszani a legelőn.
Ugrálni a szabadba,
Cicázni az udvarba.
Gyümölcs lóg a faágán,
Milyen jó, hogy itt a nyár!
Elmult a tél zord havával
Megjött a nyár virágával.

Zelinger Kató.

A bánat

Ha bánat dulja lelkedet,
Ha égően fáj, bánatos szived,
Ha nem találod boldogságod,
Ha már mindenki elhagyott,

Ne hallgass az emberekre,
Fordulj Te a jó Istenhez.
Alázatos, tiszta szivvel,
Imádkozzál igaz hittel.

Isten, ne félj, vigyáz reád,
Megőrzi Ő minden fiát.
Mert, ha féled az Ur Istent,
Ne félj, mindig vigyáz reád.

Nagy Erzsébet
Ker. isk. I. B. évf.

Aranygolyócska

Gyönyörű szép erdő tisztásán, ahol szebben daloltak a madarak mint máshol, a patak szebben zenélt, a virító ezerszínű virágok sokkal illatosabbak voltak, állott egy csodálatosan szép palota. A teteje ezüstlemezekkel befödve, az ablakai színes üvegekből arany rámába foglalva. Az egyik olyan, mint az opál, a másik olyan, mint a rubint, majd a lila, sárga, zöld, piros színeknek megszámlálhatatlan árnyalata, melyhez hasonlítva a szivárvány csak hitvány, szintelen mázolás. De még a palota belseje! Ennek a pompának a leírásához nem is fogok hozzá, mert attól félek kevés lenne a papirom. Mégis, hogy elképzelhető legyen csak annyit mondok, nem ajánlanám a megtekintését, mert ennyi pompa láttára bizonyosan megfájulna a mi szemünk. Ez a palota volt a híres tündérpalota.

A palota körül örökké vídám kis tündérkék játszadoztak. Aranykarikákkal járták be az erdőt s aranygolyócskákat gurítottak szét pajzán kedvvel szaladva utána. A nagyobb tündérek figyelmeztették is a kicsiket, nehogy nagyon messzire menjenek, ugyanis közel van oda egy nagy erdő, ahol emberek irtják a fákat és fakó, színtelen minden. A kisebbek meg is fogadták a bölcs tanácsot s a világért sem mentek volna ösmeretlen helyre. Egyszer azonban az egyik tündérke nagyon messze gurított egy kis aranygolyót, melynek csodálatos tulajdonsága volt az, hogy minden kérést teljesített. Futott is utána ahogy csak apró lábai bírták, a golyócska meg mindig lejjebb-lejjebb gördült a lejtős úton. Tündérke egyszer csak nem látta már a palotát, széjjel nézett, de minden olyan színtelennek, barátságtalannak látszott. Átfutott agyán a gondolat: Ez már biztosan az emberek erdője. Nem kergette tovább a golyót, hanem gyorsan visszaszaladt tündértestvéreihez.

A golyócska pedig beleütközött valamibe és megállott. Az a „valami" sápadt, szomorú arcú árva kislány volt, aki fáradtan, éhesen lefeküdt egy nagy tölgyfa tövében. Most azonban nem érezte az éhséket és nem tudta, hogy árva, mert a jótékony álom ráborította varázslatos fátyolát. Álmodott. Csodaszépet álmodott. Tündérek közt volt, velük játszogatott. Tündérpalotában lakott és mindene megvolt amit csak kívánt. Halvány arcára, melyről a derűt elűzte a bánat, a bú, most mosoly tévedt. Álmában mosolygott. Ugylátszik a szúnyog irígyelte ezt a mosolyt. Odarepült a kislányhoz és belecsípett a karjába, mire az édes álmából felriadt. Ismét elült arcáról a jókedv, helyette sötét ború trónolt ott, mert megint érezte a maró éhségét s sudta, hogy nincs a világon senkije. Egyszóval az álmok káprázatos hegyéről a sivár való kietlen völgyébe zuhant.

Éppen föl akart kelni s elindulni a falu felé, mikor réveteg szemével megpillantotta a mellette heverő aranygolyót. „Istenem gazdag vagyok" — kiáltotta és kezébe vette a golyót. „Bemegyek a városba s eladom az ékszerésznek, kapok érte sok pénzt és nem kell éheznem." Ekkor magára pillantott és szinte megmerevedve suttogta maga elé: „Nem, ilyen kicsi kislánytól nem veszik meg, azt gondolják, hogy... loptam valahonnan... s utóvégre nem is az enyém". Utolsó reményét is elvesztve visszaroskadt a tölgyfa mellé és zokogásba fulladt. Sokáig fekűdt úgy, mígnem eszébe jutott, hogy be kell menni a faluba, ott talán irgalmasszívű emberek adnak neki egy pár fillért.

Felállt, karjára öltötte üresen tátongó kosarát s éppen elakarta dobni az aranygolyót, mikor eszébe jutott gyönyörű álma. „Bárcsak tündér lehetnék" — sóhajtotta elhaló hangon. S ime, alig hogy kimondta, nem volt többé szegény kolduslányka. Kopottas ruhája helyett lenge, csillogó ruha borította testét, válla fölött két kis tündérszárny nőtt és halvány arcocskáján piros rózsák virultak. Sötét szemeiben az öröm kialudhatatlan tüze lángolt. Igy szaladt tündértestvérkéihez, akik ujjongva fogadták.

Végigvezették a palotán s megmutatták neki azt a szobát, ahol lakni fog, beleavatták minden titkukba, végre kivitték a csodás kertbe játszani. Amikor meglátta az aranygolyókat és játszadozni kezdett velük, csak akkor vette észre, hogy még mindig ott szorongatja jobb kezében az ő kis aranygolyóját. Boldogan gondolta magában, hogy most már nem kell megválni tőle, sőt száz és száz aranygolyóval játszhatik. Mert ami legmerészebb és legszebb álmaiban futó pillangó gyanánt kergetett s mikor már majdnem megfogta, az elrepült előle, most végre megfogta s el nem ereszti sohasem... És tovább játszadozott az aranygolyókkal.

Major Piroska III. polg.

Tavaszi kép

Tavasszal rügyeznek a fák.
Tavasszal nyilnak az orgonák.
Ilyenkor éled az emberi élet is,
Ilyenkor dalol a pacsirta is.

Ha tavasszal az eget nézem,
A csillagok nevetnek szépen.
A távolból egy hangot hallok éppen.
„De gyönyörű ez a tavasz nékem."

Tavasszal virágerdő borítja a fákat,
Zöld palástot ölt a föld is magára.
A nap aranysugárral vonja be e tájat,
A méhecskék is rászállnak a fákra.

Pillangók röpködnek mezőkön, réten,
Madarak dalolnak a fák tetejében.
Örülnek, hogy itt a tavasz, kikelet,
Dicsőitik ők is a jóságos Istent.

Nagy Erzsébet
Ker. isk. I. B. évf.

A bohóc

A nagy cirkusz minden nap tele van kíváncsi emberekkel s várják a szebbnél-szebb, érdekesnél-érdekesebb jeleneteket.

Sorra kerül minden szereplő: a légtornász, az állatszelidítő és még sokan. Legutoljára jön a bohóc, a legkedveltebb komédiás. Vörös haja csak úgy szikrázik a ventillátorok fényében. Nagy, piros orra és még nagyobb és pirosabb szája teljesen kiveszi emberi formájából. A sok festék eltakarja arcának vonalait. A nép tapsol, a bohóc pedig ugrál, vicceket mond és olyan dolgokat művel, hogy józan ész nem tenne olyanokat. De neki lehet. Őt nem viszik be a rendőrségre, ha a társát a porondon leüti. Igy megy ez talán, egy félóráig vagy egy óráig is. De egyszer vége van ennek is. A bohóc kifáradtan, zúgó fejjel bemegy kis nyomorúságos bódéjába, lerogyik egyetlen ócska székére és sír. Igen, sír. Aztán mindig erősebben, később ráborul asztaklájára és már zokog.

Késő este van már. A cirkusz elcsöndesül, még egy pár állat bőgi el magát. Mindenhol sötét van, csak a bohóc bódéjából szűrődik ki némi világosság. A bohóc már kissé megnyugodott. Most felemeli könnyektől áztatott, még mindig festékse arcát. Már nem sír, most már gondolkozik. Aztán feláll, odamegy kis kopott ládájához, kinyitja és kivesz egy képet, amely ábrázol egy szép fiatal nőt és egy édes kis szöszi gyermeket. Aztán visszaül és nézi őket. Az ő két kincsét, akikben csak képről gyönyörködhet. És felsohajt: vajjon hol vannak most, van-e a kicsinek kis cipő a lábán és felesége gondol-e néha még rá? Aztán keblére szorítva imádkozik az ő két kincséért, majd lassan oda vánszorog rozoga ágyához és lassan elalszik. Arca most megnyugodott, a ráncok kisimultak, sőt már mosolyog is. Látja álmában szép feleségét és kis gyermekét.

Másnap mindent ujrakezd. A nép vele örül, belül pedig a bohóc zokogva gondol övéire.

Pongrácz Magda I/b. Ker.

Történelem órán

Történelem óra van most
Berta néni feleltet:
„Mondd el szépen Bárci Kati
Nekünk Deák Ferencet!"

Bárci Kati gyorsan feláll,
Köszörüli a torkát,
Közben azon töri fejét,
Hogy is van az a Deák!

Most bele kezd: „A kis Ferit
Beadták elemibe,
Sok verset írt és azért lett
Később a haza bölcse!"

Berta néni most mérges lesz:
Fiam Bárci, mit beszélsz!
Arra vagyok kíváncsi, hogy
Megtanultad a leckét?!"

Kati szája sírásra áll:
„De Berta néni kérem
Tudom én Deák Ferencet
Amért rosszul feleltem!"

Berta néni azért mégis
Leülteti Katikát
És a fekete noteszbe
Beírja a — szekundát.

Bárci Kati gyorsan leül
Szegény Kata sír is már
S otthon a mamája mondja:
„Vajjon Kati mit csinál?"

Kati ezalatt zokogja:
„Szerencsétlen vagyok én!
Ó! Anyukám! Ó! Anyukám!
Ha te tudnád amit én!"

Harró Margit
Dóczy gimn. III/a.

Az uzsonna

Irta: **Remete Hedvig,** IV. elemi.

Uzsonna lesz Liliéknél
S szorgoskodik a sparheltnél.

Jancsi viszi a nagytortát,
Előre köszörüli a torkát.

Pista gyümölcsöt mutat
S mindenki nagyon jól mulat.

Örömmel vágják a tortát
S megkezdik a nagy uzsonnát.

Isszák a jó haboskávét
— Ki óhajt még csokoládét?

Megeszik a körtét, almát
Befejezik az uzsonnát.

Kiöntött a Tisza

Kiöntött a szőke Tisza
Az Alföldnek szép folyója
Víz alatt van rét és erdő
Amott meg egy szalmatető.

Haragosan, zúgva törnek a habok
Földönfutók sírnak-rínak
Istent kérve imádkoznak
S konganak a vészharangok.

Rombadőlnek a kis házak
Bölcső úszik kinn a vizen,
Az ártatlant el ne hagyjad
Te irgalmas erős Isten.

Parancsolj a vad elemnek
Azt a bölcsőt vigye partra
Hisz ártatlan édes angyal
Egy kisgyermek fekszik abba'.

Tóth Gizella
Női Felső Ker. IIs. I. b.

Hangverseny van Nagycserén

Elmeséli Irén néni, dr. Boér Károlyné.

A cserei erdőben
Nem is nagyon messze,
Madár nagyhangverseny van
Zengő, vidám zene.

Elmondom szép sorjába
Kedves, jó gyermekek
Mit csinálnak napestig
A kis énekesek.

A nap kora hajnalán,
— Míg a Nap fel nem kelt, —
Magas tölgyfa sok ága
Rendre szépen „Megtelt!"

Csak úgy hajlong a nagy fa
A madarak alatt,
Őket ez nem zavarja
Hangolják torkukat.

A verseny első száma
A vadgalamb-búgás
És gerlicekacagás,
Kakuk kiáltozás.

Követik a pacsirták,
A kis csalogányok,
Minden éneklő madár,
A huhogó baglyok.

A vídám fülemile
Zöld bokrok közt csattog,
A mezőben pacsirták
Viszik a főhangot.

Karmester varju úr lesz,
— Frakkot vett magára, —
Görbe sárga csőre meg
A vezénylő pálca.

Integet a fejével,
Emelgeti csőrét,
Úgy tesz mintha értené
A művészi zenét.

Csakúgy zeng a hűs erdő
A nagy együttestől,
Csiripelő verebek
Széles jókedvétől.

Hangverseny végeztével,
— Mindig jól sikerül! —
Sok jó madárcsemege
Kiosztásra kerül.

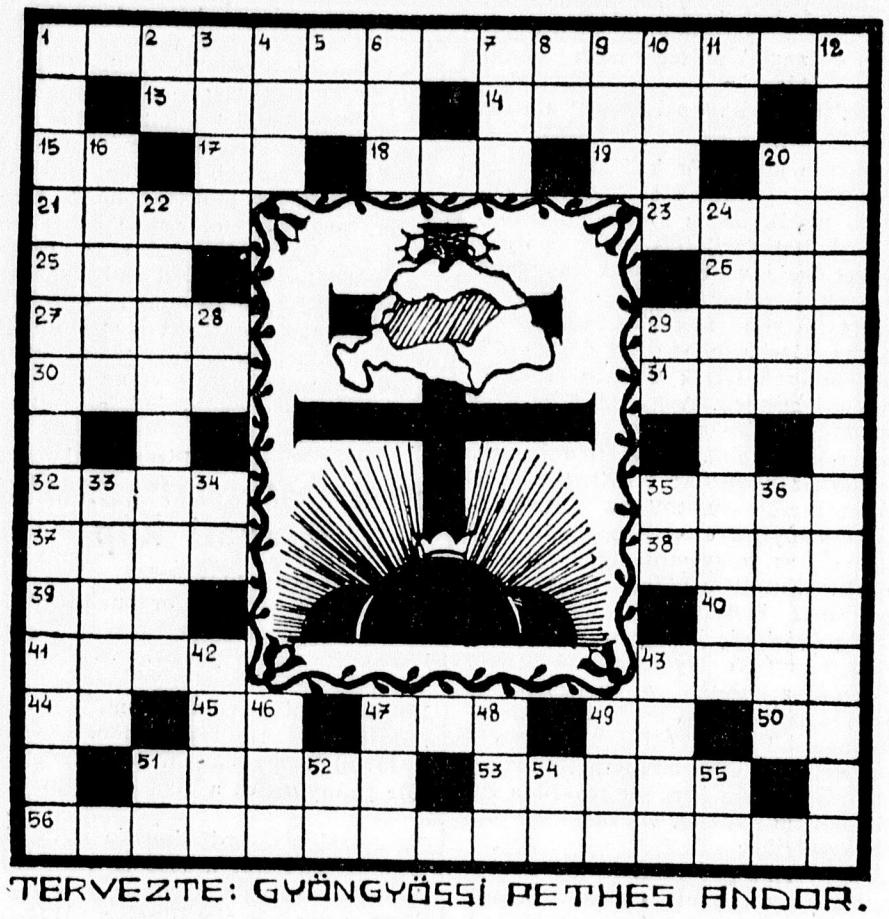
Zöld levéltányérkákon
Rovar falatokkal,
Vendégelik meg egymást
Kapkodják étvággyal.

Régen határozták el,
Hogy tavasztól őszig,
Térzenét is tartanak,
Ünnepnapon délig.

Szeretnétek hallgatni?
Menjetek Cserére!
Van ott hangverseny minden nap,
Reggel, délben, este.

Nagyothalló gyermekek oktatása egy amerikai iskolában.

TERVEZTE: GYÖNGYÖSSI PETHES ANDOR.

A keresztrejtvény megfejtéseiből beküldendő a vízszintes 1., 56. és a függőleges 1., 12.

MEGHATÁROZÁSOK:

Vízszintes sorok: 1. Magyar írónő. — 13. Jókai Mór »Az aranyember« című regényének egyik alakja. — 14. Világrész. — 15. Kellemetlen érzés. — 17. »Vas« mássalhangzói. — 18. Ilyen ugrás is van. — 19. Jószívű igéje. — 20. Szénben van. — 21. Olasz tartomány. — 23. Bizonyíték, dokumentum. — 25. Szem igéje. — 26. Kevert sah. — 27. Petőfi költemény címe. — 29. Női név becézve. — 30. megakad. — 31. A tombolajátékban két nyerő szám. — Ősi természetistenség a görög mitológiában. 35. A MÁV kenyere!!?? 37. Becézett férfinév. — 38. Lentia néven római táborhely volt. — 39. Ilyen hal is van. — 40. Kinek a tulajdona? — 41. Abesszíniai tó. — 43. »Föld« németül. — 44. Nagy Tamás. — 45. Debreceni ló. — 47. Madár (Dromaeus). — 49. Azonos betük. — 50. Állott ételen képződik. 51. Tetőpont. — 53. Nógrádmegyei község. — 56. Magyar költő (1772—1844).

Függőleges sorok: 1. Petőfi-költemény címe. — 2. Latin kötőszó. 3. Énekesnő. — 4. Németországi folyó. — 5. Rag: -ra párja. — 6. Végtag. — 7. Vízinövény. — 8. Y. Z. — 9. Szó a »Halotti beszéd«-ből. — 10. Giuseppe Verdi híres dalműve. — Biztatás. — 12. Vörösmarty Mihály egyik éposza. — 16. Ragadozó emlős. — 20. »Ur« Indiában. — 29. Pára (!). — 33. Afrikai kikötőváros. — 34. Téli sporteszköz. — 35. Pult része. — 36. Nagy bányatelep, híres vasművekkel. Trianon óta Romániáé. — 42. A héber abc első betűje, mely kabbalista spekulációk szerint Isten lelkét jelenti. — 43. Kúszó növény. — 46. Boszniai folyó. — 47. Női becenév. 48. Nem is így! 49. Irta vala. — 51. Régi római pénzt. — 55. Barsai Dalma névbetűi.

Imre bácsi postájából

Kedves Imre bácsi!

Három heti hallgatás után újra kezembe vettem a tollat és az eddig csak gondolatban élő témáimat szavakká próbáltam tintázni. Az így napvilágot látott „Az utcán", „A csönd zenél", és „Aranygolyócska" c. írásaim ha alkalmasak kis lapunk számára, úgy tessék szíves lenni közölni!

Tisztelettel üdvözli kis munkatársa
Major Piroska III. polg.

Kedves Imre bácsi!

Most ismét jelentkezem levelemmel! Egy kis verset küldök és ha jó, tessék szíves lenni közölni. De kérem Imre bácsi elnézését, mivel ez az első versem! Üdvözlettel

Harró Margit
Dóczy gimn. III/a. o. t.

E heti könyvjutalmat Kovács Edith, Papp Margit, Sólyom Juliánna kapták. KKönyvjutalmukat szerdán délután 4—5 óra között átvehetik lapunk kiadóhivatalában.

Nevess

Nevess míg az élet ifjú útját járod,
Ne legyen az arcod soha az árulód,
Ne tükröződjön a szemedben a gond,
Mert aki mosolyog; csak az lehet boldog!

Nevess! nevess! s vígan élvezd a sorsodat,
Ne ítélj el soha szomorú napokat,
Csak nevess! nevess! — mert ez az egy boldogít,
Az élet nehéz útján csak ez bátorít.

Ha rossz a sorsod — és Téged fájó vágy epeszt
Ha nem teljesül is — te csak nevess! nevess!
Ne mutasd bánatod; ne sírj — ne keseregj,
A fájdalmak között is te csak nevess!

Nagy Erzsébet.

Tavasz

Végre eljött a várva-várt tavasz,
Enyhe szellő suhan a légen át;
Kis pacsirta vígan énekelget,
Medve se alussza már téli álmát.

Gyermekkacajtól hangos az erdő,
Körbe-körbe játszanak vidáman;
Kicsi madarak hallgatják őket,
És ágról-ágra szállnak boldogan.

A Déri kertben

Felszökken a víz fecseg a patkán,
Néhány bronz alak nevetve néz rá.
A vén padokon emberek ülnek,
Tavaszi napnak sokan örülnek.

A vén múzeum ifjú palotája,
Fehér ablakokkal tekint a világba.
A zöld gyepen felvidul a szem,
Virágok pompáznak kedvesen.

Sárga kavicson ropog a lépés,
A naptól szemünk hunyorgva néz szét.
Fess katonák, elegáns dámák
Tarkítják a város civis világát.

Csak távolról hallszik ide a zaj,
Gyermekkocsikból cseng vídám kacaj.
S mint egy tetőül befedi a csendet,
Felettünk a Nagytemplom harangja zengett...

Nagymama

Messze, messze, idegenben van egy ház,
Az ablaknál egy anyóka elméláz,
Most tette le imakönyvét az édes
És az előbb a szemében könny égett.

Szép tavasszal kisétál kis kertjébe,
Virágait öntözi reggel, este,
Hálásan néz fel a csillagos égre,
Szépségükért hálát, imát rebegve.

Elveszti a nap utolsó sugarát,
Nagyanyóka rendbeteszi tanyáját,
Elfogyasztja az egyszerű vacsorát
S unokának kötöget kis ruhácskát.

Szeretem én ezt az öreg anyókát,
Mert ő nékem az édes jó nagymamám,
Ha ölébe bús fejemet hajthatnám
Boldogságom egy országért nem adnám.

Farkas Margit
Ker. isk. I. B. évf.

LUDAS MATYI

BUGYI SÁNDOR

debreceni talyigás viselt dolgai

E mán nagyon rígen történt, de azir elmesilem. Lípkettünk szíp harmóniáson egyhangúlag Suba sógorral ketten a flaszter kövön, eccer csak aszongya a sógor, hogy te... nekem úgy rímlik, mintha valami repett jukolomp szólana. Áunye, de nagy lú vagy, sógor, már mondok, hogy kípzelhece ojat, hiszen az én hasamba kotyog az ital: hanem, hogy ne bosszanesa a füledet, gyere, tőcesük meg a híjját, mindgyárt nem kotyog akkor. Ládd, én erről tudom meg mindig, hogy fér-i még belém.

Aszongya a sógor, hogy na e mán valami derík, ezután ű is mindi meglötyögteti magát, hogy vajjon kotyog-i benne, avval tüstint neki is lökte magát a berena szegletinek, de egy cseppet sem szavazott benne az ital. Na, mondok tesvir, te hótt ríszeg vagy, vagy üres, hanem én teszek víled a próbát, avval deríkon kaptam a sógort, oszt úgy oda csaptam a berena culáphoz, hogy vígiguyult a födön, mint egy leterített suba. De legalább a cilt élirtem, mer csakugyan megkottyant benne az ital, aut még zübörgölt is meg buborékolt.

Mikor oszt jól kimulatta magát a födön, felhúsztam, hogy hadd járja ekkicsit az ájer, aut csakugyan beliptünk a Pukkantóba, mer mír azir, mer a sógorból már vígkípen hibázott az ital, mán pedig ű anekül nem ir semmit se, csak ojan, mint a tőtetlen puska.

Be is cserdítettünk izibe, vagy három féllitrit, oszt míg csergettünk, azongya a másik asztalnál a pisze Galgóczi, hogy aszongya, mos van csak eccel szíp ján Debrecenbe, Amerikából jött, oszt úttáncol, hogy a lába se éri a födet, mír mer az angyalokkal van egy sarzsiba, úgy híjják, hogy missz Pisze Sári. Esvére a színházba mutogattya a mennybéli bokáját, oszt nem is valami derágáir. Gyertek, aszongya, ti is, aszongya nízzük meg.

Bánnya a lú, mondok, avval mejjbe löktem Suba sógort, hogy éresík rúlla, aut csakugyan elkesztünk kószálni, mert éppen félnyóc körül járt az üdő.

Ammint jelenleg vótunk a színház pitarjába, megváltottam a bemenő cédulát kettőn ríszire 30 fillirir, mer Suba Sógor magával tehetetlen vót, Galgóczi is vett magának egy porcijót. Avval igyekesztünk felfelé a gerádicson, mer a legszebbik helyre pályáztunk, akki után mán csak a pallás következik, de akkit meg is bántunk, mert Suba fele uttyán megcsökönyösödött, mint egy erkőcsös szamár, oszt nem ment se té- se tova a szennek se, ha leült a kűre.

Hiába csalogattam szíp szóval, hogy mondok, gyere mán, a göres ájjik belíd, mer Isten az atyám, úgy tarkón váglak, hogy kiborítod esztet a kűfalat, nem irt a semmit se. Iligye, a köszvín húzza össze, mit csinájjak mán véle — így magamba — avval tüstint kitanáltam a fortíját: Kirántottam a nadrágszíjat a korcbul, aut a nyakába kavarítottam a ságornak, oszt elkesztem húzni, Galgóczi meg ütötte hátul, így oszt nassokára fel irkesztünk a kakasüllőre, de Suba nyíha-nyíha legyezgette magát útközben a nyelvível.

Na, csak hogy hejre vackolódtunk. Nékem nagyon fájin helyem akatt, mer mír azir, hogy két gömbölyű szakácsné vót a szomszídom, oszt így mintha csak ki lettem vóna párnázva jobbrul, barrul, akki nagyon pászolt a természetemhe, mer kegyetlen szeretem a puhát. El is tőtöttem véllek az üdőt, de valami írvínyesen, míg felhúszták a kortinát, úgy hogy mán hun az egyik visitott, hun a másik, csak önsajáimagam marattam csendben, mer níma játíkot jácottam.

Na, de mikor oszt kipattant a tengeri jány a deszkára, bezzeg félbehattam a játíkkal, mír mer azir, mer a két szomszídom subick vót hozzá való kípest. Cühühü! Miesoda egy irvínyes fejír cselíd vót e lelkem teremtette! Itt ott hibádzott rulla a gunya, akkin egy cseppet se búsultam, akkit onnan tudok, hogy maj kiugrottak a szemeim, úgy níztem az eszemattát. Honne mikor vót ojjan szíp fejír gömböjű vállai meg karja, hogy emmán valami, aut hát még a csik landozta még eccer a szívem tájíkát. Ugy járta is a szívem a kalamajkát a puszli alatt, hogy a ján se ugrált különben a deszka tetején, oszt eccer csak mesmeg azon meszem magam ízre, hogy újfent szorítom az egyik szakácsnét magamho, a másikat meg Galgóczy erányozza az ódaláho. Suba alutt mint a bunda.

De azonban az én babám, mán meg nem tunnám mondani, mit rántott ki a kötője alul, csak elíg a hozzá, hogy vót ojjan hosszú, mint egy főzőkanál, oszt úgy a körmömre vágott, készer, hogy bekaptam. Szárnya is vót annak a fánák ruhábul.

Galgóczi meg eccer csak ehen nyekken egyet mellettem, igen, mer a másik jány úgy horpaszon érdekelte, hogy a szivarvíg is lemoccant az ínyírül.

Kítelen vótunk oszt mesmeg az amerikaji jányba gyönyörködni, akkibe csak avvót a hiba, hogy távol vót tőlünk.

Héj pedig csak egy kicsinyég közelférkőzhettem vóna hozzá magam ríszírül, netovább, csak egy vóna a rugását, mint, mint a Tündér lúét, akki a mult héten is úgy tomporán irdekelt, hogy beleestem a jászolba.

A lett oszt belőle, hogy víge lett a játíknak. Suba sógort legörbettük nagynehezen a gerádicson, aut hazamentünk, kiki a maga portájára.

Én otthon elővettem Erzsókot, hogy nékem táncojjik tüstint, de valami szípen, mer máskípp megmarakszok. Látta, hogy nem játíkbul beszílek, így oszt el kezdett úgrálni a szoba közepin, csak magya rásztam neki, hogy hogy csinájja, nem irt a semmit se, aszt mivelte ott mint egy medve. Vígtíre magam foktam osztán neki, hogy eltakaroggyík a szemem elől, akkit meg is tett. Én meg kimentem aludni a búmomba az ólba a lúho.

Egy kis földrajz

Link: Na megtudja mondani, hol van a Forum Romanum?

Haduva: Ez is valami, hát Rómában.

Link: Na látja, még ezt sem tudja, mert nem Rómában, hanem itt Debrecenben van.

Haduva: ??? Itt Debrecenben???

Link: Igen! A Kálvin térnek az a latin neve: Forum Romanum, magyarul: a Forumon áll a rom.

— Megtigyelted már, hogy a nyilt és őszinte emberek rendszerint kékszemüek

— Igen. Különösen a szemük körül kék, a — tulságos őszinteség után.

Csak egy mosolyt

A SZÓRAKOZOTT TANÁR

Halla, a prágai német egyetem híres orvostanára nemcsak tudása, hanem szórakozottsága miatt is híres volt. Amikor megkapta a Ferenc József-rendet, köszönő kihallgatáson jelent meg az udvarnál. A király dolgozószobája előtti várószobában ült és várta, hogy sor kerüljön rá. A helyiség huzatos volt és a tanár megkérte a szolgálatot teljesítő szárnysegédet, engedje meg, hogy cilinderét a fején tarthassa. Ezt minden további nélkül megengedték neki. Amikor sor került kihallgatására, a tanár fölkapott a bejárati ajtó melletti asztalkáról egy cilindert és belépett a király dolgozó szobájába. Arról teljesen elfelejtkezett, hogy a fején is van egy cilinder. A formaságokra nagyon vigyázó Ferenc József először meglepetve nézett az orvostanárra, aztán elnevette magát. Halla előbb nem tudta mire vélni a dolgot, aztán tekintete a tükörre tévedt — és mindent megértett. De föltalálta magát és így szólt:

— Felséged most egy fejvesztett, de két kalapos német tanárt lát maga előtt.

AZ ORVOS ÉS A CSÁSZÁR

Napoleon egy alkalommal hosszan elbeszélgetett egy híres sebészorvossal, végül is némi gúnynyal megkérdezte az orvost:

— És hány embert segített eddig a túlvilágra?

— Az orvos habozás nélkül felelt:

— Körülbelül félmillióval kevesebbet, mint felséged.

ÜGYVÉDNÉL

Az ügyvédet felkeresi irodájában a szomszédja:

— Ügyvédi tanácsot kérek — mondta. — Mi a teendő, ha egy gyerek betöri az ablakomat.

— Kérjen kártérítést az apjától.

— Rendben van. Fizessen ügyvéd úr 20 pengőt, mert az Ön fia törte be.

— Szívesen. Vonja le ezt az összeget abból a 40 pengőből, amely ezért az ügyvédi tanácsért jár nekem.

Természetrajzórán

A tanító megkérdi:

— Mi készül a gyapjúból?

Általános csend. Senki sem felel. A tanító felszólítja Gyurikát és segíteni akar neki:

— Na, Gyurika, miből készült a te nadrágod?

Mire Gyurika:

— A papám régi kabátjából!

Óvatos betörő

A zsákmánnyal megrakott betörő a kifosztott lakás előszobájában megáll az ernyőtartó előtt és így tünődik:

— Visszamegyek a lakásba és kinyitom a rádiót, hátha esernyőt is kell vinni magammal.

Mintarímtár

Szerkeszti: **idős Simon István.**

Én nem tudom megétenj
mi bajom,
Amióta átestem ezen a nagy
bivalyon.

Ne keresd a **kanalat,**
Itt fekszik a **kan alatt**
A nagy ordas sárba **turta**
És ezt végig nézte **Gyurka**

Tánckötelemet rám a mazurka **ró,**
De nincs itt lány, csak egy paszuly
karó.

Itt száguld a szilaj **tulok,**
Én tovább nem **kuruttyolok**
A futás nem kurue dolog.

Ime itt van az a régi **katakomba,**
Itt rándult meg, de nagyon a
Kata combja.

A feleségével...

— Itthon van Pupák úr?

— Nem, elutazott.

— Talán valmi kéjutazás?

— Aligha! A feleségével utazott el.

Tengeri hajón

— Mi az, mi bajod, cimbora csak nem vagy rosszul?

— De. Azt hittem, kissé tulsok orvosságot vettem be a tengeri betegség ellen.

Kitűnő alkalom

A hullámok közt hánykolódó hajótörött bosszúsan kiált oda a mentésére sietö matróznak:

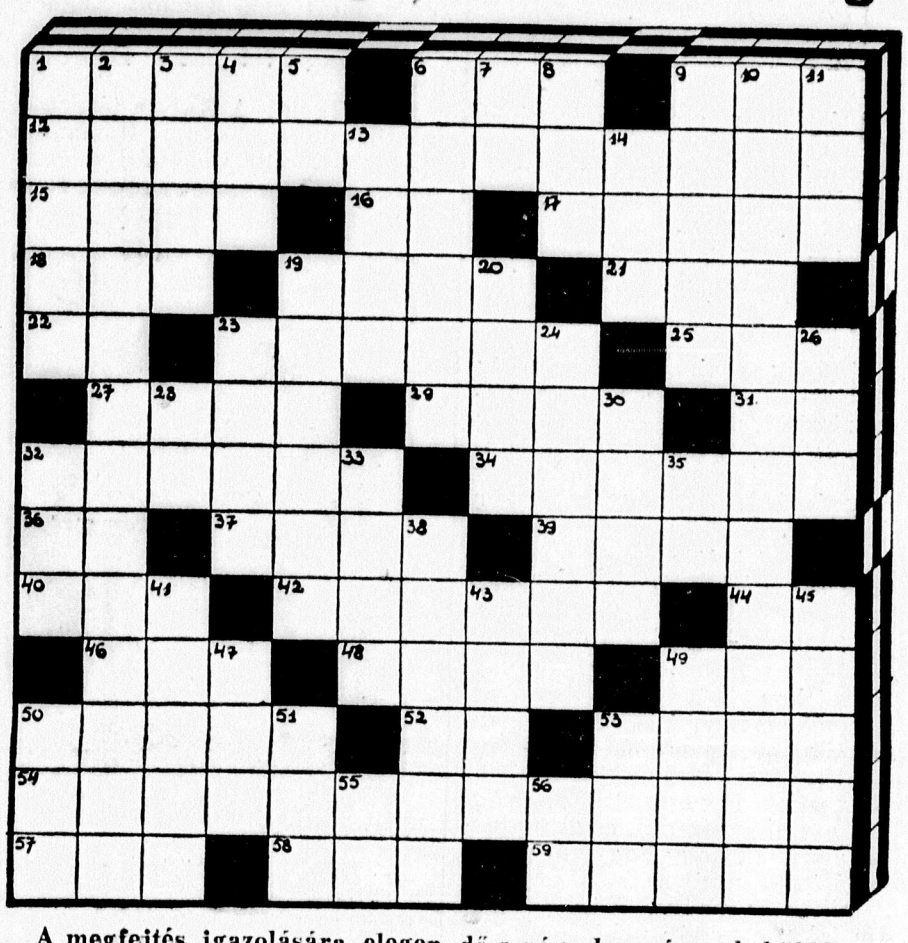
— Hagyjanak békén! Most tanulok úszni!

REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK

Rovatvezető: Boross György

. . . és még sok érdekesség!

A megfejtés igazolására elegendő a négy hosszú sor beküldése.

MEGHATÁROZÁSOK:

Vízszintes sorok:

1. Ha „Kurta" ezt teszi, akkor neki is lesz!
6. Trompf.
9. Olyan görbe vonal, melynek minden egyes pontja a középponttól egyforma távolságra van.
12. Livius történeti művének címe.
15. Éneklő madár.
16. A germanium vegyjele.
17. Guitry keresztneve.
18. Etlen eszes!
19. Görög betű.
21. Kettős mássalhangzó — kiejtve.
22. Azonos magánhangzók.
23. Galagonyafenyő, cserje vagy fa.
25. Igy — latinul.
27. Kúszónövény.
29. A győzelem görög istennője.
31. Az olasz skála „á"-ja.
32. Bor van benne, — már amikor van!!??
34. Ebben teszik az ételt az asztalra.
36. És — latinul.
37. Angol főnemesi cím.
39. Mozog, — pl.: a föld.
40. Dagover keresztneve.
42. Játékszer.
44. Horváth Rezső.
46. Ha . . . nak rendületlenül.
48. Mulatság.
49. . . . -van — Formoza japáni neve.
50. Sziget az Északi-tengerben. Mindössze 20 km² és 1000 lakosa van.
52. Sanctus (szent) rövidítése.
53. Szent István pogány neve.
54. A gébicsek családjába tartozó afrikai madár.
57. Nagyhatalom.
59. Európai folvó — névelővel.

—o—

Függőleges sorok:

1. Kezecske.
2. Önkényuralom.
3. Azután — franciául.
4. A világháboruban osztrák-magyar vezérkari főnök volt. (1857—1935.)
5. Vissza: rövidített főúri cím.
6. Ragasztószer.
7. Az olasz skála „ccé"-je.
8. Német személyes névmás.
9. Pirinyó.
10. Verne Gyula regénye.
13. Rágcsáló házi állatka.
11. Egyiptomi napisten.
14. Makacs-, ellenszegülő-, csökönyös indulat.
19. Buddhista papok.
20. Vonatkozó névmás — tárgyesetben.
23. Föniciai főisten.
24. Középkori misztériumdráma.
26. Svájci folyó.
28. Olasz névelő.
30. . . . Silvio de' Piccolomini — II. Pius.
32. Főzelék.
33. Vissza: római hadisten.
35. Vissza: kettős mássalhangzó.
38. Két azonos keresztnevű személy.
41. Álca.
43. Gyomláló.
45. Ázsiai „kézikocsi".
47. Kettes dal.
49. A déli tengerek szigeteinek lakóinál az, ami szent, ami sérthetetlen, tilos.
50. Vissza: német filmgyár.
51. 1051.
53. Vallomás, mellyel bárki bajba keveredhet.
55. Gally.
56. A gallium vegyjele.

Nagy kockázat

Híres szállóige, melyet a közhit szerint Cambronne francia hadvezér (1770—1842) mondott, mikor a waterlooi csatában — 1845 június 18 — az angolok megadásra szólították fel. A dolog pikantériája az, hogy Cambronne, — akinek nantesi szobrán is ez a felirat ragyog, — egyáltalán nem hait meg, hanem megadta magát és elfogatása pillanatában csak annyit mondott, hogy felcsert kér, aki sebeit bekötözze. A szállóigét egy Rougemont nevű ujságíró találta ki és az a csata utáni napon jelent meg nyomtatásban az Indépendant-ban. Egyébként ebben az alakban ez a szállóige — néhány szócserével — Tóth Kálmán „Előre" című versében is benne van.

Hogy hogyan szól ez a Cambronne szájába adott híres szállóige, azt úgy tudjuk meg, ha 1—36-ig összeolvassuk a kockákba — a meghatározások értelmében — beírt betűket. (Ez küldendő be!)

MEGHATÁROZÁSOK:

1. Testőrség . . . 16 35 3 29 33
2. Ujjal pengetett húros hangszer . . 17 10 11 2 31
3. Hátsóindiai császárság, franciáké 1 5 25 18 22
4. Azt állítja, hogy nem igaz . . . 36 28 24 8 20
5. Csekély mértékben forró . . . 14 23 19 15 34
6. Arábiai állam . . 30 26 32 21 25
7. Növekszik, puffad, felfúvódik . . . 12 13 9 31 20
8. „Kis" Márton . . 22 4 3 6 7
9. Litvániai folyó és város 27 26 32 21 19

A meghatározások értelmében állítsunk össze kilenc fogalmat s a fogalmak betűit írjuk be a fenti ábrába, a számokkal jelzett kockákba. A számok azt jelentik, hogy a megfejtett fogalmak betűit melyik kockába kell írni!

Csak ugy mondom, hogy

. . . lapunk 1938 május 15-iki számában megjelent rejtvények helyes megfejtése a következő:

Élvezet lesz megfejteni!

Az éjszaka vége
Alkotmányeskü
A zendai fogoly
Agrárpolitika

Nagy kockázat! A szép fényes katonának arany, gyöngy élete!

Tanár úr kérem! 87. Lorelei. 88. A Földközi tengerben. 89. Jaffa. 90. Afrikai benszülött négerek. 91. Kilimadzsáró. 92. Norvégia legészakibb városa.

Lóugrás szerint! Anaconda.

Két filmszínész: Ricardo Cortez és Emil Jannings.

Rejtvényposta

42 aláírással levél érkezett szerkesztőségünkbe, melyben több olvasónk azt kérte, hogy a rejtvényt emeljük fel két oldalra. Ezt a kérést — legnagyobb sajnálatunkra nem teljesíthetjük, mivel nincs elegendő helyünk hozzá!

—o—

A rejtvénykészítési pályázatra beérkezett pályaműveket most bírálja el szerkesztőségünk zsűrije s így annak eredményét a jövő vasárnapi számunkban tesszük közzé!

Betürejtvények

1.

L fohász

2.

— i latin út

Eheti dijaink:

6×1—1 kötet könyv.

Tudnivalók:

1. Egyetlen rejtvény helyes megfejtése elégséges.
2. E heti rejtvényeink megfejtéseinek beküldési határideje: péntek este 6 óra.
3. A megfejtések a jövő héten. A nyertesek névsorát a »Hírek« között *»Rejtvényfejtők figyelmébe«* cím alatt helyeztük el.
4. Szelvényt mellékelni kötelező.

20. SZ. REJTVÉNYSZELVÉNY.

Név:

Foglalkozás:

Pontos cím:

Egy ország, ahol különös szokások és tiszta erkölcsök uralkodnak

Schoppe Károly kínai misszionárius visszaemlékezései Kínáról

Debrecenben pár nappal ezelőtt tartott előadást Schoppe Károly német misszionárius. Schoppe 35 esztendőt töltött el a világ legérdekesebb helyén, Kínában, hittérítői munkásságban. Gyökeréig ismeri ennek a hatalmas nemzetnek szokásait, életét, erkölcseit s most, mikor mindez forró aktualitást nyert a kínai hősiesség élet-halál napjaiban, amikor hatalmas elszántsággal tartják magukat a japánok megujuló támadásaival szemben, nem érdektelen megismerni napjaink egyik legerősebben az érdeklődés homlokterében álló nemzetét, melynek életét eddig titokzatos homály takarta el az európai szem elől.

Rendkívül érdekes az, amit a hittérítőkről, a misszionáriusokról mondott Schoppe Károly. Kínában a misszionárius szolgálatot a legkülönbözőbb nemzetiségüekből alakult missziós csoport végzi. Igazi nemzetközi kolónia ez: angol, amerikai, svéd, finn, német, francia, orosz, olasz s ausztráliai egyaránt található ebben a kolóniában. Mind egyek azonban abban, hogy egy atya gyermekei. A béke felforgatóinak, a háborúk bajkeverőinek itt kellene szétnézniük, hogy milyen testvéri egységben, szent közösségben élnek ezek a különböző nációktól összekerült emberek, akiket közös szomj, egy gyönyörű, olthatatlan szomjuság, egy szebb, tisztább világ életének vágya hajtott össze.

Egy copf, amellyel lelkeket lehet megszerezni

— Azoknak — mondotta Schoppe dr. — akik a kínai belföldi misszió szolgálatában állottak, teljes mértékben hozzá kellett idomulni a kínai néphez, ha eredményt akartak elérni. Nemcsak étkezni kellett kínai módra, fapálcikákkal s kinai ruházatot horadnia, hanem még copfot is kellett viselnünk. Nekem például — mondotta mosolyogva — nagyobb copfom volt, mint a feleségemnek.

Szubjektiv élményekről beszél ezután.

— Mikor Sanghaiban beléptem első napon a missziós munkám területére, az első dolog az volt, hogy európai ruha helyet kínait kellett felvennem. Aztán fodrász jött be, kezében mosdótál volt forró vízzel.

— Tessék bedugni a fejét — invitált a fejborotváláshoz.

— Azt én nem teszem — mondottam határozottan, gyanus pillantásokat vetve a forró vízre, amelyhez hasonlót itthon baromfiak kopasztásához szoktak használni.

— Miért nem?

— Mert ez nagyon forró és leégeti a fejemet. Vegyen szappant és borotváljon meg úgy, — rendelkeztem.

A fodrász erre bejelentette, hogy nekik nincs szappanuk egész Kínában. Ellenben ne féljek a víztől, hanem hajoljak közelebb, nézzem meg, nem is olyan forró.

Lehajoltam, hogy eleget tegyek óhajának, abban a pillanatban belenyomta fejemet. Azután olyasmivel, mint egy jégdarab, kapargatni kezdte a hajamat. Hát bizony ez keserves szerszám volt, messze járt a mi borotváinktól. Azért leszedte a hajamat, csak egy kerek foltot hagyott meg a fejem tetején. Majd hasonló csellel leborotválta a bajuszomat is. Azután gyanus szemekkel méregetni kezdte a fejemet.

— A copf — mondotta.

Elővett egy kínai copfot, azt kifésülte és feltüzte a meghagyott kis kerek hajfoltra. Ez a borotválási tortura aztán minden második napon ismétlődött. A kis hajfolt azonban szépen nőtt s copffá alakult. Mikor már olyan nagy volt, belefonta a hamisba a fodrász. Pár év mulva pedig nem volt szükség a hamisra, mert nagy, igazi copfom volt. Ez a berendezkedés azonban jónak bizonyult. Tibetig mehettünk vele. Fegyver nem volt nálunk csak a hit s megtanultuk, hogy ahova Isten nevében lép be az ember, ott az ajtók is Isten nevében nyilnak ki. A kínai ruha, a copf mind csak eszköz volt, hogy lelkeket kapjunk érte.

— Kénytelenek voltunk a kínai módra, fapálcikákkal evést is megtanulni — folytatta Schoppe dr. — ha nem akartuk magunkat kitenni az általános bámulatnak. Mert, ha európai evőeszközökkel próbáltunk enni, pillanatok alatt tömeg sereglett a vendéglőben asztalunk köré. Az ajtó és ablakok is megteltek bámulókkal s volt ebéd, ahol 1500 nézője volt szerény élelmünk európai módon való elfogyasztásának. Mikor a háromágú villát egyikünk szájához akarta vinni, egy jószívű kínai odaugrott és kiragadta kezéből. Azt mondta, hogy nem engedheti, hogy megsértse száját a hegyes dologgal és vére folyjon. A legbarbárabb dolognak tartották a mi evőeszközeinket és végül is kénytelenek voltunk inkább megtanulni a fapálcikákkal enni, minthogy 1500 tanuja legyen az étkezésünknek.

— A missziós munkát beteggyógyítással és ápolással kezdtük meg. A kínai reális természet, csak akkor lehet vele a szeretet hatalmáról beszélni, ha előbb érzi azt. A keresztény igazságokat is előbb szemléltetően kellett velük éreztetni. A prédikáció mellett gyógyítani, ápolni, segíteni kellett őket. Viselkedésünkkel kellett eloszlatni azt a hitet, hogy a misszionáriusok a szívüket és szemüket felvágják és vérüket kiisszák a kínaiaknak.

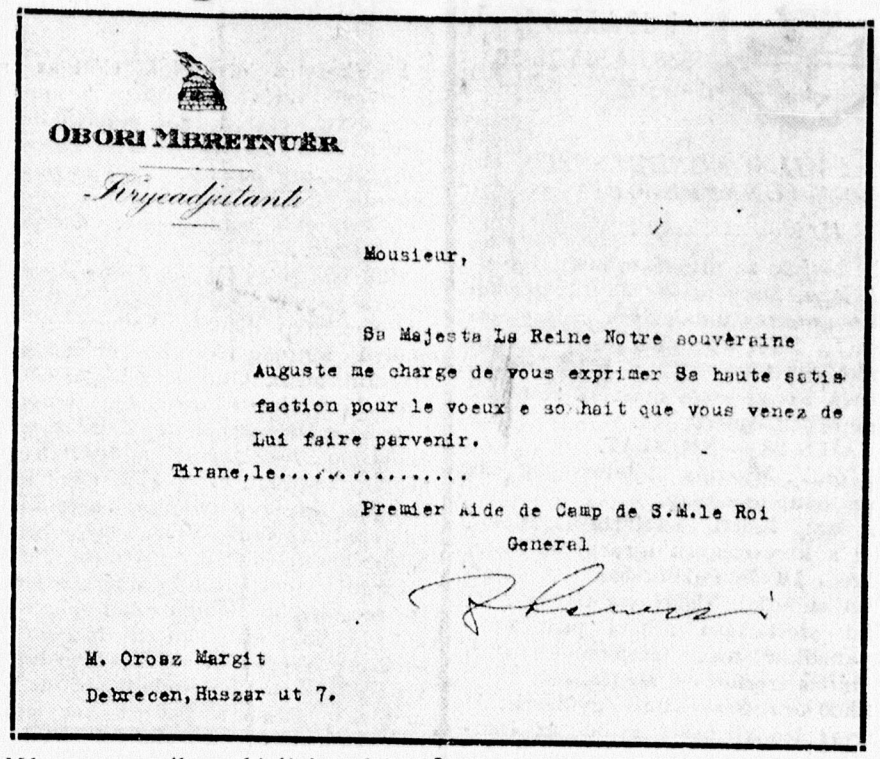
A gyógyításaink eredményei voltak azok, mellyel legjobban megtudtuk nyerni a kínaiakat magunknak. A kínai embernek nemzeti betegsége a bélbántalom. Mi vittünk magunkkal tiz kiló szódabikarbónát és az első lépés, amivel közeljutottunk hozzájuk, az volt, hogy a szódabikarbóna beadása után elterjedt a híre, milyen jól gyógyítunk mi. Hasonló eredményt értünk öt liter ricinussal. Jöttek s mi azt mondtuk, ezt az evangelista csinálta, ezt a gyógyulást, akiről este beszélünk nektek. És hívogatásunkra bejöttek az esti összejövetelekre. Az ótvaros gyermekek meggyógyítása még nagyobb eredmény volt. A gyermekeken keresztül nyertük meg a felnőtteket.

Végül a kínai nyelvről beszélt dr. Schoppe.

— A kínai nyelv könnyű, csupán a hangok kiejtését nehéz eltalálni, ezt a furcsa keverékét az éneklésnek és kiabálásnak. A kínai írás nem 26 betűből áll, mint a mi ábécénk, hanem 216 képszóból. A kínai ember nagyon szereti, ha hizelegnek neki. A betüket felülről lefelé olvassák s mondtuk nekik, hogy úgy olvassák a bibliát ilyenformán, hogy mindig igent intenek fejükkel, míg mi, európaiak, akik balról jobbra olvasunk, mindig nemet rázunk fejünkkel. Ez tetszett nekik nagyon... Általában a kínai derék, erkölcsös, jó nép, tehetséges, nagyszerű fajta, akiknek szíve fogékony talaj volt Krisztus igéi számára — fejezte be Schoppe misszionárius szavait.

(parvus:)

Orosz Margit debreceni óvónő köszönőlevelet kapott Zogu albán királytól, feleségéhez Apponyi Geraldine grófnőhöz irt verséért

OBORI MIRETNUËR

Fiziqadjutanti

Mousieur,

Sa Majesta La Reine Notre souveraine Auguste me charge de vous exprimer Sa haute satisfaction pour le voeux e so hait que vous venez de Lui faire parvenir.

Tirane, le.....

Premier Aide de Camp de S.M.le Roi

General

M. Orosz Margit

Debrecen, Huszar ut 7.

Még a romantikus királyi esküvő előtt történt hetekkel ezelőtt, hogy Orosz Margit debreceni óvónő, aki a Huszár utca 7. szám alatt lakik, megható hangú kedves kis verset irt abból az alkalomból, hogy Achmed Zogu Albánia királya feleségül veszi a szépséges magyar grófkisasszonyt., Apponyi Geraldinet.

A verset az óvónő úgy küldötte el, hogy az éppen az esküvő napján legyen Tiranában. A sok sok csodaszép ajándékokkal, melyeket az európai államfők küdöttek Zogu királynak, megérkezett a kis vers is és minthogy a levél Apponyi Geraldinenak volt címezve, azonnal át is adták a fenséges asszonynak, aki könnybelábbadt szemmel olvasta el a hozzáintézett kedves sorokat. A verset azóta talán le is fordította urának francia nyelvre. Hogy ez így történhetett mutatja az a válasz, melyet Orosz Margit a napokban kapott a tiránai kabinetirodától. A levélpapiron feladóként egy tábornok neve szerepel, aki egyébként a király adjutánsa.

Alább közöljük a verset, mely Apponyi Geraldine grófnőhöz íródott Tiranába:

Apponyi Geraldine Grófnő
Őméltóságának
Tirana.

Tündérországnak szívében élt a kicsi Gerike
Nyiladozott a sok virág kis kertjében körötte.
Csupa bübáj a mosolya, piros eper ajaka,
Apró hófehér gyöngyökből van ragyogó fogsora.
Boldogan élt, bulyócskázott napsugárral, szellővel;
Versenyrekelt nótás ajka a sok szép kis sellővel.
Történetesen arra járt boldog ország királya;
Megszerette és megkérte legyen az ő virága.
A kis Geri igent mondott, erre jött a felhőcske,
Felkapta a Kis Gerikét, messze-messze elvitte.
Legyél boldog Tündérrózsa kicsike kis hazádban;
Ne feledd az árva magyart nagy-nagy boldogságodban.

Hódolattal:
Orosz Margit
okl. óvó- és tanítónő.
Debrecen, Huszár u. 7. sz.

Eredetiben közöljük a választ, amely Tiranából jött a kabinetirodából francia nyelven. A levél magyar fordítása: körülbelül a következő. A királyné hálásan köszöni a hozzá intézett szép sorokat, abból az alkalomból, hogy az esküvője megtörtént. Szeretetét és köszönetét fejezi ki az ismeretlen hódolójának.

Vasvillás háboruság az egyik debreceni tanyán a tilosbatévedt jószágok miatt

Idős Kaszás István debreceni gazdálkodó és Bordás Károly nevű cselédje harcbaszállt Labanc Imre debreceni gazdálkodóval aki a szomszédos földön gazdálkodik. A verekedésre az adott okot, hogy Kaszás jószágai áttévedtek Labbanc Imre legelőterületére. A verekedés során Labbanc Imre húzta a rövidebbet, mert súluynos sérülést szenvedett és hogy a bíróságon hangoztatta, oldalbordája is eltört. Kaszásék szerint Labbanez megleste őket és amikor jószágaikat hajtották a saját földjükre, utánuk rohan és egy nagy vaskapós bottal támad rájuk. Labbanez szerint nem ő volt a támadó, hanem Kaszás István támadta meg őt két társával vasvillával verték, földre teperték, fojtongatták.

A törvényszék előtt most megtartott tárgyaláson az bizonyosodott be, hogy a tanyai háborúság minden résztvevője lényeges sérüléseket szenvedett. A bíróság nem állapitotta meg, hogy idős Kaszás Sándor önvédelemből járt el, mert hárman álltak szemben Labbanez Imrével és ütőeszköz a ő kezükben is volt. A bíróság Kaszás Istvánt és Bordás Károlyt egy-egy hónapi fogházra ítélte. — Az indokolásban enyhítő körülménynek vették, hogy ők is megsérültek és hogy Labbanez erélyesen utasította őket arra, hogy jószágaikra jobban vigyázzanak. — Az ítélet ellen a védő, aki fölmentést kért, fellebbezést jelentett be.

— **Megharapta a kutya.** Karsai János Bajnok utca 29. szám alatti lakost tegnap este a Németh utcán egy kóbor kutya megtámadta és megharapta a lábát. Sebét a mentők kötözték be.

—o—

XXXIV. NEMZETKÖZI EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUS
BUDAPEST 1938 MÁJUS 26-30

A VILÁGKONGRESSZUS ÜNNEPSÉGEI

II. időszak: május 28—30.

Felhívjuk az olvasóközönség figyelmét arra, hogy május 25-én, szerdán a Kongresszus ünnepélyes megnyitása d. u. fél 5-kor lesz, nem pedig — mint eredetileg tervezték — hat órakor. Most a Kongresszus második részének ünnepségeit ismertetjük.

MÁJUS 28.— SZOMBAT.

7 óra: Missziós áljatosságok az egyes templomokban.

9 óra: Keleti szertartású főpapi mise a keresztények újraegyesüléséért a Szent István Bazilikában. A szentmisét mondja: Calavassy György, bizánci szertartású athéni püspök. — Ugyanakkor más templomokban is különféle szertartású szentmisék.

10.30 óra: Szakosztályi gyülések: A) Magyar leányifjúsági gyűlés az Iparcsarnokban. Elnökök: Shvoy Lajos székefehérvári püspök és Auguszta kir hercegasszony. B) Eucharisztia és a hitterjesztés. Magyar szakosztályi gyűlés az új városháza közgyűlési termében. Elnök: Breyer István győri püspök. C) Eucharisztia és a falu. Magyar szakosztályi gyűlés a Vigadóban. Elnök: Hanauer Á. István váci püspök.

16 óra: Harmadik nyilvános gyűlés az Iparcsarnokban. Kállay Tibor ny. miniszter: Az Eucharisztia a szeretet köteléke a társadalmi osztályok és a nemzetek között. 3—3 perces felszólalások különféle nyelveken. Legátusi zárszó.

Este: Vallásos tárgyú előadások a színházakban.

22.30 óra: Szabadtéri eucharisztikus hangverseny a Városligeti tavon.

MÁJUS 29. — VASÁRNAP.

9 óra: A pápai Legátus ünnepi szentmiséje és az összes résztvevők közös áldozása a Hősök terén. Mise közben a papnövendékek gregoriánkara s a fővárosi templomi énekkarok 1000 tagú együttese, majd a Schola Cantorum Sabariensis énekel. Mise után valószínűleg Őszentsége rádióbeszéde. Ennek lefordítása után a Pápai himnusz.

16 óra: Eucharisztikus zárókörmenet és befejező ünnepség. A körmenet a Szent István-bazilikától indul és az Andrássy-úton át vonul a Hősök terére.

A bíboros Hercegprimás köszönő szavai (latinul és magyarul). A Legátus válasza. Engesztelő ima s az ország felajánlása Jézus szent Szívének. Végzi a bíboros Hercegprímás. Te Deum. Tantum ergo és szentségi áldás. Az Oltáriszentséget az áldás után a jáki kápolnában helyezik el.

MÁJUS 30. — HÉTFŐ.

9 óra: Szentmise az Országház előtti téren a Szent Jobb kitételével. Utána körmenet a Szent Jobban a Hősök terére.

Plébániai hírek: A kongresszusi zarándokok szentgyónásukat itthon, Debrecenben végezzék el. Gyónásra alkalom a Szent Anna templomban: minden nap reggel 6—9-ig. Azonkívül május 23, 24 és 25-én d. u. 5—6-ig.

A felutazók kongresszusi jelvényt, énekrendet és programot — saját érdekükben — feltétlen vigyenek magukkal. Kongresszusi ügyben felvilágosítással továbbá is szívesen szolgál a rk. plébániai hivatal

—o—

Egy tragikus végü autókirándulás

A vértesi halálosvégű autószerencsétlenség áldozata feleségének 120 pengő havi életjáradékot ítéltek meg — Egy négy év óta húzódó per vége

Emlékezetes olvasóink előtt az a borzalmas autószerencsétlenség, amely négy évvel ezelőtt 1934 október 8-án történt Vértes községben. A szerencsétlenségnek *egy halálos, egy súlyosan sebesült és több kevésbé súlyos áldozata lett, akik valamenyien debreceniek voltak.*

Mint ismeretes *Balogh* János autófuvarozó Barna utca 14. szám alatti lakos vasárnap délután Auburn gyártmányú autóján nagyobb társasággal vikendre ment. A társaság tagjai *Csernyus József* ismert debreceni autófuvarozó, *Barna Zoltán* fodrászsegéd és *három fiatal hölgy voltak.* Kora délután indultak el és a jókedvű társaság a hosszupályi úton magukkal vitt enni és innivalót elfogyasztotta. Közbe beesteledett és a társaság tagjai azt indítványozták, hogy térjenek haza Debrecenbe, de Balogh azzal a tervvel állt elő, hogy neki van egy nagyon jó ismerőse Nagylétán, aki szívesen látná vendégül őket. El is indultak és az ismerőst megtalálták. Beültek Nagylétán egy vendéglőbe és tovább folytatták a mulatozást. Egyedül Barna maradt kint az autóban két hölggyel és többször sürgette Baloghot és Csernyust, hogy »menjenek haza«. A többszöri figyelmeztetés után tényleg hazaindultak. A kormánykerékhez a kevésbé ittas Balogh ült, míg a társaság többi tagjai a hátulsó üléseken foglaltak helyet. Elindultak és nemsokára az italtól és álmosságtól a kocsiban ülők elaludtak.

Egyszerre csak velőtrázó kiáltást hallottak az autó utasai és arra ébredtek fel, hogy az autó kerekével felfelé fordulva az árokban fekszik. Legelőször Barna mászott ki a kocsi alól, utána a lányok, csak *Balogh és Csernyus nem adott életjelt magáról.* A szerencsésen megmenekült utasok felkapaszkodtak az árokpartra és a közeli községből segítséget hoztak. A segítség megérkezésekor *Csernyus előre hajolva a kormánykerék és az ülés között teljesen élettelen volt, Baloghot szintén eszméletlen állapotban hozták ki az összetört kormánykerék mellől.*

Nemsokára orvost is kerítettek aki Csernyusnál *már csak a beállott halált állapította meg, gerinctörés és súlyos elvérzés végzett vele.*

Balogh aránylag könnyen szabadult, *mert az eltört kormánykerék csak a tengerét szurta át.* A társaság többi tagjai lényegtelen zúzott sebeket kaptak.

A szerencsétlenség után bizottság szállt ki a helyszínre, hogy rekonstruálják a halálosvégű szerencsétlenséget. Kihallgatták az autóban ülőket, akik elmondották, *hogy nem sokat tudnak a szerencsétlenségről, mert aludtak, a hátulsó üléseken.* Még az egyik leány tudott valamit vallani, aki elmondotta, hogy úgy rémlett neki, hogy *az erősen ittas Csernyus, aki a pótülésen ült Balogh háta mögött, a szerencsétlenség előtt mintha áthajolt volna Balogh felett és a kormányhoz kapott ezekkel a szavakkal »nézzük mit tud a kocsi. Mindez azonban lehet, hogy csak fantázia.*

A tragikus végetért Csernyus Józsefet nagyon sokan ismerték Debrecenben. Már a világháborúban a katonaságnál is soffőr volt. Balogh is ismert gépkocsivezető, hiszen éveken át vezette *a tragikusan meghalt Rácz Lajos mezőgazdasági kamara igazgatójának az autóját, majd dr. Czeglédy Bélánál volt évekig alkalmazásban.*

A tragikusvégű autókirándulásból azonban bűnügy lett mégis. Balogh ellen megindult az eljárás és gondatlanságból eredő emberöléssel vádolták. A törvényszéken tartott tárgyaláson azonban kimondották, hogy *a szerencsétlenséget maga Csernyus idézte elő,* amikor átnyult a kocsivezető Balog felett és annak kormányát az árokfelé irányította. Fellebbezés folytán az ügy a debreceni tábla elé került, ahol kihallgattak két debreceni autószakértő mérnököt. Minthogy a szakértői vélemények nem voltak mindenben egyezőek Budapestre küldték fel a iratokat *vitéz Hunyady László az Autótaxi rt.* főmérnökéhez, aki országos szaktekintély, véleményezés végett. A főmérnök megállapította, hogy *a szerencsétlenséget Balogh idézte elő, azzal, hogy túlgyorsan vette a kanyart, ahol a szerencsétlenség történt. A katasztrófa ugyis bekövetkezett volna, ha Csernyus nem nyul a kormánykerékhez, ami különben is nincs bizonyítva.* A tábla elfogadta a szakértői véleményt és *Baloghot 100 pengő pénzbüntetésre* ítélte. Semmiségi panasz folytán az ügy megjárta a Kúriát is, *de a semmiségi okokat elutasították s igy az ítélet jogerőre emelkedett.*

Eddig a büntetőügy, melyben Balogh Jánosnak kimondották a gondatlanságát. Csernyus József özvegye most már polgári pert indított Balogh ellen, Minthogy a kocsiban ülők élete biztosítva volt, most már az egyik nagy magyarországi biztosító is belekapcsolódott az ügybe. Az *özvegy 300 pengő életjáradékot kért.* Elmondotta keresetében, hogy míg az ura élt ismert autófuvarozó volt, aki havonta *700—800* pengőt keresett. Ebből, minthogy Csernyus nem tartott soffört, sőt maga javította az autót, tisztán 300 pengőre rugott a tiszta haszon. A biztositótársaság és Balogh sokalta a kártérítési összeget és bizonyítani kívánták, hogy sokkal kevesebb volt a havi tiszta jövedelme Csernyusnak. Igen sok soffört és kereskedőt hallgattak ki a perben, akik azt voltak hivatva igazolni, hogy mennyit keresett illetve mennyit fuvarozott Csernyus. A kihallgatások utána a debreceen törvényszék ítéletet hozott, *amelyben özv. Csernyus Józsefnének havi 120 pengő kártérítést ítélt meg ura elvesztéséért.*

Most aztán csak az a kérdés, hogy ki fogja fizetni a 120 pengőt a biztosító-e, vagy pedig Balogh János.

Dr Hankiss János előadása a párisi „Sorbonne"-on

Páris, május hó. Nem hirdették öles plakátok, csak kis szerény cédula, hogy egy kis keleti nemzet »les magyars« elküldte nagytudású képviselőjét a világ egyik legrégibb, legnagyobb tekintélyű egyetemére a Sorbonne-ra, hogy francia nyelven felvilágosítást adjon a népies színművészetről, különös tekintettel a magyar népszínművészetre.

Nem indult propaganda hadjárat és mégis megtelt a Sorbone Edgard Quine-ről elnevezett amphiteátruma, ahol gr. Khuen-Héderváry Sándor meg hatalmazott miniszter m. kir. követ, dr. Molnos Lipót egyetemi magántanár a Párisi Magyar Tanulmányi Központ igazgatójának, továbbá mintegy százfőnyi francia és más nemzetiségű hallgató jelenlétében dr. Hankiss János egyetemi tanár úr megkezdte előadását »Le Théatre populaire« címmel. Az előadás végig ugyanazzal a könnyedtséggel folyt le, amit csak a francia nyelv mestere tud biztosítani. Azok az egyszerű, rövid, közvetlen és világos mondatok, amelyek a legnehezebb problémákat is játszva fejezik ki ott, ahol más nyelv izzadó körmondatokból nyög és homályban hagyja magát a gondolat lényegét. Hogy Hankiss professzor előadása mennyire közelítette meg ezt az előadásmódot, legjobban az egyik magyar egyetemi hallgatónő megjegyzése bizonyítja: »Nem is gondoltam, hogy ilyen jól megy már. Az egészet nagyszerűen értem.«

Másik elvitathatatlan érdeme Hankiss egyetemi tanár előadásának a nagy művészetnek a tökéletes alkalmazása, melynek neve az érdeklődés lekötése. Ennek az elkényeztetett párisi diáktársaságnak, akit a Sorbonne világhírű professzorainak csillogóbbnál csillogóbb előadásai kápráztatnak el, pillanatig nem csökkenő figyelemmel csüngött az előadón. Mert maga a téma, ha érdekes is, de szakkérdés. Az érdeklődést azonban biztosította az előadás változatossága, megtüzdelve egyéni tapasztalataival és megállapításával, szinművészetnek mondhatni színészesen sikerült előadásával, hanglemezekkel és végül csattanós anekdótával. De ami mindenek fölött áll és ami minden esetben sikert biztosít a hallgatók előtt, ez a tudás, az a biztonság, amivel az előadó uralkodik anyaga felett. Erről az oldaláról pedig a hazai közönségnek már volt alkalma Hankiss tanár urat megismerni.

Nekem nem szaktárgyam a népszínmű legfeljebb mint mindenhez ehhez is kell valamit konyítanom. Az én szememben Hankiss professzor előadása más szempontból jelent felbecsülhetetlen értéket: a magyar nemzet szempontjából. Az olvasóközönség nagy része talán nem is tudja felismerni egy ilyen előadás horderejét. Mekkora jelentőséggel bir nemcsak az előadó, de a nemzet számára, fellépni a Sorbonne egyik amphiteátrumának a dobogójára és tisztán tudományos vagy művészeti, de mindig politikamentes előadással barátokat szerezni hazánknak. Egy-egy hasonló külföldi előadás hazánk számára ugyanazt jelenti, mint a misszionáriusok munkája a kereszténység érdekében. Elviszi, továbbadja a mi népünk szellemi kincseit, más nemzetek fiainak és bebizonyítja, hogy Magyarország nem Balkán, ott egy ezerévés kulturájú nép lakik. Különösen nagy Hankiss tanár előadásának jelentősége, mert olyan országban tartotta meg, ahol a közvéleményt és Magyarország ismeretét a célzatos érdekpolitika meghamisította.

És hogy Hankiss János mennyire a hallgatókhoz szólott, menyire megnyerte őket nemzetünknek és magának, bizonyítja az a hosszas taps és sok meleg gratuláció, ami előadása után osztályrészül jutott.

Lechner Pál.

HIRDETMÉNY. A Debrecen sz. kir. város erdőségeiben az 1938. év folyamán házikezelésben gyüjtendő elsőrendű levelles por és kocsánymentes zöld színűre száradt préseletlen csalán mennyiség értékesítésére f. évi június hó 4-én délelőtt 10 órakor Debrecenben a Városháza kistanácstermében nyilvános szóbeli és írásbeli versenytárgyalást fogok tartani. Előreláthatő csalánmennyiség kb. 300 q. Irásbeli ajánlatok »Ajánlat csalánlevél megvételre« felirattal 1938 június 4-én délelőtt 9 óráig hozzám címezve a közigazgatási iktató hivatalba adandók be. A szóbeli árverés, illetőleg az ajánlatok felbontása 1938 június 4-én délelőtt 10 óra a Városháza kistanácstermében. Az árverés részletes feltételei a közigazgatási kiadóhivatalban megtekintendők, esetleg a gazdasági ügyosztály díjtalanul megküldi. *Polgármester.*

Az evangélikus iskola növendékei által előadott »Liliomkirályfi« szereplői.

Evangélikus iskolában a magyarruhás tánccsoport szereplői.

Harmincöt presbiter felebbezett Papp Imre kihagyása miatt az Árpád-téri jelölésből

Az egyházkerület illetékes bizottságához a következő fellebbezést nyujtotta be 35 presbiter:

A debreceni református egyház alulirott presbiterei az E. T. II. tc. 43. §-ában biztosítottt jogunk alapján a debreceni egyházmegye jelölőbizottságának 1938 május 14-én, az Árpádtéri lelkipásztorválasztás tárgyában hozott határozata ellen Papp Imre debreceni hitoktató-lelkész pályázónak a jelölésből való kihagyása miatt fellebbezéssel élünk és kérjük, méltóztassék az egyházmegyei jelölőbizottság határozatának megváltoztatásával Papp Imrét lehetőleg első helyen jelölni.

Indokolásul előadjuk, hogy az E. T. II. t.-c. 42. §-a szerint a jelölésnél és a sorrend megállapításánál a választó egyházközség képviselőinek óhajtását figyelembe kell venni. Jelen esetben ez nem történt meg. Papp Imrét köztudomásúlag Debrecenben háromszor választották meg nagy szótöbbséggel lelkésszé s nyilvánvaló, hogy a választó egyházközség óhaja ma is az ő jelölése és megválasztása mellett nyilatkozott meg, amit bizonyít a jelölő bizottság ülésén résztvevő választó egyházközségi presbiterképviselőknek a nyilatkozata is.

A legutóbbi Árpádtéri lelkipásztorválasztás során éppen a most üresedésben lévő állásra Papp Imrét 110 főnyi szótöbbséggel választották meg és megválasztását az egyházkerületi bíróság nem az ő hibájából, hanem merőben alaki okok miatt semmisítette meg. Ilyen előzmények után joggal várhatta az Árpád-téri egyházrész választó közönsége, hogy az új választás Papp Imrének elégtételt, a választó közönségnek pedig igazságot fog szolgáltatni. A választásban elsősorban és legközelebbről a választó egyházközség van érdekelve, így tehát a törvény kifejezett rendelkezésétől eltekintve is magasabb emberi, erkölcsi és egyház szempontokból is a választók titkos szavazás mellett immár megnyilvánult többségének akarata és óhajtása a döntő. Ezt a döntést a jelölőbizottság elősegiteni és támogatni, nem pedig megakadályozni és elgáncsolni hivatott. Nemcsak jogos kritikának a kiváltásárt, hanem mély elkeseredés felkeltésére is alkalmas lehet az a tény, hogy a jelölőbizottság a választók akaratát teljesen figyelmen kivül hagyva oly eljárást tanusított, amelynek látszata az, hogy éppen azokat a pályázókat — s így legelsősorban Papp Imrét — hagyták ki a jelölésből, akiknek népszerüségük és talajuk van a választók táborában és teljesen idegen és a választók előtt ismeretlen pályázókat jelölnek pusztán azért, hogy az esélyes jelölt megválasztását lehetetlenné tegyék.

Papp Imre 21 év óta okleveles lelkészként működik s ebből 17 esztendőt töltött a debreceni egyház szolgálatában s ebből 14 évet, mint hitoktató működött. Mindkét lelkészi oklevele jeles fokozatú, az iratoknál elfekvő törzskönyvi lap szerint rendes főiskolai tanulmányait kivül két félévet a bölcsészeti karon hallgatott, a debreceni egyháztársadalmi életben tevékeny részt vett, a „Vasárnap" cimü egyházi folyóiratot hosszabb ideig szerkesztette, a Templomegyesületi Vegyeskarnak több éven keresztül titkára volt, a nyilastelepi egyházrészt megszervezte és hét éven át vezette s így a törvény szószerinti szövegében előforduló mindazon kellékek fennforognak, amelyek a lelkipásztori szolgálatban tanusított buzgóságára és munkásságának eredményességére, általában egész egyéniségére és társadalmi szereplésére a legkedvezőbb és legelismerésreméltóbb fényt vetik. Ha mindehhez hozzávesszük az E. T. II. tc. 42. §. 4. bekezdésében foglalt utalást is, a választó egyházközség óhajtását illetőleg is, akkor nem lehet kétség aziránt, hogy az egyházmegyei jelölőbizottság, a törvény intencióival ellentétben szabálytalanul és helytelenül mellőzte Papp Imrét és tévesen állapította meg a sorrendet is, mert mindezeknek alapján Papp Imrének első helyen kellene a jelöltek között szerepelnie.

Súlyosan kifogásolható dr. Hegyaljai Kiss Gézának második helyen történő jelölése, amikor ő nem is a tiszántúli egyházkerület kötelékében áll. Az állandóan követett jelölést gyakorlat szerint a helybeli pályázókat alkalmasságuk esetén mindenütt és mindig előnyben szokták részesiteni az idegen pályázókkal szemben.

Nagy Béla hódmezővásárhelyi lelkipásztor harmadik helyen jelöltetett, annak ellenére, hogy egészen fiatal lelkipásztor és félannyi szolgálati idővel sem rendelkezik, mint a mellőzött Papp Imre. A törvény szerint csak egyenlő körülmények között kell a lelkipásztori szolgálatot teljesitő pályázót a vallásoktató-lelkész elé helyezni. Jelen esetben Papp Imre a törvényben felsorolt egyéb kellékek és körülmények tekintetében messze megelőzi mind a három jelöltet és ezért pusztán azon tény miatt, hogy hitoktató lelkészi tevékenységet fejt ki s nem lelkipásztor, mellőzni nem lehetett volna, mert ez az eljárás kifejezetten sérti a törvény rendelkezéseit.

Az összes debreceni pályázóknak azon a jogcimen történő mellőzése, hogy ők hitoktatólelkészek nem paróchusok, sértik a református egyház tagjainak az ifjúság lelki oktatásának fontosságába vetett hitét is, mert hiszen a sérelmezett jelölőbizottsági határozat, mintegy másodosztályú, alacsonyabb rendű lelkésszé fokozza le a vallásoktató pályázókat ezzel a döntéssel. Annál is kább sérelmezhető ez, mert az E. T. II. t.-c. 3. §-ának 2. bekezdése szerint a vallásoktatólelkész éppúgy, mint a paróchus lelkipásztor „önálló lelkészi hivatalt tölt be".

Fenti indokaink alapján kérjük, méltóztassék kérelmünk szerint határozni.

Aláírások.

Semsey Lajos a debreceni r. kat. gimnázium VIII. oszt. tanulója az országos tanulmányi versenyek során a rajzversenyen második dijat nyert.

Éleslövészet

1938. évi június hó 2., 3., 8., 9., 10., 15., 17. és 20-án a Sárkút tanyánál lévő hareszerülőtéren, a pallagpusztai vasúti állomás közelében éles lövészet lesz. A lőteret e napokon a lövő alakulat reggel 6 órától, 19 óráig le fogja zárni.

A lezárt idő alatt a Debrecen és Hajdúsámson közötti országúton a forgalmat a lövészet vezetője gyorsan mozgó járművek (gépkocsi, kerékpár stb.) részére esetenként meg fogja nyitni.

Debrecen, 1938 május hó 12-én.

Lám Dezső sk., főkapitányhelyettes, a rkapitányság vezetője.

HIRDETMÉNY. *(Lótenyésztők figyelmébe.)* Értesitem a város érdekelt lakosságát, hogy a m. kir. Központi Lóvásárló Bizottság folyó évi május hó 28-án szombaton délelőtt fél 10 órai kezdettel a hortobágyi vásártéren lóvásárlást tart. A bizottság vásárolni fogja a 3—7 éves 158 cm-nél magasabb hátaslónak alkalmas melegvérű lovakat és a lovakért átlag 600—670 P-t fizet. Az ismert jó származás a ló értékét emeli. Az eladónak tehát saját érdekükben kivánatos, hogy lovuk marhalevelén kivül a lovak származási lapját (fedeztetési jegyét, szabályszerűen kitöltött csikózási igazolványát) a vásárra magukkal vigyék. *Polgármester.*

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

Érdemes-e gyümölcsfákat hernyófogó övekkel védeni

A hernyóenyves fogóöveket különösen a téli araszolók elleni védekezés esetén szoktuk ősszel felrakni gyümölcsfáinkra. Tavasszal és nyáron a fákat nem szokták a gyümölcsösökben hernyóenyvgyűrűvel ellátni, pedig ezen időszak alatt is szolgálatot tehet a kártevő rovarok elleni védekezésnél. Ajánlatos rügyfakadás után fáinkat ellátni hernyóenyvgyűrűvel, mert sok rovart megakadályoz abban, hogy a fára feljusson. A hangyák bolyaiban átteleltetett hangyákat ilyenkor hordják fel a gyümölcsfákra, tehát az enyvgyűrű megakadályozza őket ezen munkájukban. Kora tavasszal egyes levélbarkók gyalog igyekeznek fel a fák koronájába, hogy ott a rügyeket megrágják, ezeket az enyvgyűrű szintén visszatartja. Nagyon sok kendermagbogár is megragad az enyvgyűrűn, különösen a homokos vidékeken. Megfogja a hernyóenyves gyűrű az eszelények több faját, a bimbólikasztót, szúhok közül is sok megragad az enyvgyűrűn. A hernyók, ha egy-egy fát lekoppasztottak, átvándorolnak az ép lombú fára, hogy azt is lekopasszák. Ha hernyóenyvgyűrű van a megtámadott fán, akkor a pusztításuk elmarad. Sok darázs, légy, bogár ragad meg a faderekán, pedig ha feljuthatnának a fára, ezek is csak pusztítanák annak lombját, kérgét, gyümölcsét. Ezen körülmények arra ösztönöznek bennünket, hogy a hernyóenyvgyűrűt majdnem egész éven fenn hagyjuk a gyümölcsfáinkon, mert így nagyon sok bosszuságnak, kárnak elejét vehetjük. Arra legyen azonban gondunk, hogy a kikötött hernyóenyvgyűrű állandóan »fogóképes« állapotban legyen, vagyis, hogy annak felülete mindig ragadós maradjon. Ezt elérhetjük azzal, hogy a felületét kis falapátkával gyakran felkavarjuk, ha szükséges akkor pedig utána mázolunk még az enyvből is.

A lucerna helyes kaszálása

Sokan alig várják, hogy a lucernájuk kaszálható állapotban legyen és máris levágják állataik részére. Az a hit is járja, hogyha a lucernát minél többet kaszálják, annál jobban sürüsödik, bokrosodik. Az ujabb kutatások ezt megcáfolják. Kiderült, hogy a lucerna virágzásáig lucerna lombozata fejlődik és a virágzás után már a lombozat fejlődése lassú. Tudvalevő pedig, hogy sok tápanyag a lucerna gyökérfejében vándorol, erősebb lesz a gyökérzete és így a következő sarjadzások nagyobb számban fejlődnek s nagyobb termést adnak.

Az ujabb kutatások alapján tehát, ha a gazdának nincs nagyon szüksége a takarmányra, virágzás előtt ne kaszálja le, mert elgyengül a lucerna és hamarább is pusztul ki. A helyes kaszáltatás az, ha évente legalább egy sarjadzást, később pedig java virágzását kaszáljuk. A később vágott lucerna keményebb és különösen a lovak fogyasztják szívesen.

Tavasz idején a legelső sarjadzást mindig korábban virágzás előtt várjuk, mrte ilyenkor annyira bulya a fejlődés, hogy később a nagy árnyékolás következtében az alsó levelek lehullanak.

A méhész május havi munkája

Május! Akácvirágzás! Főhordás! Három szó és ebben minden méhész egész évi munkájának és reménységének beteljesülését látja. A tavaszi kirepüléstől kezdve minden munkának a sugalmazója az volt, hogy népes, erős családunk legyen a főhordásra, hogy azt teljes mértékben kihasználva, megtalálja a méhész a számítását, a méhészetbe fektetett tőke hozamában. Itt azonban egy komoly figyelmeztetést kell közbeszúrjak s ez az, hogy a mézelszedéskor gondoljunk a méhcsalád jövőjére is. Nem szabad a méhcsaládot teljesen kifosztani, hanem csak azt a mennyiséget vegyük el tőle, ami a jövő évi főhordásig mint felesleges mutatkozik. Miután Magyarország méhtenyésztése és annak jövedelmezősége az egy biztos hordást nyujtó akácvirágzásra van felépítve, így arra kell törekedjünk, hogy ezt minél teljesebben kihasználjuk.

Május a termelés, szaporitás és építés idejének hónapja.

Termelés végett az akácvirágzás előtt 5—6 nappal megnyitjuk a méhcsaládok számára a mézteret. Bár a hordás első időszakában a méhcsalád a költőfészekben a fiasítás körül építi ki a maga mézvárát, a méhkoszorút, de egy-két napi gyüjtés után már a mezkamrába is jut a gyüjtésből. A sok idősebb bogár minden életenergiáját a gyüjtési lehetőség teljes kihasználására fordítja. A méhcsaládot ne zavarjuk gyüjtőmunkájában, sőt legyük azt könnyebbé azzal, hogy ha lehet a kijárónyíláson bővíteni, úgy távolítsuk el a szűkítő betéteket. Két-három napi hordás után a család tevékenysége csökken, mert a rendelkezésre álló tér nagyobb részét meghordta. Ilyenkor van szükség a második mézkamrára. A begyüjtött méz még nem elég érett a pergetésre, tehát még nem lehet a családtól elszedni, hanem azt a méztérrel együtt felemeljük és közbeiktatjuk a második mézteret, üres keretekkel ellátva. Egy órán belül a lassúmozgású család ismét gyors tevékenységbe kezd. A méhek gyüjtőösztönét így kihasználva kettő, esetleg három méztér kereteit is megtöltik. Az így gyüjtött nagyobb mennyiségből bőven tartalékolhatunk a családnak és a pergetési eredménnyel is meg leszünk elégedve.

Szaporitás végett a legerősebb családoktól vegyünk el 2—3 érett fiasitott keretet a rajta levő bogarakkal együtt és tegyük egy kaptárba. Seperjünk még hozzá két keretről népet. Ugyanezt a munkát még 3—4 kaptárnál megismételjük és az így egybekerülő kereteket egymás mellé rakjuk, közben a bogarakat füsttel egyszaguakká tesszük. Az így megtöltött kaptárt végleges helyére állitjuk és zárkában anyát adunk neki. Ezt a munkát a főhordás előtt 10—12 nappal végezzük. Mire az akác virágzásnak indul, az így készitett mesterséges család egyenlő erősségü lesz a régi törzsesaládokkal és ugyanúgy mézeltethető, mint az eredeti méhcsaládok. Jó elnevezése van: mézelő műraj. A virágzás után készített rajokat, vagy természetes úton létrejött rajokat a hordás megszünte után élelem szempontjából felül kell vizsgálni és ha kevés az élelme, úgy az etetésről gondoskodni kell.

Az építési ösztön a természetes rajzás utján kijött méhrajoknál van meg leginkább. Ezért ilyen rajt mindig műlépre lakoljunk be. Öt-hat keretbe ragasztott műlép kiépitése után, ha még jó hordás van tovább bővíthetünk 1—2 kerettel.. A rajzás megakadályozásának is egyik legjobb módja a törzscsaládokkal való épittetés. Virágzás előtt a népesség arányában a fiasitás mellé 1—1 műlépes keretet adunk, ha azt a család kiépitette, a méhcsalád fokozatos bővítését mindig műléplapos keretekkel végezzük. Igy kettős célt érünk el. A méhcsaládnak munkát adunk, tehát lemond a rajzásról, másrészt a lépek szükségszerüti pótlását, újitását is elvégezzük.

Cserebogárirtó bizottságok alakulása

A cserebogár petéit a földbe rakja. Az ezen petékből kikelő pajor négy évig él a földben. A negyedik évben a pajorból átalakult cserebogár kirepül, nagy károkat okoz és petéit ismét lerakja a földbe. Ezért van, hogy minden negyedik évben sok a cserebogár. Ebben az évben sok cserebogárra van kilátás, épen ezért a földmivelésügyi miniszter rendeletet adott ki, melynek értelmében a csrebogárirtást községenként megszervezve, hatósági vezetés és ellenőrzés mellett kell végrehajtani. A vármegyei központi bizottságon kivül minden községben külön helyi cserebogárirtó bizottságot alakitanak. Ez a bizottság a község határát körzetekre osztja fel és cserebogárszedő csoportokat alapit. Az egész lakosságát megfelelően kioktatják. A szedést, irtást akkor kell megkezdeni, amikor a hőmérséglet nappal tartósan 20 fok fölé emelkedett és 30 centiméter mélységig a talaj hőmérséklete is meghaladta a tíz fokot. Az összeszedett bogarakat naponta meghatározott időben kell beváltani és megsemmisítetni. A megsemmisités úgy történik, hogy a cserebogarat zsákostól leforrázák, vagy zsákostól hideg vízbe mártják, azután a megmerevedett bogarakat megásott gödörbe berétegezik, miután előbb néhány újjnyi vastagságú darabos oltatlan meszet hintenek rájuk.

A szőlő és kaliforniai pajzstetü

A kaliforniai pajzstetű (Aspidiotus perniciosus Comst.) szőlőn csak nagyon ritkán található. Mégis megfigyelték néhány esetben, hogy nyáron, erősen fertőzött gyümölcsfák alá telepített szőlőtöveken megtelepedett a kaliforniai pajzstetű. Igen érdekes azonban, hogy a szőlőtövek fertőzöttsége a következő tavaszra minden esetben megszünt, mert a pajzstetvek a tél folyamán százszázalékban elpusztultak. Ez a körülmény igen sokat jelent. Elsősorban azt jelenti, hogy a szőlőn a kaliforniai pajzstetű nem érzi jól magát, mert valamilyen okból kifolyólag nem találja meg rajta életfeltételeit. A sinylődő pajzstetve ellenálló képessége természetesen csekély, akár csak az éhes, vagy beteg emberé, ezért nem képesek elviselni a tél szigorát. A kivitelre kerülő szőlő növényegészségügyi vizsgálata tehát igenis indokolt és egyáltalában nem felesleges.

A lótetü irtása melegágyakból

A lótetű a melegágyban néha igen tetemes kárt okoz a melegágyban lévő palánták, pirmőrök elpusztításával. Ennek a kártételnek elejét vehetjük, ha a melegágyat a betelepités előtt megszénkénegezzük. 1 m²-re 50 gr szénkéneget kell számitani. 24 óráig a melegágyat zárjuk le ablakokkal, csak azután szellőztessük ki alaposan és csak azután telepitsünk bele növényeket vagy vessünk bele magot. A melegágyban tanyázó földigiliszták kedvéért újra- bele fog telepedni a lótetű a melegágyba, de ekkor már szénkénegezni a növények miatt lehet, azért más módon kell az irtást megkisérelni. Szórhatunk ki a melegágyban lótetű avalint is, ez is jó irtószer. Lehet azonban vízzel is kiönteni a lótetűt. A járatába, mikor az lefelé fordul, előzőleg olcsó már elhasznált fáradt olajat öntünk, hogy a járat fala kissé olajos legyen, a vizet be ne igya, azután hirtelen után vizet öntünk bele. Az olajos falon hirtelen lefutó víz a lótetűt kihajtja.

Az akácvirágzás és a méhek szorgalma

Az akácvirágzás idején a gyüjtést nagymértékben befolyásolja az időjárás és a virágzás előrehaladt volta. Általánosságban az akácvirágzás idejéül 8—10 napot számitunk. Erre a rövid időre van a méhészet jövedelmezősége vagy eredménytelensége feltéve. — Az előbb emlitett időből 1—2 napot elővirágzásra számitunk. Ekkor családonként a hordás 0.40—1.20 kg között ingadozik. A fővirágzás 5—7 napig tart. Ez alatt az idő alatt naponta 3—6 kg között változik a napi súlygyarapodás, de kivételesen elérheti egy, esetleg két nap alatt a 8—10 kg-ot is. A virágzás végén a naponkénti súlygyarapodás rohamosan csökken. Általában jó méhészeti területnek lehet minősiteni azt a területet, ahol átlagosan 20—30 kg pergethető felesleget tudunk kimutatni, mert ez alatt a rövid idő alatt is mindig van 1—2 hűvös, esős, hordásra alkalmatlan nap.

Cserépkályhák

állandó raktáron. Átrakásokat garanciával a legolcsóbban vállal LACZKÓ kályhás Hatvan u. 4.

A TISZÁNTÚLI KISIPAROS

Szaloniparos

Az utóbbi időben újabb közfelfogás kezd kialakulni arról, hogy az érettségizett, vagy diplomás és szellemi pályán elhelyezkedni nem tudó ifjúság nem szabad, hogy idegenkedjék attól, hogy műhelybe, vagy a pult mögé bevonuljon, mert hiszen ő ot is kizárólag irányító szellem lesz. E felfogás ellen ad hangot Soós Imre az egyik országos szaklapban. Világosan megmondja, hogy ez a felfogás téves. A főiskolát végzett ifjúság közül is csak azok válhatnak irányító szellemekké a műhelyekben és boltokban, akik előbb alapos tudással, vasszorgalommal és törhetetlen akaraterővel olyan üzleti vállalkozást teremtenek maguknak, ahol szükség lesz munkások és alkalmazottak seregének irányítására. Ne ringassa tehát magát senkisem abban a tévhitben, hogy a kevés államilag juttatott pénzből szalon-iparossá, vagy szalon kereskedővé válhatik. A tanult fiatalemberek kellő megfontolás után vegyék igénybe a nemzeti önállósulási alapot és a nem éppen rózsákkal beszórt új útra felgyürt ingujjal és semmiféle munkától vissza nem riadva lépjenek. A nehéz helyzetben levő kisiparnak és kiskereskedelemnek nincs szüksége államilag támogatott olyan konkurrenciára, amelyben a kisiparos, vagy kereskedő arra a kényelmes álláspontra helyezkedik, hogy neki nem szükséges minden erejét megfeszíteni az üzlete fellendítésére, mert ha nem sikerül a vállalkozása, belőle legfeljebb újra szellemi munkanélküli, a kölcsönvett pénzből pedig kifizetetlen állami adósság lesz.

Az Önállósítási Alapból részesített fiataloknak nehezebb a helyzetük — és ezt tudniok kell — mint a tanoncokból, segédekből lett iparosoknak, kereskedőknek, mert amazok több éves gyakorlati tapasztalattal lépnek a műhelybe, vagy a pult mellé. Az új kereskedőknek és iparosoknak külön kell dolgozniok azért, hogy ezt a néhány éves gyakorlat hiányt pótolják.

Fodrász üzletek vasárnapi nyitvatartása

A fodrászüzletek május 1-től szeptember 30-ig terjedő időben 6 órától déli 12 óráig, az év többi részében reggel 7 órától 12 óráig tarthatók nyitva. A rendelet május 15-én lépett életbe.

A kenyér árát le fogják szállitani

Dr. Laky Dezső árkormánybiztos nagyjelentőségű kutatásokat végez az irányban, hogy megállapítsa, miért olyan drága a kenyér. A mai ár még a 24 pengős búza mellett sem indokolt. Egy kiló kenyér nyersanyagának értéke adóval együtt csak 19.95 fillér, tehát a 40 filléres kenyérárnak a fele.

Az árkormánybiztos átvizsgálta a sütőiparosok árkalkulációját és ezt most folytatja a malmoknál, hogy a titok nyitjára rájöjjön. Munkájának előreláthatólag meg is lesz az eredménye, a kenyér árát le fogják szállítani, sőt biztosítják a termelőnek a megfelelő búzaárat, rentabilissá teszik a malomipart, felvirágoztatják a ma fizetésképtelenné vált sütőipart, a lisztexportot kevesebb állami áldozattal bonyolítják le.

A debreceni timár, cipész és csizmadia iparosok érdekes szakma életmentő mozgalmat inditottak

Olyan világot élünk, amelyben mindenkinek örülnie kell, ha azon a területen, amelyet a közgazdasági sors számára kijelölt, élni tud és megél. Mindenkinek tehát saját területen kell kifejtenie áldásos tevékenységét és semmi esetre sem szabad átkalandoznia mások „vadászterületeire", ahol az ő tevékenységi köréhez, iparágához nem tartozó foglalkozási ág üzésével mások kenyerét veszi el. Ez az elv vezette a debreceni timár, cipész és csizmiadia mestereket és iparosokat, akik közös beadványt intéztek az iparügyi miniszterhez. Azt kérik, tiltsa el a gumicsizmák gyártását, mivel ezzel a lábbeli készítő iparosoknak mérhetetlen károkat okoznak.

Hivatkoznak arra a tényre, hogy éppen a gumicsizmák gyártása miatt a bőriparosok vásárlási készsége és képessége nagy mértékben visszahanyatlott, mert a legnagyobb szezon idején a közönség alig dolgoztat.

Félmillió ember élne meg a cipésziparból. Igy is óriási küzdelmet kell vívniok a cipőgyárak és bőrgyárak konkurrenciája miatt.

A cipész, timár és csizmadiaiparosok mozgalma teljesen érthető és indokolt.

Nagyon fontos a mozgalomnak második része. Ugyanezek az iparosok kérik az Ipartestület elnökségét, intézzen megkeresést a bőrgyárosokhoz is és kérjék fel őket, hogy a lábbeli gyártással hagyjanak fel és kizárólag bőrök gyártásával és a kereskedők kiszolgálásával foglalkozzanak, a cipők készítését hagyják meg az iparosok kezében.

Az Ipartestület már meg is kereste a Bőrkereskedők Országos Szövetségét, hogy ezt a kérelmet és mozgalmat támogassák.

Reméljük akiket illet, megértik ezt a nagyon is méltányos és igazságos kérést.

15.000 pengős vállalati összegig az ajánlati nyomtatványokért nem kell fizetni

Több izben érkezett már panasz hozzánk, hogy a közszállításoknál használatos ajánlati ürlapok és egyéb feltételek, nyomtatványok kiadása esetén az érdekelt hatóságok **tulmagas összeget számitanak fel.** Ezzel kapcsolatban felhívjuk a figyelmet a **Közszállitási Szabályzat 20. §-ának 3. pontjára,** amely szerint:

„A megrendelő hivatal a versenytárgyalással kapcsolatos kiadványait az érdeklődőknek rendszerint díjtalanul, ha azonban igen nagy terjedelmüek, vagy igen költségesek, legfeljebb az önköltségi ár ellenében adja. Ha az egész, vagy egy bizonyos munkanemre eső vállalati összeg a 15 ezer pengőt előreláthatólag nem haladja meg, az ajánlattételhez szükséges nyomtatványokat a kisiparosoknak díjtalanul kell kiadni".

Ipartestületi elnökség.

Az ipartestületi szék birságolási hatásköre

Olyan esetekben, amikor az ipartestületi szék azt állapítja meg, hogy az ipartestületi tag az iparüzés tisztességét sértő módon járt el, az illetőt csak eljárása helytelenségére figyelmeztetheti, illetőleg az illetékes hatóságnál feljelentést tehet, azonban pénzbírságot nem róhat ki.

A vonatkozó törvényszakaszok, valamint az ipartestületi alapszabályok rendelkezése értelmében a fegyelmet sértő tagok 100 pengő pénzbírsággal sujthatók ugyan, az a körülmény azonban, hogy valaki üzlete körében az iparüzés tisztességét sértő módon jár el, vagy pedig a irányárakat nem tartja be, fegyelemsértő magatartásnak nem minősül.

A Mikepércsi uti iskola tatarozási munkáira beérkezett ajánlatok

A Mikepércsi út 3. szám alatti iskolának tatarozási munkáira a város nyilvános versenytárgyalást hirdetett. A beérkezett ajánlatokat Zádor Gyula műszaki tanácsos elnöklésével működött bizottság bontotta fel, melynek tagjai *Bojtor* Ernő, *Vigh* Gyula és dr. *Kertész* Béla voltak. Közel ötven iparos pályázott a 10.000 pengő érték körül mozgó munkákra. Az egyes szakmák szerint különválasztva az ajánlatok a következők voltak:

Kőművesmunkára pályáztak: Faragó Sándor építőmester 7825. 40 P. Szendrei Sándor és fia 5315.50 P, Sápi Isván kőművesmester 8241.86 P. Takács Albert építőmester 7570.60 P. Erdélyi Mihály kőművesmester 5598.30 P. Jost Ferenc építészmérnök, építőmester 7391.50 P. Mezei Béla és Nagy Sándor mesterek kőműves munkára 6061 P. Tóth Ferenc és Kiss József mesterek 3915 P. Kiss István kőművesmester 6846 P. vitéz Siposs László építőmester 7036.20 P. Szilágyi József kőművesmester 5291.50 P. Filep István kőművesmester 7264 P.

Asztalos, lakatos, mázoló és üveges munkára pályáztak: Ábel László asztalosmester: 4230 P. Bálint Lajos asztalosmester 4878 P, Gyulai Lajos asztalosmester: 5208 P.

Asztalosmunkára ajánlatot tettek a következő mesterek: Kovács Béla 2878 P, Fuchs János 2362.40 P, Salay József 2276 P, Bálint Lajos 2540 P, Bálint Sándor 2374 P, Löki Sándor 2472 P. ifj. Veres Sándor 2642 P, Szabó József—Szolnoki Győző asztalos és lakatos 3286, lakatos munkára 963 P, Kovács Ferenc 2688 P.

Ácsmunkára beérkezett ajánlatok: Nagy János 483 P, Juhász József 331.10 P, Domokos Lajos 584.83 P, Mezei Béla és Nagy Sándor 516 P.

Mázoló munkára pályázott mesterek ajánlatai: Tóth István 522.80 P, vitéz Nagy Lajos 404 P, Kohn Sándor 386.70 P, Varga Imre és Társai 500 P, Szekeres Testvérek 374.40 P, Szedlár Vilmos 490.40 P, Monoki Mihály 713.30 P.

Lakatosmunkára jályáztak: Gyémánt Imre 1053.80 P, Gál András 930 P, Nagy Sándor 891.56 P.

Bádogosmunkára a következő mesterek adtak ajánlatot: Szűcs András 914.80 P, Veszely Antal és Fiai 1012.10 P, Szendrei Sándor és fiai 430 P, Domokos János 898 P, Csató Gábor 938 P, Auspitz Simon 934.60 P, Szatmári Ferenc 1090 P, Podócz György 1028.50 P.

Üvegesmunkára ajánlatot tettek: Vitéz Gaál Ferenc 938 P, Auer Dezső 715.70 P, Berger Zsigmond 870.58 P.

A beérkezett ajánlatokat most a számvevőség átszámítja s azután történik meg a döntés a munkák vállalatba adásáról.

Bornemisza miniszter köszönő levele

Debrecen és Vidéke Ipartestület elnöksége táviratilag üdvözölte Bornemisza Géza iparügyi minisztert újból történt kinevezése alkalmából. A miniszter az üdvözlésre a következő levélben mondott köszönetet a debreceni iparosoknak:

Debrecen és Vidéke Ipartestület Tekintetes Elnökségének, Debrecen.

Iparügyi miniszterré történt újbóli kinevezésem alkalmából tanusított szíves megemlékezésért fogadja a T. Ipartestület őszinte köszönetem kifejezését.

Hazafias üdvözlettel

Bornemisza s. k.

Nyugdijas iparosok

Érdekes tervvel foglalkoznak a Ipartestületek Országos Szövetségében. Ring Gyula a Hatvan és Vidéke Ipartestület elnöke tett javaslatot a kötelező iparos nyugdíj bevezetésére. Heti egy pengő befizetéssel már megvalósítható a nyugdíj intézmény. Ezzel a gondolattal az iparügyi miniszter is szívesen foglalkozik.

Uj épitési engedélyek

Szombaton a következő építési engedélyeket adták ki Debrecenben:

Bakó József és neje Malvin u. 52. sz. alatt toldást végeztetett Kozma András kömivesmesterrel.

Debreczeni Jenő Kálvin tér 6 sz. alatt lakóházátalakitást csináltatott Tolli Gábor kőművesmesterrel.

Séry Lajos és neje szoba, konyha, tekepálya, istállót építtet Ondódi József kőművesmesterrel és Polgár Sándor ácsiparossal.

MÁV Debrecen füzesabonyi osztálymérnökség Vásártér raktárt építtet.

Sztraka József és neje Gr. Leiningen u. 16. lakóházat, kétszoba, előszoba, konyha kamarát építtet Marnezineez Mihály kőművesmesterrel.

Apróhirdetés eleje a 16. oldalon

1 drb. Ia női batiszt zsebkendő 22 fillér Benyáts-nál

Kifutófiút
erőset, megbizhatót felvesz Del-Ka. 1704

Fiatal
füszeressegéd és kifutó felvételtik Csapó u. 88. 1585

Alkalmazást keres férfi

Gyakorlattal
fiatal nös szobainas, sofőr elhelyezkedne. — Cim a kiadóban. 1602

Bérházba
kaucióval házfelügyelőséget, vagy pénzbeszedői állást keresek. Cim a kiadóban. 1603

Alkalmazást nyer nő

Suche
inteligentes deutsches Mädchen zu erwachsenem Mädchen Adresse. Redaction. 1483

Ügyes kifutóleány,
füszerüzletbe felvételtik Rákosi Jenö (Király) u. 7. szám. 1478

Könnyü
munkára fiatal lányokat keresek, Katona Mici porcellánfestő, Huszár u. 13. Széchenyikert. 1553

Ügyes
leányt tanulónak felveszek női szabóságomba — Székelyné, Székelyné, Bethlen u. 46. 1565

Intelligentes
deutsches Fräulein sofort gesucht, Fürst Simonyi ut 28. Telefon 23—24. 1542

Gyakorlott
varróleányok felvétetnek Miklós u. 5. 1489

Önállóan
dolgozó segéd és tanuló leányt felvesz „Arany" kalapszalon, Sas ucca. 1708

Önállóan
dolgozó segédlányokat felvesz P. Sassy Kató, Kossuth ucca 11. 1709

Kozmetikus
tanulóleányt felveszek, Kiss Böske modern kozmetika (Svetits palota). 1703

Trafik
elszámolásra, fixre vezetőt keresek. Cim a kiadóban. 1638

Munkáslányok,
filcpapucs fonásához felvétetnek, kezdőket betanitunk. Homok u. 138. szám. (A)

Fehérnemű
varrónök felvétetnek, Csillag, Simonffy ucca 6. szám. 1689

Varrodába
segédleány felvételtik, Csokonai ucca 11. 1695

Szőnyegjavitáshoz
értő ügyes leány felvételtik, Tütündjián, — Arany János ucca 34. 1665

Kifutóleányt
felveszek. Horgolt ekrü terítő eladó. „Emmy" Piac ucca 79. 1664

Kézilány,
varrodába felvételtik — Szathmári Mária Arany János ucca 1. 1657

Földbirtokos
háziaspár keres perfekt mindenes főzőnőt. — Arany János ucca 32. 1658

Fehérnemű
szalonba segéd- és tanulóleányt felveszek. Himzőnő jelentkezzen, Styl-szalon, — Széchenyi ucca 11. 1653

Önálló
kiszolgálónő, textil, kötött árú szakmához felvételtik azonnal, Feuer, Csapó ucca 24. lakás. 1676

Gyakorlott
varró és tanulóleány fizetéssel felvételtik, Fehérnemű-szalon, Kossuth ucca 25. 1628

Bejárónő
megbizható, főzni tudó mindenes, heti négy napra, két személyhez felvételtik, Rothermere ucca 35., kereszlépület. 1637

Német lányt
keresek 8 éves fiú mellé, vidékre. Jelentkezés 27-én és 28-án délelőtt 10 órakor, Szent Anna ucca 20. Povázsaynénál 1692

Sütődébe
egy mindenest felveszek, aki már volt, az előnyben. Fekete sütöde, Mester ucca 28. 1611

Kifutóleány
felvételtik szabósághoz, Jelentkezni hétfőn, — Pásztor, Simonffy ucca 5. szám. 1606

Egy bejárónőt
azonnal felveszek Hajó ucca 20. 1596

Hajdúszoboszlóra
fürdőidényre, perfekt szakácsnőt felveszek. Jelentkezzen: Nagyvárad ucca 18., hátul. 1622

Varróleány
kézileány, géphimzőnő fehérnemű varrodába felvételtik, Rákóczi ucca 17. szám. 1621

Bejárónőt
elsejére délelőtti elfoglaltságra felveszek Csapó ucca 18., I. 2. Jelentkezés délután 2—3-ig. 1618

Géphimzőnőket
fehérneművarrónőket s tanulóleányokat állandó munkára felveszek, Harsányiné, Nyil ucca 38. 1623

Háztartási alkalmazott

Szobaleány,
perfekt, június elsejére felvételtik. Simonyi út 3. sz. Jelentkezzék délután 3—4 óráig. 1479

Háztartás
vezetésére jól főző mindenest hosszú bizonyitványnyal házaspárhoz felvételtik. Jelentkezés Kardosnál, Csapó ucca 18. sz. III. e. 1501

Bejárónőt
keres elsejére kosztal, fizetéssel gyermektelen házaspár, Faragó ucca huszonkettő. 1590

Klinikai
főzőkonyhára konyhalányok felvétetnek. — Jelentkezni ugyanott. 1595

Főző
mindenes — birtokra felvételtik. Széchenyi ucca 98. 1412

Mindenes főzőnő
jó bizonyitványokkal felvételtik dr Gárdonyiné Hatvan u. 6. 1525

Keres
magános uriasszony elsejére vidéki árvalányt háztartásba. Csapó 88. trafik. 1534

Alkalmazást keres nő

Magános özvegy
elmenne házvezetőnőnek vidékre is, idősebb magános uriemberhez. Csillag u. 1. 1539

Házhoz
megyek varrni 1.50-ért, Ötmalom ucca 1. szám, füszerüzlet. 1690

Nyomozó iroda

Szabó
magánnyomozó irodája, Varga ucca 7. Legdiszkrétebben — nyomoz, megfigyel. 1587

Ajánlat

Paplant varrni
házhoz megyek. Hivásra megjelenek. Szilágyi né, Vendég ucca 89. 1668

Poloskairtást
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss, Kigyó u. 5. szám. 668 6. 4.

Ciánoztasson
bizalommal a „Csala" ciánozó vállalattal, Rakóczi ucca 9. sz., telefon: 14-27. sz. 561 6. 30

Mindenféle
építési anyag, valamint deszka, léc, faragott fa és bauxit cement kapható a Debreceni Mükögyár R. T. Fürdő ucca 2. számú telepén 109+

Sodronyágybetétek
kerti vasbútorok, intézetek, kórházak, penziók berendezését vállalom, Ottó, Rákóczi u. 13. szám. 325 5. 31.

Fáy-arckrémes
tégelyeket visszavesz a Grósz Nagy Ferenc Aranyegyszarvú gyógyszertára (szinház mellett. 199 11. 30.

Paula
hölgyfodrászatomat — Piac u. 77. alá helyeztem át. Villanyondolálást, hajfestést garanciával készitek. Szolid árak mellett. 1533

„Király-balzsam"
köszvény ellen 1.30 fillér. Grósz Nagy Ferenc gyógyszertárában (szinház mellett). 199 5. 28

Maradékárúk
crepedechine, faliáns, taft, voál stb. legolcsóbban Maradéküzlet, Dégenfeld tér 11. 178+

Varrógép-
kölcsönzés, vétel, csere, eladás. Minden varrógéphez alkatrész kapható. Javítások jótállással, Eisenberger, Csapo ucca 101. szám. 125+

Legszebb
újdonságok gyári maradékokban csoda olcsón kaphatók, dr Révésznénél, Piac u. 42. Pannónia udvarban. 60+

Festéküzletemet
Csapó 14. alól **Sas ucca 1. sz. alá helyeztem, Nádudvary Lajos.** 1570

Uj cserépkályha leraakt. Átrakásokat, tisztitást, javitást, — vaskályhák samottbetétezését felelősséggel vállalom, kérve a nagyérdemü közönség szives felkeresését Berényi Imre fazekas és kályhásmester, Rákóczi ucca 9. sz. udvarban. 1576

Tejnapolaj,
mint a fehérruha, hővisszaverő, tehát csodásan hüsitő, de éppen ezért napfénynyelő, tehát egyenletesen barnitó. — Földesnél, Vigmozi-bejárat. 1006 vv

Petroleumfőzők,
22—28, öt lyukkal 35 pengő. Nyugágyak, veudégágyak, permetezők, gumicsövek, műlépek s mézbödönök, madárházak, szúnyoghálók, s zománctűzhelyek nagy választékban Nagy vasüzletében, csapókanyar 1640

Akácszőlőkarók,
oszlopok, építkezési és tüzelőanyag legolcsóbb Kiss Lajos „Turul" fatelepén, Böszörményi út 2. szám, telefon: 12-91. sz. 1626

Művészi
perzsaszőnyeg javitást, tisztitást, garanciával, jutányosan Tütündjiánnál, Arany János ucca 34. szám. 1666

Cipőfestés,
retikül, öv, stb. villany géppel fest Nagy Károly, Batthyány ucca 10 1613

Szenzáció
divatos mintájú crepe de chine imprimék nagy maradékokban 1.60-tól. Maradéküzlet, Dégenfeld tér 11. szám, (Tiszapalota). 1688

Kereslet

Hatos
huzatós gőzcséplő — prima gépemre megfelelő cséplést keresek, Kulcsár Lajos, Szotyori ucca 18. 1583

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungária penzióban **szobák napokra s hónapszámra,** Ferenc József út 59 szám, telefon: 23-39. 949 vv

Társ

Biztos
megélhetést nyer, párszázpengő tőkével kellemes úrifoglalkozás, hol a társ maga kezeli a kasszát. Független hölgyeknek nagyszerü alkalom „Uri foglalkozás" jeligére. 1674

Rádió

2+1 csöves,
modern rádió olcsón eladó. Megtekinthető vasárnap, Miklós ucca 8., kereszlépület. 1624

Rádió
modern kivitelü, nagy teljesitményü olcsón eladó. Pereces ucca 12. 1677

Bútor

Kifogástalan
palisander ebédlő, elfogadható áron eladó. Hajóséknál, Gambrinus átjáró, 28 A. III. e. 18. ajtó. 1468

Keményfa
háló bútor eladó. Cim: Apaffi ucca 155. (A)

Ebédlőbútorok,
faragott szalongarnitura, vaságyak, kis Singer varrókép eladó. — Honvédtemető ucca 8. 1702

Tüzelő anyagok

Húsz mázsa,
aprított tölgy, mázsája 3.50 P. Homok ucca 14 1673

Autó, motor kerékpár

Egy hatüléses
üzemképes bérautó olcsón eladó. Telefon: 34—37. sz. 1001 vv.

„Zenith"
motorkerékpár 300-as, nagyon jó állapotban eladó. Csillag ucca 32. 1481

Női kerékpár,
használt, jó állapotban olcsón eladó Kálmán u. 11., füszerüzlet. (Pozsonyi útból nyiló ucca). 1702

Fiat 503
autó eladó Sámsoni uti sorompó. 1544

Chevrolet,
személyautó, hat hengeres, hatszemélyes, tökéletesen karbahelyezett, újonnan duccozott olcsón eladó. Érdeklődni lehet: Szent Anna u. 25., földszint balra. 1661

Jókarban
levő segédmotoros eladó, vagy nagyobbal cserélhető. Szoboszlói uti sorompónál. 1514

AJS 500-as
felülvezérelt oldalkocsival, tip-top, részletre is eladó. Betrger, Bethlen ucca 14. 1687

250-es Puch
motorkerékpár és egy kerékpár eladó. Simonyi út 5. A. 1698

Atadó üzlet vendéglő

Kiadó
pékség azonnalra, Józsa, Uásti ut 674. 1333

Szatócsüzlet
berendezéssel, kevés áruval aolcsón átadó Nyil ucca 107. 1581

Füszerüzlet
berendezéssel kiadó, — Külső Kishegyesi út 39. Tegez utca 1. szám. 1517

Vendéglő,
jogfolytonossággal, berendezéssel eladó. Cim a kiadóban. 1610

Nyolc éve
borbélyüzlet kiadó. Domahidy ucca 13. szám, (Hungária malom mellett). 1629

Kocsmahelyiség
50 éves üzlet, lakással kiadó. Salétrom ucca 12. szám. 1655

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Központifütéses
szuterén üzlethelyiség kiadó azonnalra is füző és kalapkészitésre alkalmas. Cim a kiadóban. 1417

Nagyméretü
üzlethelyiség Piac utca 71. alatt előnyös feltételekkel azonnal kiadó. 1522

Kiadó
azonnal haláleset folytán forgalmas sütöde, üzlettel, lakással, vagy anélkül. Felvilágositás: Péterfia 48., emelet. 1651

Vegyes

Ingyen elhordható jó föld, kertészetnek, virágágynak alkalmas, Tanító ucca 18. vv.

25 darab
Csáthy rt. részvény eladó. Cim a kiadóban. 1477

Eladó
adómentes új ház 486 négyszögöl gyümölcsössel és terméssel, István út, Lőcse ucca 3. (kisállomás hátamögött). (A)

Grafológusnő
mult, jelen jövőről felvilágosít. Fogad Szechenyi u. 43. 1541

Három
leánygyermekemet örökbe adnám jó családhoz. Nagy Gábor, Homokkert, Gizella utca 9. 1005

200 tojásos
keltetőgépemet bérbe kiadnám. Értekezni lehet hétfőn 8—12. Vecsey, Szent Anna u. 6. 1551

Aranyéremmel
kitüntettet pekingi kacsa és plimuth tyúktojás kapható, Hajnal ucca 11. 1652

Kiadó lakás egyszobás

Utcai
egyszobás. előszobás lakás augusztus 1-re kiadó. Meszena u. 4. 1547

Kiadó
egy szoba, konyha Csapókert Mátyás király u. 24. sz. 1561

Utcai
szoba kiadó esetleg butorozva is. Veres u. 4. 1552

1 parkettás
szoba kiadó Hunyadi u. 17. 1567

Egészségügyileg
környezetileg kifogástalan egyszobás lakás összmellékhelyiségekel, werandával, nyárikonyhával Aczél 6. 1579

Szoba,
konyha mellékhelyiséggel kiadó Krudy ucca 12. szám. 1580

Udvari
előszoba, szoba, konyha, speiz 1-re kiadó Busi ucca 21. 1593

Kiadó
egyszobás, előszobás, s mellékhelyiséges lakás, augusztus elsejére, Vargakert ucca 7. 1607

Magasföldszintes
szép tiszta udvari szoba konyha, mellékhelyiségekkel kiadó. Honvéd ucca 65. 1654

Egyszobás,
alkovos modern lakás, mellékhelyiségekkel. augusztusra kiadó. Timár ucca 9. 1630

Tiszta,
konyhabejáratú szoba, szolid úrinőnek kiadó, Rákosi Jenő ucca 5. sz. Balázs. 1631

Kiadó
egy szoba, előszoba, s konyha, kamara, július elsejére. Tisztviselőtelep, Bornemisza ucca 14. szám. 1678

Garzonoknak
elökelő komforttal 1—2 szobás lakások, aug. elsejére, főhelyen kiadó. Cim a kiadóban. 1654

Egyszobás,
konyhás udvari lakás kiadó. Montiezredes (v. Makoss) ucca 11. 1710

Szép szoba,
konyha, kamara, sertés tartással, Tcóskert, Faiskola ucca 7. B. kiadó. 1705

Kiadó
udvarra nyilő szoba, — kizárólag idősebb nyugdíjas nőnek, Pacsirta u 58. szám. 1685

Kiadó lakás kétszobás

Egy, vaky kettő
uccai szoba, bútorral, vagy anélkül, fürdőszobával kiadó. Révész ügyvéd, Piac ucca 58. 1492

Gazdálkodónak
alkalmas ház kiadó Honvéd u. 74. Értekezni József kir. hg. u. 61. 1556

Kiadó
uccai 2 szoba, előszoba, speiz mellékhelyiségekkel aug. 1-re Csapó ucca 88. 1584

Kettőszoba
fürdőszobás lakás, mellékhelyiségekkel, aug. elsejére kiadó. Erzsébet út 77. 1550

Nógrádi Mátyás
ucca 2. szám alatt két szoba, egy kisebb szoba nyárikonyha, éléskamara, fürdőszoba, előszoba, veranda, fáskamara és pincéből álló lakás, sok termő gyümölcsfával és kétszáz tőke termő csemegeszőlővel, július, esetleg június elsejétől kiadó. 1455

Kiadó
különálló lakás, gyümölcsöskerttel. Érdeklődni: Boldog füszeresnél, Csuka ucca 2. szám, (vágóhídnál). 1532

Szent Anna 33.
alatt kétszobás, konyhás lakás augusztustól kiadó. 45 pengőért. Viz, gáz bevezetve. Megtekinthető 12—1 óra és 4—5 óráig. 1598

Kiadó
augusztus elsejére kétszoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló luxus lakás, Kossuth ucca 26. Értekezhetni házfelügyelőnél. 1613

Kiadó
uccai két szoba, fürdőszoba, konyha, spájz, augusztus elsejére Megtekinthető vasárnap 10 12 óráig, hétköznap 8 11 óráig, Csemete ucca 14. szám. 1635

Kiadó
kettőszobás lakás. Megtekinthető 4—5-ig. József kir. herceg ucca 18 Ugyanott villanyporszívógép eladó. 1645

Uccai
kétszobás lakás, június ra, udvari kétszobás lakás augusztusra kiadó. Szoboszlói út 4 D. 1656

Két szoba,
konyha, spájz, áthelyezés folytán, kedvezményesen azonnalra kiadó Pesti ucca 55. 1682

Uccai
két szoba, fürdőszobával, Csapó ucca 98. 1679

Kétszobás,
konyhás lakás, mellékhelyiségekkel azonnalra is kiadó. József kir. herceg ucca 25. 1706

Kiadó lakás háromszobás

Kiadók
utcai és udvari háromszobás komfortos lakások, Szappanos 7. 1540

Kiadó
Piac 77. I. emeleti 3 szobás komfortos lakás novemberre. 1568

II. emeleti
3 uccai szobás, összkomfortos lakás kiadó. Werbőczy ucca 14. 1616

Svetits-
palotában 3 szobás s kolfortos lakás, július elsejére átadó. 1694

Kiadó lakás nagyobb

Péterfia 31.
ötszobás udvari hallos, parkettes lakás november elsejére kiadó. Értekezni uccai lakásban ugyanitt egy nagy angamán szőnyeg eladó. 1472

4 szobás,
fürdőszobás, elsőemeleti uccai lakás aug. elsejére kiadó József kir. herceg ucca 12. 1573

5 esetleg 6 szobás
uccai elsőemeleti — igen szép lakás 2 cselédszobával, nagy erkéllyel Hungária palotában augusztusra kiadó. 1555

4 szobás
villalakás augusztus 1-re kiadó Károly F. J. u. 23. sz. 1569

Piac ucca
legszebb helyén négyszobás uccai összkomfortos lakás, augusztus elsejére kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 1521

Kiadó
négyszobás uccai lakás, augusztus 1-ére, Péterfia ucca 17. 1671

Ötszobás,
uccai komfortos hall, s parkett, úriházban, Szent Anna ucca 7. sz. háztulajdonosnál. 1681

Elveszett

A Világítási Vállalat
tulajdonát képező mászóvasat elvesztettem. Kérem a megtalálót leadni Árpa u. 10. Svecz Mihály. Jutalomban részesítem. 1485

Butorozott szoba

Kiadó bútorozott
szobáját, nyaraló és átvonuló vendégek számára jelentse be az Idegenforgalmi Hivatalnál, Ferec József út 28. sz. Dobozy átjáró. 937 5. 31.

Csinosan
berendezett bútorozott szoba, magános nőnek, (esetleg ellátással) kiadó. Ferenc József út 32. sz., II. emelet. 1537

Szépen
butorozott — udvari szoba kiadó Nyomtató ucca 2. 1571

Butorozott
szobát keresek fürdőszoba használattal — Brilli, Arany János u. 18. 1006

Butorozott
teljesen különálló lakás teljes ellátással is kiadó Dobozi 11. 1592

Bútorozott
szoba, előszobával, lépcsőházi bejárat, június hónapra kiadó. Miklós ucca 4., házfelügyelő. 1527

Két férfi,
lakást, mosást, esetleg kosztot kap, Eötvös u. 102. szám. 1536

Különbejáratu,
vizvezeték, mosdókagylóval felszerelt, parkirozott, jólevegőjü udvarban levő parkettás butorozott szoba junius 15-től kiadó Arany János ucca 46. 1577

Különbejáratú
csinosan berendezett szoba, június elsejére kiadó. Piac ucca 58. sz. II. emelet, 29 ajtó. 1484

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba, re azonnal kiadó. Bolegy, vagy két személydogfalva ucca 2. 1493

Nyugodt,
otthont talál keresztyén úrinő, tiszta, világos bútorozott szobába, Mester ucca 29. 1387

Kiadó
bútorozott szoba. Vilmos császár körút 6. 1496

Különbejáratú
bútorozott szoba kiadó, házaspárnak is, Faragó ucca 5. szám. 1605

Különbejáratú
bútorozott szoba kiadó. Kálvin tér 5. sz. I. fölépcső balra. 1604

Parkettes
kisebb uccai szoba, s esetleg rendelőnek bútorozott ebédlővel kiadó, Bethlen ucca 23. 1638

Bútorozott
uccai szoba, központban, június elsejére kiadó. Hüvelyes ucca 6. 1649

Csinos
különbejáratú uccai bútorozott szoba, előszoba, fürdőszoba kiadó. Vörösmarty ucca 7. 1639

Bútorozott
szoba, június elsejére, s esetleg azonnal kiadó, Gönczi ucca 3. 1642

Uccai
bútorozott szoba, kétágyas, azonnalra kiadó kényelmes, Miklós ucca 10. szám. 1675

Csinosan
berendezett különbejáratú szoba, fürdőszoba használattal kiadó. Jókai ucca 6. 1670

Uccai
modernül bútorozott szoba, előszobával kapu alatt, lakónélküli udvarban kiadó. Nyil ucca 11. szám. 1701

Elegánsan
bútorozott uccai különbejáratú szoba kiadó. Bethlen ucca 40. 1686

Ingóságvétel

Sinvasat,
vasgerendát, 5 méter 60 centiméter hossúságban megvételre keresek. Tanító ucca 18. sz. 545 vv.

Ingóság eladás

10—15 éves
leányka részére egy csinos rózsaszínű selyemruha olcsón eladó. Rákóczi utca 18. A

Sárga kocsi
teljesen rendbehozva, s kárpitozva, fényezve 280 pengőért eladó. Sinay Miklós ucca 23. 1006

Bontásból
kikerült iker és kisebb ablakok, vasgerendák, működlépcsők, két portále, olcsón eladó, Piac ucca 32. szám, mérnöki iroda. 320 5. 30

Használt
ruhák és kosztümkabát eladók. Megtekinthetők Batthyány ucca 1. Dr Jakabné, délután 3—4 óra között. 1089 5. 31.

Eladó
kertbe, temetőbe lóca, egészen új, két személyre, Miklós ucca 41.

Asztalsparbelt
szép nagy eladó. Vágóhid u. 10. Kati vendéglő. 1550

Eladó
szivó-nyomó motorerőre is használható kútszivattyú. Faragó u. 22. 1557

Jókarban
levő sezlon és szekrény eladó. Boldogfalva u. 2. 1493

Eladó
ócska épület fedélfa, deszka, lécek, 2 drb ablak, 1 ajtó. Zrinyi u. 8. sz. 1563

Eladó
jó állapotbani fali faburkolat, 74 négyzetméter, Csapó ucca 53. 1518

Eladó
Gerébi telep, Király Ferenc ucca 37. számú ház. Sámsoni útfélen. Ugyanott új szőlőprés eladó. 1519

Gyermekkocsi
szép nagy, modern, keveset használt eladó. Hajnal ucca 15. 1520

Olcsón
eladók ágyak, sifon, s kredenc, Patay ucca 9. 1526

Eladó
kocsmai cégtábla, kifogástalan festésű. Külsővásár tér 2. Komlóssyné. 1507

Tizenhat
fütőtestes jó villanyonduláló gép olcsón eladó. Polgárnál Gambrinus-passage. 1416

Eladó
két darab Nb. 42-es kifogástalan méhkaptár Budai Ézsaiás ucca 44. 1538

Hagyatékok
kiárusitása, — hálók ebédlők, irodák, jégszekrények, — pénzszekrények, mindenféle butorok Dégenfeld tér 6. 854, 6, 8

Asztalsparherd
20 P. íratszekrény, antikszekrény, antik tükör, bútorok eladók, Miklós ucca 4., házfelügyelő. 1528

Darálókövek,
sárospataki, többféle méretben eladók. Engelné, Diószegi út 22. 1535

Két lóerős
motor, bőrvarrógép, s tmmf zsa,o,á1.cmfÉ luggalógép szabódeszka puld, minimax eladó. Csapó ucca 16. cipőüzem, keresztépület. 1502

Orvosoknak,
ügyvédeknek alkalmas garantált tiszta mokett városzoba garnitura eladóadó. Megtekinthető Péterfia ucca 13., keresztépületben. 1599

Modern
diófa interziás ebédlő jókarban eladó. Piac u. 7. szám. udvarban hátul. 1601

Komplett
szalonberendezés, nagy metszett tükörrel, valamint fényezett diófaágy, női, férfi és leányka ruhák eladók. Hajó ucca 4., kapualatt balra. 1608

Komplett
hálószoba, iróasztal és különféle bútorok eladók. Vasvári ucca 14., tüzérlaktanya megett. 1614

Fekete ruha,
csíkos nadrággal, fekete tavaszi kabát eladó, szabóüzlet, Péterfia 46. 1684

Bőrszijak
küönfélék, használtak eladók Révész, Debrecen, Hunyadi ucca 21. 1566

Vasgerendák
és falkötővasak eladók, Baross u. 7. sz. Munkaidőben. 1574

Eladók
finom női, férfi ruhanemüek, cipők, — férfi esőgallérok, réz lusterek, kocsiszinkapu, henceser, diszes vaskályha. — Cim: Tóthnénál, Péterfia 48. sz. 1526

Gyermekkocsi
szép, cellofán ablakos eladó Árpádtér 24. sz. 1582

Szőlőkaró
akácból kettőezer darab eladó Sámsoni ut 4. 1594

Búza,
félháló, tükör, csillár, virágkosár eladó, fotel. Teleki ucca 14. 1625

Jókarban
levő vas konyhatűzhely eladó. Deák Ferenc u. 9., földszint 1. 1620

Teljesen
uj, még használatlan modern, szép konyha berendezés (még festetlen) eladó, Piac u. 72. sz. I. e. Fenyvesi. (A)

Trikóselyem kombiné
kis gyári hibával
P 1·98
a **Fischer** boltban
Teleki u. 73.

Jókarban
levő, különlegesen nagy gyerekkocsi eladó. Értekezni lehet délben 1-2 óra között, Turai László, Rákosi Jenő u. 3. szám. 1632

Eladó
egy női átmeneti kabát egy kis könyvszekrény, egy fehérruhaszekrény, Rákóczi ucca 10., udvarban hátul. Megtekinthető délelőtt 9—10 óráig s délután 4—6-ig. 1633

Eladó
egy 140 cm. magas és 70 cm. széles új ablak tokkal 20 pengőért. Lónyai ucca 9. sz. (A)

Ablakok,
180x90, spalettel, ajtók 205x95, jókarban levők eladók, Rákóczi ucca 41. sz. 1691

Tetőcserép
van eladó. Kinizsi ucca 64. szám. 1699

Gazdasági eszközök

Szőlőkaró,
hasított akác kapható, házhoz szállítva, Vágó tűzifakereskedésében (Margitfürdő mellett), telefon: 10-24. szám. 1755 5. 20

Tejeskocsi,
alig használt eladó. — Riesz, Hatvan utca 58. 1465

Eladó
egy jókarban levő Jonszton kévekötő aratógép. Értekezni Pacsirta 26. 1560

Egy
jókarban levő 5-ös eke eladó Mester u. 29. sz. 1553

Vetőgép
kanalas, 16 soros, kifogástalan, olcsón eladó Botond u. 7. 1572

Kazán,
négyes, hat légkörös eladó. Árpád tér 5. 1641

48-as
Hofherr cséplőszekrényemet bérbeadom. Károly Ferenc József út 10. 1669

Kútszivattyú
használt, 15 méter csővel eladó. Árpád tér 20. 1662

Kútfúrást
vállalok, kerekes, rézhengeres kútszivattyúk, kútrámák eladók, Honvéd ucca 41. 1663

Eladó házhely

Házhely
eladó 358 négyszögöl Hold utca és Munkás utca sarok. Nyilastelepen. Vasuti fodrásznál, pályaudvar Debrecen. 850

Hajduszoboszlón
800 □-öl villatelek gyógyfürdő, piac központján sürgősen eladó. — Nagy Ferenc, Debrecen, Szondi ucca 5. 1588

Böszörményi út
5. számú 509 négyszögöles telek jutányos árban eladó. Felvilágosítással szolgál Weiszmann mérnök, Batthyányi u. 6. sz. 102+

Belvárosban,
a libakerti Viola ucca 17. sz. villatelek, 40 db. gyümölcsfával, szivattyús kúttal, drótkerítéssel. 2500 pengőért eladó. Építési engedély megvan. Szent Anna u. 33. szám. 1651

Házhely,
320, 600 négyszögöles, közművel, bekerítve eladó, Széchenyi u. 76. 1696

Eladó ház

Jókarban
levő családiház eladó, Móricz ucca 20. 1390

Eladó
elköltözés miatt egy rendbeli két szoba, s konyhás, gey rendbeli egy szoba, konyhás lakás, kamara, istálló, Móric ucca 16. 1486

Eladó
Török Bálint utca 3. sz. ház, Bocskayban 1 hold szőlő. Értekezni Deák Ferenc 13. ügyvédi iroda. 1546

FAKSz-ház
nagyon olcsón kevés pénzzel átvehető. Malvin utcán egy szoba, konyhás új épület, 1500 pengőért. — 20 hol jó homokföld városhoz 16 km., kőút és állomás mellett, kényszer eladás, holdja 350 pengő. Patay iroda, Csapó 49. 1554

Eladók
kedvező fizetési feltételekkel: Sestakert Andrássy úton két szobás ház nagy kerttel: Kossuthkertben 3 szobás villa terasszal, szőlővel, Nyilasterepen jó családi ház; Köntöskertben 1800 négyszögöl konyhakertészeti föld jó házzal; Csapókert Báthory utcán 950 négyszögöles kétszobás ház: Wolaffkatelepen jövedelmező ház. Értekezhetni Gazdák Bankjában. 1559

Eladó házak:
Kossuth 44. nagytelkű uriház, József kir. herceg utcán hétszobás komfortos, Thaly Kálmán 13. számú családi ház. Máté-ingatlaniroda Rendőrpalotával szemben. 1495

Orvosnak
kiválóan alkalmas családi uriház központon eladó. Máté-ingatlaniroda, Rendőrpalotával szemben. 1494

Kut utca
102. sz. ház pénzkemencével olcsón eladó. Farkas ügyvéd - Arany János u. 2. 1523

ALKALMI VÉTELEK!
Adómentes úriház, parkettes négyszobás lakás, minden mellékhelyiséggel — 18.000 P. (Felépítése 36.000 pengőbe került.)

Kassa uti laktanyánál, forgalmas üzletház, jómenetelű italméréssel, lakásokkal — 6000 P. Megvehető teher átvállalással, kevés készpénzzel.

Kút u. 104. Kétszobás utcai lakás, kétrendbeli egyszobás lakás, mellékhelyiségek, nagy műhely — 4300 P. Közeli kertségi házzal elcseréljük.

Szeder u. 4. Adómentes egyszobás családiház, melléképületekkel 3800 P. Vevő terhet átvállalhat.

Magyar u. 5. Adómentes egyszobás családiház, mellékhelyiségek, 3200 pengőért, kevés készpénzzel. lakbértörlesztéssel átvehető.

Szeder u. 20/a. Adómentes, egyszobás, mellékhelyiségekkel 2500 pengő. Rajta maradhat 1550 P. teher.

Apponyi u. 33. Egyszoba, előszoba, konyha, mellékhelyiségekkel 2000 P.

Irén u. 40. Egyszoba, konyhás — 1400 P. — Kedvező feltételekkel.

Szeder u. 19. Egyszoba, konyha, 150 öl telekkel — 1200 P.

Bérlőtársat vagy csendestársat keresek 64 holdas földbérlethez 1200 pengővel. Tíz hold szőlő, gyümölcsös, négy hold legelő, többi szántó. Őtévi bérlete 2500 P Aranybánya! Részletes felvilágosítással szollunk.

Vagongyárnál, Létai út 12. Nagytelkű, adómentes, pincézett úriház, kétszoba, mellékhelyiségekkel, másik épületben kétszobás lakás. Ára 7000 P. Házzal cserélünk is.

Házak, földek, házhelyek, szhelyek, szőlők, gyümölcsösök minden igényt kielégítő választékban! Vételnél, eladásnál feltétlenül keresse fel **NAGY SÁNDOR** ingatlanorgalmi irodáját, Csapó u. 27. szám alatt.

Eladó
Csapó utcai 100 sz üzletház. 1516

Eladó
Kuruc ucca 33. családi ház, téglaépület. Értekezni Csapó 95. Értekezni Csapó 95. 1591

Homokkert szívében
Oláh Károly ucca 38. számú ház új gazdáját várja, azonnal beköltözhető, kétszobás, villanyvilágítással felszerelt lakással. Az ingatlan jól jövedelmez, mert négy rendbeli lakás van rajta. Külön kerített gyümölcsöskert. Kút az udvarban. Ára: 6800 P. Lakbérleköttéssel kényelmesen törleszthető. 6+

Földek, házak,

telkek eladása, vétele, bérlete ügyében forduljon bizalommal **Dienes József** O. F. B. ingatlanforgalmi irodájához Debrecen, Bethlen u. 21

Itt a ritka alkalom!
A Geréby-telep, Zádor uica 24 B. számú ház 1500 pengő végső áron most eladó.

A 300 négyszögöles, szép szabályos telek kiváló fekvésű. Rajta egy szoba, konyha, kamarából álló jó téglaépület. Stukatúros mennyezet, villany bevezetve. Kertjében gondozott szőlő és szépen fejlődött termő gyümölcsfák. Az ingatlan olcsó ára részletekben lakbérleköttéssel is fizethető. 12+

Üzletes ház,
forgalmas helyen, a Király Ferenc ucca 7. sz. alatt. A telek 320 négyszögöles, három lakosztállyal. Ára: 4500 pengő. Kedvező fizetési feltételekkel, esetleg lakbérleköttéssel. 8+

Eladó
ház a város szívében 7 lakással, mindegyikhez fürdőszoba, évi 4000 P bérjövedelemmel — 366 négyszögöl területen. Szép virágoskert, ötven darab termő gyümölcsfa, baromfi udvar, Sempernova front. Elsőrendű tőkebefektetés, Rákóczi ucca 35. szám. Értekezni a keresztépületben. 101

Ház eladó
gyümölcsössel Uszó u. 6. szám. 1586

Miért lenne továbbra is lakó!?
Azonnal beköltözhetik a Sámsoni úti vámháztól 5 percnyire fekvő Csapókert, György ucca 3. számú saját házába. Bérfizetés helyett a ház árát törleszti lakbérleköttéssel. Az ingatlan 300 négyszögöl. Egyrendbeli lakás, két szoba, konyha, kamara, nyárikonyha, s istálló, kút, jégverem, villanyvilágítás. Rendkivül olcsó ára 3000 P. 1+

Valóságos kúriát
szerez könnyűszerrel a Hétvezér uccában. A 47. számú ház hosszú tornácával, több rendbeli lakásával, kamrákkal, istállóval, két szivattyús kútjával, nagyon szép konyhakertjével sok kényelmet biztosít. Telke 700 öl. Utolsó ára 7800 pengő, lakbérlekötéssel részletekben is fizethető, minden nehézség nélkül. 4+

Mélyfúrás közelében
a Sámsoni úti iskola szomszédságában, Kard ucca 4. számú ház, 306 négyszögöles telek, vadonatúj kerítéssel, két szoba, konyhás remek téglaépület azonnal elfoglalható. Szivattyús kút, villanyvilágítás. — Ára: 4000 pengő. A vételár lakbérleköttéssel is fizethető. 3+

Nagyjövedelmű
ház eladó a Vendég u. 54. sz. alatt. Hatrendbeli lakás. Vízvezeték az udvarban. Utolsó ára 4900 pengő. Lakbérleköttéssel most megvásárolható. 9+

Három pengő
a ritka alkalmi ára a Sámsoni kövesúttól egy percnyire levő Apponyi ucca 48. számú házhely négyszögölének. Ára kedvező részletekben is fizethető. 2+

Eladó
nagyjövedelmű ház. Értekezni: Attila tér 7. harmadik ajtó. Ugyanott három hold ondódi föld eladó. 1600

Adómentes
kertesház, kevéssel átvehető, a többi részlet. esetleg elcserélhető. — Budai Ézsaiás ucca 60. 1612

Adómentes
kis családi kertesház „Faksz" kölcsönnel eladó Kurue ucca 69. 1562

Eladó
adómentes ház, kettőszobás, és egyszobás lakással, piac közelében, Kút ucca 33. 1609

Eladó
kettő frontu ház, Eötvös-Magoss Gy., megosztható telek. Eötvös 10. 1548

Földbérlet

Város alatt
11 és fél hold tanyásföld októberre bérbeadó, Csillag u. 93. 1497

Bérbeadó
október 1-től Fancsika 57. sz. 30 holdas tanyás birtok. Értekezni Ungváry Mihályné Bocskay kert vagy Kövendy Vigkedvü M. h. 49. sz. 1531

Hatvan hold
Halápon kiadó. Egy szoba, konyha kiadó. Nagymennyiségü akácfa, félméteres átmérőjü eladó. Budai Ézsaiás uccából nyiló Tarr ucca 3. szám. 1597

Nagyeserén,
36 hold tanyásföld hosszabb időre bérbeadó. Honvéd ucca 16. 1627

Ondódon
200 hold tanyásbirtok kiadó. Dózsa ucca 14. 1615

20 kat. hold
föld kiadó, ebesi állomás közvetlen közelében. Érdeklődni: Miklós ucca 15. 1646

Ondódon
Fáy dülő 33. számú tanyásföld kiadó. Értekezhetni: Miklós ucca 23. szám. 1648

Az Elepen
62 hold föld haszonbérbe kiadó. Értekezni Mester ucca 37. alatt. 1636

Eladó föld

Eladó
ötvenöt kat hold fekete föld, tanyaépületekkel. A Bánom-kertben 944 négyszögöl föld, pajtaval, Hajdúszoboszlón id. Czeglédy Lajos, Rakóczi út 74. 524 vv.

Fancsikán
jóminőségü 50 hold tanyásföld jutányosan eladó. Farkas ügyvéd, Arany János u. 2. 1524

Homokbánya,
a Rigó utca elején, kövesúthoz közel kedvező áron eladó. A telek kibányászás után ingyenben marad a vevőnek. Közelebbi felvilágosítás 28-83. telefonon. 11+

Elepen
140 kat. hold föld eladó Értekezni lehet: Benkő Lajos ügyvédnél, Szent Anna ucca 14. 1644

34 hold
prima tanyásbirtok, a Fancsikán eladó. Értekezni: Farkas ügyvédnél, Hungária palota. 1617

Eladó
40 hold tanyásföld az Ondódon, kövesút mellett. Elepen 30 hold pusztaföld. Értekezni Bethlen ucca 55. délelőtt 8—9 s 11—12 óra között. 1667

Eladó
Bocskay-kertben, állomástól 10 percre egy nyilas szőlő, teljes felszereléssel. Cim: Teleki ucca 45., keresztépület. 1660

Négy hold
szántó, két darabban is eladó, a keleti részen Szegfű ucca 43. 1680

Jó föld
város alatt 33. kat hold tanyás eladó. Esetileg kisebb parcellákban is. Cim a kiadóban. 1707

Eladó állatok

Két darab
javított mangalica herélt süldő eladó, Domokos Lajos ucca 6. sz. 1006

Máltai
selyempinesi és gyönyörü mosdó-szerviz eladó Késes u. 8. 1564

Eladó
12 darab méhesalád Ás üres kaptárak — Széchenyi u. 3. Laboratórium. 1589

Négyhónapos,
fajtiszta német vizsla olcsón eladó. Értekezhetni: Hajnal ucca 23. 1672

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF.
Lapkiadó Rt. kiadása.
Tiszántúli Könyv- és